

Geleidebrief Kaderstellend

Naam voorstel BLD-038	Statenvoorstel Herziening Omgevingsplan Zeeland en Verordening Ruimte		
Betreft vergadering	Commissie Ruimte		12 februari 2016
	Provinciale Staten		11 maart 2016
Te verzenden	Statenbreed via iBabs		
Verzenddatum	4 februari 2016		
Wvd. commissiegriffier	Margreeth Trimpe	0118 – 63 14 37	me.trimpe@zeeland.nl
Statenadviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Erik de Koning	0118 - 63 19 27	ew.de.koning@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	C.M.M. Schönknecht-Vermeulen		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Herziening Omgevingsplan Zeeland en Verordening Ruimte
Bevoegdheid	PS
Wat stellen GS voor?	<ul style="list-style-type: none"> Herziening Omgevingsplan Zeeland 2012 – 2018 en de eerste wijziging Verordening Ruimte provincie Zeeland vast te stellen; Antwoordnota, inclusief conclusies omtrent zienswijzen en opmerkingen vast te stellen.
Argumenten	<p>Met de herziening van het omgevingsplan en wijziging van de verordening ruimte wordt het omgevingsbeleid verbeterd en aangevuld. Belangrijkste inhoudelijke besluiten gaan over zonneparken, kustbebouwing en bedrijventerreinen.</p> <p>De inspraakrondes hebben geleid tot een aantal wijzigingen ten opzichte van de kadernota. Het gaat vooral om concretisering van teksten en meer verantwoordelijkheid en afwegingsruimte voor gemeenten. De hoofdcoers die door PS in de kadernota is uitgezet, is bij alle thema's intact gebleven</p>
Doelen en effecten	Doelen en effecten zijn opgenomen in het herziene Omgevingsplan 2012 - 2018
Controleren	Bij (tussen)rapportages en bij de jaarrekening
Kosten en dekking	Binnen bestaande begrotingsposten
Overige informatie	De wijzigingen ten opzichte van het huidige omgevingsplan zijn de rode tekstgedeeltes.
Resultaat commissiebehandeling	

16001100

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

bericht op brief van: -
uw kenmerk:
ons kenmerk: 16001294
afdeling: Ruimte
bijlage(n): Statenvoorstel herziening Omgevingsplan
Zeeland en Verordening Ruimte
behandeld door: drs. E.W. de Koning
doorkiesnummer: (0118) 631927
onderwerp: Herziening Omgevingsplan Zeeland en
Verordening Ruimte

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. SG	AMBT.
AFD. TERMIJN	P. Joosse
DATUM - 4 FEB. 2016	
DOC.NR. 16001100	
ZAAK NR.	
CLASS.	

verzonden: 04 FEB. 2016

Middelburg, 2 februari 2016

Geachte voorzitter,

Hierbij bieden wij u het statenvoorstel 'Herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en eerste wijziging Verordening Ruimte Provincie Zeeland' aan.

Wij stellen u voor dit statenvoorstel te laten behandelen in de vergadering van de commissie Ruimte op 12 februari 2016 en in de vergadering van Provinciale Staten op 11 maart 2016.

Het statenvoorstel bestaat uit de 'wijzigingen Omgevingsplan 2012-2018' en 'wijzigingen Verordening Ruimte Provincie Zeeland'. De toelichting op de wijzigingen zijn terug te vinden in het document 'Ruimte voor verbetering: herziening Omgevingsplan 2012-2018 en Verordening Ruimte Provincie Zeeland' en bijbehorende antwoordnota.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort:

Bedrag: € 0,00

Gedeputeerde
belast met
behandeling: mevr. C.M.M. Schönknecht-Vermeulen

Vergadering PS: 11 maart 2016
Nr: BLD-038
Agenda nr:
Vergadering GS: 2 februari 2016
Nr: 16001296

Onderwerp: Herziening omgevingsplan en verordening ruimte

VOORSTEL

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

Met de herziening van het omgevingsplan en wijziging van de verordening ruimte wordt het omgevingsbeleid verbeterd en aangevuld. Belangrijkste inhoudelijke besluiten gaan over zonneparken, kustbebouwing en bedrijventerreinen. De inspraakrondes hebben geleid tot een aantal wijzigingen t.o.v. de kadernota. Het gaat vooral om concretisering van teksten en meer verantwoordelijkheid en afwegingsruimte voor gemeenten. De hoofdkoers die door PS in de kadernota is uitgezet is bij alle thema's intact gebleven.

Wat willen we bereiken?

Het huidige Omgevingsplan Zeeland loopt tot september 2018. In het plan is aangekondigd dat halverwege de plantermijn een herziening nodig is. In januari 2015 is door PS de startnota voor de herziening vastgesteld. Beleidsonderdelen zijn benoemd die vragen om bijsturing, verduidelijking of uitwerking. De meest besproken onderwerpen zijn bebouwing in de kustzone, bedrijventerreinbeleid en locaties voor zonneparken. In juli 2015 heeft u in de kadernota bij alle beleidsonderwerpen een keuze gemaakt voor de hoofdlijn van het beleid. Die keuze is door Gedeputeerde Staten uitgewerkt in concrete beleidsvoorstellen. Deze voorstellen zijn gepubliceerd en er is iedereen de mogelijkheid geboden om zienswijzen in te dienen. Het beleidsvoorstel dat u nu ter vaststelling wordt aangeboden is naar aanleiding van de zienswijzen aangepast.

Waarom kunnen we zien of alles bereikt is?

In maart 2016 heeft Zeeland een beter, actueel omgevingsplan en bijbehorende verordening ruimte. De herziening beperkt zich tot aanpassingen in het beleid die niet kunnen wachten tot het nieuwe omgevingsplan (urgent) en zorgen voor verheldering of aanvulling van het omgevingsplan naar aanleiding van praktijkervaring (praktisch).

Het statenvoorstel bevat 4 bijlagen. De 2 bijgaande documenten 'tekst herziening omgevingsplan' en 'tekst eerste wijziging VRPZ' geven aan welke teksten worden gewijzigd. In bijgevoegde 'antwoordnota ontwerp herziening omgevingsplan en VRPZ' zijn de binnengekomen zienswijzen opgenomen en voorzien van bijbehorend antwoord door Gedeputeerde Staten. U kunt de antwoordnota betrekken bij de besluitvorming. Het document 'nota Ruimte voor verbetering' bevat dezelfde gewijzigde teksten maar voorziet in een nadere toelichting van achtergronden en overwegingen.

Wat doen we daarvoor?

Het doel is bereikt zodra de herziening van het omgevingsplan en verordening ruimte in werking zijn getreden.

Wat mag het kosten?

Na vaststelling worden de herziening omgevingsplan en herziening verordening ruimte gepubliceerd. Op dat moment zijn de herzieningen in werking getreden. Vervolgens wordt als extra service een 'geconsolideerde versie' gemaakt van omgevingsplan en verordening waarin alle wijzigingen zijn verwerkt.

Financiële consequenties

Externe inhuur is niet aan de orde. Externe opdrachtverlening blijft beperkt tot het plaatsen van advertenties.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Hoogachtend,
gedeputeerde staten,
Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris.

Ontwerp-besluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 2 februari 2016, nr. 16001296;

b e s l u i t e n :

1. De Herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 (NL.IMRO.9929.vSVomgplanherz2012-0000) en de eerste wijziging Verordening Ruimte Provincie Zeeland (NL.IMRO.9929.vPRVherz2012-0000) met daarbij behorende kaarten, bijlage en toelichting langs elektronische weg vast te leggen en in die vorm vast te stellen.
2. De Herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en de eerste wijziging Verordening Ruimte Provincie Zeeland met daarbij behorende kaarten, bijlage en toelichting door middel van een verbeelding op papier vast te stellen, overeenkomstig de onder besluitpunt 1 vastgestelde vorm, waarbij ten aanzien van de verbeelding op de kaarten de cartografisch samengestelde ondergronden zijn gebruikt op basis van Top500, Top250 en Top50.
3. De bij voornoemd voorstel van Gedeputeerde Staten gevoegde antwoordnota, inclusief conclusies omtrent zienswijzen en opmerkingen vast te stellen.

Omgevingsplan Zeeland 2012-2018

Eerste herziening

Vastgesteld door Provinciale Staten op 11 maart 2016

Wijzigingen Omgevingsplan 2012-2018

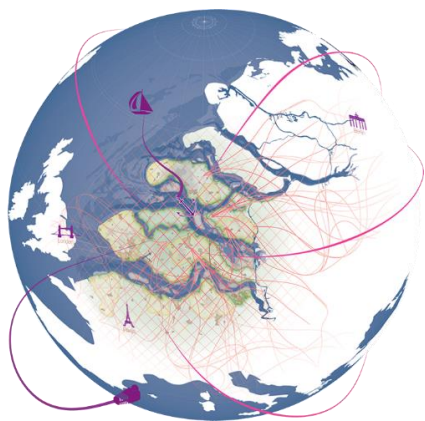
Het Omgevingsplan 2012-2018 wordt als volgt gewijzigd:

Voor een toelichting op de wijzigingen wordt verwezen naar het bijgevoegde document 'Ruimte voor verbetering: herziening Omgevingsplan 2012-2018 en Verordening Ruimte Provincie Zeeland'

Paragraaf 2.3 Visie op Zeeland (p. 8) wordt integraal vervangen door:

2.3 Schets van Zeeland, nu en op weg naar 2040!

Zeeland is een eilandenrijk, een dynamisch Deltagebied. Het is van elkaar en de rest van de wereld gescheiden door diepe zeearmen en wateren, maar verbonden door dijken, tunnels, bruggen en de Deltawerken. Zeeland ligt in het midden van de Zuidwestelijke Delta en grenst aan het stedelijk gebied van de Randstad, de Brabantse stedenrij en de Vlaamse steden. De ligging van Zeeland maakt de provincie uniek en is allesbepalend voor het landschap, voor het karakter van de bevolking, voor het gebruik van het land en voor de economie.

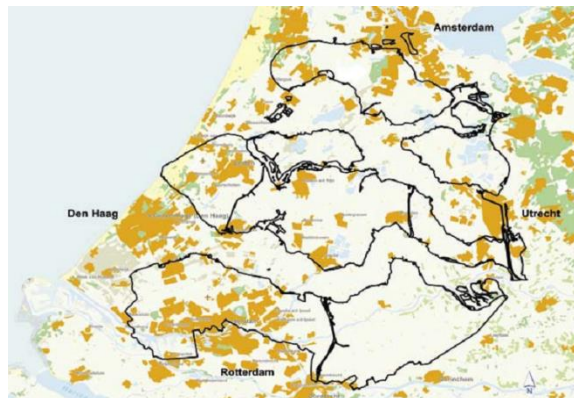
Met de ligging aan diep water en de goede achterlandverbindingen liggen de havens in Zeeland als knooppunt in het havennetwerk van het Deltagebied. De havens, industrie en logistiek in Zeeland vormen een relatief krachtige sector met grote potenties op het gebied van biobased economy en maintenance. Dit wordt onder meer veroorzaakt door de ligging aan zee en de goede achterlandverbindingen via water, buisleiding, weg en spoor.

Het landelijk karakter onderscheidt Zeeland van het omliggende stedelijk gebied. Openheid, grootschalige polders, verspreid liggende natuurgebieden, vruchtbare kleigronden met veel landbouw en wonen in dorpen en het landelijk gebied bepalen het waardevolle karakter van Zeeland. In

Zeeland woont bijna de helft van de ruim 380.000 inwoners in het landelijk gebied in dorpen tot 5.000 inwoners. Slechts een derde van de bevolking woont in één van de vier grotere steden.

Zorg, onderwijs, sport, cultuur, werk en religie zijn belangrijk voor het sociale leven van de Zeeuwen en de leefbaarheid van Zeeland. Naast de economische aspecten is leefbaarheid de basis voor een goed vestigingsklimaat.

De bevolkingsgroei is de laatste jaren afgenomen en nadert het omslagpunt. Veranderingen in de bevolkingsopbouw zorgen voor minder groei en op regionaal niveau zelfs tot krimp, vergrijzing, ontgroening en een toenevende trek naar de steden. Dit betekent ook

een verschuiving op het gebied van de arbeidsmarkt, de woningvoorraad en (de bereikbaarheid van) voorzieningen. In Zeeland heeft elk gebied haar eigen kenmerken, kwaliteiten en aandachtspunten. Zeeland heeft ook geen echte centrumstad of centrumgemeente, waar grootschalige voorzieningen zijn gecentraliseerd. Daar is Zeeland te wijldvertakt voor. Er is sprake van steden en kernen met wisselende clusters van voorzieningen. De diversiteit is een kracht van Zeeland en vraagt tegelijkertijd om een vindingrijke houding. De vele en verschillende kenmerken die bij elkaar Zeeland zo bijzonder maken, bieden een handvat om te werken aan regio's die elkaar aanvullen en versterken en samen de Zeeuwse identiteit vormen.

De Deltawateren nemen een groot deel van Zeeland in beslag. De relatie van de Zeeuwen met het water is een haat-liefde verhouding. De enorme dijken en de Deltawerken zijn een teken van de bescherming tegen het water. Veiligheid is belangrijk. Tegelijkertijd is het besef gegroeid dat de zee niet alleen goed is voor de van oudsher aanwezige visserij en schaal- en schelpdiersector, maar tevens mogelijkheden biedt voor nieuwe vormen van natuur, aquacultuur, havenactiviteiten, recreatie, cultuur en sport.

De Zeeuwse wateren bezitten brakke en zoute natuurwaarden van internationaal belang. Tevens vormt het water in combinatie met de kust een hoge recreatieve aantrekkelijkheid vanwege de stranden, recreatiegebieden, jachthavens en locaties voor actieve watersporten. Door de wisselwerking tussen zee en land zijn unieke kwaliteiten en ontwikkelingen ontstaan. Door toekomstige klimaatontwikkelingen gaat dit proces onverminderd voort.

"Het Zeeuws Verlangen voor 2040 is een florerende netwerksamenleving en een netwerkeconomie met een sterke sociale samenhang, ondersteund door een faciliterende overheid. Daardoor krijgen sociale en technologische innovaties de ruimte. Dit versterkt de samenwerking tussen burgers, maatschappelijke organisaties, ondernemers, kennisinstellingen en overheden. Deze samenwerking is gericht op het gezamenlijke belang: een actieve, gezonde en open samenleving, gebaseerd op de eigen kracht en waarden". (Zeeland 2040)

Zeeland zet in op het optimaal benutten en uitbouwen van haar kernkwaliteiten. De havens, de bedrijven, de landbouw en de recreatie vormen de economische motor van Zeeland. De Provincie Zeeland wil er voor zorgen dat deze motor op volle toeren blijft draaien. Voor de havens en overige bedrijvigheid liggen er kansen voor biobased en circulaire economie, maintenance, energie en logistiek. Hierbij moet ruimte zijn voor zowel kleinschalige initiatieven als grootschalige ontwikkelingen op goede en duurzame locaties. De landbouw ontwikkelt zich verder in haar grootschaligheid, maar richt zich ook op nichemarkten, aquacultuur en streekproducten. Wat betreft recreatie wordt ingezet op kwaliteitsverbetering, innovatie en de koppeling met de toekomstige vraag vanuit de markt.

Een goede ontsluiting en achterlandverbindingen zijn van cruciaal belang om de economische ontwikkelingen in Zeeland te faciliteren. Dit uit zich niet alleen in de vorm van diep vaarwater, spoor en het wegennet. Ook een excellent digitaal, sociaal en zakelijk netwerk is een voorwaarde om de verbondenheid met omliggende steden te versterken; arstond wordt zo een relatief begrip. Deze fysieke en digitale verbindingen zijn bovendien cruciaal voor de inwoners om deel te nemen in het sociaal verkeer en gebruik te maken van voorzieningen.

Innovatie vindt plaats op bedrijventerreinen, in de energievoorziening, de landbouw en de recreatie, maar ook in de samenleving. Om innovatie te bewerkstelligen, werkt Zeeland aan een goede onderwijs- en onderzoeksstructuur. De steden en kernen vormen het dragend netwerk om dit te garanderen. Elke stad en elke kern heeft haar eigen kwaliteiten en zij stemmen deze onderling op elkaar af. Hierbij is aandacht voor de toekomstige bevolkingsontwikkelingen in Zeeland en de gevolgen die dit heeft voor de woningmarkt, voorzieningen en de gezondheidszorg.

Het behouden en versterken van landschappelijke kwaliteiten, natuur en de Deltawateren liggen aan de basis van een dynamisch en veelzijdig Zeeland. Waardevolle delen worden beschermd, maar grote delen van het landschap kunnen mee veranderen met de ontwikkelingen in de samenleving. Steeds meer dringt het besef door dat Zeeland heel veel natuurlijk kapitaal heeft dat er om vraagt te worden verbonden. Daarbij is het in het voordeel van Zeeland dat de huidige wereldthemas, zoals klimaat, veiligheid, water, energie en voedsel, hier een goede voedingsbodem vinden.

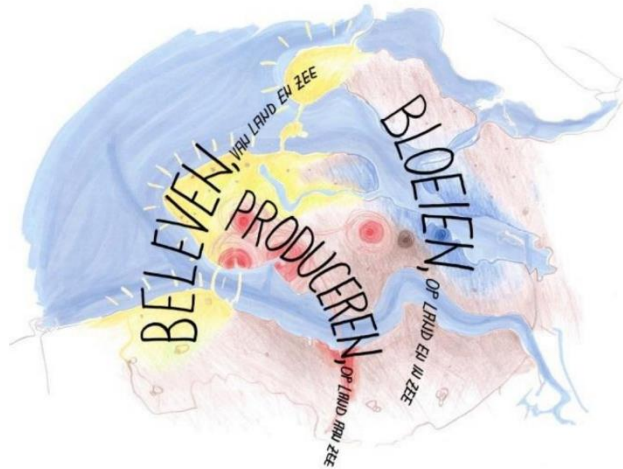
Samen met de andere overheden en de samenleving zoekt de Provincie naar mogelijkheden om het Zeeuws verlagen te verwezenlijken. Het blijft daarbij belangrijk om vanuit de eigen kwaliteit de verbindingen en de samenwerking met de grote stedelijke regio's vorm te geven. Voor de samenwerking binnen en buiten Zeeland zijn maatwerk, ruimte voor eigen initiatief en een gezamenlijke verantwoordelijkheid sleutelwoorden. De Provincie werkt op regionaal en provinciaal niveau en gebruikt daarbij verschillende middelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om wettelijke mogelijkheden ter bescherming van de Zeeuwse kernkwaliteiten, subsidiekaders en fondsen om innovatie en eigen initiatief te stimuleren of menskracht in te zetten voor kennis en samenwerking.

2.4 Betekenis voor het Omgevingsplan

De Provincie wil de kernkwaliteiten van Zeeland verder benutten, (h)erken en versterken. Het karakter van verschillende delen van Zeeland, met sterke, beeldbepalende economische sectoren en eigenheid van de omgeving, is daarvoor de basis. Dit uitgangspunt is in het Omgevingsplan uitgewerkt in de drie deelgebieden:

Producteren op Land aan Zee: dit is het gebied waar de economische motor op volle toeren draait. De kwaliteit van de zeehavens is de verbondenheid met diep vaarwater en goede verbinding met omliggende regio's (via spoor, weg en buisleiding). Veel kansen zijn te herkennen voor biobased economie, maintenance, energie, logistiek. De zeehavens en industriegebieden hebben

een rol in de verwerking en doorvoer van producten uit het deelgebied "Bloeien op Land en in Zee". De vier regio's in Zeeland (Z4) spelen hier een belangrijke rol in en zorgen voor een goed woon-, werk- en leefklimaat. Samen hebben de steden de functie als stuwend en dragend netwerk voor de provincie. Elke stad is hierin aanvullend en versterkend aan de ander. De Provincie zet in op het stimuleren van bedrijven om kansen te pakken en hen ruimte te geven voor verdere ontwikkeling op optimale locaties.

Beleven van Land en Zee: wordt gekenmerkt door de strook land waar land en zee letterlijk samenkomen. Het gebied heeft een belangrijke functie voor ontspanning en recreatie. Samen met het deelgebied "Bloeien op Land en in Zee" vormt dit gebied het 'Central Park' voor de omliggende regio in de Zuidwestelijke Delta. De kwaliteit van het gebied is gelegen in de mooie stranden en mooie natuur en landschap. De Zeeuwse steden bieden aanvullend hierop de voorzieningen en de dorpen geven met elk hun eigen kwaliteiten een identiteit aan de streek. De aanwezige kwaliteiten bieden veel kansen voor de ontwikkeling van recreatie, sport, cultuur, zorg economie en toerisme. Differentiatie en kwaliteitsverbetering zijn sleutelwoorden waar ook de Provincie een sturende rol in wil spelen.

Bloeien op Land en in Zee: is niet alleen zichtbaar in de vorm van landbouw, aquacultuur, visserij en kleinere woonkernen en de daarbij passende rust en ruimte. Ook zijn bedrijvigheid en ondernemerschap kernwaarden van de streek. De synergie tussen 'Producers op Land aan Zee' en 'Bloeien op Land en in Zee' is van groot belang voor Zeeland (achterlandverbindingen, biobased economie, enz.). Bovendien bieden de rust, ruimte, landschap en cultuurhistorie een belangrijke aanvulling op 'Beleven van Land en Zee'. Ook heeft het gebied een belangrijke functie als grensgebied van Zeeland in de Zuidwestelijke Delta. Kansen liggen enerzijds in productspecificatie zoals aquacultuur, biobased economie, niche teelten en streekproducten. Anderzijds biedt het gebied kansen voor grootschalige akkerbouw. Het gebied als woongebied heeft bijzondere kwaliteiten waarbij elke kern haar eigen karakter heeft. Het leefbaar houden van dit gebied in tijden van demografische verandering vergt specifieke aandacht.

De drie gebieden Produceren, Beleven en Bloeien onderscheiden zich in benaderingswijze van economie, omgeving en mens. Elk gebied heeft daarmee haar eigen unieke kwaliteiten, maar is tevens onlosmakelijk verbonden met de andere gebieden. Ontwikkelingen op één locatie hebben gevolgen voor een andere. Deze uitgangspunten vormen het kader voor de verdere beeldvorming van de voorliggende herziening.

Paragraaf 3.1.2 Bedrijventerreinen (p.21) wordt partieel vervangen door:

Regionale samenwerking

Omdat de bedrijventerreinenmarkt regionaal georiënteerd is, werken gemeenten in regionaal verband samen en stemmen zij hun bedrijventerreinbeleid af in bedrijventerreinprogramma's. **Alle bedrijfslocaties, niet zijnde agrarische bouwvlakken, van 1 ha of groter worden aangemerkt als kleinschalig bedrijventerrein en worden opgenomen in het programma.** Deze regionale afstemming wordt door de Provincie bekrachtigd. (...)

Concentratie en bundeling van bedrijven

(...) Kleinschalige terreinen krijgen eenmalig de mogelijkheid voor een beperkte afronding, indien de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse verbetert. **Van een beperkte afronding is sprake als de omvang maximaal 20% is van de bestaande oppervlakte van het terrein of maximaal 0,5 ha is.** Om infra-investeringen optimaal te kunnen benutten en overlast te voorkomen moet worden aangesloten bij het kwaliteitsnetwerk goederenvervoer. (...)

Kwaliteitsimpuls voor bedrijventerreinen

Om de kwaliteit van bedrijventerreinen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij wensen en kansen uit de markt is aandacht voor beheer, bereikbaarheid, marktconforme grondprijzen en de aanpak van verouderde terreinen nodig. De Provincie dringt er bij gemeenten op aan om duurzaam beheer en onderhoud bij nieuwe terreinen te borgen en ondersteunt herstructurering, **herbestemming en transformatie van bedrijventerreinen.** De opgave wordt in de regionale bedrijventerreinprogramma's opgenomen. Opgaven voor herstructurering, herbestemming en transformatie worden opgenomen in de bedrijventerreinprogramma's. De Provincie ondersteunt deze opgave met de inzet van een herstructureringsfonds en begeleiding, inzet van de provinciale grondbank en ondersteuning met kennis over financiële en juridische risico's. Het fonds wordt gevuld door bijdragen van Provincie, gemeenten, ondernemers en zo mogelijk andere overheden. Criteria voor de toekenning van financiële bijdragen, worden in overleg met gemeenten en bedrijfsleven opgesteld.

Bijbehorende acties in hoofdstuk 5

- Actie 1 – De Provincie ondersteunt de gemeenten bij het opstellen van regionale bedrijventerreinprogramma's
- Actie 2 - De Provincie zet een fonds op dat bijdraagt aan herstructurering, revitalisering en transformatie van bedrijventerreinen.

Paragraaf 3.1.3 Nieuwe economische dragers in het landelijk gebied (p.23) wordt partieel vervangen door:

Herbestemmen bebouwing

(...) Een nieuwe economische drager kan alleen worden gerealiseerd bij bebouwing op bestaande bouwvlakken en bij bestaande woonfuncties in het landelijk gebied. Verder is het volume van de bestaande bebouwing maatgevend voor de maximale omvang van de activiteit, **met een maximum bouwvlak tot 1 ha.** Nieuw gebruik van onbebouwde gronden is daarbij niet wenselijk (géén buitenopslag, stalling etc.).

Van gemeenten wordt verwacht dat zij op basis van locatie, ontsluiting, omvang van de opstallen etc. aangeven in hoeverre (her)gebruik van bouwvlakken als NED tot de mogelijkheden behoort. Daarbij kunnen zij tevens, binnen de provinciale kaders, voorwaarden stellen aan de aard en maximale omvang van een (toekomstige) NED.

Indien sprake is van verkeersaantrekkende werking, is de capaciteit van het bestaande wegennet bepalend.

Wanneer een gemeente oordeelt dat een bouwvlak niet in aanmerking komt voor hergebruik als NED kan de agrarische dienstwoning worden herbestemd als reguliere woning zonder aanvullende mogelijkheden voor bedrijfsmatige activiteiten. In dit laatste geval stelt de gemeente voorwaarden aan de herbestemming waarbij de overige opstallen op het bouwvlak gesaneerd worden (met uitzondering van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing) tot de bij een woning in het landelijk gebied gebruikelijke maximale omvang.

Verwerking van producten

De hier beschreven mogelijkheden zijn niet van toepassing op nieuwvestiging van bedrijven die zich richten op de (industriële) verwerking van producten en reststoffen. Nieuwvestiging van dergelijke bedrijven is uitsluitend mogelijk op grootschalige bedrijventerreinen/zeehavens. ~~Voor bestaande verwerkende bedrijven in het landelijk gebied geldt een eenmalige uitbreidingsmogelijkheid met een maximum van 20% van de bestaande bebouwde en onbebouwde omvang.~~

Paragraaf 3.1.4 Energie (p.25) wordt partieel vervangen door:

Zonne-energie

Zeeland is een uitstekende locatie voor zonne-energie. De Provincie ondersteunt de innovatie in en opwekking van zonne-energie. Het gaat daarbij vooral om het plaatsen van zonnepanelen door bedrijven en burgers voor eigen gebruik ('achter de meter'). Productie van zonne-energie op grotere schaal is een relatief nieuwe ontwikkeling in Zeeland.

Grootschalige energieopwekking heeft naast het energiebeleid ook raakvlakken met het beleid voor landbouw, landschap, natuur en bedrijventerreinen.

Het Omgevingsplan gaat uit van het versterken en benutten van de stedelijke gebieden, tegengaan van verstening en versnippering van het landelijk gebied en behoud van de landschappelijke kwaliteiten. Grootschalige initiatieven voor zonneparken in het landelijk gebied sluiten hier niet op aan.

De Provincie wil vanwege de technologische ontwikkelingen, landschappelijke effecten en beperkte vraag naar ruimte voor zonneparken dat de opwekking van zonne-energie voornamelijk alleen wordt toegestaan in gebieden binnen de begrenzing bestaand bebouwd gebied (incl. bedrijventerreinen en zeehaventerreinen) en op agrarische bouwvlakken. Dit biedt op korte termijn voldoende mogelijkheden voor opwekking van zonne-energie.

De Provincie stelt met betrokken partijen een integrale Kanskaart op voor Duurzame Energie in Zeeland. Dit wordt een analyse van de ontwikkelingen in de energiesector én de lopende initiatieven van gemeenten, ondernemers en overige initiatiefnemers voor projecten gericht op duurzame energie. De analyse moet inzicht bieden welke opgaven voor energieopwekking via zon, wind, water en biomassa op Zeeland afkomen en op welke manier en welke locaties deze optimaal gefaciliteerd kunnen worden. De kanskaart is een bouwsteen voor de Zeeuwse Omgevingsvisie 2018, de opvolger van het huidige Omgevingsplan.

Bijbehorende actie in hoofdstuk 5:

Actie 4 – Verkenning en opstellen Kanskaart Duurzame Energie'

Windenergielocaties

(...) Het maatwerk bij windenergieprojecten wordt aan de gemeenten overgelaten. Het provinciaal beleid kent geen bepalingen ten aanzien van masthoogtes, rotordiameters of het aantal te plaatsen turbines. Wel stelt de Provincie eisen aan de plaatsing van windturbines uit een oogpunt van veiligheid. De provincie vindt het plaatsen van windturbines acceptabel, mits voldaan wordt aan de in het Handboek Risicozonering Windturbines, van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (versie 3.1. september 2014), gestelde criteria.

Paragraaf 3.1.5 Transportleidingen (p.28) wordt partieel vervangen door:

Leidingstroken

Bij leidingen van nationaal belang moet de Structuurvisie Buisleidingen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) worden gehanteerd. De vrijwaringsbepaling in artikel 2.9.2 van het Barro vormt de kernverplichting voor gemeenten om een leidingestrook in een bestemmingsplan vast te leggen. Voor de leidingstroken in Zeeland geldt een breedte van 50 meter. Een optimale benutting van de op Kaart 2 - Energie aangegeven leidingstroken staat centraal.

(...)

Paragraaf 3.1.8 Voorzieningen (p.34) wordt partieel vervangen door:

Inzet Provincie

De Provincie zet zich in voor het toekomstbestendig maken van het Zeeuwse voorzieningenstelsel. Het bieden van een goede kwaliteit van voorzieningen is daarbij belangrijker dan de fysieke nabijheid. De Provincie streeft naar het goed bereikbaar maken van voorzieningen door middel

van op de vraag afgestemd Openbaar Vervoer (OV) en waar mogelijk realisatie van (ontbrekende) kwalitatief hoogwaardige voorzieningen in de grote Zeeuwse steden. **Nieuwe grote voorzieningen zoals zorg en onderwijs besteden nadrukkelijk aandacht aan goede OV-verbindingen.** De provinciale rol is niet zozeer die van implementatie op lokaal, of regionaal niveau, maar van belangenbehartiger voor de regio's richting Rijk en Europa, gebiedsontwikkelaar en investeerder. De Provincie streeft ook naar behoud en versterking van vitale binnensteden en kernwinkelgebieden.

Paragraaf 3.1.10 Landbouw (p.38) wordt partieel vervangen door:

Inzet Provincie

(...) De Provincie zet in op grondgebonden landbouw, **biologische landbouw**¹, en aquacultuur. Ontwikkelingsmogelijkheden van grondgebonden landbouw, **biologische landbouw** en aquacultuur worden verruimd. Voor intensieve veehouderij en glastuinbouw zijn de mogelijkheden beperkt. De Provincie streeft daarnaast naar behoud van de omgevingskwaliteit, behoud van biodiversiteit, beperken van milieubelasting, minder uitstoot van broeikasgassen en levering van grondstoffen voor de biobased industrie. Bij grootschalige ontwikkelingen is afstemming met logistieke landbouwroutes noodzakelijk.

(...)

Grondgebonden landbouw

(...)

Grondgebonden veehouderij

Het ruimtelijk beleid voor de landbouw is gebaseerd op het onderscheid in grondgebondenheid en niet-grondgebondenheid. Dit onderscheid is eveneens uitgangspunt in de regeling voor veehouderij in de Verordening Ruimte Provincie Zeeland. Een grondgebonden bedrijf is een bedrijf dat geheel of nagenoeg geheel afhankelijk is van de agrarische grond als productiemiddel. Voor een veehouderij betekent dit dat de voerproductie voor de dieren van dit bedrijf in hoofdzaak op de tot het bedrijf behorende gronden plaatsvindt.

Voor het beleid voor niet-grondgebonden veehouderij wordt verwezen naar paragraaf 3.1.13 Intensieve veehouderij.

Voor nieuwvestiging van grondgebonden veehouderij geldt dat advies aan de AAZ wordt gevraagd inzake de grondgebondenheid. Gemeenten kunnen bij een doorontwikkeling van een bestaande grondgebonden veehouderij advies vragen aan de AAZ. Daarnaast wordt van gemeenten en/of agrarische ondernemers verwacht dat zij de (stikstof)effecten van de beoogde ontwikkeling op nabijgelegen Natura2000-gebieden bepalen. Op basis hiervan kan het noodzakelijk zijn dat voor de betreffende ontwikkeling een melding, vergunning (of verklaring van geen bedenkingen) noodzakelijk is in het kader van de Natuurbeschermingswet. Aanvullend gelden de volgende voorwaarden:

- In de gebieden zoals aangegeven op de PAS-kaart (kaart X) is nieuwvestiging van een grondgebonden veehouderij niet toegestaan. Dit geldt ook voor nieuwe hoofdtakken veehouderij en nieuwe neventakken grondgebonden veehouderij bij bestaande bedrijven.
- Een omvang van het agrarisch bouwvlak van 1,5 hectare. Wanneer voor de verdere doorontwikkeling van een grondgebonden veehouderijen een groter bouwvlak noodzakelijk wordt geacht, worden ten aanzien van de gegenereerde stikstofemissies aanvullende eisen gesteld conform de maatlat ammoniak van de Maatlat Duurzame Veehouderij.

¹ Biologisch is een wettelijk beschermde term. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft de Stichting SKAL aangesteld als toezichthouder op de biologische productie in Nederland. Skal Biocontrole zet zich als toezichthouder in voor aantoonbare betrouwbaarheid van biologische producten in Nederland

Door gebruik te maken van een onderdeel van de Maatlat Duurzame Veehouderij wordt aansluiting gezocht bij een erkend certificeringssysteem. Dit systeem kan in de praktijk voor ondernemers ook het voordeel hebben dat voor de betreffende maatregelen investeringsaftrek aan de orde is.

Biologische veehouderij

Nieuwvestiging, omschakeling naar een biologische veehouderij en nieuwe neventakken biologische veehouderij zijn toegestaan, op voorwaarde dat wordt voldaan aan de SKAL-normen.

Agrarische onderzoeksbedrijven

Bedrijven die zich uitsluitend richten op onderzoek naar nieuwe en verbetering van bestaande gewassen ten behoeve van de agrarische sector, zijn ten behoeve van hun bedrijfsvoering voornamelijk gevestigd in het buitengebied. In hun verschijningsvorm zijn deze bedrijven veelal een combinatie van grondgebonden akkerbouw, glasopstallen, laboratorium en kantoor.

Vanwege hun specifieke aard en betekenis voor de Zeeuwse landbouw wil de provincie (bestaande) agrarische onderzoeksbedrijven faciliteren in hun verdere ontwikkeling. De Provincie schrijft daarom géén maximale omvang voor aan de voor de bedrijfsvoering noodzakelijke bebouwing en/of glasopstanden. Wel geldt daarbij als voorwaarde dat voor de extra bebouwing die wordt gerealiseerd een saneringsbijdrage wordt geleverd overeenkomstig met de uitgangspunten van de Handreiking Verevening.

Nieuwvestiging en verplaatsing van agrarische onderzoeksbedrijven is mogelijk op basis van het algemene agrarische vestigingsbeleid. Agrarische onderzoeksbedrijven zonder grondgebonden karakter, worden gefaciliteerd op bedrijventerreinen of het in paragraaf 3.1.12 benoemde beleid voor Glastuinbouw.

Agrarisch vestigingsbeleid

(...) Agrarische bedrijfsbebouwing, nieuwe economische dragers bij een agrarisch bedrijf en voorzieningen (waaronder mestopslagen) dienen geconcentreerd te worden binnen het agrarisch bouwvlak. De Provincie schrijft geen maximum omvang van het bouwvlak voor. De gemeente kan dit nader invullen en maatwerk leveren. Bij uitbreiding van het bouwvlak boven de 1,5 hectare wordt een AAZ-advies over de bedrijfseconomische noodzaak verwacht. Voor de veehouderij gelden aanvullende voorwaarden (zie paragraaf grondgebonden veehouderij).

Op afstand van het bouwvlak kunnen gemeenten in individuele gevallen kleinschalige bouwwerken (circa 50 m²) toestaan, indien op basis van een advies van de AAZ de bedrijfseconomische noodzaak ten behoeve van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering, inclusief verbrede landbouw, kan worden aangetoond. Een advies van de AAZ is niet noodzakelijk wanneer het gaat om schuren voor opslag in boomgaarden voor fruitteeltbedrijven of bij schuilgelegenheden voor vee van een veehouderijbedrijf met weidegang. In de gemeentelijke afweging is aandacht voor vormgeving en landschappelijke inpassing.

Kleinschalige bouwwerken (circa 50 m²) voor hobbymatig gebruik, kunnen door gemeenten worden toegestaan. Gemeenten houden hierbij rekening met het voorkomen van verstening van het landschap, versnippering van de agrarische gronden en dragen zorg voor een zorgvuldige landschappelijke afweging en vormgeving van deze kleinschalige bouwwerken. Hierbij worden de landschappelijke waardevolle gebieden zoals benoemd op kaart 14 ontzien.

Paragraaf 3.2.1 Woningbouw en herstructurering (p.51) wordt partieel vervangen door:

De duurzaamheidsladder

(...) De duurzaamheidsladder is een procesvereiste en houdt in dat bij vaststelling van een ruimtelijk plan wordt gemotiveerd hoe een zorgvuldige afweging is gemaakt over het ruimtegebruik. Deze werkt met de volgende stappen die in de onderbouwing moeten terugkomen (sterk verkorte weergave):

1. De ontwikkeling voorziet in een regionale, intergemeentelijke vraag.
2. Realisatie vindt plaats binnen het bestaand bebouwd gebied in de regio, tenzij dat niet mogelijk is.
3. De locatie is of wordt multimodaal ontsloten.

Deze wettelijke procesvereisten kunnen worden ondersteund met de regionale woningmarktafspraken. Voor begrenzing van het bestaand bebouwd gebied zullen de grenzen uit 2005 geactualiseerd worden, waarbij al onherroepelijke bestemmingsplannen worden meegenomen. Daardoor zal het bestaand bebouwd gebied in ieder geval voor de planperiode voldoende ruimte bieden voor de woningbehoefte. **Ook voor kleinschalige ontwikkelingen, zowel binnen het bestaand bebouwd gebied als in het landelijk gebied, moet in lijn met de duurzaamheidsladder de behoefte worden aangetoond. In het kader van de woningmarktafspraken moet dit worden opgenomen, bijvoorbeeld door te putten uit een rest-post.**

Regionale woningmarktafspraken

(...) De regionale afspraken bevatten ten minste afspraken over de volgende onderwerpen:

- Een kwantitatief en kwalitatief woningbouwprogramma voor de komende 10 jaar.
- De invulling van bundeling en zorgvuldig ruimtegebruik.
- De aanpak en afspraken over de herstructureringsopgaven in de bestaande woningvoorraad (incl. particuliere sector).
- **Aandacht en prioriteit voor het behoud van cultuurhistorische waardevolle bebouwing.**
- Aanpak en doelstellingen particuliere voorraad.
- Visie op en afspraken over deeltijd wonen.

Deeltijdwonen

Het onderscheid tussen reguliere woningen en recreatiewoningen wordt in de praktijk steeds kleiner. Dit komt ook tot uitdrukking in de wijze van gebruik. Woningen met een permanente woonbestemming worden steeds vaker gebruikt in 'deeltijd', terwijl recreatiewoningen lang niet altijd worden gebruikt voor de recreatieve verhuur aan recreanten en toeristen.

De Provincie verwacht dat gemeenten een helder onderscheid maken in het gewenste gebruik via bestemmingsplan (**woon- of recreatiebestemming**) en de gemeentelijke gebruiks- of huisvestingsverordening. Dit biedt de noodzakelijke duidelijkheid voor (toekomstige) eigenaren voor wat betreft de gebruiksmogelijkheden.

De Provincie ziet kansen voor 'deeltijd wonen', mits dit niet ten koste gaat van de kwaliteit van wonen en recreatie. Als nieuwbouwprojecten worden gerealiseerd voor deeltijd wonen, vraagt dat om bijzondere kwaliteiten en duidelijke afspraken. Omdat dergelijke projecten ook aantrekkingskracht hebben op de lokale consument, dienen deze in de regionale woningmarktafspraken te worden opgenomen. **Projecten gericht op 'deeltijdwonen' dienen daarom opgenomen te worden in de regionale woningmarktafspraken. Bij de berekening van de woningbehoefte wordt geen rekening gehouden met projecten voor deeltijdwonen die dermate bijzonder van aard zijn en geen precedent kennen in Zeeland, dat er additionele migratie door wordt veroorzaakt. Indien overtuigend aangetoond kan worden dat dit het geval is, is het mogelijk (een deel van) het aanbod te ontwikkelen naast de projecten die binnen de gestelde woningbehoefte van de regionale woningmarktafspraken vallen.**

Landelijk gebied

(...) De Provincie ziet verschillende mogelijkheden om een woonfunctie in het landelijk gebied te realiseren.

Hierbij worden drie principes onderscheiden:

1. Het benutten van bestaande bebouwing (rood voor rood).
Onder deze categorie vallen de mogelijkheden voor verbetering, uitbreiding en verplaatsing van bestaande individuele burgerwoningen en het benutten van cultuurhistorisch waardevolle **voormalige agrarische bebouwing in het landelijk gebied, bestaande buitenplaatsen en landgoederen. Voor niet cultuurhistorisch waardevolle bebouwing geldt de ruimte voor ruimte regeling.**
2. Ruimte voor ruimte
De regeling is beschreven in de paragraaf ruimte voor ruimte.
3. Nieuwe bebouwing (rood voor groen)
Deze mogelijkheden, waaronder nieuwe landgoederen en buitenplaatsen, zijn uitgewerkt in paragraaf landschap en erfgoed.

Het verdient aanbeveling de ontwikkelingen kleinschalig te houden mede omdat ook deze ontwikkelingen moeten voorzien in een regionale behoefte. ~~Voor kleinschalige ontwikkelingen (tot maximaal 10 woningen) die passen binnen de beschreven kaders en bijdragen aan de geformuleerde doelstellingen wordt het niet noodzakelijk geacht dat deze onderdeel uitmaken van de regionale woningmarktafspraken.~~

Paragraaf 3.2.3. Geluid (p.56) wordt partieel vervangen door:

Lawaaisporten/gemotoriseerde luchtsporten

Lawaaisporten en gemotoriseerde luchtsporten kunnen zowel structureel als incidenteel plaatsvinden. Het gaat hierbij om het gebruik in wedstrijdverband, het voorbereiden daarvan of het gebruik voor of ten behoeve van recreatieve doeleinden.

Lawaaisporten en gemotoriseerde luchtsporten alsmede landingsplaatsen voor parachutisten geven veel overlast in de directe omgeving voor bewoners en natuur. Om overlast te beperken is structureel gebruik uitsluitend toegestaan op bestaande locaties voor lawaaisporten en gemotoriseerde luchtsporten. Nieuwe locaties of uitbreiding van bestaande locaties is alleen mogelijk indien door verplaatsing van een bestaande locatie de overlast voor de omgeving vermindert en/of lawaaisporten dan wel gemotoriseerde luchtsporten beter worden geconcentreerd. Op de bestaande locaties is ook incidenteel gebruik toegestaan.

Buiten de bestaande locaties kan uitsluitend voor gemotoriseerde luchtsporten in specifieke situaties ontheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik op grond van de Wet luchtvaart worden verleend, indien wordt voldaan aan de voorwaarden zoals opgenomen in de beleidsregel TUG (zie ook paragraaf 3.3.7).

Paragraaf 3.2.4 Luchtkwaliteit (p.59) wordt partieel vervangen door:

Verminderen uitstoot

(...) De uitstoot van stikstofoxide en ammoniak kan voor de gezondheid en gevoelige natuur van belang zijn. Bij de vergunningverlening wordt hiermee rekening gehouden in overeenstemming met de programmatische aanpak stikstof (PAS). ~~Voor de Natura2000-gebieden waarop de PAS van toepassing is, zoals aangegeven op kaart 20, wordt gestreefd naar een per saldo afnemende stikstofdepositie. Om deze doelstelling te behalen wordt aanvullend ruimtelijk beleid gevoerd. Verwezen wordt naar de paragraaf 3.1.10 Landbouw.~~

Paragraaf 3.2.6 Licht en duisternis (p.62) wordt partieel vervangen door:

Lichtoverlast

~~De Provincie wil~~ delen van Zeeland waar de donkerte een echte meerwaarde heeft beschermen tegen onnodige lichthinder zonder belemmerend te werken. Duisternis is een kwaliteit die in Zeeland nog aanwezig is en door de recreant en bewoner heel erg wordt gewaardeerd vooral in het buitengebied en de natuur. In de steden is duisternis in het algemeen geen gewenste kwaliteit vanwege de sociale onveiligheid die daarmee samenhangt en hiervoor wordt dus geen beleid geformuleerd. De Provincie gaat wel bij nieuwe grootschalige lichttoepassingen zoals een grootschalig verlicht kassengebied toezien of de beste technieken om lichthinder te voorkomen worden toegepast. De Provincie zal hierop toezien bij ~~het verlenen van vergunningen en~~ het beoordelen van ruimtelijke plannen.

Paragraaf 3.2.9 Hoogwaterveiligheid (p.65) wordt partieel vervangen door:

De inrichting van het gebied

Aanvullend op het voorkomen van overstromingen kunnen slachtoffers en schade bij een onverhoopte doorbraak verder worden beperkt door regionale waterkeringen en door bij nieuwe bebouwing en infrastructuur rekening te houden met het overstromingsrisico. Dat geldt in het bijzonder voor vitale objecten als de energie- en drinkwatervoorziening en voor kwetsbare objecten als ziekenhuizen en verpleegtehuizen. De Provincie wil samen met de andere betrokken overheden komen tot een afweging van beleid en maatregelen,

onder andere op basis van kosten en vermeden slachtoffers en schade. De Provincie zorgt voor kaarten waarop het overstromingsrisico is aangegeven.

Verder wordt verwezen naar de bij het Omgevingsplan behorende en separaat vastgestelde Herziening omgevingsplan Zeeland (deel B): Europese Richtlijn Overstromingsrisico's 2016-2021.

Regionale waterkering

Bij een overstroming beschermen de regionale waterkeringen kwetsbare gebieden en vormen een vluchtweg of transportroute.

Als gevolg van de Deltabeslissing Waterveiligheid worden een aantal primaire C-keringen afgevaardeerd. Dat betekent dat het Rijk niet langer hiervoor de norm bepaalt, maar dat de Provincie hiervoor kaderstellend wordt. De keringen langs het Veerse Meer, de Kreekrakpolder en de Sloedijk in de Quarlespolder zullen met ingang van 1 januari 2017 deel gaan uitmaken van het te herziene stelsel aan regionale keringen.

De Provincie zal deze voormalige primaire C-keringen opnemen in de nieuwe stelselkaart regionale waterkeringen van de herziening van de Verordening Ruimte Provincie Zeeland.

De Provincie zal tevens alle regionale keringen in het kader van het project "Normering Regionale Waterkeringen" uiterlijk in 2020 opnieuw normeren en het geactualiseerde stelsel inclusief normering vastleggen via de nieuwe Omgevingsvisie en bijbehorende verordeningen.

De regionale waterkeringen zijn aangegeven op Kaart 7 – Hoogwaterveiligheid. In de Ruimtelijke Verordening wordt aangegeven op welke wijze de gemeenten rekening moeten houden met de regionale waterkeringen.

Paragraaf 3.2.10: Medegebruik waterkeringen (p.67) wordt partieel vervangen door:

Inzet Provincie

(...)

Bebouwing in de kust

Het Rijk overweegt de nieuwe Beleidslijn Kust door te vertalen in het Barro. Hiermee kan het onderscheid tussen stedelijk en niet-stedelijk gebied vervallen en zal door het Rijk geen aandacht meer worden besteed aan de ruimtelijke kwaliteit in het kustfundament. Nieuwe bouw mogelijkheden in het kustfundament worden vanuit Rijksoptiek voortaan alleen nog maar bepaald door eisen vanuit waterveiligheid. In dit geval betekent dit dat de Provincie Zeeland aan zet is om vanuit een ruimtelijke context te bepalen waar bebouwingmogelijkheden in het kustfundament wenselijk zijn.

De ongerepte kustlijn is een belangrijke kernkwaliteit van het Zeeuwse landschap. Het niet verder bebouwen van het kustfundament (zie kaart 21) beschermt deze kwaliteit. Tegelijkertijd ziet de Provincie kansen voor hoogwaardige recreatieve ontwikkelingen op de locaties van de recreatieve hotspots. Het is daarom van belang om enerzijds de landschappelijke waarden van het kustfundament te bewaren, maar anderzijds recreatief-economische kansen te verzilveren. Concreet betekent dit dat nieuwbouw in het kustfundament mogelijk blijft binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, inclusief de bebouwingsconcentraties Cadzand-Bad en Nieuw-Haamstede. Aanvullend hierop wordt nieuwbouw binnen de hotspots mogelijk indien dit de aanwezige omgevingskwaliteiten nadrukkelijk versterkt, onderscheidende recreatieve kwaliteiten toevoegt en wordt voorzien van een goede inbedding in het landschap.

In aanvulling daarop zal de Provincie het initiatief nemen tot een nadere uitwerking van de Provinciale Kustvisie; centraal daarin staat de manier waarop nieuwe ontwikkelingen voor economie, landschap en natuur gezamenlijk een plek aan de Zeeuwse Kust vinden. Hierbij wordt ook in gegaan op de (on)wenselijkheid van (tijdelijke) buitendijkse bebouwing zoals slaapstrandhuisjes en strandpaviljoens. Verder zal in dat kader ook onderzocht worden welke ontwikkelingen mogelijk zijn in de direct aan het kustfundament grenzende bredere kustzone. De resultaten van dit onderzoek zullen uiteindelijk landen in de nieuwe Omgevingsvisie.

Bijbehorende acties in hoofdstuk 5

- Actie 1 – Innovatief combineren functies in kustzone
- **Actie 2 – Opstellen Provinciale Kustvisie**

Paragraaf 3.3. Water en landelijk gebied met kwaliteit (p.68) wordt vervangen door:

3.3 Water en landelijk gebied met kwaliteit

(...) De Provincie bewaakt de kwaliteit van natuur en ontwikkelt natuurgebieden. Beheer van de natuurgebieden wordt door de Provincie gefinancierd en uitbesteed aan terreinbeheerders. Een goede kwaliteit en kwantiteit van oppervlaktewater en grondwater is voor alle inwoners en toeristen, en daarnaast ook voor de landbouw en natuur van groot belang. Schoon water ontstaat niet vanzelf. De provincie heeft de taak om dit te bewaken en toe te zien op concrete uitvoering van het waterbeheer door het waterschap.

In september 2014 is het Deltaprogramma 2015 afgerond. Dit deltaprogramma bevat de voor Zeeland van groot belang zijnde deltabeslissingen Veiligheid, Zoetwater, Zand, Ruimtelijke Adaptatie en de regionale voorkeursstrategieën voor de Kust en Zuidwestelijke Delta. De afronding van dit Deltaprogramma is de start van een volgende fase, waarbij de ruimtelijke regisserende rol van de provincies groter is dan ooit tevoren.

(...)

Paragraaf 3.3.1 Oppervlaktewater (p.69) wordt partieel vervangen door:

Waterkwaliteit

(...) Voor zowel de KRW-oppervlaktewaterlichamen als de overige binnendijkse oppervlaktewateren gelden inspanningsdoelen zoals vastgesteld in de specifieke planherziening Europese Kaderrichtlijn Water (zie voor meer informatie Planherziening Omgevingsplan Zeeland Europese Kaderrichtlijn Water 2016-2021).

(...)

3.3.2 Grondwater(p.73) wordt partieel vervangen door:

Grondwaterkwaliteit

Het grondwater in Zeeland voldoet uiterlijk in 2027 aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water, de Provincie is hiervoor verantwoordelijk (zie voor meer informatie Planherziening Omgevingsplan Zeeland Europese Kaderrichtlijn Water 2016-2021).

(...)

Paragraaf 3.3.3 Kwaliteit en medegebruik natuurgebieden (p.75) wordt partieel vervangen door:

Bescherming natuurgebieden

De Provincie beschermt alle bestaande natuurgebieden en de agrarische gebieden van ecologische betekenis planologisch (zie Kaart 13 – **Natuurnetwerk Zeeland** en Natura 2000). **Rond de natuurgebieden van het 'Natuurnetwerk Zeeland' (voorheen EHS) geldt een zone van 100 meter waar bij nieuwe ontwikkelingen worden beoordeeld of de gevolgen zijn voor de natuur.** De gemeenten dienen de bestaande natuurgebieden en de agrarische gebieden van ecologische betekenis via een passende bestemming te beschermen.

(...)

Paragraaf 3.3.4 Landschap en erfgoed (p.77) wordt partieel vervangen door:

Behoud en bescherming

(...) De Provincie draagt verantwoordelijkheid voor het behoud van de kwaliteiten met een provinciaal belang. Deze zijn benoemd in onderstaand overzicht en worden weergegeven op Kaart 14 –

Landschap en cultuur. De Provincie geeft deze kwaliteiten een basisbescherming in de ruimtelijke verordening. **Beperkte aantasting van deze kernkwaliteiten kan acceptabel zijn, als Gedeputeerde Staten na een integrale afweging van belangen daar toe besluiten. Ingrijpende aantasting van de kernkwaliteiten is niet toegestaan.**

Van gemeenten wordt verwacht dat zij op een soortgelijke wijze uitwerking geven aan het behoud van de kwaliteiten met een regionaal of lokaal belang in hun structuurvisies en bestemmingsplannen. De gezamenlijk uitgevoerde inventarisatie kan daarbij worden beschouwd als een handreiking.

In aanvulling op de benoemde landschappen, landschapselementen en cultuurhistorische elementen van provinciaal belang kent Zeeland een groot aantal cultuurhistorisch waardevolle boerderijen. De provincie zet zich actief in voor het behoud van dit agrarisch erfgoed. In samenwerking met SLZ, SCEZ en de Zeeuwse gemeenten is een voorlopige selectie gemaakt van de meest waardevolle boerderijcomplexen.

De provincie vraagt extra aandacht voor het behoud van deze boerderijcomplexen. Tevens kan zij eigenaren faciliteren in het maken van plannen voor onderhoud, restauratie en zo nodig herbestemmen. De daartoe beschikbare middelen worden alleen nog ingezet voor boerderijen die behoren tot de benoemde selectie. Herbestemming ten behoeve van meerdere woningen in de bestaande bebouwing anders dan de bestaande dienstwoning is eveneens voorbehouden aan deze selectie.

In de periode tot 2018 wordt de cultuurhistorische waarde per boerderijcomplex nader geïnventariseerd. Op basis hiervan wordt, na overleg met eigenaren, een definitieve selectie gemaakt.

Paragraaf 3.3.7. Luchtvaart (p.84) wordt partieel vervangen door:

Luchtvaartterreinen

(...) Er worden geen mogelijkheden geboden voor nieuwvestiging van luchthaventerreinen waarvoor een luchthavenbesluit moet worden afgegeven. **Nieuwvestiging van luchthaventerreinen waarvoor een luchthavenregeling moet worden afgegeven is alleen mogelijk indien sprake is van niet-gemotoriseerde luchtsporten en** luchthaventerreinen:

die uitsluitend worden gebruikt ten behoeve van algemeen belang (zoals helihavens bij ziekenhuizen en brandweerkazernes)

in een gebied waar zich een concentratie voordoet van activiteiten die wat betreft milieu-impact gelijksoortig zijn (concentratie gebied, bijvoorbeeld geluidszone industrieterrein).

Tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG)

Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik op grond van artikel 8a.51 van de Wet luchtvaart (TUG-ontheffing). Het verlenen van ontheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik vindt onder andere plaats op basis het beleid zoals geformuleerd onder paragraaf 3.2.3. (lawaaisporten/gemotoriseerde luchtsporten). Voor verlening van ontheffing tijdelijke en uitzonderlijke luchtvaartactiviteiten gelden specifieke voorwaarden. Dit beleid en de voorwaarden voor het verlenen van ontheffing zijn nader uitgewerkt in de provinciale beleidsregel TUG. Deze beleidsregel wordt in 2016 herzien.

Paragraaf 4.4.1 Gebiedsprogramma's en projecten (p.92) wordt partieel vervangen door:

(...)

- Stedelijke gebiedsontwikkeling **Middelburg/** Vlissingen.

In de stedelijke ontwikkelingszone van de gemeenten **Middelburg-en** Vlissingen is een **twee-tal** van provinciaal belang geachte ruimtelijke ontwikkelingen **en** voorzien. De inpassing van een marinierskazerneterrein (70 ha tussen Vlissingen en Ritthem, indicatief aangegeven op kaart) is van provinciaal belang vanwege het feit dat de provincie de regionale initiatiefnemer en uitvoerder is en grondaankopen doet. Bovendien heeft de kazerne een gemeentegrensoverschrijdend effect. Belangrijk is dat ook oefening en training buiten de feitelijke kazernelocatie aan de orde is. De provincie zal daarom bezien welke terreinen (denk aan stranden, natuur-/bosgebieden en havengebieden) in medegebruik geschikt zijn voor oefening en training van

~~Defensie. Het Admiraal de Ruyterziekenhuis is voornemens om — inspelend op de veranderende vraag naar planbare zorgvoorzieningen in de toekomst — zich op een centrale plek op Walcheren te vestigen. De locatie Mortiere (indicatief aangegeven op kaart) wordt hiervoor door de provincie als geschikt gezien voor de ontwikkeling van de sociaal-maatschappelijke voorziening.~~

(...)

- *Grevelingen*

Samen met Zuid-Holland en Noord-Brabant wordt de Rijksstructuurvisie GVZM uitgewerkt, met herintroductie van beperkt getij en verzilting van het Volkerak-Zoommeer als hoofdpunten. Waterberging op de Grevelingen is niet meer in beeld. Komende jaren werkt de Provincie samen met andere betrokken (publieke) partijen en de markt aan een uitvoeringsprogramma en de financiering.

- *Oosterschelde*

In het Oosterscheldebekken wordt toegewerkt naar een nieuwe overkoepelende organisatie. Dit nieuwe "Oosterschelde-Overleg" zal vanuit de kaders van het Deltaprogramma 2015 en de beschikbare sectorale wensen(kaarten) de regionale ambities voor de Oosterschelde vanuit een integrale visie vertalen naar een voorkeursstrategie. De eventuele ruimtelijke consequenties hiervan zullen worden meegenomen in de nieuwe Omgevingsvisie.

- *Westerschelde*

Voor het gebied rond de Westerschelde wordt ingezet op het verder uitwerken van de regionale ambities op basis van de voorkeursstrategieën uit het Deltaprogramma 2015. Voor de Westerschelde spelen diverse belangen zoals de toegankelijkheid, morfologie, veiligheid, natuur en economie. Om deze belangen onderling af te wegen is een provinciale visie op de uitgangspunten nodig.

De richtinggevende provinciale visie kan als input dienen voor MIRT-onderzoeken, de Kustgenese 2.0 van het Rijk en de Agenda van de Toekomst van de VNSC.

(...)

Paragraaf 4.2 Vergunningverlening, toezicht, handhaving en monitoring (p.87) wordt integraal vervangen door:

4.2.1 Level Playing Field

De Provincie Zeeland zet in op een goed vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven en een schone, gezonde en veilige leefomgeving voor de inwoners. De Provincie wil het Zeeuws bedrijfsleven geen milieukwaliteitsnormen opleggen, die strenger zijn dan in Nationale en Europese wet- en regelgeving zijn vastgesteld. De Provincie wil eerlijke concurrentieverhoudingen voor het Zeeuwse bedrijfsleven, een zogenaamd 'level playing field'. Dit is mogelijk door regionale en grensoverschrijdende verschillen zoveel mogelijk tegen te gaan. In het belang van een gelijk speelveld stelt de Provincie bij vergunningverlening, handhaving en toezicht op het gebied van milieu geen strengere eisen aan het Zeeuwse bedrijfsleven dan wettelijk hoeft te worden voorgeschreven. Indien er in Europees verband normen naar beneden bijgesteld worden, zal er vanuit Zeeland worden gelobbyd voor een aanpassing van de Nederlandse wet en regelgeving, zodat een gelijk speelveld ontstaat in vergelijking met andere Europese landen.

4.2.2 Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland

Met de komst van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is een aantal vergunningstelsels de afgelopen jaren samengevoegd tot één omgevingsvergunning voor onder andere milieu, bouwen, ruimtelijke inpassing en natuur. Door de Provincie zijn samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met gemeenten en andere instanties om zowel burgers als bedrijven optimaal te helpen bij een adequate vergunningverlening op grond van de Wabo. Sinds 2014 is er één regionale uitvoeringsdienst in Zeeland (de RUD Zeeland), die de zogenaamde basistaken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) voor de provincie en de Zeeuwse gemeenten uitvoert. Voor de meest risicovolle bedrijven in Zeeland is de Provincie een samen-

werking aangegaan met de DCMR Milieudienst Rijnmond. Daarnaast heeft de provincie een aantal zogenoemde plustaken ondergebracht bij de RUD, bijvoorbeeld beleid op het gebied van externe veiligheid of het toezicht in het kader van zwemwaterkwaliteit. De Provincie speelt in op al deze verandering door een nieuwe beleidsnota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, inclusief specialisaties (VTH + s), op te stellen. Deze nota zal het huidige beleid voor toezicht en handhaving, zoals is vastgelegd in de nota "Oog op Zeeland", vervangen en zal een nieuw kader bieden voor vergunningverlening. Tevens worden specialisaties op het gebied van milieubeleid daarin meegenomen, zoals bodemsanering en externe veiligheid.

4.2.3 Actualiseringsplicht omgevingsvergunning, activiteit milieu

De nieuwe VTH + s nota vervangt het beleid dat voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is opgenomen in hoofdstuk 4.2 van het Omgevingsplan 2012 - 2018. Voor alle bedrijven waarvoor GS (deels) bevoegd gezag zijn, geldt als uitgangspunt dat sprake is van actuele vergunningen, niet ouder dan 10 jaar danwel getoetst op actualiteit.

4.2.4 Kwaliteit

De Provincie streeft naar het behouden van een hoog kwaliteitsniveau op het gebied van de VTH-taken. Het bedrijfsleven verwacht een professionele en deskundige organisatie die, als het gaat om vergunningverlening, snel kan inspelen op de marktvraag. Burgers verwachten van de Provincie voldoende waarborgen voor een kwalitatief goed leefklimaat. De Provincie ziet het als haar missie om bij te dragen aan het behoud en versterken van de Zeeuwse omgevingskwaliteit door te bevorderen dat geldende wet- en regelgeving door alle betrokken partijen wordt nageleefd. Jaarlijks stellen Gedeputeerde Staten een handhavingsuitvoeringsprogramma vast en brengt daarvan Provinciale Staten op de hoogte. De RUD voert het programma uit. Het programma wordt jaarlijks geëvalueerd. Daarnaast wil de provincie de samenwerking tussen gemeenten en andere handhavingpartners weer coördineren, zoals ze dat in het verleden heeft gedaan. Wanneer de Wabo hierop wordt aangepast, zal de Provincie dergelijke samenwerking ook gaan coördineren op het gebied van vergunningverlening. De landelijke kwaliteitsrichtlijnen voor vergunningverlening en handhaving worden door de Provincie zoveel als mogelijk overgenomen in het eigen VTH-beleid. Hierover zullen afspraken worden gemaakt met de RUD. De landelijke handavingsstrategie en de in de in ontwikkeling zijnde landelijke vergunningverleningsstrategie stellen hiervoor de kaders. Daarnaast probeert de Provincie vast te houden aan het kwaliteitsniveau 2.1, waarmee er voldoende menskracht, deskundigheid en procescriteria aanwezig zijn om aan de ambitie op het gebied van kwaliteit te kunnen voldoen. Provincie legt het kwaliteitsniveau vast in een Verordening.

Tot slot zetten we ons als Provincie zoveel mogelijk in om de Zeeuwse gemeenten ook over te laten gaan op het door Rijk/VNG en IPO gewenste kwaliteitsniveau en het volgen van landelijke strategieën.

Bijbehorende acties in hoofdstuk 5

- Actie 1: Opstellen nieuw provinciaal beleid Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, inclusief specialisaties (Nota VTH + s).
- Actie 2: Het opnemen van het behoud van level playing field als vertrekpunt in de VTH + s nota.
- Actie 3: 1 keer per 10 jaar actualiseren of in ieder geval nagaan in die periode concluderen dat revisie achterwege kan blijven. In het beleid opnemen dat vergunningen ouder dan 10 jaar worden geactualiseerd, tenzij na toetsing blijkt dat hiervoor geen aanleiding bestaat.
- Actie 4: Overnemen van de landelijke strategie voor handhaving en vergunningverlening in het VTH-beleid en over de implementatie afspraken maken met de RUD.
- Actie 5: Handhaven van het kwaliteitsniveau 2.1 en dit uitgangspunt vastleggen in een Verordening.
- Actie 6: Coördineren van samenwerking met handhavingpartners en zo nodig ook met partners op het gebied van vergunningverlening.

- Actie 7: Samen met de gemeenten streven naar een uniform kwaliteitsniveau en beleid op het gebied van VTH.

Paragraaf 5.1 Overzicht operationele doelen en indicatoren (p.97) wordt partieel vervangen door:

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.1.1 Haventerreinen en industrie	Groei Biobased Economy	Er zijn in 2018 meer bedrijven actief in de Biobased Economy dan in 2012. Gedurende planperiode is voldoende planologische ruimte aan haventerrein beschikbaar (meer dan 100% van de vraag)

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.1.1 Haventerreinen en industrie	Havens goed toegankelijk	Toegankelijkheid van de havens is in 2018 tenminste op niveau van 2012. Achterlandverbindingen hebben in de hele periode voldoende capaciteit Faciliteiten voor containeroverslag in het Sloegebied zijn in 2018 verbeterd t.o.v. 2012
	Voldoende capaciteit achterlandverbindingen	Faciliteiten voor containeroverslag in het Sloegebied zijn in 2018 verbeterd t.o.v. 2012 Achterlandverbindingen hebben in de hele periode voldoende capaciteit

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.1.1 Haventerreinen en industrie	Professionele vergunningverlening en handhaving	-Alle handhavingpartners voldoen in de hele periode aan de wettelijke kwaliteitscriteria De provincie legt het kwaliteitsniveau van de VTH-taken vast in een Verordening. Voor wat betreft de basistaken die zijn ondergebracht bij de RUD Zeeland stemt de provincie het kwaliteitsniveau af met de Zeeuwse gemeenten en de RUD Zeeland.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.2.2 Gezonde leefomgeving	Minimale milieuoverlast voor burgers	-Het aantal klachten over de milieusituatie is in 2018 lager dan in 2012 -Het aantal geconstateerde overtredingen met overlast als gevolg in 2018 afgenomen t.o.v. 2012 Het aantal klachten waarvan de oorzaak van de overlast wordt gevonden is in 2018 lager dan in 2012

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.2.5 Geur	Minder ernstige geurhinder	Gemeten en Gemelde geurhinder is in 2018 afgenomen t.o.v. 2012 In 2018 zijn er geen nieuwe locaties met gemelde geuroverlast t.o.v. 2012

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.2.8 Afvalstoffen	Goede afvalverwerking en toename hergebruik	Afvalverwerkers voldoen in de planperiode aan de wettelijke eisen. Het percentage hergebruik van afval is in 2018 toegenomen t.o.v. 2012. Alle nazorglocaties zijn afdoende beschermd.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.3.1 Oppervlaktewater	Minder wateroverlast Terugdringen regionale wateroverlast in het landelijk- en stedelijk gebied	In 2018 ligt het halen van de doelstellingen voor KRW-wateren voor 2027 op schema, zowel voor grondwater als voor oppervlaktewater. Het waterschap zorgt dat uiterlijk 2020 wordt voldaan aan de Waterbeheer 21ste eeuw normering. Uiterlijk in 2020 heeft het waterschap alle peilbesluiten geactualiseerd op basis van de gewenst grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR)-normen.
	Uitvoering kaderrichtlijn water Een goed en efficiënt functionerende waterketen	Vanaf 2012 wordt op basis van een convenant de samenwerking met de partners in de waterketen verbeterd t.o.v. 2012.
	Goede ecologische en chemische kwaliteit oppervlaktewater	Uiterlijk in 2020 heeft het waterschap alle peilbesluiten geactualiseerd op basis van de GGOR-normen. Alle regionale binnenwateren voldoen uiterlijk in 2027 aan de gestelde waterkwaliteitseisen voor de Kaderrichtlijn Water (KRW). In 2027 is 87,9 km. natte ecologische verbindingen en 24,5 km. brede natte (20 m. breed) ecologische verbindingen gerealiseerd. In 2018 is hiervan tenminste 20% gerealiseerd.
	Minder verdroging natuurgebieden	In 2027 is 88 km natte ecologische verbindingen en 27,5 km brede natte ecologische verbindingen gerealiseerd. In 2018 is hiervan tenminste 20% gerealiseerd. In 2027 is 3192 ha natuur qua waterhuishouding op orde.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.3.5 Duurzaam gebruik van bodem en diepere ondergrond	Goede nazorg saneringslocaties	Vanaf 2012 wordt bodeminformatie beschikbaar gesteld via www.zeeuwsbodenvenster.nl. De informatie wordt continu geactualiseerd. Saneringen en de nazorg daarvan worden beoordeeld, er wordt toezicht uitgeoefend en zo nodig wordt handhavend opgetreden.
	Informatievoorziening duurzaam bodemgebruik	Vanaf 2012 wordt bodeminformatie beschikbaar gesteld via www.zeeuwsbodenvenster.nl . De informatie wordt continu geactualiseerd.

	Betere naleving bodemsanering Praktijkgerichte kennisontwikkeling duurzaam bodemgebruik	In de planperiode zijn samen met medeoverheden, marktpartijen en kennisinstellingen pilotprojecten en studies uitgevoerd.
--	--	---

Paragraaf 5.2 Overzicht acties en inzet instrumenten (p.100) wordt partieel vervangen door:

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
3.1.1 Haventerreinen en industrie				
Rol Provincie: Beleidsbepaler en leider + Kwaliteitsbewaker en scheidsrechter + Belangenbehartiger				
Actie 2 – Toetsen bedrijven aan BBT	Creëren milieuruimte door toepassing BBT	Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
3.1.2 Bedrijventerreinen				
Rol Provincie: Beleidsbepaler en leider + Kwaliteitsbewaker en scheidsrechter + Belangenbehartiger				
Actie 1 – Regionale planning en afstemming	Ondersteunen gemeenten bij opstellen regionale bedrijventerreinenprogramma's	Gemeenten	Overleg, menskracht	2016
Actie 2 – Kwaliteitsverbetering bedrijventerreinen	Opstellen herstructureringsfonds t.b.v. herstructurering, revitalisering en transformatie van bedrijventerreinen	Gemeenten, bedrijven	Overleg, menskracht, financieel	2016-2018

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
3.1.4 Energie				
Rol Provincie: Beleidsbepaler en leider + Ontwikkelaar en investeerder				
Actie 4 – Verkenning en opstellen Kanskaart Duurzame Energie'	Opstellen Kanskaart Duurzame Energie	Gemeenten, maatsch. organisaties, bedrijven	Overleg, menskracht	2016-2018

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.1.5 Transportleidingen	Meer transport via buisleidingen. Bundeling van buisleidingen en bundeling van hoogspanningslijnen	Het aandeel transport van stoffen per buisleiding is in 2018 toegenomen t.o.v. 2012. Gemeenten regelen de bundeling van buisleidingen en bundeling van hoogspanningslijnen in bestemmingsplannen en betrekken daarbij de zonering ten opzichte van gevoelige bestemmingen.

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
3.1.10 Landbouw				
Rol Provincie: Beleidsbepaler en leider + Belangenbehartiger				
Actie 5 – Verkenning hergebruik bestaande bebouwing agrarische sector	Overzicht praktijkvoorbeelden experiment elastiek planologie	Gemeenten, ZLTO, bedrijven	Overleg, menkracht	2016-2018

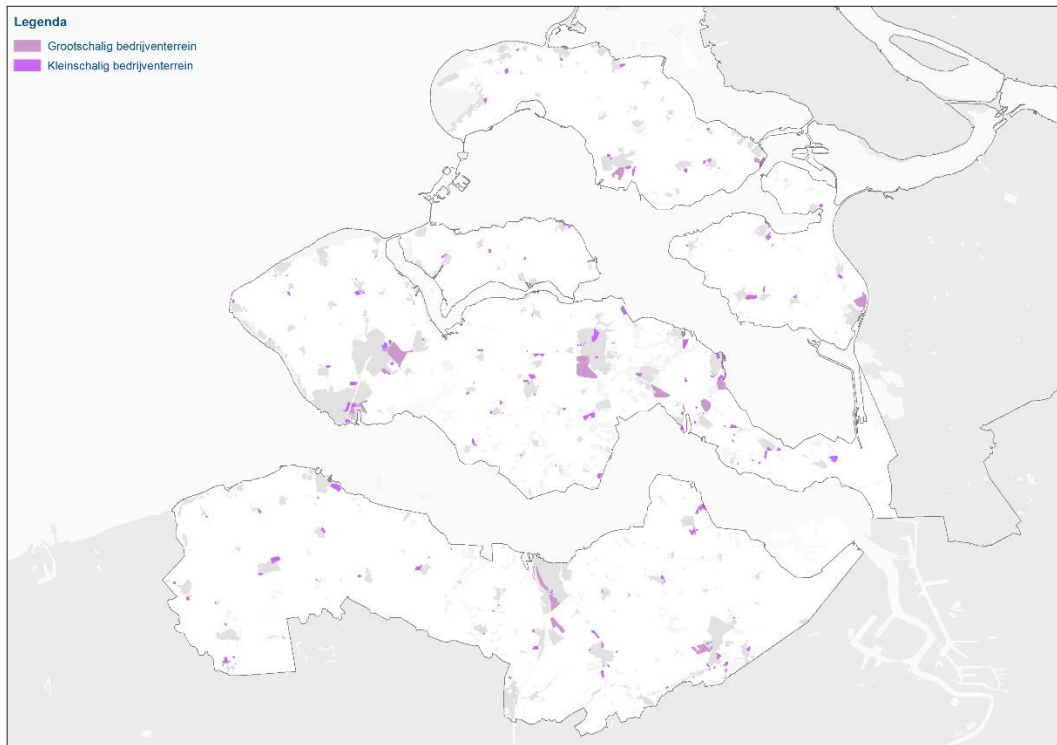
Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
3.2.10 Medegebruik waterkeringen				
Rol Provincie: Beleidsbepaler en leider + Belangenbehartiger				
Actie 2 – Opstellen Provinciale Kustvisie	Opstellen integrale kustvisie	Gemeenten, maatsch. organisaties, ZMF, waterschap, RWS	Overleg, menkracht	2016-2018

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
4.4.2 Vergunningverlening en 4.4.3 Handhaving				
Rol Provincie: Kwaliteitsbewaker en scheidsrechter				
Actie 1 – Actualiseren vergunningen	Periodiek Eens in de 10 jaar de actualiteit van de vergunningen waarvoor de Provincie (deels) bevoegd gezag is toetsen en indien nodig reviseren	Gemeenten, Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018
Actie 2 – Verbeteren efficiënte aanpak	Opstellen risicoprofiel Zeeuwse bedrijven en werken met milieudoelenaanpak	Gemeenten, Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018

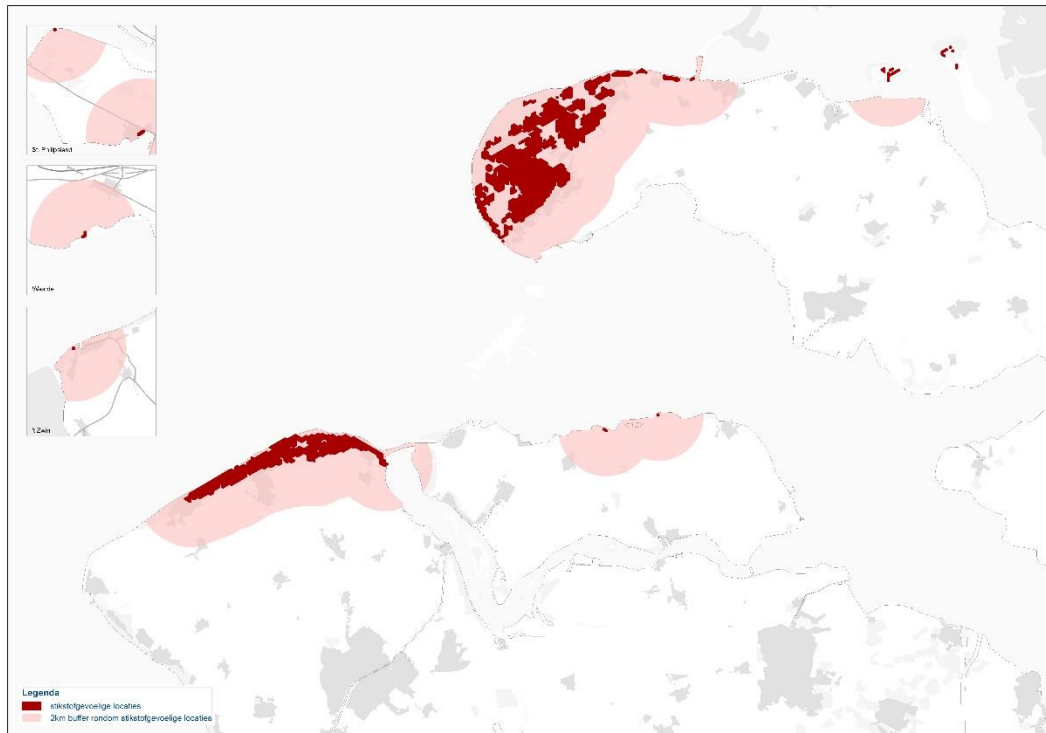
Actie 3 – Verbeten efficiënte handhaving	Toezicht en handhaving toesnijden op het risicoprofiel van bedrijven	Gemeenten, Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018
	Projectmatig, thematisch, risico- en informatiegestuurd werken	Gemeenten, Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018
	Samenwerking met andere partijen uitbouwen en actief mengen in voortrajecten	Gemeenten, Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018
Actie 4 – Formuleren nieuw beleid voor VTH	Opstellen nieuw provinciaal beleid Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, inclusief specialisaties (Nota VTH + s).	RUD, bedrijven	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2016
Actie 5 – behoud van level playing field	Het opnemen van het behoud van een level playing field als vertrekpunt in de VTH + S nota	RUD, bedrijven	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2016
Actie 6 – Vernieuwen handhavingsstrategie	Overnemen van de landelijke strategie voor handhaving en vergunningverlening in het VTH-beleid en over de implementatie afspraken maken met de RUD.	RUD, bedrijven	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2016-2017
Actie 7 – behoud van de kwaliteit op het gebied van VTH	Handhaven van het kwaliteitsniveau 2.1 en dit uitgangspunt vastleggen in een Verordening en daarvoor afstemming zoeken met gemeenten.	RUD, bedrijven, gemeenten	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2016
Actie 8 – verbeteren van samenwerking met handhavingspartners	Coördineren van samenwerking met handhavingspartners en zo nodig ook met partners op het gebied van vergunningverlening.	RUD, Openbaar ministerie, Veiligheidsregio, Politie, gemeenten, Rijkswaterstaat, waterschap	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2015 - 2018

Paragraaf 5.3 Kaarten (p.132) wordt aangevuld met:

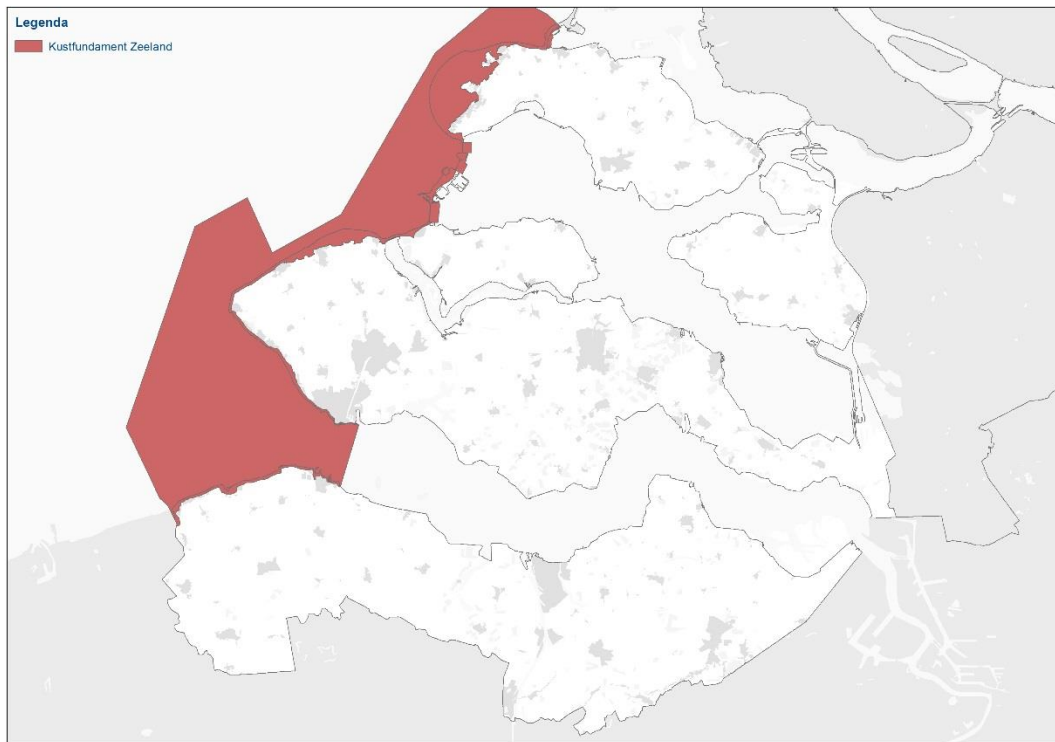
Kaart 1 – Bedrijvigheid (aanvullend)

Kaart 20 – Aandachtsgebieden PAS (nieuw)

Kaart 21 – Kustfundament Zeeland (nieuw)

Verordening Ruimte Provincie Zeeland

Eerste wijziging

Vastgesteld door Provinciale Staten op 11 maart 2016

Artikel I

De verordening ruimte provincie Zeeland wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 1.1, eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

- a. De lettervolgorde a tot en met rr wordt gewijzigd in a tot en met vv
- b. In alfabetische volgorde, waarbij de overige onderdelen opnieuw worden geletterd, worden nieuwe onderdelen ingevoegd luidende:
 - d. agrarisch onderzoeksbedrijf: een bedrijf dat zich geheel of in overwegende mate richt op onderzoek naar nieuwe agrarische gewassen en verbetering van bestaande agrarische gewassen ten behoeve van de agrarische sector;
 - p. biologische veehouderij: veehouderij waarin producten worden vervaardigd die gecertificeerd zijn volgens in Nederland geldende regelgeving van de Europese Unie voor biologische productie;
 - s. centrale bedrijfsmatige exploitatie: het via een bedrijf, stichting of andere rechtspersoon voeren van een zodanige exploitatie dat daarbij gedurende het jaar, in verschillende perioden, aan verschillende personen die hun hoofdverblijf elders hebben, recreatieve verblijfsmogelijkheden worden geboden;
 - nn. opstelling voor zonne-energie: een samenstel van bouwwerken of een andere constructie ten behoeve van het opwekken van elektriciteit of warmte door het opvangen van de straling van de zon geplaatst op of boven de grond, water daaronder begrepen met uitzondering van zonnepanelen op daken;
- c. in de begripsbepaling voor bedrijventerrein vervalt de zinsnede "en opgenomen in het Integraal Bedrijven Inventarisatiesysteem";
- d. aan de begripsbepaling voor intensieve veehouderij wordt na "weidegang" toegevoegd: met uitzondering van een biologische veehouderij;

B. Artikel 2.1 vervalt.

C. Na artikel 2.4 wordt een artikel toegevoegd luidende:

Zonne-energie

Artikel 2.4.a

1. In een bestemmingsplan wordt een opstelling voor zonne-energie uitsluitend toegelaten:
 - a. binnen bestaand bebouwd gebied zoals bedoeld in het Omgevingsplan of
 - b. op een bedrijventerrein of
 - c. op gronden waarop, met inachtneming van de overige bepalingen van deze verordening, mede glastuinbouwbedrijven worden toegelaten.
2. In afwijking van het eerste lid kan een opstelling voor zonne-energie worden toegelaten buiten bestaand bebouwd gebied indien:
 - a. de opstelling wordt geplaatst binnen een in het bestemmingsplan voor een bedrijf aangewezen bouwvlak of
 - b. sprake is van een kleinschalige opstelling in een tuin of op een erf.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing indien op het tijdstip van inwerkingtreding van de eerste wijziging van deze verordening, krachtens een bestemmingsplan, een opstelling voor zonne-energie reeds is toegelaten met dien verstande dat de afwijking van de bepalingen van deze verordening niet mag worden vergroot.

D. Artikel 2.5 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het tweede tot en met het vierde lid worden vernummerd tot derde tot en met vijfde lid.
- b. In het vijfde lid nieuw wordt "derde lid" vervangen door "vierde lid"
- c. Aan het eerste lid worden, na de eerste volzin, twee volzinnen toegevoegd luidende:
Tevens worden regels gesteld waarmee wordt verzekerd dat standplaatsen of bouwwerken die bestemd zijn voor recreatief nachtverblijf worden verhuurd in de vorm van een centrale bedrijfsmatige exploitatie. Bedoelde regels worden tevens opgenomen in volgende herzieningen van het bestemmingsplan voor het verblijfsrecreatieterrein.
- d. Het tweede lid komt te luiden:
Het bepaalde in het eerste lid omtrent het stellen van regels ter voorkoming van permanente bewoning is ook van toepassing op de herziening van een bestemmingsplan voor een bestaand verblijfsrecreatieterrein waarin reeds regels zijn opgenomen ter voorkoming van permanente bewoning en het bepaalde omtrent centrale bedrijfsmatige exploitatie is mede van toepassing op de herziening van een bestemmingsplan voor een bestaand verblijfsrecreatieterrein waarin reeds regels zijn opgenomen omtrent een centraal bedrijfsmatige exploitatie.
- e. Het derde lid nieuw komt te luiden:
In de toelichting bij een bestemmingsplan voor een nieuw verblijfsrecreatieterrein of de uitbreiding van een verblijfsrecreatieterrein en in de toelichting bij daarop volgende planherzieningen wordt aannemelijk gemaakt dat duurzaam beheer en onderhoud van het terrein is geborgd.

E. Na artikel 2.9 wordt een artikel toegevoegd luidende:

Agrarische onderzoeksbedrijven

Artikel 2.9.a

1. In een bestemmingsplan wordt de nieuwvestiging van agrarische onderzoeksbedrijven uitsluitend toegelaten op:
 - a. een bedrijventerrein of
 - b. op gronden waarop, met inachtneming van de overige bepalingen van deze verordening, mede agrarische bedrijven of glastuinbouwbedrijven worden toegelaten.
2. In een bestemmingsplan wordt de uitbreiding van bestaande agrarische onderzoeksbedrijven uitsluitend toegelaten indien in de toelichting bij het bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat de uitbreiding noodzakelijk is voor de continuïteit van het bedrijf en omgevingskwaliteiten zich daartegen niet verzetten.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing indien, op het tijdstip van inwerkingtreding van de eerste wijziging van deze verordening de nieuwvestiging of uitbreiding van agrarische onderzoeksbedrijven, krachtens een bestemmingsplan, reeds is toegelaten met dien verstande dat de afwijking van de bepalingen van deze verordening niet mag worden vergroot.

F. a. Na artikel 2.11 wordt een artikel toegevoegd luidende:

Bebouwing in kustfundament

Artikel 2.11.a

1. In een bestemmingsplan wordt voor de op kaart 12, behorende bij deze verordening, aangegeven gebieden met de aanduiding Kustfundament nieuwe bebouwing of uitbreiding van bestaande bebouwing uitsluitend toegelaten met inachtneming van de overige bepalingen van deze verordening en indien in de toelichting bij het bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat sprake is van bebouwing in bestaand bebouwd gebied of een hotspot zoals bedoeld in het Omgevingsplan dan wel in de bebouwingsconcentratie Nieuw-Haamstede of Cadzand Bad. Bij bebouwing in een hotspot wordt in de toelichting bij het bestemmingsplan tevens aannemelijk gemaakt dat de

ontwikkeling de aanwezige omgevingskwaliteiten nadrukkelijk versterkt, onderscheidende recreatieve kwaliteiten toevoegt en wordt voorzien van een goede inbedding in het landschap.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op herbouw of verbouw van een bestaand bouwwerk waarbij een eenmalige uitbreiding van het grondoppervlak met ten hoogste tien procent is toegestaan, te rekenen vanaf inwerkingtreding van de eerste wijziging van deze verordening.
 3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing indien, op het tijdstip van inwerkingtreding van de eerste wijziging van deze verordening, krachtens een bestemmingsplan, nieuwe of uitbreiding van bestaande bebouwing reeds is toegelaten met dien verstande dat de afwijking van de bepalingen van deze verordening niet mag worden vergroot.
 4. Het eerste lid is niet van toepassing op:
 - a. Bouwwerken ten behoeve van tijdelijke of seizoensgebonden activiteiten;
 - b. Bouwwerken van openbaar belang voor zover deze bouwwerken niet buiten de in het eerste lid bedoelde gebieden kunnen worden gebouwd. Tot deze bouwwerken behoren in ieder geval:
 - 1° bouwwerken voor het beheer van natuur of hulpdiensten
 - 2° bouwwerken ten behoeve van de waterstaatkundige functie van het kustfundament
 - 3° bouwwerken ten behoeve van telecommunicatievoorzieningen, opsporing, winning, opslag en transport van olie, gas en water, transport van elektriciteit en kleinschalige opwekking van elektriciteit door middel van windturbines.
- b. Na kaartnummer 11 wordt een nieuwe kaart met kaartnummer 12 en het opschrift Kustfundament Zeeland ingevoegd.

G. Artikel 2.12 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het vierde lid komt te luiden:

De wezenlijke kenmerken en waarden van de op kaart 8 aangegeven gebieden met de aanduiding Bestaande natuur zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. De natuurdoelen zijn vermeld in het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 zoals dat luidt op de datum van vaststelling van de eerste wijziging van deze verordening.
- b. In het vijfde lid wordt:
 - 1° na de eerste volzin een volzin toegevoegd luidende: Ook mag de bestemming niet leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte van de gronden of tot een significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.
 - 2° in de derde volzin worden na "aantasting" de volgende woorden ingevoegd: en vermindering
- c. Het zesde lid onder c komt te luiden:

de negatieve effecten op de in het vierde lid bedoelde wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang zoveel mogelijk worden beperkt door het treffen van mitigerende maatregelen en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd volgens de in bijlage 4 beschreven voorwaarden.

H. Artikel 2.13 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In het vierde lid wordt:
 - 1° na de eerste volzin een volzin toegevoegd luidende:

Ook mag de bestemming niet leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte van de gronden of tot een significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.
 - 2° In de derde volzin worden na "bedoelde aantasting" de volgende woorden toegevoegd: en vermindering

- b. In het vijfde lid wordt, onder vervanging van de punt aan het eind van de eerste volzin door een komma, de volgende zinsnede toegevoegd: oppervlakte van de gronden of samenhang tussen gebieden.
- c. Het zesde lid onder c komt te luiden:
de negatieve effecten op de in het derde lid bedoelde wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang worden beperkt door het treffen van mitigerende maatregelen en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd volgens de in bijlage 4 beschreven voorwaarden.

I. Artikel 2.15 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In het eerste lid sub b onder 1° worden na "kenmerken en waarden" de volgende woorden ingevoegd: en samenhang tussen gronden
- b. In het eerste lid sub b wordt na 3° een onderdeel toegevoegd luidende:
4° de voorgenomen wijziging zorgvuldig is onderbouwd waarbij, blijkend uit de bij het bestemmingsplan behorende toelichting, in ieder geval alternatieven zijn afgewogen.

J. Artikel 2.17 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het tweede tot en met het vijfde lid vervallen.
- b. Er worden nieuwe leden ingevoegd luidende:
 - 1. In een bestemmingsplan worden geen bestemmingen aangewezen of regels gesteld die, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, mogelijk maken dat de in het eerste lid bedoelde landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de gronden of elementen significant worden aangetast. Ook mogen de bestemming en de regeling niet leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte van de gronden of tot een significante aantasting van de samenhang tussen de gronden of elementen. In de toelichting bij een bestemmingsplan waarin, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, nieuwe bebouwing of nieuwe vormen van grondgebruik worden toegelaten wordt aannemelijk gemaakt dat de in de vorige volzin bedoelde aantasting en vermindering zich niet voordoen.
 - 2. Het tweede lid is niet van toepassing op het aanwijzen van bestemmingen of het geven van regels waarbij:
 - a. sprake is van een groot openbaar belang en
 - b. er geen reële andere mogelijkheden zijn en
 - c. de negatieve effecten op de in het eerste lid bedoelde landschappelijke en cultuurhistorische waarden, oppervlakte en samenhang van de gronden of elementen zoveel mogelijk worden beperkt door het treffen van mitigerende maatregelen en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd volgens de in bijlage 4 beschreven voorwaarden.
 - 3. Tot een groot openbaar belang wordt in ieder geval gerekend de veiligheid, de drinkwatervoorziening, inrichtingen voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie of de plaatsing van installaties voor de opsporing, winning, opslag of het transport van olie en gas.

K. Na artikel 2.17 wordt een nieuw artikel 2.18 toegevoegd luidende:

Molenbiiotoop

Artikel 2.18

- 1. In de toelichting bij een bestemmingsplan wordt inzicht gegeven in de cultuurhistorische waarde van in of nabij het plangebied aanwezige traditionele windmolens.
- 2. Een bestemmingsplan bevat regels tot behoud van windvang van de in of nabij het plangebied aanwezige traditionele windmolens. In ieder geval worden in een

bestemmingsplan op zodanige wijze bestemmingen aangewezen dan wel regels gegeven dat binnen een straal van 100 meter gerekend vanaf het middelpunt van de traditionele windmolen geen nieuwe bebouwing en beplanting wordt toegelaten hoger dan het laagste punt van de verticaal staande wieden.

3. Het bepaalde in het tweede lid, tweede volzin is niet van toepassing op:
 - a. bestaand gebruik en bestaande bebouwing;
 - b. het toelaten van een bouwwerk dat, gezien vanuit de molen, aan de achterzijde van bestaande bebouwing wordt opgericht en waarbij de hoogte en de breedte blijft binnen de hoogte en de breedte van de bestaande bebouwing waarachter het bedoelde bouwwerk wordt opgericht.
 - c. het toelaten van een bouwwerk dat strekt ter vervanging van bestaande bebouwing en dat al dan niet wordt gebouwd ten behoeve van een andere functie dan de functie van de bestaande bebouwing voor zover de bebouwingmogelijkheden, krachtens het vigerende bestemmingsplan waarin de bestaande bebouwing is toegelaten, niet worden vergroot. In afwijking van de vorige volzin mogen meer bebouwingmogelijkheden worden geboden indien in de toelichting bij het bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat geen nadelige effecten zullen optreden voor de windvang en de cultuurhistorische waarde van de molen.
4. In een bestemmingsplan worden voorts op zodanige wijze bestemmingen aangewezen dan wel regels gegeven dat binnen een straal van 400 meter gerekend vanuit het middelpunt van de traditionele windmolen een zekere mate van vrije windvang is gewaarborgd.

L. Bijlage 1 wordt als volgt gewijzigd:

In de zevende alinea vervalt de volzin: "Voor bestaande niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied, anders dan in de vorm van een nieuwe economische drager, geldt een eenmalige uitbreidingsmogelijkheid met een maximum van 20% van de bestaande bebouwde en onbebouwde omvang."

M. Bijlage 3 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Onderdeel 1 komt te luiden:

Onder deze categorie vallen de mogelijkheden voor verbetering, uitbreiding en verplaatsing van bestaande individuele burgerwoningen, het benutten van cultuurhistorisch waardevolle voormalige agrarische bebouwing in het landelijk gebied, bestaande buitenplaatsen en landgoederen.

- b. Onder 2, de tweede bullet vervalt de tweede volzin die begint met "Onder cultuurhistorisch" en eindigt met "tot de mogelijkheden behoort."
- c. Onder 2 vervalt na de derde bullet de volzin die begint met een asterisk en eindigt met www.zeeland.nl

N. Bijlage 4 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het opschrift komt te luiden:

Bijlage 4
Bijlage bij de artikelen 2.12, 2.13 zesde lid en 2.17 derde lid.

- b. Aan het slot van de eerste volzin worden na "gebied" de volgende woorden toegevoegd: of landschapselement
- c. De tekst bij de tweede bullet komt te luiden:

Fysieke compensatie. Dit betreft compensatie van het areaal waarop, na het treffen van mitigerende maatregelen, nog nadelige effecten resteren. De fysieke compensatie dient waar mogelijk in de directe omgeving van het aangetaste gebied of landschapselement gerealiseerd te worden. In het geval van compensatie van aangetast gebied dat onderdeel is van het Natuurnetwerk Zeeland is een basisinrichting vereist, waarmee de oorspronkelijke kwaliteit op termijn hersteld wordt. Hierbij wordt, in tegenstelling tot het eerdere beleid, geen extra toeslag voor tijdelijk kwaliteitsverlies geëist.

d. In de tekst die behoort bij de derde bullet wordt na de volzin die eindigt met "ten dele mogelijk is." een zinsnede ingevoegd luidende:
"In het geval van compensatie van aangetast gebied dat onderdeel is van het Natuurnetwerk Zeeland omvat" en wordt de hoofdletter in het daarop volgende woord "De" vervangen door een kleine letter.

e. In het tekstgedeelte onder de derde bullet wordt aan het begin van de vierde volzin een zinsnede ingevoegd luidende:
"In het geval van compensatie van aangetast gebied dat onderdeel is van het Natuurnetwerk Zeeland dient de compensatielocatie" en vervallen de woorden "Compensatielocaties dienen"

f. De laatste volzin komt te luiden:

Compensatie binnen begrensde maar nog niet ingerichte natuurontwikkelingsgebieden van het Natuurnetwerk Zeeland (voorheen de herijkte EHS) is mogelijk, voor zover het netto areaal van het Natuurnetwerk Zeeland, te weten bestaande en nieuwe natuur, uiteindelijk in stand blijft.

O. De artikelsgewijze toelichting wordt als volgt gewijzigd:

a. Artikel 1.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. De tekstpassage

(...)

In artikel 1.1 onder g wordt verwezen naar IBIS (integraal bedrijventerrein inventarisatiesysteem). Dit is een doorlopende landelijke inventarisatie van bedrijventerreinen onder verantwoordelijkheid van het ministerie. Deze inventarisatie is ook te raadplegen via de website van de provincie Zeeland (Zeeland.nl).

(...)

vervalt.

2. De tekstpassage

(...)

Onder z is een begripsbepaling opgenomen voor "Intensieve veehouderij" (...) deze begripsbepaling.

(...)

komt te luiden

Onder z is een begripsbepaling opgenomen voor "Intensieve veehouderij" (...) deze begripsbepaling. In de begripsbepaling is bepaald dat een biologische veehouderij niet wordt aangemerkt als een intensieve veehouderij. Biologisch is een wettelijk beschermde term. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft de Stichting SKAL aangesteld als toezichthouder op de biologische productie in Nederland. Skal

Biocontrole zet zich als toezichthouder in voor aantoonbare betrouwbaarheid van biologische producten in Nederland.

Als boeren volgens biologische principes werken, zullen ze in de praktijk: dieren meer ruimte geven in de stal en hen de mogelijkheid bieden naar buiten te gaan; snavelkap is verboden; niet steeds hetzelfde gewas plaatsen, om uitputting van de bodem of ziektes te voorkomen; geen genetisch gemodificeerde organismes gebruiken, gebruik van geen kunstmest; sterke plantenrassen gebruiken die goed gedijen onder lokaal klimaat en omstandigheden. Deze sector willen wij stimuleren.

(...)

3. De tekstpassage :

(...)

In dit artikel is eveneens een begripsbepaling voor “verduurzaming” opgenomen. In een concreet geval zal aannemelijk moeten worden gemaakt dat de vergroting van het bedrijfsvloer-oppervlak gepaard gaat met het treffen van maatregelen die verder gaan dan hetgeen bij of krachtens de wet is voorgeschreven ten aanzien van milieu en dierenwelzijn. Deze maatregelen kunnen strekken tot milieuwinst (waaronder mede het terugdringen van geuroverlast wordt begrepen) en het versterken van omgevingskwaliteiten (waaronder mede de toepassing van een verantwoord stalontwerp en adequate landschappelijke inpassing worden begrepen). Het treffen van maatregelen ter bevordering van dierenwelzijn die verder gaan dan bij of krachtens de wet reeds is voorgeschreven en maatschappelijk verantwoord ondernemen (waaronder mede wordt begrepen het betrekken van de burger bij het verduurzaamde bedrijfsproces) kunnen mede trekken tot verduurzaming van de bedrijfsvoering. In de onderbouwing zal aan alle genoemde onderdelen aandacht moeten worden besteed en bezien zal moeten worden welke maatregelen in het concrete geval redelijkerwijs kunnen worden getroffen. Dit uitgangspunt betekent niet dat steeds op alle onderdelen een significante bijdrage wordt verlangd. In een concreet geval kan de uitkomst van de onderbouwing inhouden dat aan één of meer onderdelen geen of slechts een beperkte bijdrage wordt geleverd. Het totaal moet echter voldoen aan de norm dat een significante bijdrage wordt geleverd aan de verduurzaming van het bedrijf. De duurzame ontwikkeling is mede bedoeld om deze bedrijven een verantwoord bedrijfsprospectief te bieden.

(...)

komt te luiden

(...)

In dit artikel is eveneens een begripsbepaling voor “verduurzaming” opgenomen. In een concreet geval zal aannemelijk moeten worden gemaakt dat de vergroting van het bedrijfsvloer-oppervlak gepaard gaat met het treffen van maatregelen die verder gaan dan hetgeen bij of krachtens de wet is voorgeschreven ten aanzien van milieu en dierenwelzijn. Deze maatregelen strekken tot milieuwinst (waaronder mede het terugdringen van geuroverlast wordt begrepen) en het versterken van omgevingskwaliteiten (waaronder mede de toepassing van een verantwoord stalontwerp en adequate landschappelijke inpassing worden begrepen). Het treffen van maatregelen ter bevordering van dierenwelzijn die verder gaan dan bij of krachtens de wet reeds is voorgeschreven en maatschappelijk verantwoord ondernemen (waaronder mede wordt begrepen het betrekken van de burger bij het verduurzaamde bedrijfsproces) strekken mede tot verduurzaming van de bedrijfsvoering. In de onderbouwing zal aan alle genoemde onderdelen aandacht moeten worden besteed en bezien zal moeten worden welke maatregelen in het concrete geval redelijkerwijs kunnen worden getroffen. Dit uitgangspunt betekent niet dat steeds op alle onderdelen een significante bijdrage wordt verlangd. In een concreet geval kan de uitkomst van de onderbouwing inhouden dat aan één of meer onderdelen geen of slechts een beperkte bijdrage wordt geleverd. Het totaal moet echter voldoen aan de norm dat een significante bijdrage wordt geleverd aan de verduurzaming van het bedrijf in relatie tot de omgeving, waarbij de milieukwaliteiten in ieder geval niet afnemen. De duurzame ontwikkeling is mede bedoeld om deze bedrijven een verantwoord bedrijfsprospectief te bieden.

(...)

b. Artikel 2.2 wordt als volgt gewijzigd:

De tekstpassage

(...)

"Wat het vierde lid betreft wordt opgemerkt dat onder een beperkte afronding wordt verstaan een netto afronding of uitbreiding van ten hoogste 20%. Uitbreidingen van ten hoogste 0,5 hectare kunnen eveneens als beperkt worden beschouwd"

(...)

komt te luiden

(...)

Wat het vierde lid betreft wordt opgemerkt dat onder een beperkte afronding wordt verstaan een netto afronding of uitbreiding van ten hoogste 20% of maximaal 0,5 hectare.

(...)

c. Artikel 2.3 wordt als volgt gewijzigd:

De tekstpassage

(...)

Ook voor de kleinschalige woningbouwmogelijkheden in het landelijk gebied zoals bedoeld in art. 2.3 moet aannemelijk worden gemaakt dat ze voorzien in een regionale behoefte (het instrument van het woningbouwprogramma kan daarvoor worden benut).

(...)

komt te luiden

(...)

Ook voor de kleinschalige woningbouwmogelijkheden in het landelijk gebied zoals bedoeld in art. 2.3 moet aannemelijk worden gemaakt dat ze voorzien in een regionale behoefte (het instrument van het woningbouwprogramma moet daarvoor worden benut).

(...)

d. Artikel 2.5 wordt als volgt gewijzigd:

De tekstpassage

Het provinciale beleid is gericht op het voorkomen van permanente bewoning van tot verblijfsrecreatie bestemde complexen. Hiermee worden bedoeld zomerhuizenterreinen, recreatieve appartementencomplexen en kampeerterreinen. Een doelstelling is dergelijke complexen te behouden voor de verblijfsrecreatieve markt. Dit aspect wordt van provinciaal belang geacht. Individuele burgerwoningen in het buitengebied worden niet tot de verblijfsrecreatieve complexen gerekend. De regel is bedoeld voor nieuwe plannen en besluiten die verblijfsrecreatieve complexen of de uitbreiding daarvan toelaten. Op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening vigerende bestemmingsplannen kennen veelal reeds het voorschrift dat permanente bewoning niet is toegestaan en/of de eis van een centrale bedrijfsmatige exploitatie.

(...)

komt te luiden

Het provinciale beleid is gericht op het voorkomen van permanente bewoning van tot verblijfsrecreatie bestemde complexen. Hiermee worden bedoeld zomerhuizenterreinen, recreatieve appartementencomplexen en kampeerterreinen. Een doelstelling is dergelijke complexen te behouden voor de verblijfsrecreatieve markt en te bevorderen dat deze

complexen ook daadwerkelijk voor de recreatieve verhuur worden aangeboden en wordt voorkomen dat er langs oneigenlijke weg extra reguliere woningen aan het woningaanbod worden toegevoegd. Dit aspect wordt van provinciaal belang geacht. Individuele burgerwoningen in het buitengebied worden niet tot de verblijfsrecreatieve complexen gerekend. De regel is bedoeld voor nieuwe plannen en besluiten die verblijfsrecreatieve complexen of de uitbreiding daarvan toelaten. Op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening vigerende bestemmingsplannen kennen veelal reeds het voorschrift dat permanente bewoning niet is toegestaan en/of de eis van een centrale bedrijfsmatige exploitatie. Bij een herziening van deze vigerende bestemmingsplannen dient het voorschrift dat permanente bewoning niet is toegestaan en/of de eis van een centraal bedrijfsmatige exploitatie opnieuw te worden opgenomen.
(...)

e. Artikel 2.11 wordt als volgt gewijzigd:

1. De tekstpassage

(...)

Voor de begrenzing van de regionale keringen is gebruik gemaakt van het voorontwerpbesluit tot wijziging van de kaartbijlage bij de waterverordening Zeeland dat GS op 28 september 2010 hebben vastgesteld en dat van 6 oktober t/m 17 november 2010 ter inzage heeft gelegen. GS hebben op 25 januari 2011 het ontwerpbesluit ongewijzigd vastgesteld.

(...)

vervalt

2. De tekstpassage

(...)

GS zijn bevoegd de kaart te wijzigen bijvoorbeeld bij een dijkverlegging of wanneer anderszins de begrenzing wordt aangepast. Voorafgaand aan een wijziging van de kaart zal in ieder geval overleg plaatsvinden met het waterschap / Rijkswaterstaat en de gemeentebesturen in Zeeland.

komt te luiden

(...)

GS zijn bevoegd de kaart te wijzigen bijvoorbeeld bij een dijkverlegging, het aanmerken van nieuwe regionale waterkeringen, of wanneer anderszins de begrenzing wordt aangepast. Voorafgaand aan een wijziging van de kaart zal in ieder geval overleg plaatsvinden via het reguliere Zeeuws Overleg Waterkeringen en betreffende gemeenten.

f. Artikelen 2.12 t/m 2.16 worden als volgt aangepast

1. De tekstpassage

De in deze artikelen neergelegde regeling is mede opgesteld in verband met het ontwerp Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, eerste aanvulling (AMvB Ruimte)

(...)

Komt te luiden

De in deze artikelen neergelegde regeling is mede opgesteld in verband met het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, eerste aanvulling (AMvB Ruimte)

(...)

2. De tekstpassage

(...)

De omschrijving in het eerste lid dat voor de bedoelde gebieden primair de bestemming Natuur, Bos, Beschermd-of Waardevolle dijk moet worden aangewezen sluit niet uit dat in bedoelde gebieden ook andere functies kunnen worden toegelaten. In de eerste plaats kan daarbij worden gedacht aan bestaand gebruik en bestaande bebouwing zoals bedoeld in het tweede lid. Voorts is het toegelaten binnen bedoelde gebieden bebouwing of vormen van grondgebruik toe te laten indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van een gebied per saldo niet significant aantasten.

(...)

Komt te luiden

(...)

De omschrijving in het eerste lid dat voor de bedoelde gebieden primair de bestemming Natuur, Bos, Beschermd-of Waardevolle dijk moet worden aangewezen sluit niet uit dat in bedoelde gebieden ook andere functies kunnen worden toegelaten. In de eerste plaats kan daarbij worden gedacht aan bestaand gebruik en bestaande bebouwing zoals bedoeld in het tweede lid. Voorts is het toegelaten binnen bedoelde gebieden bebouwing of vormen van grondgebruik toe te laten indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden, oppervlakte en samenhang van een gebied per saldo niet significant aantasten.

(...)

g. Artikel 2.17 wordt als volgt gewijzigd:

De tekstpassage

Aan het behoud en de bescherming van waardevolle landschappen en cultuurhistorisch waardevolle elementen wordt in het Omgevingsplan aandacht besteed. In overleg met gemeenten, Stichting Landschapsbeheer Zeeland en Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland zijn de kernkwaliteiten van het Zeeuwse landschap geïnventariseerd.

(...)

komt te luiden

Aan het behoud en de bescherming van waardevolle landschappen en cultuurhistorisch waardevolle elementen wordt in het Omgevingsplan aandacht besteed. In artikel 2.17 is bepaald dat nieuwe bebouwing of nieuwe vormen van grondgebruik niet mogen leiden tot een significante aantasting van de waardevolle landschappen en cultuurhistorische elementen. Ook mag dit niet leiden tot een significante vermindering van oppervlakte van de gronden of tot een significante aantasting van de samenhang tussen gebieden. Voor het toestaan van functies van groot openbaar belang die tot een significante aantasting leiden, zijn in het derde lid waarborgen en criteria aangegeven. Wat het begrip 'groot openbaar belang' betreft wordt opgemerkt dat het moet gaan om zwaarwegende belangen. Korte termijn belangen kwalificeren niet als zwaarwegend.

In overleg met gemeenten, Stichting Landschapsbeheer Zeeland en Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland zijn de kernkwaliteiten van het Zeeuwse landschap geïnventariseerd.

(...)

Artikel II

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.
2. In afwijking van het eerste lid treedt artikel 2.11 a Bebouwing in kustfundament van deze verordening in werking met ingang van de dag waarop artikel 2.3.5 Bouwen in het kustfundament buiten stedelijk gebied van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening vervalt of zodanig wordt gewijzigd dat het in artikel 2.11a van deze verordening beoogde beschermingsregime op rijksniveau niet langer in stand blijft.

Aldus vastgesteld in de vergadering van Provinciale Staten van Zeeland van

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A. Smit, secretaris

Toelichting bij de eerste wijziging van de verordening ruimte provincie Zeeland

I. Algemeen

Deze eerste wijziging van de verordening ruimte provincie Zeeland (vrpz) volgt de herziening van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 die gelijktijdig in procedure is gebracht. Voor een beschrijving van de noodzaak en de motivering van de beleidsaanpassing wordt in hoofdzaak verwezen naar de herziening van het Omgevingsplan.

De onderdelen recreatie, natuur, agrarisch gebied van ecologische betekenis, ecologische hoofdstructuur, landschap en erfgoed en molenbiotoop zijn reeds in de vrpz, zoals die op 28 september 2012 is vastgesteld, als van provinciaal belang aangemerkt. Het betreft onderwerpen die, gelet op aard, de omvang en de ruimtelijke uitstraling van (potentiele activiteiten), het lokale belang overstijgen. Gezien de (potentiele) gevolgen voor het provinciale grondgebied wordt regeling op provinciaal niveau noodzakelijk geacht.

Voor de onderdelen zonne-energie, agrarische onderzoeksbedrijven, bebouwing in kustfundament wordt het provinciaal belang in onderstaande beschreven.

In de artikelsgewijze toelichting onder II zullen per artikel de wijzigingen kort worden toegelicht.

Naast wijzigingen van de artikelen wordt de toelichting op de verordening op een aantal onderdelen gewijzigd.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdeel A:

Dit onderdeel betreft een aanpassing van de begripsbepalingen. In een aantal nieuwe artikelen worden begrippen gebruikt die in de begripsbepalingen worden omschreven. In verband met een aanpassing van het beleid voor bedrijventerreinen wordt de

begripsbepaling voor bedrijventerrein aangepast. Ook de definitie voor intensieve veehouderij is aangepast in verband met het nieuwe geïntroduceerde begrip voor biologische veehouderij.

Artikel I, onderdeel B:

In verband met de inwerkingtreding van artikel 3.1.6, tweede lid van het Besluit ruimtelijke ordening (de ladder voor duurzame verstedelijking) is artikel 2.1 van de vrpz vervallen (gezien het bepaalde in artikel 119 van de Provinciewet). Nu een hogere regeling (het Besluit ruimtelijke ordening) in dit onderwerp voorziet is er geen noodzaak voor regeling in een provinciale verordening. Beleidsmatig onderschrijft de Provincie nog steeds de duurzaamheidsladder, zoals dit ook in het Omgevingsplan is aangegeven.

Artikel I, onderdeel C:

Met deze regeling wordt invulling gegeven aan het beleid ten aanzien van grootschalige zonne-energie ontwikkelingen zoals dat in het Omgevingsplan is verwoord. Het provinciaal belang is gelegen in het behoud van omgevingskwaliteit, zorgvuldig ruimtegebruik en het tegengaan van verstening en versnippering van het buitengebied. Artikel 2.4a heeft betrekking op opstellingen voor zonne-energie die bestaan uit constructies geplaatst op of boven de grond, water daaronder begrepen, met uitzondering van zonnepanelen op daken. Artikel 2.4a regelt dat deze opstellingen uitsluitend mogen worden uitgevoerd binnen bestaand bebouwd gebied zoals bedoeld in het omgevingsplan, op bedrijventerreinen en op gronden waarop glastuinbouwbedrijven zijn toegelaten.

In afwijking van het eerste lid is in het tweede lid bepaald dat een opstelling voor zonne-energie buiten de in het eerste lid genoemde plekken ook is toegestaan op een in een bestemmingsplan voor een bedrijf opgenomen bestaand bouwvlak.

Kleinschalige opstellingen zijn tevens toegestaan in een tuin of op een erf. Het betreft hier opstellingen voor eigen gebruik door burgers en bedrijven (achter de meter). Een voorbeeld van een kleinschalige opstelling is het plaatsen van 10 zonnepanelen in een tuin bij een woning waarvan het dak een minder goede bezonning heeft.

De regeling heeft geen betrekking op zonne-installaties op daken van gebouwen. Deze zijn zonder meer toegestaan.

Artikel I, onderdeel D:

Doelstelling van de provincie ten aanzien van verblijfsrecreatie complexen is deze te behouden voor de verblijfsrecreatieve markt. Daartoe is in de vigerende verordening geregeld dat in een bestemmingsplan regels opgenomen dienen te worden om te voorkomen dat recreatiewoningen permanent worden bewoond. De meeste gemeentelijke bestemmingsplannen kennen veelal reeds het voorschrift dat permanente bewoning niet is toegestaan.

Het voorschrift dat permanente bewoning niet is toegestaan, is in de praktijk niet voldoende gebleken om verblijfsrecreatieve complexen ook daadwerkelijk voor de verblijfsrecreatieve markt te behouden omdat recreatiewoningen niet altijd worden gebruikt voor de recreatieve verhuur aan recreanten en toeristen. Daarom is aan artikel 2.5, eerste lid toegevoegd dat in een bestemmingsplan tevens regels gesteld dienen te worden waarmee wordt verzekerd dat standplaatsen of bouwwerken die bestemd zijn voor recreatief nachtverblijf worden verhuurd in de vorm van een centrale bedrijfsmatige exploitatie. In de begripsbepalingen is aangegeven wat onder een "centraal bedrijfsmatige exploitatie" wordt verstaan.

In het tweede lid is bepaald dat de regels betreffende het verbod op permanente bewoning en de centraal bedrijfsmatige exploitatie ook van toepassing zijn op herzieningen van bestemmingsplannen voor bestaande recreatieterreinen waarin dergelijke regels reeds zijn opgenomen. Dit past in de doelstelling om deze verblijfsrecreatieve complexen te behouden voor de verblijfsrecreatieve markt.

Artikel I, onderdeel E:

In artikel 2.9.a zijn regels opgenomen voor agrarische onderzoeksbedrijven. Dit zijn bedrijven die zich uitsluitend richten op onderzoek naar nieuwe en verbetering van bestaande agrarische gewassen ten behoeve van de agrarische sector.

Qua verschijningsvorm zijn deze bedrijven een combinatie van grondgebonden akkerbouw, glasopstallen, laboratorium en kantoor. Het provinciaal belang voor het reguleren van de agrarische onderzoeksbedrijven is gelegen in het behoud van omgevingskwaliteit en het tegengaan van verstening en versnippering van het buitengebied.

Onderscheid wordt gemaakt tussen nieuwvestiging van agrarische onderzoeksbedrijven en de uitbreiding van bestaande agrarische onderzoeksbedrijven. Nieuwvestiging van bedrijven wordt uitsluitend toegestaan op bedrijventerreinen of op gronden waarop agrarische bedrijven of glastuinbouwbedrijven worden toegelaten.

Bestaande agrarische onderzoeksbedrijven hebben behoefte aan ruimere uitbreidingsmogelijkheden van het bouwvlak dan andere bedrijven in het buitengebied. De Provincie stelt daarom geen maximale omvang voor de uitbreiding van bestaande agrarische onderzoeksbedrijven in het landelijk gebied. Wel dient aannemelijk gemaakt te worden dat de uitbreiding noodzakelijk is voor de continuïteit van het bedrijf en omgevingskwaliteiten zich niet tegen de uitbreiding verzetten.

Artikel I, onderdeel F:

In artikel 2.3.5. van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening is een regeling opgenomen met betrekking tot bebouwing in het kustfundament buiten stedelijk gebied. Het betreft specifieke bouwregels voor het kustfundament, gericht op het voorkomen van nieuwe bebouwing buiten bestaand stedelijk gebied. Deze regels werken direct door naar gemeentelijke ruimtelijke plannen.

In de nieuwe Beleidslijn Kust van het Rijk vervalt het onderscheid tussen stedelijk en niet-stedelijk gebied en wordt geen aandacht meer besteed aan de ruimtelijke kwaliteit in het kustfundament. Nieuwe bebouwingsmogelijkheden in het kust-fundament worden voortaan alleen nog maar bepaald door eisen vanuit waterveiligheid. Dit betekent dat, na inwerkingtreding van het gewijzigde Besluit algemene regeling ruimtelijke ordening, de Provincie Zeeland aan zet is om vanuit een ruimtelijke context te bepalen waar bebouwingsmogelijkheden in het kustfundament wenselijk zijn.

De ongerepte kustlijn is een belangrijke kernkwaliteit van het Zeeuwse landschap en wordt daarom als provinciaal belang aangeduid. Het niet bebouwen van het kustfundament beschermt deze kwaliteit. Daarom is in het eerste lid van artikel 2.11.a een terughoudend bouwbeleid ten aanzien van het kustfundament opgenomen. Nieuwe bebouwing of uitbreiding van bestaande bebouwing is alleen toegestaan als in de toelichting van een bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat sprake is van bebouwing in bestaand bebouwd gebied of een hotspot als bedoeld in het Omgevingsplan dan wel in de bebouwingsconcentraties Nieuw-Haamstede of Cadzand-Bad. Naast bescherming van de ongerepte kustlijn is het provinciaal belang gelegen in het streven naar verbetering van de kwaliteit van het landschap, zorgvuldig ruimtegebruik en concentratie van recreatieve bebouwing op de meest kansrijke locaties.

Dit artikel treedt in werking op het moment dat het beschermingsregime ten aanzien van nieuwe bebouwing buiten stedelijk gebied in het huidige artikel 2.3.5 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening vervalt danwel wordt gewijzigd. Verwezen wordt naar het bepaalde in artikel II.

Artikel I, onderdeel G t/m I

Het stellen van regels ter bescherming van het Natuurnetwerk Zeeland bij provinciale verordening is een verplichting die voortvloeit uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De regels uit het Barro ten aanzien van de bescherming van het Natuurnetwerk Zeeland zijn niet volledig overgenomen in de VRPZ. Het gaat hier om de aspecten "oppervlakte", "samenhang" en "zorgvuldige onderbouwing". De artikelen 2.12, 2.13 en 2.15 zijn hierop aangepast.

Artikel I, onderdeel J en K

Onderdeel J bevat een wijziging van de regeling voor landschap en erfgoed. De wijziging heeft betrekking op het beschermingsregime van waardevolle landschappen en

cultuurhistorisch waardevolle elementen. In het nieuwe tweede lid van artikel 2.17 is een regeling opgenomen om te voorkomen dat de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de gronden of elementen significant worden aangetast door bestemmingen of nieuwe regels in een bestemmingsplan. Ook mogen de bestemming en de regels niet leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte van de gronden of tot een significante aantasting van de samenhang tussen gronden of elementen. Nieuwe bebouwing of nieuwe vormen van grondgebruik zijn toegelaten mits aannemelijk wordt gemaakt dat bovengenoemde aantasting en vermindering zich niet voordoen.

Voor het toestaan van functies van groot openbaar belang, die per saldo tot een significante aantasting leiden, zijn in het nieuwe derde lid van artikel 2.17 waarborgen en criteria aangegeven. Wat het begrip "groot openbaar belang" betreft wordt opgemerkt dat het moet gaan om zwaarwegende belangen. Korte termijn belangen kwalificeren niet als zwaarwegend.

Voor de helderheid en leesbaarheid is de regeling van de molenbiotoop losgeknipt van artikel 2.17 en is deze opgenomen in een nieuw artikel 2.18 "Molenbiotoop". Aan het behoud en de bescherming van cultuur-historisch waardevolle elementen wordt in het Omgevingsplan aandacht besteed. Als bijzonder en concreet element van dit beleid worden cultuurhistorisch waardevolle 'molenbiotopen' genoemd. Dit beleidsonderdeel wordt als provinciaal belang aangemerkt. Gemeenten dienen hiermee rekening te houden bij het opstellen van bestemmingsplannen.

Artikel I, onderdeel L

Onderdeel L bevat een wijziging van bijlage 1, behorende bij artikel 2.2, tweede lid onder g als gevolg van een wijziging van het bedrijvenbeleid. Het bestaande onderscheid tussen bedrijventerreinen, solitaire bedrijven en nieuwe economische dragers komt te vervallen. Gekozen is voor één duidelijke definitie van een bedrijventerrein. Verwezen wordt naar artikel I onderdeel A. Als gevolg van deze wijziging komt het begrip 'solitaire bedrijven' te vervallen. De alinea in bijlage 1, behorende bij artikel 2.2, tweede lid onder g die op deze bedrijven betrekking heeft, vervalt hierdoor.

Artikel I, onderdeel M

Onderdeel M bevat een wijziging van bijlage 3 behorende bij artikel 2.3 dat betrekking heeft op kleinschalige woningbouwlocaties in het landelijk gebied. De verwijzing naar de categorie A en B bebouwing uit de inventarisatie historische boerderijen die in opdracht van de provincie is uitgevoerd, komt te vervallen. Momenteel wordt een verdere selectie gemaakt in het cultuurhistorisch waardevolle agrarische vastgoed om de meest waardevolle erven en opstallen ook daadwerkelijk in stand te houden.

Artikel I, onderdeel N

Betreft een wijziging van bijlage 4 behorende bij de artikelen 2.12 en 2.13 zesde lid als gevolg van wijzigingen in deze artikelen. Verwezen wordt naar artikel I onderdeel G en H. Daarnaast is bijlage 4 ook gekoppeld aan artikel 2.17, derde lid.

Artikel I, onderdeel O

Onderdeel O bevat wijzigingen van de artikelsgewijze toelichting in de vrpz. Het betreffen met name wijzigingen ter verduidelijking en actualisatie van de toelichting in de vrpz. Voor de motivering van deze wijzigingen wordt verwezen naar het document 'Ruimte voor verbetering, Herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en eerste wijziging Verordening Ruimte Provincie Zeeland'.

Artikel II

Artikel II betreft een bepaling over de inwerkingtreding van dit besluit. Met uitzondering van artikel 2.11 a (Bebouwing in kustfundament) treedt dit besluit in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 2.11 a treedt later in werking, namelijk op het moment dat artikel 3.2.5 Bouwen in het kustfundament buiten stedelijk gebied van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening vervalt of zodanig wordt gewijzigd dat het in artikel 2.11a van deze verordening beoogde beschermingsregime op rijksniveau niet langer in stand blijft. Zolang deze bepaling namelijk in dit onderwerp voorziet is er geen noodzaak voor regeling in een provinciale verordening.

Gevolgen voor gemeenten/andere partijen en weergave van door de gemeenten ingebrachte reacties op het ontwerp van de eerste wijziging

In deze eerste wijziging is geen bepaling opgenomen inzake de termijn waarbinnen bestemmingsplannen of beheersverordeningen moeten worden vastgesteld met inachtneming van de wijziging. Dit betekent dat in artikel 4.1, tweede lid van de Wro genoemde termijn van toepassing is (dit betreft een termijn van een jaar na inwerkingtreding van de eerste wijziging van deze verordening).

Verder kent de eerste wijziging van de vrpz enkele 'voorwaardelijke normen' met het oog op nieuwe ontwikkelingen. Deze normen krijgen eerst betekenis indien een gemeente er voor kiest een bestemmingsplan of omgevingsvergunning vast te stellen. Indien een gemeentebestuur geen gebruik wenst te maken van ontwikkelingen die in de verordening, binnen bepaalde grenzen, zijn toegelaten behoeft het bestemmingsplan niet te worden aangepast. Wat deze voorwaardelijke normen betreft wordt voorts nog opgemerkt dat wanneer een ruimtelijke ontwikkeling slechts binnen zekere randvoorwaarden is toegelaten, al hetgeen niet aan die randvoorwaarden voldoet niet is toegelaten.

Vorbereidingsprocedure

Gedeputeerde Staten van Zeeland hebben op 20 oktober 2015 de ontwerp herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en eerste wijziging van de Verordening Ruimte Provincie Zeeland vastgesteld. De ontwerp herziening en de ontwerp eerste wijziging hebben vanaf 28 oktober tot en met 8 december 2015 ter inzage gelegen in de Abdij 6 te Middelburg en in de gemeentehuizen in Zeeland. De ontwerp herziening en ontwerp eerste wijziging zijn ook digitaal aangeboden via www.zeeland.nl.

Tijdens de inzageperiode heeft een ieder een zienswijze over de ontwerp herziening en eerste wijziging van de verordening ter kennis van Provinciale Staten kunnen inbrengen. Een overzicht van ingekomen opmerkingen en een reactie daarop is opgenomen in de antwoordnota die tezamen met de eerste wijziging van de vrpz is vastgesteld.

Kaarten behorende bij de eerste wijziging van de verordening ruimte provincie Zeeland

Kaart 1: Kustfundament

Ruimte voor verbetering

Herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018
en eerste wijziging Verordening Ruimte Provincie Zeeland

Datum: 2 februari 2016
Versienummer: Definitief rapport
Auteur: Kernteam herziening omgevingsplan
Afdeling: Ruimte

Inhoud

1. Aanleiding en leeswijzer	3
2. Vertrekpunt voor beleid	4
2.1. Schets van Zeeland, nu en op weg naar 2040!	4
2.2. Betekenis voor het Omgevingsplan	6
3. Thematische visie op Zeeland	8
3.1. Huidig beleid, ontwikkelingen en trends	8
3.2. Thematische aanpak	9
3.3. Vastgoed	9
3.4. Landelijk gebied	10
3.5. Deltawateren	11
3.6. Milieu	11
4. Voorgestelde beleidswijzigingen	13
4.1. Bedrijfsvastgoed (Vastgoed)	13
4.2. Kleinschalige woningbouw (Vastgoed)	23
4.3. Cultuurhistorische bebouwing (Vastgoed)	27
4.4. Verblijfsrecreatie (Vastgoed)	29
4.5. Zonneparken (Landelijk gebied)	33
4.6. Landschapsbeleid (Landelijk gebied)	38
4.7. Veehouderij (Landelijk gebied)	43
4.8. Bebouwing buiten het agrarisch bouwvlak (Landelijk gebied)	48
4.9. Bebouwing in de kust (Deltawateren)	50
4.10. Regionale waterkeringen (Deltawateren)	55
4.11. Streefbeelden Zuidwestelijke Delta (Deltawateren)	57
4.12. Vergunning, Toezicht, Handhaving (Milieu)	60
4.13. Luchtvaart (Milieu)	65
4.14. Programmatische Aanpak Stikstof (Milieu)	67
4.15. Licht & Duisternis (Milieu)	69
5. Overige wijzigingen	71
6. Bijlagen	88
6.1. Financiële kaders	88
6.2. Conclusies naar aanleiding van inspraakprocedure	90
6.3. Kaart PAS-gebieden	92
6.4. Kaart Kustfundament	93
6.5. Kaart Bedrijventerreinen	94

1. Aanleiding en leeswijzer

Het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 is door Provinciale Staten in september 2012 vastgesteld. Het is een plan op hoofdlijnen, met veel ruimte voor regionale invulling. In het plan is aangekondigd dat halverwege de termijn een evaluatie (omgevingsbalans) wordt gehouden en dat indien nodig het plan wordt herzien.

Na twee jaar werken met het Omgevingsplan is duidelijk dat er heel veel goed gaat, maar dat een aantal beleidsonderdelen vraagt om bijsturing, verduidelijking of uitwerking. Deze aanpassingen vragen om directe actie en kunnen daarom niet wachten op een volgend Omgevingsplan. Dat is de aanleiding voor deze tussentijdse herziening.

Alle provinciale beleidsplannen zijn gebaseerd op een gezamenlijk vertrekpunt voor Zeeland, op weg naar 2040, zoals die in hoofdstuk 2 is verwoord. Dit gezamenlijk vertrekpunt zal integraal worden overgenomen ter vervanging van paragraaf 2.3 van het vigerende Omgevingsplan 2012-2018. Het Omgevingsplan richt zich specifiek op het optimaal benutten en uitbouwen van de Zeeuwse kernkwaliteiten. Dit doen wij in het licht van sociale en economische ontwikkelingen die in hoofdstuk 3 worden beschreven, zoals klimaatverandering en bevolkingsdaling.

Hoofdstuk 4 gaat in op de voorgestelde beleidswijzigingen. In elke paragraaf wordt kort stilgestaan bij de probleemanalyse en bijbehorende voorgestelde beleidsvoorstel dat tot stand is gekomen op basis van de kadernota herziening Omgevingsplan. Vervolgens wordt een nieuw of aangepast tekstvoorstel gedaan. Beleidsinhoudelijke wijzigingen worden met **rood** gemarkeerd.

Naar aanleiding van de beleidswijzigingen én op basis van de Omgevingsbalans 2015 volgen ook enkele wenselijke ondergeschikte wijzigingen. Deze hebben veelal geen effect op de inhoud van het omgevingsbeleid, maar verbeteren de leesbaarheid of corrigeren verschrijvingen. Deze worden in hoofdstuk 5 beschreven. Ondergeschikte wijzigingen worden met **blauw** gemarkeerd.

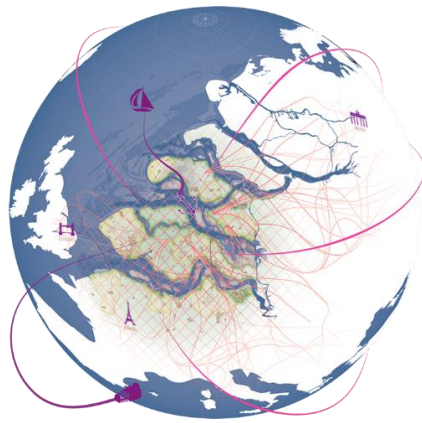
Aanpassing van beleid leidt ook tot andere acties om het beleid uit te voeren. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de werkzaamheden van de Provincie, maar ook voor de inzet van financiële middelen. Hoofdstuk 6 geeft inzicht in de verwachte financiële consequenties als de herziening conform de uitgangspunten van de kadernota wordt opgesteld.

De wijzigingen in omgevingsplan en verordening zijn ook in twee losstaande documenten opgenomen, welke tevens worden vastgesteld door Provinciale Staten. Deze nota met achtergronden is samen met de antwoordnota een toelichting bij de herzieningen van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en VRPZ 2012-2018. Voor de leesbaarheid en toegankelijkheid worden de wijzigingen na vaststelling verwerkt in een geactualiseerde versie van het omgevingsplan en herziening. Deze worden als geconsolideerde versie in gedrukte vorm beschikbaar gesteld en digitaal aangeboden op de provinciale website en via www.ruimtelijkeplannen.nl.

2. Vertrekpunt voor beleid

2.1. Schets van Zeeland, nu en op weg naar 2040!

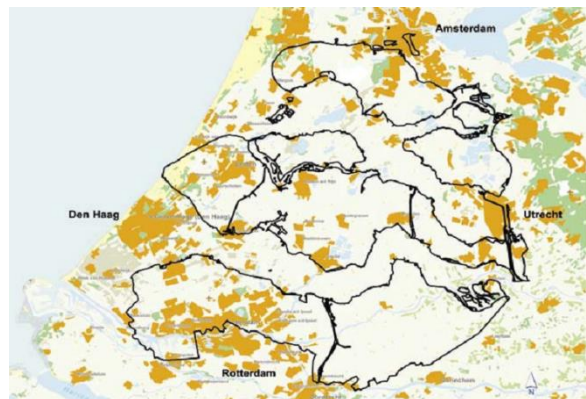
Zeeland is een eilandenrijk, een dynamisch Deltagebied. Het is van elkaar en de rest van de wereld gescheiden door diepe zeearmen en wateren, maar verbonden door dijken, tunnels, bruggen en de Deltawerken. Zeeland ligt in het midden van de Zuidwestelijke Delta en grenst aan het stedelijk gebied van de Randstad, de Brabantse stedenrij en de Vlaamse steden. De ligging van Zeeland maakt de provincie uniek en is allesbepalend voor het landschap, voor het karakter van de bevolking, voor het gebruik van het land en voor de economie.

Met de ligging aan diep water en de goede achterlandverbindingen liggen de havens in Zeeland als knooppunt in het havennetwerk van het Deltagebied. De havens, industrie en logistiek in Zeeland vormen een relatief krachtige sector met grote potenties op het gebied van biobased economy en maintenance. Dit wordt onder meer veroorzaakt door de ligging aan zee en de goede achterlandverbindingen via water, buisleiding, weg en spoor.

Het landelijk karakter onderscheidt Zeeland van het omliggende stedelijk gebied. Openheid, grootschalige polders, verspreid liggende natuurgebieden, vruchtbare kleigronden met veel landbouw en wonen in dorpen en het landelijk gebied bepalen het waardevolle karakter van Zeeland. In Zeeland woont bijna de helft van de ruim 380.000 inwoners in het landelijk gebied in dorpen tot 5.000 inwoners. Slechts een derde van de bevolking woont in één van de vier grotere steden. Zorg, onderwijs, sport, cultuur, werk en religie zijn belangrijk voor het sociale leven van de Zeeuwen en de leefbaarheid van Zeeland. Naast de economische aspecten is leefbaarheid de basis voor een goed vestigingsklimaat.

De bevolkingsgroei is de laatste jaren afgenomen en nadert het omslagpunt. Veranderingen in de bevolkingsopbouw zorgen voor minder groei en op regionaal niveau zelfs tot krimp, vergrijzing, ontgroening en een toenemende trek naar de steden. Dit betekent ook een verschuiving op het gebied van de arbeidsmarkt, de woningvoorraad en (de bereikbaarheid van) voorzieningen. In Zeeland heeft elk gebied haar eigen kenmerken, kwaliteiten en aandachtspunten. Zeeland heeft ook geen echte centrumstad of centrumgemeente, waar grootschalige voorzieningen zijn gecentraliseerd. Daar is Zeeland

te wijdvertakt voor. Er is sprake van steden en kernen met wisselende clusters van voorzieningen. De diversiteit is een kracht van Zeeland en vraagt tegelijkertijd om een vindingrijke houding. De vele en verschillende kenmerken die bij elkaar Zeeland zo bijzonder maken, bieden een handvat om te werken aan regio's die elkaar aanvullen en versterken en samen de Zeeuwse identiteit vormen.

De Deltawateren nemen een groot deel van Zeeland in beslag. De relatie van de Zeeuwen met het water is een haat-liefde verhouding. De enorme dijken en de Delta werken zijn een teken van de bescherming tegen het water. Veiligheid is belangrijk. Tegelijkertijd is het besef gegroeid dat de zee niet alleen goed is voor de van oudsher aanwezige visserij en schaal- en schelpdiersector, maar tevens mogelijkheden biedt voor nieuwe vormen van natuur, aquacultuur, havenactiviteiten, recreatie, cultuur en sport.

De Zeeuwse wateren bezitten brakke en zoute natuurwaarden van internationaal belang. Tevens vormt het water in combinatie met de kust een hoge recreatieve aantrekkelijkheid vanwege de stranden, recreatiegebieden, jachthavens en locaties voor actieve watersporten. Door de wisselwerking tussen zee en land zijn unieke kwaliteiten en ontwikkelingen ontstaan. Door toekomstige klimaatontwikkelingen gaat dit proces onverminderd voort.

"Het Zeeuws Verlangen voor 2040 is een florerende netwerksamenleving en een netwerkeconomie met een sterke sociale samenhang, ondersteund door een faciliterende overheid. Daardoor krijgen sociale en technologische innovaties de ruimte. Dit versterkt de samenwerking tussen burgers, maatschappelijke organisaties, ondernemers, kennisinstellingen en overheden. Deze samenwerking is gericht op het gezamenlijke belang: een actieve, gezonde en open samenleving, gebaseerd op de eigen kracht en waarden". (Zeeland 2040)

Zeeland zet in op het optimaal benutten en uitbouwen van haar kernkwaliteiten. De havens, de bedrijven, de landbouw en de recreatie vormen de economische motor van Zeeland. De Provincie Zeeland wil er voor zorgen dat deze motor op volle toeren blijft draaien. Voor de havens en overige bedrijvigheid liggen er kansen voor biobased en circulaire economie, maintenance, energie en logistiek. Hierbij moet ruimte zijn voor zowel kleinschalige initiatieven als grootschalige ontwikkelingen op goede en duurzame locaties. De landbouw ontwikkelt zich verder in haar grootschaligheid, maar richt zich ook op nichemarkten, aquacultuur en streekproducten. Wat betreft recreatie wordt ingezet op kwaliteitsverbetering, innovatie en de koppeling met de toekomstige vraag vanuit de markt.

Een goede ontsluiting en achterlandverbindingen zijn van cruciaal belang om de economische ontwikkelingen in Zeeland te faciliteren. Dit uit zich niet alleen in de vorm van diep vaarwater, spoor en het wegennet. Ook een excellent digitaal, sociaal en zakelijk netwerk is een voorwaarde om de verbondenheid met omliggende steden te versterken; afstand wordt zo een relatief begrip. Deze fysieke en digitale verbindingen zijn bovendien cruciaal voor de inwoners om deel te nemen in het sociaal verkeer en gebruik te maken van voorzieningen.

Innovatie vindt plaats op bedrijventerreinen, in de energievoorziening, de landbouw en de recreatie, maar ook in de samenleving. Om innovatie te bewerkstelligen, werkt Zeeland aan een goede onderwijs- en onderzoeksstructuur. De steden en kernen vormen het dragend netwerk om dit te garanderen. Elke stad en elke kern heeft haar eigen kwaliteiten en zij stemmen deze onderling op elkaar af. Hierbij is aandacht voor de toekomstige bevolkingsontwikkelingen in Zeeland en de gevolgen die dit heeft voor de woningmarkt, voorzieningen en de gezondheidszorg.

Het behouden en versterken van landschappelijke kwaliteiten, natuur en de Deltawateren liggen aan de basis van een dynamisch en veelzijdig Zeeland. Waardevolle delen worden beschermd, maar grote delen van het landschap kunnen mee veranderen met de ontwikkelingen in de samenleving. Steeds meer dringt het besef door dat Zeeland heel veel natuurlijk kapitaal heeft dat er om vraagt te worden verbonden. Daarbij is het in het voordeel van Zeeland dat de huidige wereldthema's, zoals klimaat, veiligheid, water, energie en voedsel, hier een goede voedingsbodem vinden.

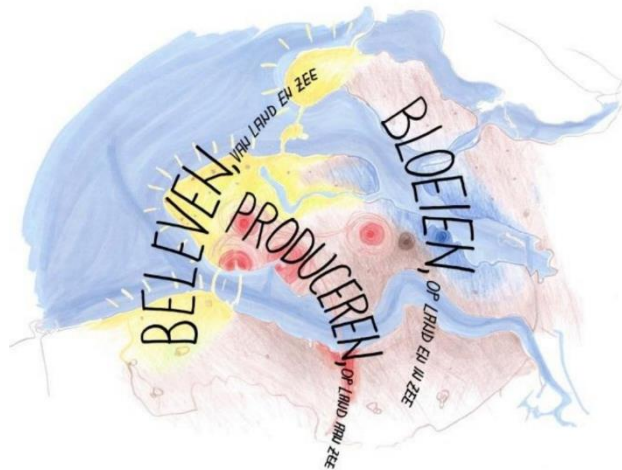
Samen met de andere overheden en de samenleving zoekt de Provincie naar mogelijkheden om het Zeeuws verlangen te verwezenlijken. Het blijft daarbij belangrijk om vanuit de eigen kwaliteit de verbindingen en de samenwerking met de grote stedelijke regio's vorm te geven. Voor de samenwerking binnen en buiten Zeeland zijn maatwerk, ruimte voor eigen initiatief en een gezamenlijke verantwoordelijkheid sleutelwoorden. De Provincie werkt op regionaal en provinciaal niveau en gebruikt daarbij verschillende middelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om wettelijke mogelijkheden ter bescherming van de Zeeuwse kernkwaliteiten, subsidiekaders en fondsen om innovatie en eigen initiatief te stimuleren of menskracht in te zetten voor kennis en samenwerking.

2.2. Betekenis voor het Omgevingsplan

De Provincie wil de kernkwaliteiten van Zeeland verder benutten, (h)erkennen en versterken. Het karakter van verschillende delen van Zeeland, met sterke, beeldbepalende economische sectoren en eigenheid

van de omgeving, is daarvoor de basis. Dit uitgangspunt is in het Omgevingsplan uitgewerkt in de drie deelgebieden:

Producers op Land aan Zee: dit is het gebied waar de economische motor op volle toeren draait. De kwaliteit van de zeehavens is de verbondenheid met diep vaarwater en goede verbinding met omliggende regio's (via spoor, weg en buisleiding). Veel kansen zijn te herkennen voor biobased economie, maintenance, energie, logistiek. De zeehavens en industriegebieden hebben een rol in de verwerking en doorvoer van producten uit het deelgebied "Bloeien op Land en in Zee". De vier

regiosteden in Zeeland (Z4) spelen hier een belangrijke rol in en zorgen voor een goed woon-, werk- en leefklimaat. Samen hebben de steden de functie als stuwend en dragend netwerk voor de provincie. Elke stad is hierin aanvullend en versterkend aan de ander. De Provincie zet in op het stimuleren van bedrijven om kansen te pakken en hen ruimte te geven voor verdere ontwikkeling op optimale locaties.

Beleven van Land en Zee: wordt gekenmerkt door de strook land waar land en zee letterlijk samenkomen. Het gebied heeft een belangrijke functie voor ontspanning en recreatie. Samen met het deelgebied "Bloeien op Land en in Zee" vormt dit gebied het 'Central Park' voor de omliggende regio in de Zuidwestelijke Delta. De kwaliteit van het gebied is gelegen in de mooie stranden en mooie natuur en landschap. De Zeeuwse steden bieden aanvullend hierop de voorzieningen en de dorpen geven met elk hun eigen kwaliteiten een identiteit aan de streek. De aanwezige kwaliteiten bieden veel kansen voor de ontwikkeling van recreatie, sport, cultuur, zorg economie en toerisme. Differentiatie en kwaliteitsverbetering zijn sleutelwoorden waar ook de Provincie een sturende rol in wil spelen.

Bloeien op Land en in Zee: is niet alleen zichtbaar in de vorm van landbouw, aquacultuur, visserij en kleinere woonkernen en de daarbij passende rust en ruimte. Ook zijn bedrijvigheid en ondernemerschap kernwaarden van de streek. De synergie tussen 'Producers op Land aan Zee' en 'Bloeien op Land en in Zee' is van groot belang voor Zeeland (achterlandverbindingen, biobased economie, enz.). Bovendien bieden de rust, ruimte, landschap en cultuurhistorie een belangrijke aanvulling op 'Beleven van Land en Zee'. Ook heeft het gebied een belangrijke functie als grensgebied van Zeeland in de Zuidwestelijke Delta. Kansen liggen enerzijds in productspecificatie zoals aquacultuur, biobased economie, niche teelten en streekproducten. Anderzijds biedt het gebied kansen voor grootschalige akkerbouw. Het gebied als woongebied heeft bijzondere kwaliteiten waarbij elke kern haar eigen karakter heeft. Het leefbaar houden van dit gebied in tijden van demografische verandering vergt specifieke aandacht.

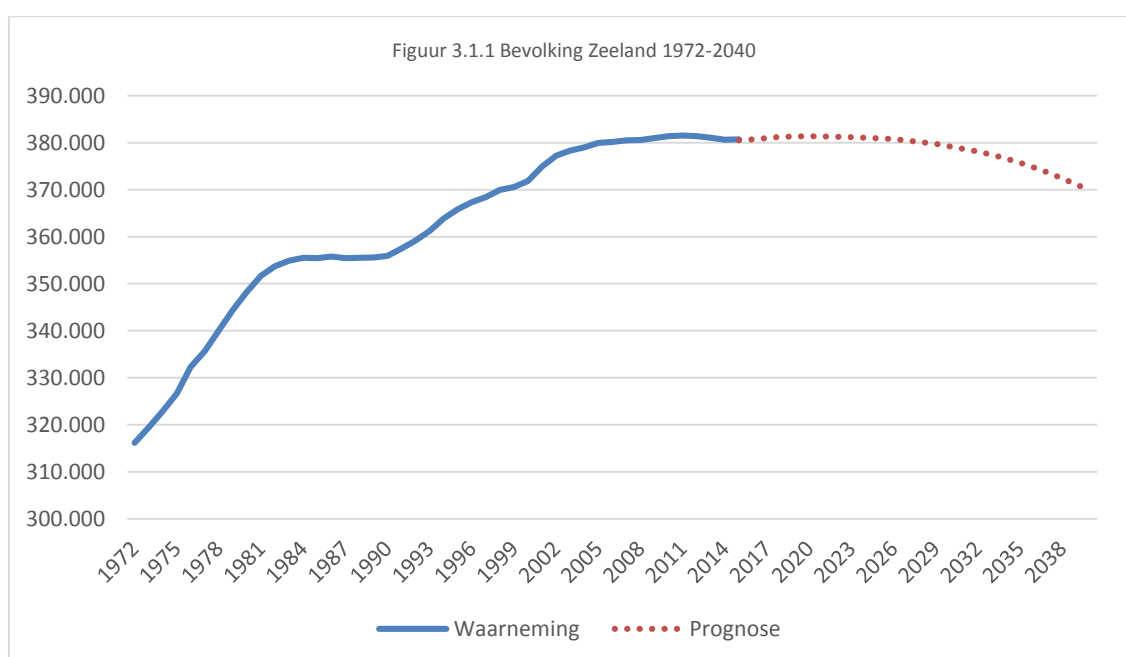
De drie gebieden Producers, Beleven en Bloeien onderscheiden zich in benaderingswijze van economie, omgeving en mens. Elk gebied heeft daarmee haar eigen unieke kwaliteiten, maar is tevens onlosmakelijk verbonden met de andere gebieden. Ontwikkelingen op één locatie hebben gevolgen voor een andere. Deze uitgangspunten vormen het kader voor de verdere beleidsvorming van de voorliggende herziening.

3. Thematische visie op Zeeland

3.1. Huidig beleid, ontwikkelingen en trends

Het huidige beleid zet in op het stimuleren van een sterke economie, een krachtig stedennetwerk, het optimaal benutten van de recreatieve en toeristische potentie van het kustgebied, het voortbouwen en innoveren van de landbouw en visserij, het concentreren van bovenlokale voorzieningen en de verdere ontwikkeling en benutting van de deltawateren. Deze ontwikkelingen staan in de context van het behouden en versterken van de landschappelijke kernkwaliteiten van Zeeland.

De Staat van Zeeland 2014, de Economische Atlas 2014 en de Omgevingsbalans 2015 wijzen op ontwikkelingen en trends in de Zeeuwse samenleving. Deze zijn voornamelijk te herkennen op het gebied van demografie en economie. De bevolkingsontwikkeling zal in Zeeland de komende jaren worden gekenmerkt door vergrijzing, ontgroening, krimp en individualisering¹.

Voor Nederlandse en Europese begrippen is de werkloosheid in Zeeland relatief laag. De Zeeuwse economie biedt de meeste werkgelegenheid in de handel, zorg, industrie en recreatie. De faillissementen als die van Zalco, Thermphos en Neckermann drukken echter hun stempel op de Zeeuwse samenleving. Extramuralisering van verzorgingshuizen en bezuinigingen in de zorgsector zullen tevens hun effecten hebben. Een algemene trend in Nederland is de afname van winkels, met leegstand in de centra als gevolg. Zeeland is daar niet anders in. Tot slot is een transitie op het platteland gaande. Het aantal agrariërs is afgelopen periode afgenomen en deze trend zal zich in de toekomst voortzetten. Tegelijkertijd zijn nieuwe ontwikkelingen, zoals duurzame energieopwekking, in het landelijk gebied in opkomst. Deze ontwikkelingen zetten een aantal aspecten van het bestaande beleid in een nieuw daglicht en vragen om bijsturing, verduidelijking en/of uitwerking.

¹ Provinciaal rapport 'Bevolkings- en huishoudenprognose Zeeland 2014'.

3.2. Thematische aanpak

Het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 is een plan op hoofdlijnen. Veel verantwoordelijkheden zijn van provinciaal naar regionaal en lokaal niveau verschoven. Gemeenten hebben meer ruimte in de uitwerking gekregen maar dienen tegelijkertijd in regionaal verband samen te werken via bijvoorbeeld regionale woningmarkt- en bedrijventerreinenafspraken. De Provincie heeft in het ruimtelijk domein veelal een kaderstellende functie. De maatschappelijke opgaven en ontwikkelingen op bovenlokale, regionale en provinciale niveau staan hier centraal. Deze lijn wordt in de herziening voortgezet.

In een veranderende samenleving waar groei niet vanzelfsprekend is, dient aandacht te zijn voor het omgaan met overaanbod van functies, herstructurering en transformatie. Hierbij is een integrale benadering tussen sectorale aspecten van belang.

De actuele opgaven die in de Omgevingsbalans 2015 en de herziening van het Omgevingsplan gesignaleerd worden, zijn te clusteren op basis van de betreffende kwaliteit en of de nadruk ligt op stedelijke ontwikkelingen of ontwikkelingen in het landelijk gebied van Zeeland. De vier hoofdthema's vastgoed, landelijk gebied, deltawateren en milieu verbinden sectorale aspecten met de fysieke leefomgeving. De vier thema's geven afzonderlijk van elkaar inzicht in de opgaven. Tegelijkertijd zijn ook de vier thema's niet los van elkaar te zien, overlappen ze elkaar en geven zij samen invulling aan de actuele opgaven waar Zeeland voor staat.

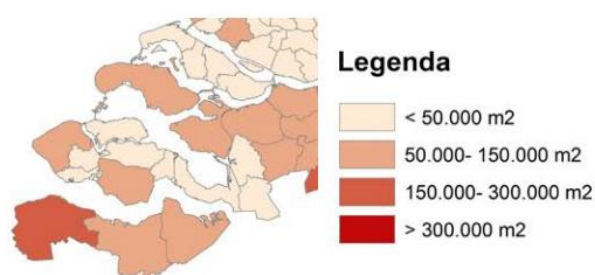
3.3. Vastgoed

De economische en demografische ontwikkelingen in Zeeland hebben op korte en langere termijn effect op de kwaliteit en omvang het vastgoed² in de provincie. Het Omgevingsplan schetst veranderingen die in het ruimtelijk beleid nodig zijn om hier mee om te kunnen gaan. Het woningmarktbeleid geeft hier invulling aan door vraag en aanbod zowel kwalitatief als kwantitatief beter op elkaar aan te laten sluiten. Tevens wordt door het stimuleringsprogramma Provinciaal Impuls Wonen in samenhang met regionale woningmarktafspraken ingezet op herstructurering en selectieve uitbreiding. Ook bij bedrijventerreinen wordt ingezet op regionale afstemming.

Het Omgevingsplan zet voor ander vastgoed zoals kantoren, winkels, solitaire bedrijven, recreatiewoningen en agrarische opstallen niet in op programmeren. Bij deze vormen van vastgoed wordt alleen gestuurd op onderbouwing van de noodzaak en de locatie van nieuwe uitbreidingen. Herstructurering is een verantwoordelijkheid van gemeente, vastgoedeigenaren en -gebruikers. Nieuwe grote vastgoedprojecten voor één functie komen steeds minder voor. Er is een tendens naar een verzameling van kleinere projecten die verschillende gebruiksvormen combineren. Deze projecten hebben effect op meerdere beleids terreinen, waarvan een deel niet, een deel lokaal en een deel regionaal wordt afgestemd. Daarnaast hebben door de beperkte vraag ontwikkelingen in het landelijk gebied direct effect in het stedelijke gebied en visa versa.

² Onder vastgoed wordt verstaan het onroerend goed in de vorm van kantoren, winkels, bedrijven, (recreatie)woningen, agrarische opstallen.

De afgelopen jaren is een groot aantal agrarische bedrijven gestopt. Dit proces zal de komende periode doorzetten, wat leidt tot ruim 800.000 m² vrijkomende agrarisch bedrijfsbebouwing tot 2030³. Een deel van deze bedrijfsbebouwing zal door de sector zelf in gebruik worden genomen. Nieuwe Economische Draggers (NED's) of wonen in het landelijk gebied als vervolgfunctie van het agrarisch vastgoed zijn ook mogelijk. NED's in het landelijk gebied kunnen concurreren met de verdere ontwikkeling en het functioneren van bedrijventerreinen. Tegelijkertijd betekent woningbouw in het buitengebied – evenals deeltijdwonen of permanente bewoning op recreatieterreinen – minder vraag naar woningbouw in de kern. In combinatie met de demografische ontwikkelingen leidt dit tot meer leegstand in kernen. Het is dan ook wenselijk meer samenhang en afstemming aan te brengen tussen de verschillende onderdelen van de vastgoedmarkt en tussen de geboden ontwikkelingsmogelijkheden in stedelijk en landelijk gebied. Hierbij ziet de Provincie de Z4 als stuwend en dragend netwerk van stedelijke aantrekkelijkheid binnen en tussen de verschillende regio's.

Prognose vrijkomende agrarische bebouwing per gemeente tot 2030 in m²

(bron: BAG, GIAB, TOP10-NL, bewerking Alterra).

Leegstand van kantoren in Zeeland is relatief beperkt van omvang en wordt voornamelijk veroorzaakt door inkrimping of verplaatsing van overheidsdiensten. Leegstand in detailhandel wordt deels veroorzaakt door economische teruggang, maar ook door de ontwikkeling van webwinkels en de vergrijzing. De oplossing ligt niet in een aanpassing van het provinciale beleid. Het provinciale beleid van concentratie in de kernwinkelgebieden blijft hierbij van belang.

Onderwerpen die in deze herziening aan bod komen zijn bedrijfstvastgoed, kleinschalige woningbouw, cultuurhistorische bebouwing en verblijfsrecreatie.

3.4. Landelijk gebied

Het landelijk gebied is van oudsher het speelveld van de landbouw, maar het Zeeuwse platteland wordt steeds multifunctioneler. Vanuit diverse andere sectoren wordt aanspraak gemaakt op de beschikbare ruimte. De recreatiesector maakt een transitie van transformatie, revitalisering en herstructurering door. Tegelijkertijd worden nieuwe kansen gezien in de recreatieve hotspots voor Zeeland. De landbouw zelf werkt aan schaalvergroting en intensivering, maar ook verbreding, verduurzaming en vergroening staan

³ Volgens prognose gaat het in Zeeland in de periode tot 2030 om 50.000 tot 300.000 m² vrijkomende agrarische bebouwing per gemeente. In percentages: 20 tot 40% van de agrarische bebouwing komt vrij. In totaal gaat het, in de periode 2012 – 2030 om 800.000 m² vrijkomende agrarische bebouwing voor heel Zeeland (woonhuizen en bedrijfsgebouwen, excl. glastuinbouw).

Bron: rapport "Vrijkomende agrarische bebouwing in het landelijk gebied", opgesteld in opdracht van InnovatieNetwerk, rapportnr. 14.2.325 Utrecht, maart 2014.

centraal. De hieraan gekoppelde (dreigende) leegstand van het agrarisch vastgoed, het (on)mogelijk behoud of hergebruik hiervan én de ontwikkelingen binnen de recreatiesector hebben een directe connectie met het thema vastgoed.

Het landelijk karakter maakt Zeeland onderscheidend van het omliggende stedelijke gebied. Het behouden en versterken van landschappelijke kwaliteiten, natuur en de deltawateren liggen aan de basis van een dynamisch en veelzijdig Zeeland. De balans tussen enerzijds het beschermen en ontwikkelen van het natuurlijk kapitaal van Zeeland en economische ontwikkelingen anderzijds verdient aandacht. Dit wordt vormgegeven door bestaande beleidslijnen (o.a. het Natuurnetwerk Zeeland en het tegengaan van versterking in het buitengebied) en de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De decentralisatie van taken op het gebied van natuur, landschap en landinrichting geven tot slot verdere invulling aan de provinciale rol als regisseur in het landelijk gebied. De decentralisering van DLG geeft hiernaast invulling aan de nieuwe uitvoerende taken van de Provincie. De realisatie van het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ, voormalige EHS), de uitvoering van de PAS en het koppelen van (ontwikkelings)opgaven in het landelijk gebied via het Programma Platteland⁴ spelen een belangrijke rol.

Onderwerpen die in deze herziening aan bod komen zijn zonneparken, landschapsbeleid, veehouderij en bebouwing buiten het agrarisch bouwvlak.

3.5. Deltawateren

De verwevenheid met water is in Zeeland overal zichtbaar. Zowel in de vorm van economie, recreatie, wonen maar ook als natuur- en landschapswaarden en waterveiligheid. Het is voor Zeeland daarom van belang niet alleen vanuit landkwaliteiten te denken maar juist ook de combinatie te leggen met de waterkwaliteiten.

De Deltabeslissingen van het Rijk hebben invloed op alle Deltawateren en de verbinding daartussen. Enerzijds bieden de Deltabeslissingen veel kansen waarvan Zeeland kan profiteren. Voordeel is er voor de visserij, recreatie en natuur en landschap. Anderzijds komen opgaven op Zeeland af. Waterveiligheid beperkt zich niet langer tot het verstevigen van dijken, maar krijgt ook vorm middels ruimtelijke adaptatie die ook ruimtelijke gevolgen op het land kunnen hebben.

De veranderingen door de Deltabeslissingen bieden ook een podium om de samenwerking en het ruimtegebruik voor de deltawateren een nieuwe impuls te geven. Dit vraagt aanpassing van de governance van de Oosterschelde en Westerschelde. Ook het ruimtegebruik en bebouwing in het kustfundament worden door het Rijk ter discussie gesteld, wat Zeeland voor nieuwe opgaven stelt. Hier ligt een relatie met het behoud en versterken van het landelijk gebied en de balans met economische ontwikkelingen.

Onderwerpen die in deze herziening aan bod komen zijn bebouwing in het kustfundament, regionale waterkeringen en streefbeelden Zuidwestelijke Delta.

3.6. Milieu

Het milieu bepaalt in grote mate de leefbaarheid van Zeeland. Van schone lucht tot het beperken van geluidsoverlast. Het is onlosmakelijk verbonden met de andere opgaven waar Zeeland voor staat en de ruimtelijke gevolgen daarvan. Het milieubeleid is onderdeel van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018. De

⁴ Het Programma Zeeuws Platteland is er op gericht het provinciaal beleid tot uitvoering te brengen, door verbinding te leggen met uitvoeringsprojecten van externe partijen en Europese doelen en middelen.

uitvoering hiervan is echter overgegaan naar de nieuw gevormde Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD-Zeeland). Dit leidt tot nieuwe taakverdelingen tussen de Provincie en de RUD.

Met de introductie van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is een programma ontwikkeld wat Zeeland ontwikkelingsruimte geeft op het gebied van stikstofemissies. De manier waarop hier invulling aan wordt gegeven is van belang voor de verlaging van administratieve lasten, de verdere ontwikkeling van de Zeeuwse economie en het behoud van natuurwaarden.

Hiernaast zijn in het Omgevingsplan enkele doelen en acties rond lichthinder benoemd die niet of gedeeltelijk zijn uitgevoerd. Dit vraagt om een nuancering van het beleid of herverdeling van middelen.

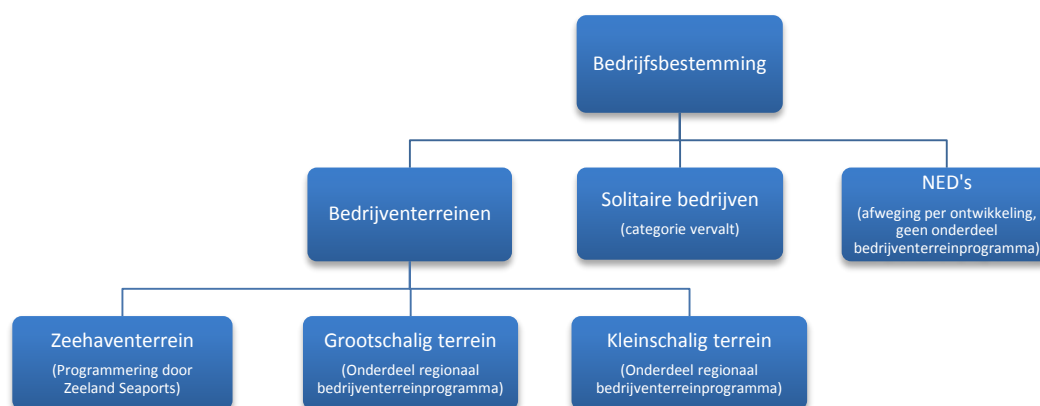
Onderwerpen die in deze herziening aan bod komen zijn Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, luchtvaart, Programmatische Aanpak Stikstof en Licht en Duisternis.

4. Voorgestelde beleidswijzigingen

4.1. Bedrijfsvastgoed (Vastgoed)

Ontwikkelingen in het landelijk gebied en in het stedelijk gebied zijn communicerende vaten. Met het huidige aanbod aan ruimte op bedrijventerreinen (ca. 200 hectare), de beperkte vraag naar vestigingsmogelijkheden voor bedrijven en de verwachte toename in leegstaand agrarisch vastgoed neemt het bestaande overaanbod voor vestigingsmogelijkheden verder toe. Dit pleit voor een samenhangende en eenduidige benadering van het hele scala aan bedrijfsmatige vestigingsmogelijkheden in het landelijk en stedelijk gebied. Ook is meer aandacht nodig voor herstructurering en herbesteding van het overaanbod.

Het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en verordening ruimte gaan uit van een driedeling van bedrijventerreinen, solitaire bedrijven en Nieuwe Economische Dragers (NED's). De bedrijventerreinen zijn verder onder te verdelen in zeehaventerreinen, grootschalige bedrijventerreinen en kleinschalige bedrijventerreinen. Zeehaventerreinen zijn in beheer bij Zeeland Seaports en zijn gericht op de zware categorieën bedrijvigheid. Grootschalige terreinen zijn per regio aangewezen als concentratie- en groeilocatie voor bedrijvigheid. Alle overige terreinen zijn kleinschalige terreinen. Deze herziening heeft alleen gevolgen voor de kleinschalige bedrijventerreinen, solitaire bedrijven en NED's.

4.1.1. Bedrijventerreinen

Het beleid van de Provincie is gericht op het faciliteren van bedrijvigheid op de daarvoor meest geschikte locaties. Vanuit zowel economische als ruimtelijke overwegingen zijn dat de bedrijventerreinen.

Het beleid is gericht op de afstemming van bedrijventerreinenprogrammering in regionaal verband, bundeling en concentratie op de grootschalige bedrijventerreinen en herstructurering. Gemeenten spreken in de regio af waar ruimte wordt geboden voor nieuwe bedrijventerreinen, waar uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen nodig is en welke bedrijfslocaties zullen vervallen omdat deze niet aansluiten bij de vraag.

De uitgifte van reguliere bedrijventerreinen (dus exclusief de zeehaventerreinen) is de afgelopen jaren afgenomen. In 2013 heeft de Provincie een nieuwe prognose laten opstellen voor de periode 2013-2023. De prognose geeft aan dat er de volgende 10 jaar een behoefte is aan regulier bedrijventerrein van maximaal 13 ha/jaar, dus ongeveer 130 ha voor heel Zeeland. Het totale Zeeuwse actuele aanbod bedraagt een kleine 200 ha, er is dus tot 2023 circa 70 ha overaanbod. Overaanbod is voor gemeente en bedrijven een probleem. Er zijn bedrijfslocaties waar geen vraag naar is, maar waar wel in is geïnvesteerd voor verwerking, bouwrijp maken en de aanleg van ontsluitingen. Die investeringen worden de komende tien jaar en in

veel gevallen nooit meer terugverdiend. Aan de andere kant is er vraag op locaties die niet passen bij de bedrijventerreinen die worden aangeboden. Om mee te kunnen werken aan die wensen, moet het regionale programma daar ruimte voor bieden. Er is daarom niet zozeer behoefte aan uitbreiding van het aanbod, maar juist aan herverdeling en uit de markt nemen van onaantrekkelijk aanbod.

De meest recente prognose is nog niet vertaald in nieuwe regionale bedrijventerreinenprogramma's. De huidige programma's zijn in de periode 2007-2011 tot stand gekomen. Een deel van de uitbreidingen die in deze programma's zijn benoemd, is intussen gerealiseerd. Ook zijn er enkele terreinen geherstructureerd met behulp van provinciale en rijkssubsidie. In de meeste regio's is sindsdien het overaanbod niet afgenomen, omdat oude kansarme plannen niet worden geschrapt en er wel nieuwe uitbreidingsplannen worden gemaakt. Herstructurering vindt slechts beperkt plaats, terwijl mogelijkheden om herstructurering te financieren uit nieuwe uitbreidingslocaties afnemen.

Beleidsvoorstel bedrijfterreinen

Het beleidsvoorstel bestaat uit vijf onderdelen: Een algemeen aanpak om de herstructurering en actualiseren van regionale bedrijventerreinprogramma's te bevorderen en vier aanpassingen voor specifieke vormen van bedrijfsuitbreidingen (afrondding kleinschalige terreinen, solitaire bedrijven, agrarische onderzoeksbedrijven en NED's).

4.1.2. Regionale programmering en herstructurering

Regionale afstemming is essentieel voor het bij elkaar brengen van vraag en aanbod van bedrijfslocaties. De huidige regionale bedrijventerreinprogramma's zijn verouderd en de voorraad bedrijfslocaties sluit niet voldoende aan op de vraag. De Provincie vraagt de Zeeuwse gemeenten om binnen zes maanden na vaststelling van deze herziening een nieuw bedrijventerreinprogramma op te stellen. In de bedrijventerreinprogramma's worden vraag en aanbod in beeld gebracht met een afweging welke locaties en type terrein wel en welke niet nodig zijn. Vervolgens moet een deel van de voorraad worden afgebouwd en nieuwe passende locaties worden aangeboden. Dat vraagt met name om herverdeling en herstructurering van aanbod in de regio, met concrete acties en tijdspad.

Het uitgangspunt dat nieuwe aanleg benut wordt voor een investering in herstructurering van bestaande terreinen werkt niet voldoende, zeker niet in de afgelopen jaren waarin de uitgifte van terreinen vrijwel is stilgevallen en er veel overaanbod is. Om herstructurering te ondersteunen zal de Provincie bijdragen aan de kosten vanuit een herstructureringsfonds. Deze bijdrage wordt gebundeld met middelen van bedrijven, gemeenten en zo mogelijk ook het Rijk en Europa. De exacte voorwaarden voor inzet van het fonds en wijze van financiering worden met gemeenten en bedrijfsleven nader uitgewerkt.

Naast financiële steun via het herstructureringsfonds zal de Provincie ook begeleiding, inzet van de provinciale grondbank en ondersteuning met kennis over financiële en juridische risico's aanbieden. Uiterlijk 1 oktober 2016 beschikken alle regio's over een actueel bedrijventerreinprogramma.

Als het door een mis-match tussen vraag en aanbod niet lukt om voor 1 oktober 2016 een sluitend actueel bedrijventerreinprogramma op te stellen, zal de Provincie aanvullende afspraken maken met de gemeente die voor het overaanbod verantwoordelijk is. De afspraken zijn gericht op het herbestemmen van bedrijfslocaties en moeten leiden tot reductie van niet-passend aanbod. Op basis van deze aanvullende afspraken kan de regio vervolgens alsnog een sluitend bedrijventerreinprogramma opstellen.

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst
<p data-bbox="240 237 612 264"><u>Paragraaf 3.1.2 Bedrijventerreinen</u></p> <p data-bbox="240 275 711 302">Kwaliteitsimpuls voor bedrijventerreinen</p> <p data-bbox="240 315 778 1249">Om de kwaliteit van bedrijventerreinen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij wensen en kansen uit de markt is aandacht voor beheer, bereikbaarheid, marktconforme grondprijzen en de aanpak van verouderde terreinen nodig. De Provincie dringt er bij gemeenten op aan om duurzaam beheer en onderhoud bij nieuwe terreinen te borgen en ondersteunt herstructurering, herbestemming en transformatie van bedrijventerreinen. De opgave wordt in de regionale bedrijventerreinprogramma's opgenomen. Opgaven voor herstructurering, herbestemming en transformatie worden opgenomen in de bedrijventerreinprogramma's. De Provincie ondersteunt deze opgave met de inzet van een herstructureringsfonds en begeleiding, inzet van de provinciale grondbank en ondersteuning met kennis over financiële en juridische risico's. Het fonds wordt gevuld door bijdragen van Provincie, gemeenten, ondernemers en zo mogelijk andere overheden. Criteria voor de toekenning van financiële bijdragen, worden in overleg met gemeenten en bedrijfsleven opgesteld.</p> <p data-bbox="240 1305 644 1332">Bijbehorende acties in hoofdstuk 5</p> <ul data-bbox="240 1346 756 1585" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="240 1346 756 1462">• Actie 1 – De Provincie ondersteunt de gemeenten bij het opstellen van regionale bedrijventerreinprogramma's <li data-bbox="240 1473 756 1585">• Actie 2 – De Provincie zet een fonds op dat bijdraagt aan herstructurering, revitalisering en transformatie van bedrijventerreinen. 	<p data-bbox="809 237 1181 264"><u>Paragraaf 3.1.2 Bedrijventerreinen</u></p> <p data-bbox="809 275 1279 302">Kwaliteitsimpuls voor bedrijventerreinen</p> <p data-bbox="809 315 1348 1294">Om de kwaliteit van bedrijventerreinen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij wensen en kansen uit de markt is aandacht voor beheer, bereikbaarheid, marktconforme grondprijzen en de aanpak van verouderde terreinen nodig. De Provincie dringt er bij gemeenten op aan om duurzaam beheer en onderhoud bij nieuwe terreinen te borgen en ondersteunt herstructurering en transformatie van verouderde terreinen. Met gemeenten is de opgave geïntariseerd, de provinciale doelstelling is dat in 2018 100 ha verouderd bedrijventerrein in herstructurering is genomen. Het Rijk ziet, na decentralisatie van de zogenaamde Conventantsgelden (ofwel Noordanuscgelden), de herstructurering niet meer als nationale taak. Na de eerste uitvoeringsronde van het convenant bedrijventerreinen wordt herstructurering geheel aan Provincie, gemeenten en bedrijfsleven overgelaten; Provincies krijgen de regie en een verantwoordingsstaak over de voortgang. Herstructurering blijft ook zonder inzet van het Rijk hard nodig. De Provincie zoekt daarom naar een nieuwe financieringsbron voor herstructurering, bij voorkeur vanuit de markt.</p> <p data-bbox="809 1346 1212 1373">Bijbehorende acties in hoofdstuk 5</p>

4.1.3. Afronding kleinschalige bedrijventerreinen

Op basis van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 mag een kleinschalig bedrijventerreinen éénmalig beperkt afronden indien daarmee de ruimtelijke kwaliteit verbetert. Hierbij geldt een maximum van 20% of 0,5 ha. Regelmatig ontstaat onduidelijkheid met de gemeenten over de (on)wenselijkheid van de locatie en omvang van dergelijke uitbreidingen in het licht van het provinciale beleid. Met deze herziening wordt verhelderd dat het bij een beperkte eenmalige afronding sprake is van een uitbreiding met maximaal 20% of 0,5 ha. De uitbreiding moet altijd deel uitmaken van het regionale bedrijventerreinprogramma.

Voorstel aangepaste beleidstekst herziening	Huidige beleidstekst
<p><u>Paragraaf 3.1.2 Bedrijventerreinen</u></p> <p>Concentratie en bundeling van bedrijven</p> <p>(...)</p> <p>Kleinschalige terreinen krijgen eenmalig de mogelijkheid voor een beperkte afronding, indien de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse verbetert. Van een beperkte afronding is sprake als de omvang maximaal 20% is van de bestaande oppervlakte van het terrein of maximaal 0,5 ha is.</p> <p>(...)</p>	<p><u>Paragraaf 3.1.2 Bedrijventerreinen</u></p> <p>Concentratie en bundeling van bedrijven</p> <p>(...)</p> <p>Kleinschalige terreinen krijgen eenmalig de mogelijkheid voor een beperkte afronding, indien de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse verbetert.</p>

Voorstel aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
<p><u>Toelichting bij artikel 2.2</u></p> <p>(...)</p> <p>Wat het vierde lid betreft wordt opgemerkt dat onder een beperkte afronding wordt verstaan een netto afronding of uitbreiding van ten hoogste 20% of maximaal 0,5 hectare. Uitbreidingen van ten hoogste 0,5 hectare kunnen eveneens als beperkt worden beschouwd.</p> <p>(...)</p>	<p><u>Toelichting bij artikel 2.2</u></p> <p>(...)</p> <p>Wat het vierde lid betreft wordt opgemerkt dat onder een beperkte afronding wordt verstaan een netto afronding of uitbreiding van ten hoogste 20%. Uitbreidingen van ten hoogste 0,5 hectare kunnen eveneens als beperkt worden beschouwd.</p> <p>(...)</p>

4.1.4. Solitaire bedrijven

Solitaire bedrijven in het buitengebied mogen op basis van het huidige beleid éénmalig 20% uitbreiden. Deze bedrijven hoeven op basis van het huidige beleid niet te worden opgenomen in de bedrijventerreinprogramma's. Deze bijzondere positie van solitaire bedrijven ten opzichte van bedrijven op bedrijventerreinen heeft een aantal negatieve gevolgen. Solitaire bedrijven worden gefaciliteerd op locaties die niet altijd geschikt zijn voor de verdere groei van bedrijven. Er wordt ook geen afweging gemaakt of er (ruimtelijk en economisch) betere locaties op bedrijventerreinen in de regio voorhanden zijn en of uitbreiding op de huidige locaties tot bezwaren (landschap, milieu, verkeer) leidt.

Om de onduidelijkheid over de status van bedrijfslocaties weg te nemen, wordt in deze herziening één duidelijke definitie van een bedrijventerrein ingevoerd. Landelijk is een ondergrens van 1 ha een geaccepteerd en breed gehanteerde norm. Alle terreinen met bedrijfsbestemming van 1 ha of groter worden daarom aangeduid als kleinschalig bedrijventerrein. Deze zijn weergegeven op de kaart bedrijventerreinen in bijlage 6.5. Alle bedrijfslocaties in het buitengebied kleiner dan 1 ha vallen in het beleid onder de noemer NED. Met deze verduidelijking vervalt ook de noodzaak om voor de definitie van bedrijventerreinen te verwijzen naar een externe gegevensbeheerder, het Integraal Bedrijventerrein Inventarisatiesysteem. De Provincie laat op basis van deze nieuwe definitie een nieuwe behoefteeraming maken. In regio's waar voorheen niet als zodanig benoemde terreinen bijkomen, zal dit leiden tot een licht hogere behoefteeraming. Met deze nieuwe behoefteeraming dienen de regio's een nieuwe bedrijventerreinenprogrammering te maken. Binnen de kaders van het programma kan de regio zelf de afweging maken om de 'nieuwe' kleinschalige bedrijventerreinen volledig, beperkt of niet te faciliteren.

Voorstel aangepaste beleidstekst herziening	Huidige beleidstekst
<p><u>Paragraaf 3.1.2 Bedrijventerreinen</u></p> <p>Regionale samenwerking</p> <p>Omdat de bedrijventerreinenmarkt regionaal georiënteerd is, werken gemeenten in regionaal verband samen en stemmen zij hun bedrijventerreinbeleid af in bedrijventerreinprogramma's. Alle bedrijfslocaties, niet zijnde agrarische bouwvlakken, van 1 ha of groter worden aangemerkt als bedrijventerrein en worden opgenomen in het programma. Deze regionale afstemming wordt door de Provincie bekrachtigd.</p> <p>(...)</p>	<p><u>Paragraaf 3.1.2 Bedrijventerreinen</u></p> <p>Regionale samenwerking</p> <p>Omdat de bedrijventerreinenmarkt regionaal georiënteerd is, werken gemeenten in regionaal verband samen en stemmen zij hun bedrijventerreinbeleid af in bedrijventerreinprogramma's. Deze regionale afstemming wordt door de Provincie bekrachtigd.</p>

Voorstel aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
<p><u>Artikel 1.1, lid 1 onder g:</u></p> <p>Bedrijventerrein: een terrein van ten minste een hectare dat bestemd en geschikt is voor gebruik door handel, nijverheid, commerciële en niet-commerciële dienstverlening en industrie en opgenomen in het Integraal Bedrijventerrein Inventarisatiesysteem</p> <p><u>Toelichting bij artikel 1.1</u></p> <p>(...)</p> <p>In artikel 1.1 onder g wordt verwezen naar IBIS (integraal bedrijventerrein inventarisatiesysteem). Dit is een doorlopende landelijke inventarisatie van bedrijventerreinen onder verantwoordelijkheid van het ministerie. Deze inventarisatie is ook te raadplegen via de website van de provincie Zeeland (Zeeland.nl).</p> <p>(...)</p>	<p><u>Artikel 1.1, lid 1 onder g:</u></p> <p>Bedrijventerrein: een terrein van ten minste een hectare dat bestemd en geschikt is voor gebruik door handel, nijverheid, commerciële en niet-commerciële dienstverlening en industrie en opgenomen in het Integraal Bedrijventerrein Inventarisatiesysteem</p> <p><u>Toelichting bij artikel 1.1</u></p> <p>(...)</p> <p>In artikel 1.1 onder g wordt verwezen naar IBIS (integraal bedrijventerrein inventarisatiesysteem). Dit is een doorlopende landelijke inventarisatie van bedrijventerreinen onder verantwoordelijkheid van het ministerie. Deze inventarisatie is ook te raadplegen via de website van de provincie Zeeland (Zeeland.nl).</p> <p>(...)</p>

4.1.5. Agrarische onderzoeksbedrijven

In Zeeland zijn enkele agrarische onderzoeksbedrijven (bijv. zaadveredeling) gevestigd. De werkzaamheden richten zich echter niet op agrarische productie, maar op onderzoek. Deze bedrijven geven een belangrijke impuls aan de innovatie in de landbouwsector, dragen bij aan het versterken van de keten en bieden hoogwaardige werkgelegenheid. Deze bedrijven bestaan uit grondgebonden agrarische activiteiten, glasopstallen, laboratoria en kantoren. Voor hun verdere ontwikkeling zijn deze bedrijven op basis van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en de VRPZ op basis hiervan aangewezen op de ontwikkelingsmoge-

lijkheden voor (solitaire) glas (max. 2 ha of tot 4 ha via ruimte-voor-ruimte) of reguliere bedrijvigheid (maximaal 20%). Hierdoor wordt vestiging en verdere doorontwikkeling van dit type bedrijvigheid in Zeeland beperkt. In deze herziening wordt specifiek voor dit type bedrijvigheid meer uitbreidingsruimte geboden.

Beleidsvoorstel

Het is wenselijk om agrarische onderzoeksbedrijven in Zeeland meer uitbreidingsmogelijkheden te bieden. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de nieuwvestiging van een dergelijk bedrijf en de uitbreiding van een reeds bestaand agrarisch onderzoeksbedrijf. Voor de uitbreiding van bestaande agrarische onderzoeksbedrijven in het landelijk gebied geldt na de herziening geen maximale omvang meer voor op te richten kassen en bedrijfsbebouwing. Dit is een verruiming van het huidige beleid. Wel geldt daarbij als voorwaarde dat bij het oprichten van nieuwe bebouwing ook een bijdrage wordt geleverd aan de ruimtelijke kwaliteit zoals beschreven in de handreiking verevening. Nieuwvestiging van agrarische onderzoeksbedrijven zonder grondgebonden component is mogelijk op reguliere bedrijventerreinen of glastuinbouwlocaties.

Voorstel nieuwe beleidstekst herziening	Huidige beleidstekst
<p><u>Paragraaf 3.1.10 Landbouw</u></p> <p>Agrarische onderzoeksbedrijven</p> <p>Bedrijven die zich uitsluitend richten op onderzoek naar nieuwe en verbetering van bestaande gewassen ten behoeve van de agrarische sector, zijn ten behoeve van hun bedrijfsvoering voornamelijk gevestigd in het buitengebied. In hun verschijningsvorm zijn deze bedrijven veelal een combinatie van grondgebonden akkerbouw, glasopstallen, laboratorium en kantoor.</p> <p>Vanwege hun specifieke aard en betekenis voor de Zeeuwse landbouw wil de provincie (bestaande) agrarische onderzoeksbedrijven faciliteren in hun verdere ontwikkeling. De Provincie schrijft daarom géén maximale omvang voor aan de voor de bedrijfsvoering noodzakelijke bebouwing en/of glasopstanden. Wel geldt daarbij als voorwaarde dat voor de extra bebouwing die wordt gerealiseerd een saneringsbijdrage wordt geleverd overeenkomstig met de uitgangspunten van de Handreiking Verevening.</p> <p>Nieuwvestiging en verplaatsing van agrarische onderzoeksbedrijven is mogelijk op basis van het algemene agrarische vestigingsbeleid. Agrarische onderzoeksbedrijven zonder grondgebonden karakter, worden gefaciliteerd op bedrijventerreinen of het in paragraaf 3.1.12 benoemde beleid voor Glastuinbouw.</p>	<p><u>Nog niet opgenomen in omgevingsplan</u></p>

Voorstel nieuwe of aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
<p><u>Agrarische onderzoeksbedrijven</u></p> <p>Toevoegen definitie Agrarisch onderzoeksbedrijf aan artikel 1.1., lid 1:</p> <p>Agrarisch onderzoeksbedrijf: een bedrijf dat zich geheel of in overwegende mate richt op onderzoek naar nieuwe agrarische gewassen en verbetering van bestaande agrarische gewassen ten behoeve van de agrarische sector.</p> <p>Agrarische onderzoeksbedrijven</p> <p>Artikel 2.9a (invoegen na artikel 2.9):</p> <p>1. In een bestemmingsplan wordt de nieuwvestiging van agrarische onderzoeksbedrijven uitsluitend toegelaten op:</p> <p>a. een bedrijventerrein of</p> <p>b. op gronden waarop, met inachtneming van de overige bepalingen van deze verordening, mede agrarische bedrijven of glastuinbouwbedrijven worden toegelaten.</p> <p>2. In een bestemmingsplan wordt de uitbreiding van bestaande agrarische onderzoeksbedrijven uitsluitend toegelaten indien in de toelichting bij het bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat de uitbreiding noodzakelijk is voor de continuïteit van het bedrijf en omgevingskwaliteiten zich daartegen niet verzetten.</p> <p>3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing indien, op het tijdstip van inwerkingtreding van de eerste wijziging van deze verordening de nieuwvestiging of uitbreiding van agrarische onderzoeksbedrijven, krachtens een bestemmingsplan, reeds is toegelaten met dien verstande dat de afwijking van de bepalingen van deze verordening niet mag worden vergroot.</p> <p>Toelichting bij artikel 2.9a</p> <p>In dit artikel zijn regels opgenomen voor agrarische onderzoeksbedrijven. Dit zijn bedrijven die zich uitsluitend richten op onderzoek naar nieuwe en verbetering van bestaande agrarische gewassen ten behoeve van de agrarische sector.</p>	<p><u>Agrarische onderzoeksbedrijven</u></p> <p>Nog niet opgenomen in de VRPZ</p>

<p>Qua verschijningsvorm zijn deze bedrijven een combinatie van grondgebonden akkerbouw, glas-opstallen, laboratorium en kantoor. Het provinciaal belang voor het reguleren van de agrarische onderzoeksbedrijven is gelegen in het behoud van omgevingskwaliteit en het tegengaan van versterking en versnippering van het buitengebied. Onderscheid wordt gemaakt tussen nieuwvestiging van agrarische onderzoeksbedrijven en de uitbreiding van bestaande agrarische onderzoeksbedrijven. Nieuwvestiging van bedrijven wordt uitsluitend toegestaan op bedrijventerreinen of op gronden waarop agrarische bedrijven of glastuinbouwbedrijven worden toegelaten.</p> <p>Bestaande agrarische onderzoeksbedrijven hebben behoefte aan ruimere uitbreidingsmogelijkheden van het bouwvlak dan andere bedrijven in het buitengebied. De Provincie stelt daarom geen maximale omvang voor de uitbreiding van bestaande agrarische onderzoeksbedrijven in het landelijk gebied. Wel dient aannemelijk gemaakt te worden dat de uitbreiding noodzakelijk is voor de continuïteit van het bedrijf en omgevingskwaliteiten zich niet tegen de uitbreiding verzetten.</p>	
--	--

4.1.6. Agrarisch vastgoed en NED's

De komende 15 jaar zal in Zeeland veel agrarische bebouwing vrijkomen. Een deel zal een nieuwe agrarische invulling krijgen. Als dat niet mogelijk is, voorziet het huidige beleid in mogelijkheden voor hergebruik van deze bebouwing door middel van de NED-regeling. Invulling met een passende herbestemming kan verpaupering van vastgoed in het landelijk gebied voorkomen zonder andere functies in het landelijk gebied te beperken. Gemeenten beoordelen per situatie welke functie passend is.

Het huidige NED-beleid wordt met deze herziening voortgezet, maar de intentie is om het instrument gericht in te zetten. Daarom wordt in deze herziening aan gemeente gevraagd om voorafgaand aan de omschakeling van een agrarische functie naar wonen eerst te verkennen of er mogelijkheden zijn voor de invulling van de opstallen met een NED. Indien een NED niet wenselijk of mogelijk blijkt, stellen gemeenten voorwaarden aan de omschakeling van agrarisch naar wonen waarbij verzekerd wordt dat de oppervlakte aan bijgebouwen in lijn wordt gebracht met de bij de woning gebruikelijke omvang (met uitzondering van cultuurhistorische waardevolle bebouwing). In tegenstelling tot het voorstel in de kadernota, legt de Provincie daar geen specifieke regeling voor vast. In deze gevallen is het toepassen van het principe van Ruimte voor Ruimte niet wenselijk.

Door als gemeente vooraf helderheid te geven over de mogelijkheden en voorwaarden voor omzetting naar een andere bestemming, kunnen toekomstige verkopers en kopers daar hun keuze op baseren.

Leegstand door een te hoge verwachtingswaarde van het object of het achteraf geconfronteerd worden door extra kosten voor sanering van een deel van de bebouwing kan daarmee worden voorkomen. Daarnaast wil de Provincie samen met de agrarische sector en gemeenten verkennen welke verbindingen zijn te maken tussen gewenste toekomstige mogelijkheden voor agrarische ondernemers en hergebruik of sanering van vrijkomende bebouwing in het landelijk gebied.

Voorstel aangepaste beleidstekst herziening	Huidige beleidstekst
<p><u>Paragraaf 3.1.3 Nieuwe economische dragers in het landelijk gebied</u></p> <p>Herbestemmen bebouwing</p> <p>(...)</p> <p>Een nieuwe economische drager kan alleen worden gerealiseerd bij bebouwing op bestaande bouwvlakken en bij bestaande woonfuncties in het landelijk gebied. Verder is het volume van de bestaande bebouwing maatgevend voor de maximale omvang van de activiteit, met een maximum bouwvlak tot 1 ha. Nieuw gebruik van onbebouwde gronden is daarbij niet wenselijk (géén buitenopslag, stalling etc.).</p> <p>Van gemeenten wordt verwacht dat zij op basis van locatie, ontsluiting, omvang van de opstallen etc. aangeven in hoeverre (her)gebruik van bouwvlakken als NED tot de mogelijkheden behoort. Daarbij kunnen zij tevens, binnen de provinciale kaders, voorwaarden stellen aan de aard en maximale omvang van een (toekomstige) NED. Indien sprake is van verkeersaantrekkende werking, is de capaciteit van het bestaande wegennet bepalend.</p> <p>Wanneer een gemeente oordeelt dat een bouwvlak niet in aanmerking komt voor hergebruik als NED kan de agrarische dienstwoning worden herbestemd als reguliere woning zonder aanvullende mogelijkheden voor bedrijfsmatige activiteiten. In dit laatste geval stelt de gemeente voorwaarden aan de herbestemming waarbij de overige opstallen op het bouwvlak gesaneerd worden (met uitzondering van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing) tot de bij een woning in het landelijk gebied gebruikelijke maximale omvang.</p>	<p><u>Paragraaf 3.1.3 Nieuwe economische dragers in het landelijk gebied</u></p> <p>Herbestemmen bebouwing</p> <p>(...)</p> <p>Een nieuwe economische drager kan alleen worden gerealiseerd bij bebouwing op bestaande bouwvlakken en bij bestaande woonfuncties in het landelijk gebied. Verder is het volume van de bestaande bebouwing maatgevend voor de maximale omvang van de activiteit. Nieuw gebruik van onbebouwde gronden is daarbij niet wenselijk (géén buitenopslag, stalling etc.) De capaciteit van het bestaande wegennet is bovendien bepalend om een verkeersaantrekkende werking tegen te gaan. De gemeente beoordeelt of initiatieven aan deze voorwaarden voldoen.</p>

4.2. Kleinschalige woningbouw (Vastgoed)

4.2.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

Kleinschalige woningbouw

Het Omgevingsplan biedt verschillende mogelijkheden voor woningbouw in het landelijk gebied. Het beleid biedt mogelijkheden voor kleinschalige woningbouw via de Ruimte-voor-Ruimte regeling, de Landgoederenregeling, Rood-voor-Rood (het gebruik maken van cultuurhistorische bebouwing) en het bouwen in het landelijke bebouwingsconcentratie (buurtschap). Wonen in het landelijk gebied is nooit een doel op zich geweest, maar is een middel om gewenste ontwikkelingen en behoud van landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten te stimuleren. Deze mogelijkheden worden regelmatig toegepast door gemeenten. Bij verschillende projecten blijkt dat er onduidelijkheid is over het verplicht aantonen van de regionale behoefte (de eerste stap van de duurzaamheidsladder, zoals opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening). Ook voor kleinschalige woningbouw moet worden aangetoond dat er vraag is naar de ontwikkeling. Dit is des te belangrijker, omdat kleinschalige woningbouw in zowel het stedelijk- als het landelijk gebied een steeds groter deel van de totale woningbouw uitmaakt. Het Omgevingsplan geeft niet eenduidig aan of deze projecten moeten worden opgenomen in de regionale woningbouwplanning. Ook is niet expliciet gemeld dat kleinschalige woningbouwprojecten binnen bestaand bebouwd gebied altijd onderdeel moeten uitmaken van de woningmarktafspraken. In de beleidstekst wordt daarom duidelijker aangegeven dat ook kleinschalige woningbouwprojecten in de regionale programma's moeten worden opgenomen.

De woningbouwprogramma's bieden inzicht in de totale behoefte aan woningen in Zeeland, inclusief vraag naar bijzondere kleinschalige projecten zoals ruimte-voor-ruimte, landgoederen en boerderijwoningen. Binnen de regio worden afspraken gemaakt over de hele woningbouwplanning, daarom moet in de afspraken ook een inschatting worden gemaakt van het aantal woningen dat wordt gereserveerd voor bijzondere, kleinschalige projecten zonder deze afzonderlijk te hoeven benoemen.

4.2.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel aangepaste beleidstekst herziening	Huidige beleidstekst
<p><u>Paragraaf 3.2.1 Woningbouw en herstructurering</u></p> <p>De duurzaamheidsladder</p> <p>(...)</p> <p>De duurzaamheidsladder is een procesvereiste en houdt in dat bij vaststelling van een ruimtelijk plan wordt gemotiveerd hoe een zorgvuldige afweging is gemaakt over het ruimtegebruik. Deze werkt met de volgende stappen die in de onderbouwing moeten terugkomen (sterk verkorte weergave):</p> <ol style="list-style-type: none">1. De ontwikkeling voorziet in een regionale, intergemeentelijke vraag.2. Realisatie vindt plaats binnen het bestaand bebouwd gebied in de regio, tenzij dat niet mogelijk is.	<p><u>Paragraaf 3.2.1 Woningbouw en herstructurering</u></p> <p>De duurzaamheidsladder</p> <p>(...)</p> <p>De duurzaamheidsladder is een procesvereiste en houdt in dat bij vaststelling van een ruimtelijk plan wordt gemotiveerd hoe een zorgvuldige afweging is gemaakt over het ruimtegebruik. Deze werkt met de volgende stappen die in de onderbouwing moeten terugkomen (sterk verkorte weergave):</p> <ol style="list-style-type: none">1. De ontwikkeling voorziet in een regionale, intergemeentelijke vraag.2. Realisatie vindt plaats binnen het bestaand bebouwd gebied in de regio, tenzij dat niet mogelijk is.

<p>3. De locatie is of wordt multimodaal ontsloten.</p> <p>Deze wettelijke procesvereisten kunnen worden ondersteund met de regionale woningmarktafspraken. Voor begrenzing van het bestaand bebouwd gebied zullen de grenzen uit 2005 geactualiseerd worden, waarbij al onherroepelijke bestemmingsplannen worden meegenomen. Daardoor zal het bestaand bebouwd gebied in ieder geval voor de planperiode voldoende ruimte bieden voor de woningbehoefte. Ook voor kleinschalige ontwikkelingen, zowel binnen het bestaand bebouwd gebied als in het landelijk gebied, moet in lijn met de duurzaamheidsladder de behoefte worden aange-toond. In het kader van de woningmarktafspraken moet dit worden opgenomen, bijvoorbeeld door te putten uit een rest-post.</p> <p>Regionale woningmarktafspraken (...)</p> <p>De regionale afspraken bevatten ten minste afspraken over de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een kwantitatief en kwalitatief woningbouwprogramma voor de komende 10 jaar. • De invulling van bundeling en zorgvuldig ruimtegebruik. • De aanpak en afspraken over de herstructureringsopgaven in de bestaande woningvoorraad (incl. particuliere sector). • Aandacht en prioriteit voor het behoud van cultuurhistorische waardevolle bebouwing. • Aanpak en doelstellingen particuliere voorraad. • Visie op en afspraken over deeltijd wonen. <p>Landelijk gebied (...)</p> <p>De Provincie ziet verschillende mogelijkheden om een woonfunctie in het landelijk gebied te realiseren.</p> <p>Hierbij worden drie principes onderscheiden:</p>	<p>3. De locatie is of wordt multimodaal ontsloten.</p> <p>Deze wettelijke procesvereisten kunnen worden ondersteund met de regionale woningmarktafspraken. Voor begrenzing van het bestaand bebouwd gebied zullen de grenzen uit 2005 geactualiseerd worden, waarbij al onherroepelijke bestemmingsplannen worden meegenomen. Daardoor zal het bestaand bebouwd gebied in ieder geval voor de planperiode voldoende ruimte bieden voor de woningbehoefte. Indien toch plannen buiten de grenzen tot ontwikkeling worden gebracht zal via het de duurzaamheidsladder de noodzaak aange-toond moeten worden.</p> <p>Regionale woningmarktafspraken (...)</p> <p>De regionale afspraken bevatten ten minste afspraken over de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een kwantitatief en kwalitatief woningbouwprogramma voor de komende 10 jaar. • De invulling van bundeling en zorgvuldig ruimtegebruik. • De aanpak en afspraken over de herstructureringsopgaven in de bestaande woningvoorraad (incl. particuliere sector). • Aanpak en doelstellingen particuliere voorraad. • Visie op en afspraken over deeltijd wonen. <p>Landelijk gebied (...)</p> <p>De Provincie ziet verschillende mogelijkheden om een woonfunctie in het landelijk gebied te realiseren.</p> <p>Hierbij worden drie principes onderscheiden:</p>
---	--

<p>1. Het benutten van bestaande bebouwing (rood voor rood). Onder deze categorie vallen de mogelijkheden voor verbetering, uitbreiding en verplaatsing van bestaande individuele burgerwoningen en het benutten van cultuurhistorisch waardevolle voormalige agrarische bebouwing in het landelijk gebied, bestaande buitenplaatsen en landgoederen. Voor niet cultuurhistorisch waardevolle bebouwing geldt de ruimte voor ruimte regeling.</p> <p>2. Ruimte voor ruimte De regeling is beschreven in de paragraaf ruimte voor ruimte.</p> <p>3. Nieuwe bebouwing (rood voor groen) Deze mogelijkheden, waaronder nieuwe landgoederen en buitenplaatsen, zijn uitgewerkt in paragraaf landschap en erfgoed. Het verdient aanbeveling de ontwikkelingen kleinschalig te houden mede omdat ook deze ontwikkelingen moeten voorzien in een regionale behoefte. Voor kleinschalige ontwikkelingen (tot maximaal 10 woningen) die passen binnen de beschreven kaders en bijdragen aan de geformuleerde doelstellingen wordt het niet noodzakelijk geacht dat deze onderdeel uitmaken van de regionale woningmarktafspraken.</p>	<p>1. Het benutten van bestaande bebouwing (rood voor rood). Onder deze categorie vallen de mogelijkheden voor verbetering, uitbreiding en verplaatsing van bestaande individuele burgerwoningen en het benutten van cultuurhistorisch waardevolle (categorie. A en B uit provinciale inventarisatie) bebouwing in het landelijk gebied, waaronder ook bestaande buitenplaatsen. In geval van hergebruik of sanering van niet cultuurhistorisch waardevolle bebouwing geldt de ruimte voor ruimte regeling.</p> <p>2. Ruimte voor ruimte De regeling is beschreven in de paragraaf ruimte voor ruimte.</p> <p>3. Nieuwe bebouwing (rood voor groen) Deze mogelijkheden, waaronder nieuwe landgoederen en buitenplaatsen, zijn uitgewerkt in paragraaf landschap en erfgoed. Het verdient aanbeveling de ontwikkelingen kleinschalig te houden mede omdat ook deze ontwikkelingen moeten voorzien in een regionale behoefte. Voor kleinschalige ontwikkelingen (tot maximaal 10 woningen) die passen binnen de beschreven kaders en bijdragen aan de geformuleerde doelstellingen wordt het niet noodzakelijk geacht dat deze onderdeel uitmaken van de regionale woningmarktafspraken.</p>
--	--

Voorstel nieuwe of aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
<p>Bijlage 3 Bijlage bij artikel 2.3</p> <p>1. Het benutten van bestaande bebouwing: 'rood voor rood'.</p> <p>Onder deze categorie vallen de mogelijkheden voor verbetering, uitbreiding en verplaatsing van bestaande individuele burgerwoningen, het benutten van cultuurhistorisch waardevolle voormalige agrarische bebouwing in het landelijk gebied, bestaande buitenplaatsen en landgoederen.</p>	<p>Bijlage 3 Bijlage bij artikel 2.3</p> <p>1. Het benutten van bestaande bebouwing: 'rood voor rood'.</p> <p>Onder deze categorie vallen de mogelijkheden voor verbetering, uitbreiding en verplaatsing van bestaande individuele burgerwoningen en het benutten van cultuurhistorisch waardevolle, - te weten categorie A en B uit provinciale inventarisatie* -, agrarische bebouwing in het landelijk gebied alsmede overige waardevolle bebouwing, waaronder ook bestaande buitenplaatsen. In geval van hergebruik of sanering van niet-cultuurhistorisch</p>

<p>(.....)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het dient te gaan om niet-cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. Onder cultuurhistorisch waardevolle bebouwing wordt verstaan: -categorie A bebouwing uit de inventarisatie historische boerderijen*, deze mag niet gesloopt worden; -categorie B bebouwing uit de inventarisatie historische boerderijen*, deze mag in principe niet gesloopt worden. Maatwerk is mogelijk. Om in aanmerking te komen voor maatwerk zal door initiatiefnemer aangetoond moeten worden dat behoud van het bestaande object niet tot de mogelijkheden behoort. • Sloop en het voorkomen van heropricting dienen te worden gewaarborgd. <p>* In opdracht van de provincie is een inventarisatie van historische boerderijen uitgevoerd waarbij deze in drie categorieën zijn gewaardeerd. Dit inventarisatieproject is uitgevoerd door de Stichting Historisch Boerderijonderzoek in Arnhem 2005. De gegevens zijn digitaal te raadplegen via de Cultuurhistorische Hoofdstructuur van Zeeland; www.zeeland.nl</p> <p>(...)</p> <p>Bladzijde 37 toelichting:</p> <p>(.....)</p> <p>Ook voor de kleinschalige woningbouwmogelijkheden in het landelijk gebied zoals bedoeld in art. 2.3 moet aannemelijk worden gemaakt dat ze voorzien in een regionale behoefte (het instrument van het woningbouwprogramma moet kan daarvoor worden benut).</p> <p>(...)</p>	<p>waardevolle bebouwing geldt de ruimte voor ruimte regeling.</p> <p>(.....)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het dient te gaan om niet-cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. Onder cultuurhistorisch waardevolle bebouwing wordt verstaan: - categorie A bebouwing uit de inventarisatie historische boerderijen*, deze mag niet gesloopt worden; - categorie B bebouwing uit de inventarisatie historische boerderijen*, deze mag in principe niet gesloopt worden. Maatwerk is mogelijk. Om in aanmerking te komen voor maatwerk zal door initiatiefnemer aangetoond moeten worden dat behoud van het bestaande object niet tot de mogelijkheden behoort. • Sloop en het voorkomen van heropricting dienen te worden gewaarborgd. <p>* In opdracht van de provincie is een inventarisatie van historische boerderijen uitgevoerd waarbij deze in drie categorieën zijn gewaardeerd. Dit inventarisatieproject is uitgevoerd door de Stichting Historisch Boerderijonderzoek in Arnhem 2005. De gegevens zijn digitaal te raadplegen via de Cultuurhistorische Hoofdstructuur van Zeeland; www.zeeland.nl</p> <p>(...)</p> <p>Bladzijde 37 toelichting:</p> <p>(.....)</p> <p>Ook voor de kleinschalige woningbouwmogelijkheden in het landelijk gebied zoals bedoeld in art. 2.3 moet aannemelijk worden gemaakt dat ze voorzien in een regionale behoefte (het instrument van het woningbouwprogramma kan daarvoor worden benut).</p> <p>(...)</p>
---	--

4.3. Cultuurhistorische bebouwing (Vastgoed)

4.3.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

Op dit moment zijn er in Zeeland ruim 3200 agrarische erven in beeld met een aanduiding als cultuurhistorische waardevol. De Provincie heeft hier een categorie A of B aan toegewezen. Niet al deze erven zijn even waardevol. Het maken van een verdere selectie in het cultuurhistorisch waardevolle agrarisch vastgoed is essentieel om de meest waardevolle erven en opstallen ook daadwerkelijk in stand te houden. Het resultaat van de selectie (circa 300 erven) wordt besproken met alle betrokken partijen zoals SCEZ, SLZ, gemeenten, de boerderijenstichting, ZLTO én eigenaren om te bezien of deze ook daadwerkelijk kunnen worden aangemerkt als cultuurhistorisch waardevolle erven van provinciaal belang. De insteek daarbij is om de betreffende erven, overeenkomstig de gehanteerde werkwijze voor landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten van provinciaal belang, te beschermen.

Na het maken van een nadere selectie wordt ook anders omgegaan met de geboden herbestemmingsmogelijkheden en de inzet van bestaande subsidiemogelijkheden (o.a. rijksmonumenten, POP) om de meest waardevolle erven ook voor de langere termijn te kunnen behouden. Het doel is om het voor een initiatiefnemer aantrekkelijk te maken om daadwerkelijk gebruik te maken van een cultuurhistorische waardevol erf van provinciaal belang. De aanpak bestaat uit drie onderdelen:

- 1) *Subsidies worden door de Provincie alleen toegekend voor behoud van de meest waardevolle erven.*
- 2) *Gemeenten wordt gevraagd om in de woningbouwprogramma's prioriteit te geven aan herbestemming van de meest waardevolle bebouwing.*
- 3) *Eigenaren van de meest waardevolle objecten kunnen advies op maat krijgen (keukentafelgesprekken). Deze actie wordt nader uitgewerkt in de Cultuurnota en het Programma Platteland 2.0.*

De voorlopige selectie van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing is terug te vinden via het geoweb van de Provincie Zeeland (www.zeeland.nl).

4.3.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel aangepaste beleidstekst herziening	Huidige beleidstekst
<u>Paragraaf 3.2.1 Woningbouw en herstructurering</u> Zie kleinschalige woningbouw	<u>Paragraaf 3.2.1 Woningbouw en herstructurering</u> Zie kleinschalige woningbouw
Paragraaf 3.3.4 Landschap en erfgoed Behoud en bescherming <i>(...) In aanvulling op de benoemde landschappen, landschapselementen en cultuurhistorische elementen van provinciaal belang kent Zeeland een groot aantal cultuurhistorisch waardevolle boerderijen. De Provincie zet zich actief in voor het behoud van dit agrarisch erfgoed. In samenwerking met SLZ, SCEZ en de Zeeuwse gemeenten is een voorlopige selectie gemaakt van de meest waardevolle boerderijcomplexen.</i>	Paragraaf 3.3.4 Landschap en erfgoed Behoud en bescherming Niet opgenomen in het Omgevingsplan 2012-2018

<p>De provincie vraagt extra aandacht voor het behoud van deze boerderijcomplexen. Tevens kan zij eigenaren faciliteren in het maken van plannen voor onderhoud, restauratie en zo nodig herbestemmen. De daartoe beschikbare middelen worden alleen nog ingezet voor boerderijen die behoren tot de benoemde selectie. Herbestemming ten behoeve van meerdere woningen in de bestaande bebouwing anders dan de bestaande dienstwoning is eveneens voorbehouden aan deze selectie.</p> <p>In de periode tot 2018 wordt de cultuurhistorische waarde per boerderijcomplex nader geïnventariseerd. Op basis hiervan wordt, na overleg met eigenaren, een definitieve selectie gemaakt.</p>	
--	--

Voorstel nieuwe of aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
Zie paragraaf kleinschalige woningbouw	Zie paragraaf kleinschalige woningbouw

4.4. Verblifsrecreatie (Vastgoed)

4.4.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

In het Omgevingsplan wordt onderscheid gemaakt in woningen met een woonbestemming bedoeld voor permanente bewoning, tweede woning, deeltijdwonen of recreatief gebruik zonder verplichting tot verhuur via een centrale bedrijfsmatige exploitatie en woningen met een recreatiebestemming (een recreatiewoning) waarbij wel heel nadrukkelijk geëist wordt dat de betreffende woning via een centrale bedrijfsmatige exploitatie voor de recreatieve verhuur wordt aangeboden.

Voor woningen met een woonbestemming is de gemeente vrij om via een bestemmingsplan of algemene plaatselijke verordening voorwaarden te stellen aan het gebruik van de woning. Voor woningen met een recreatiebestemming is dit niet het geval. Hier dient de recreatieve verhuur via een centrale bedrijfsmatige exploitatie zowel in het bestemmingsplan als in overeenkomsten tussen exploitant en toekomstig eigenaar van de woning te worden vastgelegd. Op deze manier bevordert het provinciale beleid dat het recreatieaanbod ook daadwerkelijk voor de recreatieve verhuur wordt aangeboden en wordt voorkomen dat er langs oneigenlijke weg extra reguliere woningen aan het woningaanbod worden toegevoegd. Bovendien is op deze manier inzichtelijk wat de toekomstige eigenaar wel en niet kan met de betreffende woning, zodat hij vooraf weet waar hij aan toe is.

Grijs gebied

In de praktijk bestaat er een grijs gebied tussen de reguliere en recreatiewoningen. Het komt voor dat parken met woningen of appartementen met een recreatiebestemming worden gerealiseerd zonder dat daaraan de vereiste van een centrale bedrijfsmatige exploitatie is gekoppeld. Hierdoor kan niet van toekomstig eigenaren worden verlangd dat de betreffende recreatiewoning voor een deel van het jaar ook voor de recreatieve verhuur wordt aangeboden. Dit heeft zowel economisch als ruimtelijk gezien negatieve gevolgen. Economisch, omdat de recreatieve verhuur van een recreatiewoning leidt tot meer bestedingen in Zeeland dan wanneer de betreffende recreatiewoning slechts door één huishouden wordt gebruikt. Dat laatste geldt zeker wanneer dit huishouden maar een gedeelte van het jaar in de betreffende recreatiewoning aanwezig is. Ruimtelijk, omdat op deze manier onbedoeld (deeltijd)woningen worden toegevoegd aan de Zeeuwse woningmarkt waar reeds sprake is van een overaanbod aan plannen. Ook wanneer gemeente voor de betreffende recreatiewoning een verbod op permanente bewoning opleggen, blijkt deze in de praktijk moeilijk handhaafbaar.

Om de verschillen tussen vraag en aanbod op de woningmarkt en de markt van recreatiewoningen niet verder te laten toenemen, is het van belang dat er op dit punt geen licht zit tussen het Omgevingsplan en de Verordening Ruimte Provincie Zeeland (VRPZ). Bovendien is er meer aandacht nodig voor tweede woningen, deeltijdwonen en recreatief gebruik van woningen zonder verhuurverplichting binnen de met gemeenten te maken woningmarktafspraken.

4.4.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst
<u>Paragraaf 3.2.1 Woningbouw en herstructurering</u> Deeltijdwonen Het onderscheid tussen reguliere woningen en	<u>Paragraaf 3.2.1 Woningbouw en herstructurering</u> Deeltijdwonen Het onderscheid tussen reguliere woningen en

<p>recreatiewoningen wordt in de praktijk steeds kleiner. Dit komt ook tot uitdrukking in de wijze van gebruik. Woningen met een permanente woonbestemming worden steeds vaker gebruikt in 'deeltijd', terwijl recreatiewoningen lang niet altijd worden gebruikt voor de recreatieve verhuur aan recreanten en toeristen.</p> <p>De Provincie verwacht dat gemeenten een helder onderscheid maken in het gewenste gebruik via bestemmingsplan (woon- of recreatiebestemming) en de gemeentelijke gebruiks- of huisvestingsverordening. Dit biedt de noodzakelijke duidelijkheid voor (toekomstige) eigenaren voor wat betreft de gebruiksmogelijkheden.</p> <p>De Provincie ziet kansen voor 'deeltijd wonen', mits dit niet ten koste gaat van de kwaliteit van wonen en recreatie. Als nieuwbouwprojecten worden gerealiseerd voor deeltijd wonen, vraagt dat om bijzondere kwaliteiten en duidelijke afspraken. Omdat dergelijke projecten ook aantrekkingskracht hebben op de lokale consument, dienen deze in de regionale woningmarktafspraken te worden opgenomen. Projecten gericht op 'deeltijdwonen' dienen daarom opgenomen te worden in de regionale woningmarktafspraken.</p> <p>Bij de berekening van de woningbehoefte wordt geen rekening gehouden met projecten voor deeltijdwonen die dermate bijzonder van aard zijn en geen precedent kennen in Zeeland, dat er additionele migratie door wordt veroorzaakt. Indien overtuigend aangetoond kan worden dat dit het geval is, is het mogelijk (een deel van) het aanbod te ontwikkelen naast de projecten die binnen de gestelde woningbehoefte van de regionale woningmarktafspraken vallen.</p>	<p>recreatiewoningen wordt in de praktijk steeds kleiner. Dit komt ook tot uitdrukking in de wijze van gebruik. Woningen met een permanente woonbestemming worden steeds vaker gebruikt in 'deeltijd', terwijl recreatiewoningen lang niet altijd worden gebruikt voor de recreatieve verhuur aan recreanten en toeristen.</p> <p>De Provincie verwacht dat gemeenten een helder onderscheid maken in het gewenste gebruik via bestemmingsplan en de gemeentelijke gebruiks- of huisvestingsverordening. Dit biedt de noodzakelijke duidelijkheid voor (toekomstige) eigenaren voor wat betreft de gebruiksmogelijkheden.</p> <p>De Provincie ziet kansen voor 'deeltijd wonen', mits dit niet ten koste gaat van de kwaliteit van wonen en recreatie. Als nieuwbouwprojecten worden gerealiseerd voor deeltijd wonen, vraagt dat om bijzondere kwaliteiten en duidelijke afspraken. Omdat dergelijke projecten ook aantrekkingskracht hebben op de lokale consument, dienen deze in de regionale woningmarktafspraken te worden meegenomen. Daar waar sprake is van krimp en overschotten aan woningen ontstaan, of juist een nichemarkt bediend kan worden kan een ruime toepassing van deeltijd wonen worden overwogen.</p>
---	--

Voorstel nieuwe of aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
<p><u>Artikel 1.1</u> Centraal bedrijfsmatige exploitatie: Het via een bedrijf, stichting of andere rechtspersoon voeren van een zodanig exploitatie dat daarbij gedurende het jaar, in verschillende perioden, aan verschillende personen die hun hoofdverblijf</p>	<p><u>Artikel 1.1</u> Nog niet opgenomen in de VRPZ</p>

elders hebben, recreatieve verblijfsmogelijkheden worden geboden.

Artikel 2.5, lid 1

In een bestemmingsplan waarin bestemmingen worden aangewezen dan wel regels worden gegeven voor een nieuw verblijfsrecreatieterrein of uitbreiding van een verblijfsrecreatieterrein worden regels gesteld ter voorkoming van permanente bewoning. Tevens worden regels gesteld waarmee wordt verzekerd dat standplaatsen of bouwwerken die bestemd zijn voor recreatief nachtverblijf worden verhuurd in de vorm van een centraal bedrijfsmatige exploitatie. Bedoelde regels worden tevens opgenomen in volgende herzieningen van het bestemmingsplan voor het verblijfsrecreatieterrein.

Artikel 2.5, lid 2

Het bepaalde in het eerste lid omtrent het stellen van regels ter voorkoming van permanente bewoning is ook van toepassing op de herziening van een bestemmingsplan voor een bestaand verblijfsrecreatieterrein waarin reeds regels zijn opgenomen ter voorkoming van permanente bewoning en het bepaalde omtrent centrale bedrijfsmatige exploitatie is mede van toepassing op de herziening van een bestemmingsplan voor een bestaand verblijfsrecreatieterrein waarin reeds regels zijn opgenomen omtrent een centraal bedrijfsmatige exploitatie.

Artikel 2.5, lid 3

In de toelichting bij een bestemmingsplan voor een nieuw verblijfsrecreatieterrein of de uitbreiding van een verblijfsrecreatieterrein en in de toelichting bij daarop volgende planherzieningen wordt aannemelijk gemaakt dat duurzaam beheer en onderhoud van het terrein is geborgd.

Toelichting bij artikel 2.5

Het provinciale beleid is gericht op het voorkomen van permanente bewoning van tot verblijfsrecreatie bestemde complexen. Hiermee worden bedoeld zomerhuizenterreinen, recreatieve appartementencomplexen en kampeertreinen. Een

Artikel 2.5 lid 1

In een bestemmingsplan waarin bestemmingen worden aangewezen dan wel regels worden gegeven voor een nieuw verblijfsrecreatieterrein of de uitbreiding van een verblijfsrecreatieterrein worden regels gesteld ter voorkoming van permanente bewoning.

Artikel 2.5, lid 2

Nog niet opgenomen in de VRPZ.
Huidige lid 2 wordt vernummerd naar lid 3.

Artikel 2.5, lid 3 (voormalig lid 2)

In de toelichting bij een bestemmingsplan voor een nieuw verblijfsrecreatieterrein of de uitbreiding van een verblijfsrecreatieterrein wordt aannemelijk gemaakt dat duurzaam beheer en onderhoud van het terrein is geborgd.

Toelichting bij artikel 2.5

Het provinciale beleid is gericht op het voorkomen van permanente bewoning van tot verblijfsrecreatie bestemde complexen. Hiermee worden bedoeld zomerhuizenterreinen, recreatieve appartementencomplexen en kampeertreinen. Een

<p>doelstelling is dergelijke complexen te behouden voor de verblijfsrecreatieve markt en te bevorderen dat deze complexen ook daadwerkelijk voor de recreatieve verhuur wordt aangeboden en wordt voorkomen dat er langs oneigenlijke weg extra reguliere woningen aan het woningaanbod worden toegevoegd. Dit aspect wordt van provinciaal belang geacht. Individuele burgerwoningen in het buitengebied worden niet tot de verblijfsrecreatieve complexen gerekend. De regel is bedoeld voor nieuwe plannen en besluiten die verblijfsrecreatieve complexen of de uitbreiding daarvan toelaten. Op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening vigerende bestemmingsplannen kennen veelal reeds het voorschrift dat permanente bewoning niet is toegestaan en/of de eis van een centrale bedrijfsmatige exploitatie. Bij een herziening van deze vigerende bestemmingsplannen dient het voorschrift dat permanente bewoning niet is toegestaan en/of de eis van een centraal bedrijfsmatige exploitatie opnieuw te worden opgenomen.</p> <p>(...)</p>	<p>doelstelling is dergelijke complexen te behouden voor de verblijfsrecreatieve markt. Dit aspect wordt van provinciaal belang geacht. Individuele burgerwoningen in het buitengebied worden niet tot de verblijfsrecreatieve complexen gerekend. De regel is bedoeld voor nieuwe plannen en besluiten die verblijfsrecreatieve complexen of de uitbreiding daarvan toelaten. Op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening vigerende bestemmingsplannen kennen veelal reeds het voorschrift dat permanente bewoning niet is toegestaan en/of de eis van een centrale bedrijfsmatige exploitatie.</p> <p>(...)</p>
---	---

4.5. Zonneparken (Landelijk gebied)

4.5.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

Het opwekken van zonne-energie is een mogelijkheid om te voorzien in duurzame energie. Zonnepanelen op daken zijn een bekend verschijnsel, maar steeds vaker wordt de Provincie verzocht om ook op andere plekken (grootschalige) initiatieven voor het opwekken van zonne-energie toe te staan.

Het Energieakkoord (2013) van het Rijk een belangrijke stap op weg naar een 100% duurzame energievoorziening. In het Energieakkoord worden doelstellingen voor een verdere totstandkoming van duurzame energieopwekking tot en met 2023 opgenomen. In het energieakkoord zijn geen specifieke doelstellingen voor het opwekken van zonne-energie benoemd.

Zonnepark van 1,3 hectare (0,85 kWp).
Locatie: Goeree Zonnepark Ouddorp aan Zee.

In de beleidsnota "Energie en Klimaat 2013-2015" staan de provinciale doelstellingen op het gebied van duurzame energieopwekking. De nadruk ligt hier onder andere op de thema's 'biobased' en 'getijdenenergie'. Hoewel projecten voor zonne-energie worden ondersteund, worden deze niet nader gestimuleerd. Dit omdat deze ontwikkeling de laatste jaren flinke stappen heeft gezet (bijvoorbeeld de succesvolle regeling voor boerenschuren "asbest eraf, zonnepanelen erop") en geen nadere (financiële) stimulering nodig heeft.

Het Duitse zonnepark bij Thungen

Zonnepanelen op daken kunnen vaak vergunningsvrij worden aangelegd. Hier is geen rol voor de Provincie weggelegd. De Provincie gaat niet over de energievoorziening voor particulier (eigen) gebruik. Het beleid heeft wel betrekking op bedrijfsmatige opwekking van zonne-energie.

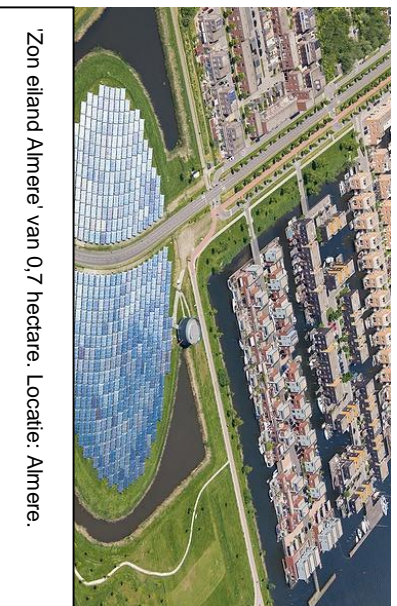

Meervoudig ruimtegebruik: begrazing van agrarische gronden door schapen

Een nieuwe ontwikkeling is de opkomst van grootschalige zonneparken. In Zeeland zijn op dit moment drie initiatieven in ontwikkeling gericht op grootschalige opwekking van zonne-energie. Het betreft initiatieven op Tholen (20 hectare), Reimerswaal (8 hectare) en Middelburg (12 hectare). De hiervoor beoogde gronden zijn nog in agrarisch gebruik.

De Provincie wil nieuwe initiatieven voor zonneparken selectief faciliteren. Vanuit een zorgvuldig ruimtegebruik en het behoud van het landschap, worden zonnepanelen alleen op daken (zowel in de kernen als in het landelijk gebied) gefaciliteerd. Volgens het Besluit omgevingsrecht zijn deze veelal vergoedingsvrij.

Daarnaast kunnen zonneparken worden ontwikkeld op gronden binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied en op de bestaande bedrijventerreinen en zeehaventerreinen in Zeeland (zie kaart 1 Omgevingsplan). Daar waar planologische bestemde woningbouwlocaties of bedrijventerreinen niet langer bruikbaar of noodzakelijk zijn (vanwege overaanbod, herstructurering of sanering), kan met de aanleg van zonneparken een financieel verlies worden opgevangen. Aanvullend bestaat voor agrariërs de mogelijkheid om initiatieven te ontwikkelen (voor eigen gebruik) op het agrarisch bouwvlak.

'Zon eiland Almere' van 0,7 hectare. Locatie: Almere.

Naast bovengenoemde beleid start de Provincie met een analyse van de ontwikkelingen in de energiesector én de lopende initiatieven van gemeenten, ondernemers en overige initiatiefnemers voor projecten gericht op duurzame energie. De resultaten komen terug in een integrale Kansenkaart voor Duurzame Energie in Zeeland, die een bouwsteen is voor de Economische Agenda en de Zeeuwse Omgevingsvisie 2018, de opvolger van het huidige Omgevingsplan. De analyse moet inzicht bieden welke opgaven voor energieopwekking via zon, wind, water en biomassa op Zeeland afkomen en op welke manier en welke locaties deze optimaal gefaciliteerd kunnen worden. Door op Zeeuwse schaal kansen te benoemen, kan ook een gecoördineerde subsidieaanvraag richting het Rijk worden overwogen waardoor projecten een grotere kans van slagen hebben. Tot op heden worden projecten immers niet daadwerkelijk gerealiseerd vanwege de afhankelijkheid van subsidies.

4.5.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel nieuwe beleidstekst herziening	Huidige beleidstekst
<p><u>Paragraaf 3.1.4 Energie</u></p> <p>Zonne-energie</p> <p>Zeeland is een uitstekende locatie voor zonne-energie. De Provincie ondersteunt de innovatie in en opwekking van zonne-energie. Het gaat daarbij vooral om het plaatsen van zonnepanelen door bedrijven en burgers voor eigen gebruik (achter de meter¹). Productie van zonne-energie op grotere schaal is een relatief nieuwe ontwikkeling in Zeeland.</p>	<p><u>Paragraaf 3.1.4 Energie</u></p> <p>Zonne-energie</p> <p>Zeeland is een uitstekende locatie voor zonne-energie. De provincie staat daarom positief tegen initiatieven om meer zonnepanelen te plaatsen. In de in 2012 op te stellen beleidsnota en uitvoeringsprogramma Energie en Klimaat wordt dit verder uitgewerkt.</p>

<p>Grootschalige energieopwekking heeft naast het energiebeleid ook raakvlakken met het beleid voor landbouw, landschap, natuur en bedrijventerreinen.</p> <p>Het Omgevingsplan gaat uit van het versterken en benutten van de stedelijke gebieden, tegengaan van versterking en versnippering van het landelijk gebied en behoud van de landschappelijke kwaliteiten. Grootschalige initiatieven voor zonneparken in het landelijk gebied sluiten hier niet op aan. De Provincie wil vanwege de technologische ontwikkelingen, landschappelijke effecten en beperkte vraag naar ruimte voor zonneparken dat de opwekking van zonne-energie vooralsnog alleen wordt toegestaan in gebieden binnen de begrenzing bestaand bebouwd gebied (incl. bedrijventerreinen en zeehaventerreinen) en op agrarische bouwvlakken. Dit biedt op korte termijn voldoende mogelijkheden voor opwekking van zonne-energie.</p> <p>De Provincie stelt met betrokken partijen een integrale Kansenkaart op voor Duurzame Energie in Zeeland. Dit wordt een analyse van de ontwikkelingen in de energiesector én de lopende initiatieven van gemeenten, ondernemers en overige initiatiefnemers voor projecten gericht op duurzame energie. De analyse moet inzicht bieden welke opgaven voor energieopwekking via zon, wind, water en biomassa op Zeeland afkomen en op welke manier en welke locaties deze optimaal gefaciliteerd kunnen worden. De kansenkaart is een bouwsteen voor de Zeeuwse Omgevingsvisie 2018, de opvolger van het huidige Omgevingsplan.</p> <p>Bijbehorende actie in hoofdstuk 5: Actie 4 – Verkenning en opstellen Kansenkaart Duurzame Energie'</p>	
--	--

Voorstel nieuwe of aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
Artikel 1.1	Artikel 1.1

<p>Artikel 2.4a heeft betrekking op opstellingen voor zonne-energie die bestaan uit constructies geplaatst op of boven de grond, water daaronder begrepen, met uitzondering van zonnepanelen op daken. Artikel 2.4a regelt dat deze opstellingen uitsluitend mogen worden uitgevoerd binnen bestaand bebouwd gebied zoals bedoeld in het omgevingsplan, op bedrijventerreinen en op gronden waarop glastuinbouwbedrijven zijn toegelaten. In afwijking van het eerste lid is in het tweede lid bepaald dat een opstelling voor zonne-energie buiten de in het eerste lid genoemde plekken ook is toegestaan op een in een bestemmingsplan voor een bedrijf opgenomen bestaand bouwvlak.</p> <p>Kleinschalige opstellingen zijn tevens toegestaan in een tuin of op een erf. Het betreft hier opstellingen voor eigen gebruik door burgers en bedrijven (achter de meter). Een voorbeeld van een kleinschalige opstelling is het plaatsen van 10 zonnepanelen in een tuin bij een woning waarvan het dak een minder goede bezonning heeft.</p> <p>De regeling heeft geen betrekking op zonne-installaties op daken van gebouwen. Deze zijn zonder meer toegestaan.</p>	
---	--

4.6. Landschapsbeleid (Landelijk gebied)

4.6.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

Het Omgevingsplan en de VRPZ besteden aandacht aan het behoud en de bescherming van de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten van provinciaal belang. Het beleid is er op gericht om te voorkomen dat ontwikkelingen de betreffende kernkwaliteiten kunnen aantasten.

In de VRPZ is bepaald dat nieuwe ontwikkelingen in of nabij de kernkwaliteiten moeten bijdragen aan het behoud en de versterking van de betreffende kwaliteit van provinciaal belang. Dit betekent dat andere functies ter plaatse van of in de omgeving van waardevolle landschappen en cultuurhistorisch waardevolle elementen niet geheel zijn uitgesloten. Er is afwegingsruimte voor gemeentebesturen.

Naar aanleiding van een aantal grotere concrete projecten blijkt dat bescherming van de benoemde provinciale landschappelijke kernwaarden in procedures moet worden afgewogen tegen andere, met name economische, aspecten. Daarbij is de vraag welke prioriteiten worden gesteld wanneer een (economische) ontwikkeling aan de provinciale kernwaarden raakt en hoe de besluitvorming hierover plaats dient te vinden.

Ontwikkelingen die een bijdrage leveren aan het behoud of de versterking van de kernkwaliteiten kunnen zonder problemen worden geaccepteerd. In een enkel geval worden aanvullende suggesties gedaan om het behoud of de versterking van de kernkwaliteiten beter te realiseren. In een enkel geval is er echter sprake van (economisch) gewenste ontwikkelingen die niet eenvoudig inpasbaar blijken te zijn, doordat ze afbreuk doen aan de benoemde kernkwaliteiten of doordat er tussen initiatiefnemer, gemeente en Provincie géén overeenstemming bestaat over de effecten van de beoogde ontwikkeling op de benoemde kernkwaliteiten. Ook kan het zijn dat de ontwikkelingen niet leiden tot behoud en bescherming van de kernkwaliteiten.

Voorbeeld discussiepunt: Hoteltoeren Veerse Dam

Het kan voorkomen dat de Provincie desondanks medewerking wil verlenen, omdat het alles overziend een wenselijke ontwikkeling is. Omdat het gaat om waarden die belangrijk zijn voor de identiteit van Zeeland, is aantasting alleen acceptabel als er geen reëel alternatief is en sprake is van een groot maatschappelijk belang. Op dit moment geeft de VRPZ onvoldoende duidelijkheid over de manier waarop dit kan. Ook biedt het geen mogelijkheid om medewerking te verlenen indien er sprake is van slechts een beperkte aantasting van de beschreven waarden.

Het voorstel is dan ook om de VRPZ te verduidelijken. Bij kleinschalige ontwikkelingen die geen significante effecten hebben op de wezenlijke waarden van de provinciale kernkwaliteiten, kan GS medewerking verlenen. Ontwikkelingen die leiden tot significante effecten op de kernkwaliteiten zijn niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang. In dit geval stelt GS, PS op de hoogte.

4.6.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel nieuwe beleidstekst herziening	Huidige beleidstekst
<p><u>Paragraaf 3.3.4 Landschap en erfgoed</u></p> <p>(...)</p> <p>De Provincie draagt verantwoordelijkheid voor het behoud van de kwaliteiten met een provinciaal belang. Deze zijn benoemd in onderstaand overzicht en worden weergegeven op Kaart 14 – Landschap en cultuur. De Provincie geeft deze kwaliteiten een basisbescherming in de ruimtelijke verordening. Beperkte aantasting van deze kernkwaliteiten kan acceptabel zijn, als Gedeputeerde Staten na een integrale afweging van belangen daartoe besluiten. Ingrijpende aantasting van de kernkwaliteiten is niet toegestaan.</p>	<p><u>Paragraaf 3.3.4 Landschap en erfgoed</u></p> <p>(...)</p> <p>De Provincie draagt verantwoordelijkheid voor het behoud van de kwaliteiten met een provinciaal belang. Deze zijn benoemd in onderstaand overzicht en worden weergegeven op Kaart 14 – Landschap en cultuur. De Provincie geeft deze kwaliteiten een basisbescherming in de ruimtelijke verordening.</p>

Voorstel nieuwe of aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
<p><u>Artikel 2.17 Landschap en erfgoed</u></p> <p>1. In de toelichting bij een bestemmingsplan waarin bestemmingen worden aangewezen dan wel regels worden gegeven voor landschappen, landschapselementen of cultuurhistorische elementen vermeld in bijlage 5 bij deze verordening en aangegeven op kaart 11, behorende bij deze verordening, wordt inzicht gegeven in de landschappelijke respectievelijk cultuurhistorische waarden van de gronden of elementen.</p> <p>2. In een bestemmingsplan worden geen bestemmingen aangewezen of regels gesteld die, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, mogelijk maken dat de in het eerste lid bedoelde landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de gronden of elementen significant worden aangetast. Ook mogen de bestemming en de regeling niet leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte van de gronden, of tot een significante aantasting van de samenhang tussen de gronden of elementen . In de toelichting bij een bestemmingsplan waarin, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan,</p>	<p><u>Artikel 2.17 Landschap en erfgoed</u></p> <p>1. In de toelichting bij een bestemmingsplan waarin bestemmingen worden aangewezen dan wel regels worden gegeven voor landschappen, landschapselementen of cultuurhistorische elementen vermeld in bijlage 5 bij deze verordening en aangegeven op kaart 11, behorende bij deze verordening, wordt inzicht gegeven in de landschappelijke respectievelijk cultuurhistorische waarden van de gronden of elementen.</p> <p>2. Een bestemmingsplan strekt mede tot behoud en bescherming van de in het eerste lid bedoelde landschappelijke en cultuurhistorische waarden en stelt daartoe regels.</p>

nieuwe bebouwing of nieuwe vormen van grondgebruik worden toegelaten wordt aannemelijk gemaakt dat de in de vorige volzin bedoelde aantasting en vermindering zich niet voordoet.

Toevoegen nieuw lid 3 bij artikel 2.17:

3. Het tweede lid is niet van toepassing op het aanwijzen van bestemmingen of het geven van regels waarbij:

- a. Sprake is van een groot openbaar belang en
- b. Er geen reële andere mogelijkheden zijn en
- c. De negatieve effecten op de in het eerste lid bedoelde landschappelijke en cultuurhistorische waarden, oppervlakte en samenhang van de gronden of elementen zoveel mogelijk worden beperkt door het treffen van mitigerende maatregelen en de overblijvende effecten gelijk waardig worden gecompenseerd volgens de in bijlage 4 beschreven voorwaarden.

Toevoegen nieuw lid 4 bij artikel 2.17

4 Tot een groot openbaar belang wordt in ieder geval gerekend de veiligheid, de drinkwatervoorziening, inrichtingen voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie of de plaatsing van installaties voor de opsporing, winning, opslag of het transport van olie en gas.

Vernummeren huidige lid 3 e.v.

Toelichting bij artikel 2.17

Aan het behoud en de bescherming van waardevolle landschappen en cultuurhistorisch waardevolle elementen wordt in het Omgevingsplan aandacht besteed. In artikel 2.17 is bepaald dat nieuwe bebouwing of nieuwe vormen van grondgebruik niet mogen leiden tot een significante aantasting van de waardevolle landschappen en cultuurhistorische elementen. Ook mag dit niet leiden tot een significante vermindering van oppervlakte van de gronden of tot een significante aantasting van de samenhang tussen gebieden. Voor het toestaan van functies van groot openbaar belang die tot een significante aantasting leiden, zijn in het derde lid waarborgen en criteria aangegeven. Wat het begrip 'groot openbaar belang' betreft

Toelichting bij artikel 2.17

Aan het behoud en de bescherming van waardevolle landschappen en cultuurhistorisch waardevolle elementen wordt in het Omgevingsplan aandacht besteed. In overleg met gemeenten, Stichting Landschapsbeheer Zeeland en Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland zijn de kernkwaliteiten van het Zeeuwse landschap geïnventariseerd.

(...)

wordt opgemerkt dat het moet gaan om zwaarwegende belangen. Korte termijn belangen kwalificeren niet als zwaarwiegend.

In overleg met gemeenten, Stichting Landschapsbeheer Zeeland en Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland zijn de kernkwaliteiten van het Zeeuwse landschap geïnventariseerd.

(...)

Bijlage 4

Bijlage bij de artikel 2.12, 2.13 zesde lid en 2.17 derde lid

Mitigeren en compenseren.

Het compensatiebeginsel geldt voor ingrepen die per saldo significante schade toebrengen aan de waarden van het desbetreffende gebied of landschapselement. (...)

Toepassing van het compensatiebeginsel geschiedt door achtereenvolgens de volgende stappen te doorlopen:

- (...)
- Fysieke compensatie. Dit betreft compensatie van het areaal, waarop na het treffen van mitigerende maatregelen nog nadelige effecten resteren. De fysieke compensatie dient waar mogelijk in de directe omgeving van het aangetaste gebied of landschapselement gerealiseerd te worden. In het geval van compensatie van aangetast gebied dat onderdeel is van de Natuur Netwerk Zeeland is een basisinrichting vereist, waarmee de oorspronkelijke kwaliteit op termijn hersteld wordt. Hierbij wordt, in tegenstelling tot het eerdere beleid, geen extra toeslag voor tijdelijk kwaliteitsverlies geëist.
- Financiële compensatie. Dit is slechts aan de orde voor zover directe fysieke compensatie door de initiatiefnemer redelijkerwijs niet of slechts ten dele mogelijk is. In het geval van compensatie van aangetast gebied dat onderdeel is van het Natuur Netwerk Zeeland omvat de financiële compensatie het voor verwerving en inrichting benodigde bedrag. Dit bedrag zal als provinciaal budget gelabeld ondergebracht worden in het Groenfonds.
- (...)

Bijlage 4

Bijlage bij de artikel 2.12, 2.13 zesde lid

Mitigeren en compenseren.

Het compensatiebeginsel geldt voor ingrepen die per saldo significante schade toebrengen aan de waarden van het desbetreffende gebied. (...)

Toepassing van het compensatiebeginsel geschiedt door achtereenvolgens de volgende stappen te doorlopen:

- (...)
- Fysieke compensatie. Dit betreft compensatie van het areaal, waarop na het treffen van mitigerende maatregelen nog nadelige effecten resteren. De fysieke compensatie dient waar mogelijk in de directe omgeving van het aangetaste gebied gerealiseerd te worden. Vereist is een basisinrichting waarmee de oorspronkelijke kwaliteit op termijn hersteld wordt. Er wordt, in tegenstelling tot het eerdere beleid, geen extra toeslag voor tijdelijk kwaliteitsverlies geëist.
- Financiële compensatie. Dit is slechts aan de orde voor zover directe fysieke compensatie door de initiatiefnemer redelijkerwijs niet of slechts ten dele mogelijk is. De financiële compensatie omvat het voor verwerving en inrichting benodigde bedrag. Dit bedrag zal als provinciaal budget gelabeld ondergebracht worden in het Groenfonds.
- (...)

(...)

<p>(...)</p> <p>De provincie zal slechts instemmen met de ingreep indien de hiervoor beschreven compenserende maatregelen zijn gewaarborgd en de economische uitvoerbaarheid ervan is aangetoond. In het geval van compensatie van aangetast gebied dat onderdeel is van het Natuur Netwerk Zeeland dient de compensatielocatie gevonden te worden buiten de waardevolle gebieden, waarvoor het compensatiebeginsel geldt. Door compensatie mag geen aantasting van andere waardevolle gebieden plaats vinden in verband met het voorkomen van een domino-effect.</p> <p>Compensatie binnen begrensde maar nog niet ingerichte natuurontwikkelingsgebieden van het Natuurnetwerk Zeeland (voorheen de herijkte EHS) is mogelijk, voor zover het netto-areaal van het Natuurnetwerk Zeeland te weten bestaande en nieuwe natuur, uiteindelijk in stand blijft.</p>	<p>De provincie zal slechts instemmen met de ingreep indien de hiervoor beschreven compenserende maatregelen zijn gewaarborgd en de economische uitvoerbaarheid ervan is aangetoond. Compensatielocaties dienen gevonden te worden buiten de waardevolle gebieden, waarvoor het compensatiebeginsel geldt. Door compensatie mag geen aantasting van andere waardevolle gebieden plaats vinden in verband met het voorkomen van een domino-effect.</p> <p>Compensatie binnen begrensde maar nog niet ingerichte natuurontwikkelingsgebieden van de herijkte EHS is mogelijk, voor zover het netto-areaal van de herijkte EHS, te weten bestaande en nieuwe natuur, uiteindelijk in stand blijft.</p>
---	---

4.7. Veehouderij (Landelijk gebied)

4.7.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

Er spelen diverse ontwikkelingen in de veehouderij die om een nadere afweging vragen. Om te beginnen de introductie van de PAS en de beschikbare hoeveelheid ontwikkelruimte stikstof die hieruit voortvloeit, wat consequenties met zich meebrengt voor de ontwikkelingsmogelijkheden in met name de grondgebonden (melk)veehouderij. Daarnaast bestaat de wens ruimte te bieden voor biologische veehouderij.

Grondgebonden (melk)veehouderij

De grondgebonden (melk)veehouderij in Zeeland kenmerkt zich over het algemeen door bedrijven met een hoge gemiddelde productieomvang, een laag percentage stoppers en mede daardoor goede mogelijkheden voor een verder doorontwikkeling in verhouding tot overige provincies in Nederland. De verwachting is dat deze bedrijven in de komende jaren (o.a. als gevolg van het afschaffen van het melkquotum) een verdere doorontwikkeling willen maken.

Naast de ruimtelijke mogelijkheden die het Omgevingsplan biedt, zijn bedrijven in de (grondgebonden) veehouderij voor hun verdere doorontwikkeling afhankelijk van de beschikbare ontwikkelruimte stikstof, die na inwerkingtreding PAS voor nieuwe stikstof emitterende activiteiten beschikbaar komt. Niet overal in Zeeland is in gelijke mate ontwikkelruimte stikstof beschikbaar. Daarom moet worden nagedacht over de ontwikkelingsmogelijkheden die worden geboden voor de grondgebonden (melk)veehouderij. Hierbij is het noodzakelijk onderscheid te maken tussen de doorontwikkeling van bestaande grondgebonden veehouderijen en de vestiging van nieuwe grondgebonden veehouderijen, nieuwe hoofdtakken grondgebonden veehouderij en nieuwe neventakken grondgebonden veehouderij.

Voorgesteld wordt om de beschikbare ontwikkelruimte stikstof voor de zogenaamde PAS-hexagonen (zie paragraaf PAS 4.14) met prioriteit toe te kennen aan bestaande bedrijven. Ten aanzien van de grondgebonden veehouderij betekent dit dat doorontwikkeling van bestaande bedrijven prioriteit krijgt boven nieuwvestiging, danwel omschakeling. Concreet betekent dit dat nieuwvestiging van (en omschakeling naar) grondgebonden veehouderijen in principe niet meer mogelijk is binnen de op de PAS-kaart (zie bijlage 6.3) aangegeven gebieden. Bestaande bedrijven kunnen op basis van het ruimtelijk beleid doorgroeien tot maximaal 1,5 hectare. Verdere uitbreiding boven de 1,5 hectare is onder voorwaarden ook mogelijk, bijvoorbeeld door het stellen van aanvullende voorwaarden aan de stalemissies voor nieuw te realiseren en reeds bestaande stallen, waardoor de behoefte aan ontwikkelruimte stikstof beperkt blijft. De voorwaarden van grondgebondenheid blijft gelden.

Biologische veehouderij

De Provincie heeft de ontwikkeling van biologische veehouderij enige jaren actief gestimuleerd. In de afgelopen periode is gebleken dat vanuit de biologische bedrijven uit de biologische pluimvee-sector niet kunnen voldoen aan de definitie voor grondgebonden bedrijven uit de VRPZ. Dit omdat een aanzienlijk deel van het voer (eiwitbestanddelen) geïmporteerd worden. Reden hiervan is dat dit deel van het voer vanwege klimatologische omstandigheden niet in Nederland kan worden geteeld.

Biologische veehouderij kan een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van biologische akkerbouw in de Zeeland. Er kan een betere kringloop tot stand komen binnen de sector (voer-mest-voer).

De biologische veehouderij valt onder het zogenaamde SKAL-label⁵. Biologisch is een wettelijk beschermde term. Een landbouwproduct of voedingsmiddel mag alleen biologisch heten als het productieproces aan wettelijke voorschriften voldoet. SKAL kent een eigen controle systeem dat functioneert in opdracht van het Ministerie van EZ. Bij biologische veehouderij is er sprake van vrije-uitloop van de te houden dieren.

Het voorstel is om het beleid en de VRPZ zo aan te passen dat het mogelijk wordt een biologische hoofd- of neventak veehouderij te starten of een bestaand bedrijf om te schakelen naar een biologische veehouderij. Het onderscheid tussen grondgebonden- en niet-grondgebonden veehouderij blijft essentieel.

4.7.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel nieuwe beleidstekst herziening	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p><u>Paragraaf 3.1.10 Landbouw</u></p> <p>Inzet Provincie</p> <p>(...)</p> <p>De Provincie zet in op grondgebonden landbouw, biologische landbouw⁶, en aquacultuur. Ontwikkelingsmogelijkheden van grondgebonden landbouw, biologische landbouw en aquacultuur worden verruimd. Voor intensieve veehouderij en glastuinbouw zijn de mogelijkheden beperkt. De Provincie streeft daarnaast naar behoud van de omgevingskwaliteit, behoud van biodiversiteit, beperken van milieubelasting, minder uitstoot van broeikasgassen en levering van grondstoffen voor de biobased industrie. Bij grootschalige ontwikkelingen is afstemming met logistieke landbouwroutes noodzakelijk.</p> <p>(...)</p>	<p><u>Paragraaf 3.1.10 Landbouw</u></p> <p>Inzet Provincie</p> <p>(...)</p> <p>De Provincie zet in op grondgebonden landbouw, en aquacultuur. Ontwikkelingsmogelijkheden van grondgebonden landbouw en aquacultuur worden verruimd. Voor intensieve veehouderij en glastuinbouw zijn de mogelijkheden beperkt. De Provincie streeft daarnaast naar behoud van de omgevingskwaliteit, behoud van biodiversiteit, beperken van milieubelasting, minder uitstoot van broeikasgassen en levering van grondstoffen voor de biobased industrie. Bij grootschalige ontwikkelingen is afstemming met logistieke landbouwroutes noodzakelijk.</p> <p>(...)</p>

⁵ Biologisch is een wettelijk beschermde term. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft de Stichting SKAL aangesteld als toezichthouder op de biologische productie in Nederland. Skal Biocontrole zet zich als toezichthouder in voor aantoonbare betrouwbaarheid van biologische producten in Nederland.

Als boeren volgens biologische principes werken, zullen ze in de praktijk: dieren meer ruimte geven in de stal en hen de mogelijkheid bieden naar buiten te gaan; snavelkap is verboden; niet steeds hetzelfde gewas plaatsen, om uitputting van de bodem of ziektes te voorkomen; geen genetisch gemodificeerde organismen gebruikend gebruik van geen kunstmest; sterke plantensoorten gebruiken die goed gedijen onder lokaal klimaat en omstandigheden.

⁶ Biologisch is een wettelijk beschermde term. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft de Stichting SKAL aangesteld als toezichthouder op de biologische productie in Nederland. Skal Biocontrole zet zich als toezichthouder in voor aantoonbare betrouwbaarheid van biologische producten in Nederland

<p>Grondgebonden veehouderij</p> <p>Het ruimtelijk beleid voor de landbouw is gebaseerd op het onderscheid in grondgebondenheid en niet-grondgebondenheid. Dit onderscheid is eveneens uitgangspunt in de regeling voor veehouderij in de Verordening Ruimte Provincie Zeeland. Een grondgebonden bedrijf is een bedrijf dat geheel of nagenoeg geheel afhankelijk is van de agrarische grond als productiemiddel. Voor een veehouderij betekent dit dat de voerproductie voor de dieren van dit bedrijf in hoofdzaak op de tot het bedrijf behorende gronden plaatsvindt.</p> <p>Voor het beleid voor niet-grondgebonden veehouderij wordt verwezen naar paragraaf 3.1.13 Intensieve veehouderij.</p> <p>Voor nieuwvestiging van grondgebonden veehouderij geldt dat advies aan de AAZ wordt gevraagd inzake de grondgebondenheid. Gemeenten kunnen bij een doorontwikkeling van een bestaande grondgebonden veehouderij advies vragen aan de AAZ. Daarnaast wordt van gemeenten en/of agrarische ondernemers verwacht dat zij de (stikstof)effecten van de beoogde ontwikkeling op nabijgelegen Natura2000-gebieden bepalen. Op basis hiervan kan het noodzakelijk zijn dat voor de betreffende ontwikkeling een melding, vergunning (of verklaring van geen bedenkingen) noodzakelijk is in het kader van de Natuurbeschermingswet.</p> <p>Aanvullend gelden de volgende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de gebieden zoals aangegeven op de PAS-kaart (kaart X) is nieuwvestiging van een grondgebonden veehouderij niet toegestaan. Dit geldt ook voor nieuwe hoofdtakken veehouderij en nieuwe neventakken grondgebonden veehouderij bij bestaande bedrijven. - Een omvang van het agrarisch bouwvlak van 1,5 hectare. Wanneer voor de verdere doorontwikkeling van een grondgebonden veehouderijen een groter bouwvlak noodzakelijk wordt geacht, worden ten aanzien van de gegenereerde stikstofemissies aanvullende eisen gesteld 	<p>Grondgebonden veehouderij</p> <p>Nog niet opgenomen in het Omgevingsplan</p>
---	--

<p>conform de maatlat ammoniak van de Maatlat Duurzame Veehouderij.</p> <p>Door gebruik te maken van een onderdeel van de Maatlat Duurzame Veehouderij wordt aansluiting gezocht bij een erkend certificeringssysteem. Dit systeem kan in de praktijk voor ondernemers ook het voordeel hebben dat voor de betreffende maatregelen investeringsaftrek aan de orde is.</p> <p>Biologische veehouderij</p> <p>Nieuwvestiging, omschakeling naar een biologische veehouderij en nieuwe neventakken biologische veehouderij zijn toegestaan, op voorwaarde dat wordt voldaan aan de SKAL-normen.</p>	<p>Biologische veehouderij</p> <p>Nog niet opgenomen in het Omgevingsplan 2012-2018</p>
---	--

Voorstel nieuwe of aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
<p><u>Artikel 1.1</u></p> <p>Biologische veehouderij: veehouderij waarin producten worden vervaardigd die gecertificeerd zijn volgens in Nederland geldende regelgeving van de Europese Unie voor biologische productie.</p> <p><u>Artikel 1.1, lid 1 onder z:</u></p> <p>Intensieve veehouderij: een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf dat zich toelegt op de teelt van slacht-, fok-, leg-, pels- of melkdieren, waarbij de teelt plaatsvindt zonder of nagenoeg zonder weidegang met uitzondering van een biologische veehouderij;</p> <p><u>Toelichting bij artikel 1.1.</u></p> <p>(...)</p> <p>Onder z is een begripsbepaling opgenomen voor "Intensieve veehouderij" (...) deze begripsbepaling. In de begripsbepaling is bepaald dat een biologische veehouderij niet wordt aangemerkt als een intensieve veehouderij. Biologisch is een wettelijk beschermde term. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft de Stichting SKAL aangesteld als toezichthouder op de biologische productie in Nederland. Skal Bio-</p>	<p><u>Artikel 1.1</u></p> <p>Nog niet opgenomen in de VRPZ</p> <p><u>Artikel 1.1, lid 1 onder z:</u></p> <p>Intensieve veehouderij: een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf dat zich toelegt op de teelt van slacht-, fok-, leg-, pels- of melkdieren, waarbij de teelt plaatsvindt zonder of nagenoeg zonder weidegang;</p> <p><u>Toelichting bij artikel 1.1.</u></p> <p>(...)</p> <p>Onder z is een begripsbepaling opgenomen voor "Intensieve veehouderij" (...) deze begripsbepaling.</p> <p>(...)</p>

controle zet zich als toezichhouder in voor aantoonbare betrouwbaarheid van biologische producten in Nederland.

Als boeren volgens biologische principes werken, zullen ze in de praktijk: dieren meer ruimte geven in de stal en hen de mogelijkheid bieden naar buiten te gaan; snavelkap is verboden; niet steeds hetzelfde gewas plaatsen, om uitputting van de bodem of ziektes te voorkomen; geen genetisch gemodificeerde organismes gebruiken, gebruik van geen kunstmest; sterke plantenrassen gebruiken die goed gedijen onder lokaal klimaat en omstandigheden. Deze sector willen wij stimuleren.

(...)

4.8. *Bebouwing buiten het agrarisch bouwvlak (Landelijk gebied)*

4.8.1. *Probleemanalyse*

Om verstening en versnippering in het landelijk gebied te voorkomen geldt dat bebouwing zoveel mogelijk wordt geconcentreerd op het bouwvlak. Daarnaast is het mogelijk om kleinschalige bouwwerken op afstand van het bouwvlak te realiseren als dat bedrijfsmatig nodig is. De Agrarische Adviescommissie Zeeland (AAZ) geeft daar dan een advies over. Dit is opgenomen in het huidige convenant van de AAZ. Ook bestaat er in het landelijk gebied een vraag van particulieren om hobbymatig gebruik te maken van kleinschalige bouwwerken (veelal paardenstallen) buiten het agrarisch bouwvlak. In het provinciaal beleid zijn hier geen mogelijkheden voor. Het realiseren van paardenstallen voor hobbymatig gebruik is bovendien in strijd met de doorgaans aanwezige agrarische bestemming.

Kleinschalig bouwwerk bij agrariërs

Op grond van de VRPZ is het verbod op het buiten het agrarisch bouwvlak bouwen van agrarische bebouwing niet van toepassing op bouwwerken waarvan in de toelichting bij het bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat het kleinschalige bouwwerken betreft die noodzakelijk zijn ten behoeve van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering.

De evaluatiecommissie van de AAZ constateert dat aanvragen voor kleinschalige bouwwerken vrijwel altijd gericht zijn op kleinschalige bouwwerken voor fruittelers. De evaluatiecommissie constateert tevens dat de kosten van de advisering van de AAZ relatief hoog zijn in relatie tot de op te richten kleinschalige bebouwing en vooraf veelal bekend is dat de toetsing door de AAZ altijd tot een positief advies zal leiden. De procedures binnen de ruimtelijke ordening borgen bovendien de verantwoording van nut- en noodzaak voor het oprichten van deze bebouwing.

Het voorstel is dan ook om het verplichte advies van de AAZ voor wat betreft kleinschalige bouwwerken voor **schuren voor opslag in boomgaarden voor fruitteeltbedrijven of bij schuilgelegenheden voor vee van een veehouderijbedrijf met weidegang** niet langer als provinciaal belang aan te merken. Deze categorie dient te worden toegevoegd aan de lijst van de AAZ waar geen advies voor nodig is. Concreet betekent dit de aanpassing van het AAZ-convenant.

Schuilgelegenheden voor hobbymatig gebruik:

In het landelijk gebied wordt een ontwikkeling geconstateerd waarbij dieren in een hobbymatige sfeer worden gehouden door burgers. Gekoppeld aan het hobbymatig houden van dieren bestaat ook de wens en vanuit dierenwelzijn om deze dieren bescherming te bieden tegen zon, regen en kou in de vorm van een schuilgelegenheid. Aanvragers wonen echter niet altijd in de buurt van het weiland zodat er niet aangehaakt kan worden bij bestaande bebouwing. Aldus ontstaat de wens voor een solitaire schuilgelegenheid.

Het behoud en versterken van de landschappelijke waarden als kernkwaliteit van Zeeland wordt als provinciaal belang aangemerkt. Het bestaande beleid richt zich daarom op het behoud van de omgevingskwaliteiten en het tegengaan van verstening en versnippering in het landelijk gebied. Verdere versnippering van het landschap door het faciliteren van hobbyschuren is in principe ongewenst, heeft geen functie in het buitengebied en draagt niet bij aan de kwaliteiten van het landelijk gebied. Hobbyschuren zijn echter kleinschalig van aard en hebben een beperkte impact in het landelijk gebied. Middels een zorgvuldige landschappelijke afweging en vormgeving kan een hobbyschuur goed in het landschap worden ingepast. Voorstel is ruimte te bieden aan de kleinschalige (max 50m²) hobbyschuren in de directe nabijheid van de kernen in Zeeland. Hierbij worden de landschappelijk waardevolle gebieden (kaart behorende bij art. 2.1.7

van de VRPZ) ontzien. Gemeenten wijzen de gebieden rond de kernen aan en dragen zorg voor een zorgvuldige landschappelijke afweging en vormgeving van de hobbyschuren.

4.8.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel nieuwe beleidstekst herziening	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p><u>Paragraaf 3.1.10 Landbouw</u></p> <p>Agrarisch vestigingsbeleid</p> <p>(...) Agrarische bedrijfsbebouwing, nieuwe economische dragers bij een agrarisch bedrijf en voorzieningen (waaronder mestopslagen) dienen geconcentreerd te worden binnen het agrarisch bouwvlak. De Provincie schrijft geen maximum omvang van het bouwvlak voor. De gemeente kan dit nader invullen en maatwerk leveren. Bij uitbreiding van het bouwvlak boven de 1,5 hectare wordt een AAZ-advies over de bedrijfseconomische noodzaak verwacht. Voor de veehouderij gelden aanvullende voorwaarden (zie paragraaf grondgebonden veehouderij).</p> <p>Op afstand van het bouwvlak kunnen gemeenten in individuele gevallen kleinschalige bouwwerken (circa 50 m2) toestaan, indien op basis van een advies van de AAZ de bedrijfseconomische noodzaak ten behoeve van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering, inclusief verbrede landbouw, kan worden aangetoond. Een advies van de AAZ is niet noodzakelijk wanneer het gaat om schuren voor opslag in boomgaarden voor fruitteeltbedrijven of bij schuilgelegenheden voor vee van een veehouderijbedrijf met weidegang. In de gemeentelijke afweging is aandacht voor vormgeving en landschappelijke inpassing.</p> <p>Kleinschalige bouwwerken (circa 50 m2) voor hobbymatig gebruik, kunnen door gemeenten worden toegestaan. Gemeenten houden hierbij rekening met het voorkomen van verstening van het landschap, versnippering van de agrarische gronden en dragen zorg voor een zorgvuldige landschappelijke afweging en vormgeving van deze kleinschalige bouwwerken. Hierbij worden de landschappelijke waardevolle gebieden zoals benoemd op kaart 14 ontzien.</p>	<p><u>Paragraaf 3.1.10 Landbouw</u></p> <p>Agrarisch vestigingsbeleid</p> <p>(...) Agrarische bedrijfsbebouwing, nieuwe economische dragers bij een agrarisch bedrijf en voorzieningen (waaronder mestopslagen) dienen geconcentreerd te worden binnen het agrarisch bouwvlak. De Provincie schrijft geen maximum omvang van het bouwvlak voor. De gemeente kan dit nader invullen en maatwerk leveren.</p> <p>Op afstand van het bouwvlak kunnen gemeenten in individuele gevallen kleinschalige bouwwerken (circa 50 m2) toestaan, indien op basis van een advies van de AAZ de bedrijfseconomische noodzaak ten behoeve van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering, inclusief verbrede landbouw, kan worden aangetoond. In de gemeentelijke afweging is aandacht voor vormgeving en landschappelijke inpassing.</p>

4.9. *Bebouwing in de kust (Deltawateren)*

4.9.1. *Probleemanalyse en beleidsvoorstel*

De nieuwe Beleidslijn Kust van het Rijk is eind 2015 vastgesteld. De door het Rijk voorgenomen doorvertaling in het Barro is op dit moment onzeker. Eventuele doorvertaling naar het Barro kan als gevolg hebben dat nieuwbouw binnen het kustfundament van de Noordzeekust overal wordt toegestaan indien de waterveiligheid dit toestaat. Het kustfundament loopt grofweg vanaf de -20 meter NAP dieptelijn tot aan de landzijdige begrenzing van de waterkeringszone. In veel gevallen zijn dit de vooroevers, stranden en de duinen. Het kustfundament is weergegeven in bijlage 6.4. Voor Zeeland betekent dit dat voor bepaalde delen van de kust, waar ook geen sprake is van ander ('restrictief') beleid zoals het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) of NB-wet, het provinciaal ruimtelijk beleid voor landelijk gebied gaat gelden.

Als het Rijk het besluit neemt het Barro zoals oorspronkelijk aangekondigd aan te passen, wil de Provincie Zeeland via een aanpassing van het ruimtelijke beleid in het kustfundament hierop voorbereid zijn. In het Omgevingsplan is als uitgangspunt beschreven dat de kust zo natuurlijk mogelijk moet blijven, maar dat op enkele plaatsen, vooral binnen provinciale recreatieve hotspots, meer dynamiek en flexibiliteit wenselijk is.

Hoewel het natuurlijke en ongerepte karakter van de kust bijzonder waardevol is en op grond daarvan nieuwe bebouwing over het algemeen ongewenst is, dienen echter ook economische kansen benut te worden. Binnen het kustfundament worden daarom een aantal locaties aangeduid waar mogelijkheden voor nieuwbouw worden geboden. Het gaat hier om het in het Omgevingsplan begrensde bestaand bebouwd gebied, inclusief de bebouwingsconcentraties Cadzand-Bad en Nieuw-Haamstede. Ook zijn er onder strikte voorwaarden, zoals versterking omgevingskwaliteiten, toegevoegde waarde op recreatief vlak en goede landschappelijke inpassing, mogelijkheden voor nieuwbouw binnen de provinciale recreatieve hotspots in het kustfundament. Tegelijkertijd zullen de kernwaarden van natuur, rust en ruimte bepalend blijven voor het overgrote overige deel van het kustfundament en wordt nieuwbouw daar uitgesloten.

Bovengenoemde afweging geldt voor zowel binnendijks als buitendijks. Dit betekent dat de mogelijkheden voor nieuwe permanente buitendijkse (strand)bebouwing vanuit ruimtelijke overwegingen oplopen met bovengenoemde beleidskeuze.

Ongeacht de keuze van het Rijk om het Barro aan te passen, start de Provincie met het opstellen van een Zeeuwse Kustvisie. In deze kustvisie zal invulling worden gegeven aan de verdere ontwikkelmogelijkheden in de kust in relatie tot de Zeeuwse landschappelijke waarden van de ongerepte kust en het waarborgen van de waterveiligheid. De kustvisie zal een bouwsteen zijn voor de nieuwe Omgevingsvisie.

In afstemming met waterkeringsbeheerders en gemeenten zal onderzocht worden of ook op en rond de land-waterovergangen van de Deltawateren behoefte is aan wijziging van het huidige ruimtelijke beleid. De resultaten van dit onderzoek zullen uiteindelijk landen in de nieuwe Omgevingsvisie.

4.9.2. *Voorgestelde tekstwijziging*

Voorstel nieuwe of aangepaste beleidstekst herziening Omgevingsplan	Huidige beleidstekst Omgevingsplan 2012-2018
<u>Paragraaf 3.2.10: Medegebruik waterkeringen</u> Inzet Provincie	<u>Paragraaf 3.2.10: Medegebruik waterkeringen</u> Inzet Provincie

(...)

Bebouwing in de kust

Het Rijk overweegt de nieuwe Beleidslijn Kust door te vertalen in het Barro. Hiermee kan het onderscheid tussen stedelijk en niet-stedelijk gebied vervallen en zal door het Rijk geen aandacht meer worden besteed aan de ruimtelijke kwaliteit in het kustfundament. Nieuwe bouw mogelijkheden in het kustfundament worden vanuit Rijksoptiek voortaan alleen nog maar bepaald door eisen vanuit waterveiligheid. In dit geval betekent dit dat de Provincie Zeeland aan zet is om vanuit een ruimtelijke context te bepalen waar bebouwing mogelijkheden in het kustfundament wenselijk zijn.

De ongerepte kustlijn is een belangrijke kernkwaliteit van het Zeeuwse landschap. Het niet verder bebouwen van het kustfundament beschermt deze kwaliteit. Tegelijkertijd ziet de Provincie kansen voor hoogwaardige recreatieve ontwikkelingen op de locaties van de recreatieve hotspots. Het is daarom van belang om enerzijds de landschappelijke waarden van het kustfundament te bewaren, maar anderzijds recreatief-economische kansen te verzilveren. Concreet betekent dit dat nieuwbouw in het kustfundament mogelijk blijft binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, inclusief de bebouwingconcentraties Cadzand-Bad en Nieuw-Haamstede. Aanvullend hierop wordt nieuwbouw binnen de hotspots mogelijk indien dit de aanwezige omgevingskwaliteiten nadrukkelijk versterkt, onderscheidende recreatieve kwaliteiten toevoegt en wordt voorzien van een goede inbedding in het landschap.

In aanvulling daarop zal de Provincie het initiatief nemen tot een nadere uitwerking van de Provinciale Kustvisie; centraal daarin staat de manier waarop nieuwe ontwikkelingen voor economie, landschap en natuur gezamenlijk een plek aan de Zeeuwse Kust vinden. Hierbij wordt ook in gegaan

(...)

Bebouwing in de kust

Nog niet opgenomen in het Omgevingsplan

Bijbehorende acties in hoofdstuk 5

Actie 1 – Innovatief combineren functies in kustzone

<p>op de (on)wenselijkheid van (tijdelijke) buitendijkse bebouwing zoals slaapstrandhuisjes en strandpaviljoens. Verder zal in dat kader ook onderzocht worden welke ontwikkelingen mogelijk zijn in de direct aan het kustfundament grenzende bredere kustzone. De resultaten van dit onderzoek zullen uiteindelijk landen in de nieuwe Omgevingsvisie.</p> <p>Bijbehorende acties in hoofdstuk 5</p> <p>Actie 1 – Innovatief combineren functies in kustzone</p> <p>Actie 2 – Opstellen Provinciale Kustvisie</p>	
--	--

Voorstel nieuwe of aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
<p><u>Artikel 2.11a Kustfundament</u></p> <p>1. In een bestemmingsplan wordt voor de op kaart 12, behorende bij deze verordening, aangegeven gebieden met de aanduiding Kustfundament nieuwe bebouwing of uitbreiding van bestaande bebouwing uitsluitend toegelaten met inachtneming van de overige bepalingen van deze verordening en indien in de toelichting bij het bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat sprake is van bebouwing in bestaand bebouwd gebied of een hotspot zoals bedoeld in het Omgevingsplan dan wel in de bebouwingsconcentratie Nieuw-Haamstede of Cadzand Bad. Bij bebouwing in een hot-spot wordt in de toelichting bij het bestemmingsplan tevens aannemelijk gemaakt dat de ontwikkeling de aanwezige omgevingskwaliteiten nadrukkelijk versterkt, onderscheidende recreatieve kwaliteiten toevoegt en wordt voorzien van een goede inbedding in het landschap.</p> <p>2. Het eerste lid is niet van toepassing op herbouw of verbouw van een bestaand bouwwerk waarbij een eenmalige uitbreiding van het grondoppervlak met ten hoogste tien procent is toegestaan, te rekenen vanaf inwerkingtreding van de eerste wijziging van deze verordening.</p>	<p><u>Artikel 2.11a Kustfundament</u></p> <p>Nog niet opgenomen in de VRPZ</p>

3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing indien, op het tijdstip van inwerkingtreding van de eerste wijziging van deze verordening, krachtens een bestemmingsplan, nieuwe of uitbreiding van bestaande bebouwing reeds is toegelaten met dien verstande dat de afwijking van de bepalingen van deze verordening niet mag worden vergroot.

4. Het eerste lid is niet van toepassing op:

- a. Bouwwerken ten behoeve van tijdelijke of seizoensgebonden activiteiten;
- b. Bouwwerken voor het openbaar belang voor zover deze bouwwerken niet buiten de in het eerste lid bedoelde gebieden kunnen worden gebouwd.

Tot deze bouwwerken behoren in elk geval:

- 1. bouwwerken voor het operationeel beheer van natuur of hulpdiensten;
- 2. bouwwerken ten behoeve van de waterstaatkundige functie van het kustfundament
- 3. bouwwerken ten behoeve van telecommunicatievoorzieningen, opsporing, winning, opslag en transport van olie, gas en water, transport van elektriciteit en kleinschalige opwekking van elektriciteit door middel van windturbines.

Toelichting bij artikel 2.11a Kustfundament:

In artikel 2.3.5. van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening is een regeling opgenomen met betrekking tot bebouwing in het kustfundament buiten stedelijk gebied. Het betreft specifieke bouwregels voor het kustfundament, gericht op het voorkomen van nieuwe bebouwing buiten bestaand stedelijk gebied. Deze regels werken direct door naar gemeentelijke ruimtelijke plannen.

In de nieuwe Beleidslijn Kust van het Rijk vervalt het onderscheid tussen stedelijk en niet-stedelijk gebied en wordt geen aandacht meer besteed aan de ruimtelijke kwaliteit in het kustfundament.

Nieuwe bebouwingsmogelijkheden in het kustfundament worden voortaan alleen nog maar bepaald door eisen vanuit waterveiligheid. Dit betekent dat,

na inwerkingtreding van het gewijzigde Besluit algemene regeling ruimtelijke ordening, de Provincie Zeeland aan zet is om vanuit een ruimtelijke context te bepalen waar bebouwingmogelijkheden in het kustfundament wenselijk zijn.

De ongerepte kustlijn is een belangrijke kernkwaliteit van het Zeeuwse landschap en wordt daarom als provinciaal belang aangeduid. Het niet bebouwen van het kustfundament beschermt deze kwaliteit. Daarom is in het eerste lid van artikel 2.11.a een terughoudend bouwbeleid ten aanzien van het kustfundament opgenomen. Nieuwe bebouwing of uitbreiding van bestaande bebouwing is alleen toegestaan als in de toelichting van een bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat sprake is van bebouwing in bestaand bebouwd gebied of een hotspot als bedoeld in het Omgevingsplan dan wel in de bebouwingsconcentraties Nieuw-Haamstede of Cadzand-Bad. Naast bescherming van de ongerepte kustlijn is het provinciaal belang gelegen in het streven naar verbetering van de kwaliteit van het landschap, zorgvuldig ruimtegebruik en concentratie van recreatieve bebouwing op de meest kansrijke locaties.

Dit artikel treedt in werking op het moment dat het beschermingsregime ten aanzien van nieuwe bebouwing buiten stedelijk gebied in het huidige artikel 2.3.5 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening vervalt danwel wordt gewijzigd.

4.10. Regionale waterkeringen (Deltawateren)

4.10.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

De Deltabeslissing Waterveiligheid heeft een nieuwe normering voor primaire waterkeringen tot gevolg. De nieuwe normen (overstromingskansen) in Zeeland variëren van 1/300 tot 1/100.000.

Als gevolg van de Deltabeslissing Waterveiligheid verdwijnt de categorie primaire C-keringen⁷. Voor zover deze niet alsnog door het Rijk worden aangemerkt als primaire kering, worden deze afgewaardeerd. Voor Zeeland betreft dit de keringen random Veerse Meer (uitgezonderd de Veersedam en Zandkreekdam) en Kreekrakpolder en de compartimenteringskering tussen Walcheren en Zuid-Beveland in de Quarlespolder. Deze keringen maken per 1 januari 2017 niet langer onderdeel uit van het nationale waterveiligheidsstelsel.

De Provincie Zeeland is kaderstellend ten aanzien van de regionale keringen, zorgt voor de planologische bescherming en bepaalt de normen. Over het algemeen is het waterschap verantwoordelijk voor beheer en onderhoud, toetsing en indien noodzakelijk ook de versterking. In een aantal gevallen hebben ook de vaarwegbeheerders en gemeenten hierbij een rol.

Gelet op nog lopende onderzoeken en te doorlopen wetswijzigingen is het niet mogelijk om het gewijzigde stelsel inclusief normering al in deze partiële herziening van het Omgevingsplan en de VRPZ mee te nemen. Het opnemen van de benoemde C-keringen in het bestaande provinciale beleid kan middels een ondergeschikte wijziging op de kaart van het regionale waterkeringsstelsel van de VRPZ. Om die reden wordt voorgesteld om in de VRPZ een passage op te nemen op basis waarvan GS de bevoegdheid krijgt de kaart van de regionale waterkeringen te wijzigen met als doel nieuwe waterkeringen toe te voegen via een GS-besluit. Provinciale Staten worden over dergelijke tussentijdse aanpassingen geïnformeerd.

Als uitvoeringsactie in het Omgevingsplan is het actualisatieproject "Normering Regionale Waterkeringen" benoemd. Binnen dit project wordt het bestaande stelsel van regionale waterkeringen opnieuw bezien en opnieuw genormeerd met als doel het optimaliseren van de Zeeuwse (meerlaagse) waterveiligheid. De integrale herziening van het regionale waterveiligheidsstelsel inclusief de daarbij horende normering is niet aan te merken als een ondergeschikte wijziging van de VRPZ. Om deze reden wordt voorgesteld deze herziening integraal mee te nemen naar de nieuwe Omgevingsvisie.

4.10.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel nieuwe of aangepaste beleidstekst herziening Omgevingsplan	Huidige beleidstekst Omgevingsplan 2012-2018
<u>Paragraaf 3.2.9 Hoogwaterveiligheid</u> Regionale waterkering Bij een overstroming beschermen de regionale waterkeringen kwetsbare gebieden en vormen een vluchtweg of transportroute.	<u>Paragraaf 3.2.9 Hoogwaterveiligheid</u> Regionale waterkering Bij een overstroming beschermen de regionale waterkeringen kwetsbare gebieden en vormen een vluchtweg of transportroute. De Provincie legt in 2013, na aanpassing van het stelsel, in de Wa-

⁷ C-keringen bieden als 'tweede linie' indirect bescherming tegen de zee, de grote meren of de grote rivieren, maar liggen meestal niet direct langs deze grote wateren.

<p>Als gevolg van de Deltabeslissing Waterveiligheid worden een aantal primaire C-keringen afgewaardeerd. Dat betekent dat het Rijk niet langer hiervoor de norm bepaalt, maar dat de Provincie hiervoor kaderstellend wordt. De keringen langs het Veerse Meer, de Kreekrakpolder en de Sloedijk in de Quarlespolder zullen met ingang van 1 januari 2017 deel gaan uitmaken van het te herziene stelsel aan regionale keringen.</p> <p>De Provincie zal deze voormalige primaire C-keringen opnemen in de nieuwe stelselkaart regionale waterkeringen van de herziening van de Verordening Ruimte Provincie Zeeland.</p> <p>De Provincie zal tevens alle regionale keringen in het kader van het project "Normering Regionale Waterkeringen" uiterlijk in 2020 opnieuw normeren en het geactualiseerde stelsel inclusief normering vastleggen via de nieuwe Omgevingsvisie en bijbehorende verordeningen.</p> <p>De regionale waterkeringen zijn aangegeven op Kaart 7 – Hoogwaterveiligheid. In de Ruimtelijke Verordening wordt aangegeven op welke wijze de gemeenten rekening moeten houden met de regionale waterkeringen.</p>	<p>terverordening de ligging van de regionale waterkeringen vast en normen voor de sterkte en maakt met het waterschap afspraken over het op sterkte brengen en houden. De regionale waterkeringen zijn aangegeven op Kaart 7 – Hoogwaterveiligheid. In de Ruimtelijke Verordening wordt aangegeven op welke wijze de gemeenten rekening moeten houden met de regionale waterkeringen.</p>
---	--

Voorstel nieuwe of aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
<p><u>Toelichting bij artikel 2.11</u> (...) GS zijn bevoegd de kaart te wijzigen bijvoorbeeld bij een dijkverlegging, het aanmerken van nieuwe regionale waterkeringen, of wanneer anderszins de begrenzing wordt aangepast. Voorafgaand aan een wijziging van de kaart zal in ieder geval overleg plaatsvinden via het reguliere Zeeuws Overleg Waterkeringen en betreffende gemeenten.</p>	<p><u>Toelichting bij artikel 2.11</u> (...) GS zijn bevoegd de kaart te wijzigen bijvoorbeeld bij een dijkverlegging of wanneer anderszins de begrenzing wordt aangepast. Voorafgaand aan een wijziging van de kaart zal in ieder geval overleg plaatsvinden met het waterschap / Rijkswaterstaat en de gemeentebesturen in Zeeland.</p>

4.11. Streefbeelden Zuidwestelijke Delta (Deltawateren)

4.11.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

Het Deltaprogramma 2015 bevat integrale voorkeursstrategieën voor onder andere de Deltawateren en de Kust. Een veilige, vitale en veerkrachtige delta blijft het uitgangspunt. De provincies zijn gebiedsregisseur en vertalen de deltabeslissingen door in het regionale beleid. Naar aanleiding hiervan is vanaf maart 2015 de organisatie van de Zuidwestelijke Delta (ZWD) veranderd. Provincie Zeeland neemt de voorzittersrol op zich van het Gebiedsoverleg ZWD met bijbehorende secretariële ondersteuning. De rol en inzet van de Provincie verschilt per deelgebied van de deltaxwateren.

Grevelingen en Volkerak-Zoommeer

De Ontwerp-Rijksstructuurvisie Grevelingen en Volkerak-Zoommeer (GVZ) koerst aan op herintroductie van beperkt getij inclusief verzilting van het Volkerak-Zoommeer. Hiervoor moet de zoetwatervoorziening rondom het Volkerak-Zoommeer vooraf zijn geregeld. Er hoeft niet langer rekening te worden gehouden met waterberging op de Grevelingen. De Provincie Zeeland werkt als gebiedsregisseur samen met Zuid-Holland en Noord-Brabant volop aan de uitwerking van de Rijksstructuurvisie voor de Grevelingen en het Volkerak-Zoommeer en de Bestuursovereenkomst Zoetwatermaatregelen.

De komende jaren werkt de Provincie Zeeland samen met andere betrokken (publieke) partijen en de markt aan planuitwerking, voorbereiding van de realisatiefase en de financiering hiervan. Voordat gestart wordt met de realisatiefase, moet er begin 2018 een definitief besluit vallen. Tot die tijd zal de Provincie zich inspannen om als deelnemer in een gebiedsontwikkelingsproces Nieuwe Stijl de financiering rond te krijgen en plannen optimaal en integraal af te stemmen. Uiterlijk op 31 december 2018 moet de Provincie Zeeland € 2,5 miljoen in het Gebiedsfonds hebben gestort. Via het Statenbesluit van 13 februari 2015 is voorzien dat de bijdrage voor de periode 2015-2018 wordt gedekt met reguliere middelen uit het Omgevingsplan Zeeland. Om komende jaren het proces rondom GVZ te doorlopen is daarnaast procesgeld nodig.

Oosterschelde

Het ruimtegebruik en de mogelijke ontwikkelingen in de Oosterschelde vraagt steeds urgenter om een betere en meer centrale afstemming. Het is de ambitie om één centraal punt te vormen van waaruit sturing kan worden gegeven aan de noodzakelijke integratieslag van de verschillende sectorale wensbeelden. Er wordt daarom toegewerkt naar een nieuwe overkoepelende organisatie voor het gehele Oosterscheldebekken, waarin verschillende bestaande (bestuurlijke) structuren opgaan. Dit "Oosterschelde Overleg" zal vanuit de kaders van het Deltaprogramma 2015 en deze sectorale wensen/kansenkaarten de regionale ambities voor de Oosterschelde vanuit een integrale visie vertalen naar een voorkeursstrategie. De eventuele ruimtelijke consequenties van deze integrale voorkeursstrategie, bijvoorbeeld de integrale planuitwerking van nieuwe hotspots, zullen worden meegenomen in de nieuwe Omgevingsvisie.

Westerschelde

Ook voor de Westerschelde is een integrale visie nodig waarin veiligheid, vitaliteit en veerkrachtigheid in samenhang worden ontwikkeld. De nadruk van deze visie ligt op het raakvlak van land en zee in Zeeland; de randen van de Westerschelde. In dit gebied komen voor Zeeland belangrijke functies als stedelijke ont-

wikkeling, industrie, jachthavens, verblijfsrecreatie, veiligheid, natuur en landschap bij elkaar die tot op heden niet in een recente integrale visie zijn opgenomen. De integrale visie voor het Westerscheldegebied zal de Zeeuwse input bijeen brengen voor andere (inter)nationale visievorming.

4.11.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel nieuwe of aangepaste beleidstekst herziening Omgevingsplan	Huidige beleidstekst Omgevingsplan 2012-2018
<p><u>Paragraaf 3.3. Water en landelijk gebied met kwaliteit</u></p> <p>In september 2014 is het Deltaprogramma 2015 afgerond. Dit deltaprogramma bevat de voor Zeeland van groot belang zijnde deltabeslissingen Veiligheid, Zoetwater, Zand, Ruimtelijke Adaptatie en de regionale voorkeursstrategieën voor de Kust en Zuidwestelijke Delta. De afronding van dit Deltaprogramma is de start van een volgende fase, waarbij de ruimtelijke regisserende rol van de provincies groter is dan ooit tevoren.</p> <p><u>Paragraaf 4.4.1 Gebiedsprogramma's en projecten</u></p> <p><i>Grevelingen</i></p> <p>Samen met Zuid-Holland en Noord-Brabant wordt de Rijksstructuurvisie GVZM uitgewerkt, met herintroductie van beperkt getij en verzilting van het Volkerak-Zoommeer als hoofdpunten. Waterberging op de Grevelingen is niet meer in beeld. Komende jaren werkt de Provincie samen met andere betrokken (publieke) partijen en de markt aan een uitvoeringsprogramma en de financiering.</p> <p><i>Oosterschelde</i></p> <p>In het Oosterscheldebekken wordt toegewerkt naar een nieuwe overkoepelende organisatie. Dit nieuwe "Oosterschelde-Overleg" zal vanuit de kaders van het Deltaprogramma 2015 en de beschikbare sectorale wensen(kaarten) de regionale ambities voor de Oosterschelde vanuit een integrale visie vertalen naar een voorkeursstrategie. De eventuele ruimtelijke consequenties hiervan zullen worden meegenomen in de nieuwe Omgevingsvisie.</p> <p><i>Westerschelde</i></p>	<p><u>Paragraaf 3.3. Water en landelijk gebied met kwaliteit</u></p> <p>In de Deltawateren komen opgaven vanuit het Rijk en provinciale taken op gebied van economie, natuur en water bij elkaar. De opgaven voor de korte termijn staan in het Uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta. Opgaven voor de lange termijn maken deel uit van het deelprogramma Zuidwestelijke Delta van het Nationale Deltaprogramma. De Provincie heeft daarbij de regie in het afstemmen van gebruik en treedt op als belangenbehartiger vanuit de regio richting Rijk en EU.</p> <p><u>Paragraaf 4.4.1 Gebiedsprogramma's en projecten</u></p> <p>De Provincie Zeeland is in de Zuidwestelijke Delta trekker van de gebiedsalliantie Oosterschelde. De Alliantie is een samenwerkingsverband van Nationaal Park Oosterschelde, gebruikers en overheden, met als kader de "Oosterschelde visie; strategie van de Alliantie Oosterschelde voor een duurzaam gebruik van 37.000 ha Nationaal park in de Delta gebaseerd op respect voor de natuur en samenwerking tussen mensen". Binnen dit kader zijn verschillende deelallianties actief. De Provincie neemt actief deel aan en investeert in deelallianties over de zonering van ruimtebehoefte, innovatieve dijkconcepten, hotspots & blueports, watersport-jachthavenontwikkeling, versterking van de landwaterrelatie en de Green Deal biodiversiteit Oosterschelde.</p>

<p>Voor het gebied rond de Westerschelde wordt ingezet op het verder uitwerken van de regionale ambities op basis van de voorkeursstrategieën uit het Deltaprogramma 2015. Voor de Westerschelde spelen diverse belangen zoals de toegankelijkheid, morfologie, veiligheid, natuur en economie. Om deze belangen onderling af te wegen is een provinciale visie op de uitgangspunten nodig. De richtinggevende provinciale visie kan als input dienen voor MIRT-onderzoeken, de Kustgenese 2.0 van het Rijk en de Agenda van de Toekomst van de VNSC.</p>	
---	--

4.12. Vergunning, Toezicht, Handhaving (Milieu)

4.12.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

Level Playing Field

In Europa worden gezamenlijk met de andere lidstaten afspraken gemaakt over milieukwaliteitsnormen. De Europese Commissie stelt in die gevallen richtlijnen vast, die de lidstaten dienen te implementeren in wet- en regelgeving. Dit gebeurt in Nederland via de Wet Milieubeheer en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de daarmee samenhangende algemene maatregelen van bestuur (AmvB's). De Provincie Zeeland is er verantwoordelijk voor dat de bedrijven waarvoor zij bevoegd gezag is zich aanpassen aan de nieuwe milieunormen. Hiervoor dienen de instrumenten vergunningverlening, handhaving en toezicht (VTH).

Het Nederlandse en vooral ook het Zeeuwse bedrijfsleven kaart aan dat de concurrentieverhouding met andere landen niet altijd eerlijk is. Ten eerste blijkt in de praktijk dat bedrijven in de andere Europese landen de EU-richtlijnen niet zo snel naleven als in Nederland of dat Nederland een strenger kader kiest dan noodzakelijk. Er is binnen Europa een tendens gaande dat Europese regels minder streng worden. Dit leidt ertoe dat de Zeeuwse bedrijven bepaalde maatregelen al wel hebben doorgevoerd, terwijl de bedrijven in buurlanden dit nog niet hebben gedaan en soms ook niet meer hoeven te doen. In het laatste geval hebben de Zeeuwse (en Nederlandse) bedrijven deze maatregelen inmiddels al wel getroffen en de investeringen gedaan. Dat gaat ten koste van het level playing field. Ten tweede komt het voor dat de richtlijnen in Europa worden versoepeld, maar dat de regels in Nederland daar niet op worden aangepast. Omdat bijvoorbeeld in Rijnmond de strengere regels al wel worden nageleefd, kiest Nederland in die gevallen er soms voor om ook de Zeeuwse bedrijven het relatief strenge kader op te leggen. Dit laatste is aan de orde geweest met de raffinaderijen. Voor de Zeeuwse bedrijven is het van belang dat er in Zeeland geen strengere eisen gelden dan de landelijke regelgeving voorschrijft en dat de landelijke regelgeving niet strenger is dan de Europese richtlijnen voorschrijven.

Voorgesteld wordt om het zoveel mogelijk creëren van een gelijk speelveld als doelstelling te benoemen in het Omgevingsplan. Zeeuwse bedrijven worden geen eisen opgelegd die verder gaan dan de landelijke wet en regelgeving. Indien er in Europees verband normen naar beneden bijgesteld worden, zal er vanuit Zeeland gelobbyd voor een aanpassing van de Nederlandse wet en regelgeving, zodat een gelijk speelveld ontstaat met deze nieuwe minder strenge Europese eisen. Dit betekent ook dat het 'continu verbeter-spoor' van bestaande bedrijven in Zeeland, met als doel meer milieuruimte te creëren, niet langer via VTH wordt nagestreefd. Dit zal geheel door eigen initiatieven van het bedrijfsleven worden uitgevoerd. Deze uitgangspunten worden uitgewerkt in de VTH nota waarmee het beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving wordt vernieuwd.

RUD

De Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD Zeeland) is sinds 1 januari 2014 operationeel. De uitvoeringsdienst heeft een groot aantal taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving overgenomen van de Provincie. Het beleid in het huidige Omgevingsplan is niet toegesneden op de nieuwe rol van de Provincie en nieuwe taakverdeling. De nieuwe VTH beleidsnota zal naast het actualiseren van beleidskaders ook de werkverhoudingen tussen de Provincie en de RUD behandelen.

Actualisatieplicht omgevingsvergunning, activiteit milieu

In het huidige Omgevingsplan is opgenomen dat voor de bedrijven waarvoor GS (deels) bevoegd gezag zijn, als uitgangspunt geldt dat er sprake is van een actuele vergunning, veelal niet ouder dan 7 jaar. Dit is

de kwaliteit die de Provincie heeft ingebracht bij de RUD-vorming. De termijn van 7 jaar creëert in het kader van een level playing field ongelijkheid. De Provincie Zuid-Holland hanteert bijvoorbeeld een termijn van 10 jaar. Het voorstel is om gelijk speelveld met Zuid-Holland te creëren en de lasten voor de RUD en bedrijfsleven te verminderen.

Kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving

De kwaliteit van VTH bepaalt in belangrijke mate of bedrijven de milieuregels wel of niet naleven, met alle gezondheids- en veiligheidsrisico's van dien. De kwaliteit van VTH is afhankelijk van menskracht, deskundigheid en procescriteria. De RUD is mede opgericht om de organisatie van VTH en daarmee de kwaliteit te versterken. De Provincie heeft altijd gestreefd naar het zogenaamde kwaliteitsniveau 2.1 (landelijk uitgangspunt), welke ook is ingebracht bij de RUD-vorming. Daarnaast is er een landelijke handhavingsstrategie ontwikkeld. Voor vergunningverlening is deze strategie in ontwikkeling. In het kader van kwaliteitsborging wordt voorgesteld de landelijke strategie voor zowel vergunningverlening als handhaving over te nemen in het nieuwe VTH + s⁸ beleid van de Provincie en daarover afspraken te maken met de RUD.

Een ander aspect is samenwerking. De Provincie heeft in het verleden de samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties in Zeeland op het gebied van handhaving gecoördineerd. Dit zal als wettelijke taak opnieuw opgepakt moeten worden. In het wijzigingsvoorstel VTH Wabo is opgenomen dat de Provincie ook de samenwerking op het gebied van vergunningverlening in Zeeland gaat coördineren. De coördinatie van de Provincie houdt ook in om gemeenten zoveel als mogelijk mee te krijgen in het nieuw te ontwikkelen VTH-beleid en een uniform kwaliteitsniveau binnen de RUD.

4.12.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p><u>4.2.1 Level Playing Field</u></p> <p>De Provincie Zeeland zet in op een goed vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven en een schone, gezonde en veilige leefomgeving voor de inwoners. De Provincie wil het Zeeuws bedrijfsleven geen milieukwaliteitsnormen opleggen, die strenger zijn dan in Nationale en Europese wetten en regelgeving zijn vastgesteld. De Provincie wil eerlijke concurrentieverhoudingen voor het Zeeuwse bedrijfsleven, een zogenaamd 'level playing field'. Dit is mogelijk door regionale en grensoverschrijdende verschillen zoveel mogelijk tegen te gaan. In het belang van een gelijk speelveld stelt de Provincie bij vergunningverlening, handhaving en toezicht op het gebied van milieu</p>	<p><u>Paragraaf 4.2.1. Ontwikkelingen</u></p> <p>De Provincie Zeeland zet in op een goed vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven en een schone, gezonde en veilige leefomgeving voor de inwoners. Vergunningverlening, toezicht en handhaving hebben hiermee een directe relatie. Een aantal landelijke ontwikkelingen zijn van belang voor het beleid en de uitvoering van de vergunningverlening en handhaving in Zeeland. Door de uitbreiding van het Activiteitenbesluit neemt het aantal bedrijven met een vergunningplicht voor milieuaspecten af. In de toekomst zullen alleen nog de grotere bedrijven in Zeeland een omgevingsvergunning nodig hebben. De overige bedrijven vallen dan onder algemeen geldende regels.</p>

⁸ VTH +s verwijst naar VTH met extra aandacht voor specialisme (+ s) in de vorm van onder andere bodemsanering, externe veiligheid en geluid.

<p>geen strengere eisen aan het Zeeuwse bedrijfsleven dan wettelijk hoeft te worden voorgeschreven. Indien er in Europees verband normen naar beneden bijgesteld worden, zal er vanuit Zeeland worden gelobbyd voor een aanpassing van de Nederlandse wet en regelgeving, zodat een gelijk speelveld ontstaat in vergelijking met andere Europese landen.</p> <p><u>4.2.2 Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland</u></p> <p>Met de komst van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is een aantal vergunningstelsels de afgelopen jaren samengevoegd tot één omgevingsvergunning voor onder andere milieu, bouwen, ruimtelijke inpassing en natuur. Door de Provincie zijn samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met gemeenten en andere instanties om zowel burgers als bedrijven optimaal te helpen bij een adequate vergunningverlening op grond van de Wabo. Sinds 2014 is er één regionale uitvoeringsdienst in Zeeland (de RUD Zeeland), die de zogenaamde basistaken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) voor de provincie en de Zeeuwse gemeenten uitvoert. Voor de meest risicovolle bedrijven in Zeeland is de Provincie een samenwerking aangegaan met de DCMR Milieudienst Rijnmond. Daarnaast heeft de provincie een aantal zogenaamde plustaken ondergebracht bij de RUD, bijvoorbeeld beleid op het gebied van externe veiligheid of het toezicht in het kader van zwemwaterkwaliteit. De Provincie speelt in op al deze verandering door een nieuwe beleidsnota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, inclusief specialisaties (VTH + s), op te stellen. Deze nota zal het huidige beleid voor toezicht en handhaving, zoals is vastgelegd in de nota "Oog op Zeeland", vervangen en zal een nieuw kader bieden voor vergunningverlening. Tevens worden specialisaties op het gebied van milieubeleid daarin meegenomen, zoals bodemsanering en externe veiligheid.</p> <p><u>4.2.3 Actualiseringsplicht omgevingsvergunning, activiteit milieu</u></p>	<p>Met de komst van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is een aantal vergunningstelsels samengevoegd tot één omgevingsvergunning voor onder andere milieu, bouwen, ruimtelijke inpassing en natuur. Door de Provincie zijn samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met gemeenten en andere instanties om zowel burgers als bedrijven optimaal te helpen bij een adequate vergunningverlening op grond van de Wabo. Vanaf 2013 zal deze samenwerking uitmonden in de vorming van één regionale uitvoeringsdienst (RUDZeeland) voor vergunningen, toezicht en handhaving (VTH). Daarmee ontstaat één organisatie voor het vergunningenloket met de benodigde inhoudelijke expertise. Voor de meest risicovolle bedrijven in Zeeland zal de RUD-Zeeland gaan samenwerken met de DCMR Milieudienst Rijnmond.</p> <p><u>4.2.2. Vergunningverlening</u></p> <p>Visie op vergunningverlening</p> <p>Het bedrijfsleven verwacht een professionele en deskundige organisatie die, als het gaat om vergunningverlening, snel kan inspelen op de marktvraag. Burgers verwachten van de Provincie voldoende waarborgen voor een kwalitatief goed leefklimaat. Uitgangspunt voor de Provincie is dat de verantwoordelijkheden worden gelegd waar deze horen; van bedrijven wordt bijvoorbeeld verlangd dat voldoende capaciteit en expertise beschikbaar is om vergunningaanvragen conform de wettelijke vereisten op te stellen en naleving van de voorschriften te borgen. Het doel van de Provincie bij het verlenen van vergunningen is het recht doen aan de belangen van alle betrokkenen, in een transparante en deskundige organisatie met een open cultuur. De samenwerking met andere organisaties wordt versterkt om de juiste kennis en deskundigheid in huis te hebben en een goede gesprekspartner te zijn voor de bedrijven. Daarbij legt de Provincie prioriteit bij het beperken van risico's waaraan burgers worden blootgesteld en op het creëren van een schoon en leefbaar omgevingsklimaat. Belangrijke wettelijke instrumenten die daarvoor worden toegepast zijn onder</p>
---	---

<p>De nieuwe VTH + s nota vervangt het beleid dat voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is opgenomen in hoofdstuk 4.2 van het Omgevingsplan 2012 - 2018. Voor alle bedrijven waarvoor GS (deels) bevoegd gezag zijn, geldt als uitgangspunt dat sprake is van actuele vergunningen, niet ouder dan 10 jaar danwel getoetst op actualiteit.</p> <p><u>4.2.4 Kwaliteit</u></p> <p>De Provincie streeft naar het behouden van een hoog kwaliteitsniveau op het gebied van de VTH-taken. Het bedrijfsleven verwacht een professionele en deskundige organisatie die, als het gaat om vergunningverlening, snel kan inspelen op de marktvraag. Burgers verwachten van de Provincie voldoende waarborgen voor een kwalitatief goed leefklimaat. De Provincie ziet het als haar missie om bij te dragen aan het behoud en versterken van de Zeeuwse omgevingskwaliteit door te bevorderen dat geldende wet- en regelgeving door alle betrokken partijen wordt nageleefd. Jaarlijks stellen Gedeputeerde Staten een handhaving uitvoeringsprogramma vast en brengt daarvan Provinciale Staten op de hoogte. De RUD voert het programma uit. Het programma wordt jaarlijks geëvalueerd. Daarnaast wil de provincie de samenwerking tussen gemeenten en andere handhaving partners weer coördineren, zoals ze dat in het verleden heeft gedaan. Wanneer de Wabo hierop wordt aangepast, zal de Provincie dergelijke samenwerking ook gaan coördineren op het gebied van vergunningverlening. De landelijke kwaliteitsrichtlijnen voor vergunningverlening en handhaving worden door de Provincie zoveel als mogelijk overgenomen in het eigen VTH-beleid. Hierover zullen afspraken worden gemaakt met de RUD. De landelijke handhavingstrategie en de in de in ontwikkeling zijnde landelijke vergunningverleningsstrategie stellen hiervoor de kaders. Daarnaast probeert de Provincie vast te houden aan het kwaliteitsniveau 2.1, waarmee er voldoende menskracht, deskundigheid en procescriteria aanwezig zijn om aan de ambitie op het gebied van</p>	<p>andere de Wet milieubeheer, de Wet ruimtelijke ordening, de Waterwet, de Natuurbeschermingswet 1998, het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) en het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). Europese wetgeving is veelal in deze Nederlandse wetgeving opgenomen.</p> <p>Uitvoering en procesbeheersing</p> <p>Alle bedrijven die onder de IPPC-richtlijn vallen en waarvoor GS het bevoegd gezag zijn (ca 50 bedrijven), hebben een vergunning die gebaseerd is op de best beschikbare technieken (BBT) volgens deze richtlijn. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van diverse BBTdocumenten zoals de Europese BREF's (Referentie documenten) en de Nederlandse emissie richtlijn (NeR) Een ander uitgangspunt is dat bij de vergunningverlening wordt getoetst op luchtkwaliteitsnormen en vastgestelde zones voor geluid en externe veiligheid. Begin 2011 is de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) in werking getreden. Deze richtlijn moet binnen 2 jaar in de Nederlandse wetgeving zijn geïmplementeerd. Deze richtlijn heeft ook gevolgen voor Zeeuwse bedrijven. Voor alle bedrijven waarvoor GS (deels) bevoegd gezag is, geldt als uitgangspunt dat sprake is van actuele vergunningen, veelal niet ouder dan 7 jaar dan wel getoetst op actualiteit.</p> <p>De kwaliteitsdoelstellingen voor het proces van vergunningverlening zijn vastgelegd in een ISO gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem. De focus voor de komende jaren is gericht op de meest risicovolle bedrijven in Zeeland. Daartoe wordt, in samenwerking met Toezicht en Handhaving, de prioritering bepaald aan de hand van een risicoprofiel per bedrijf. Voor een goede programmering wordt tevens gewerkt met een milieudoelenaanpak. Bij het werken met milieudoelen ligt de nadruk op milieuresultaten.</p> <p>Op deze wijze levert het vergunningeninstrument een bijdrage aan de leefbaarheidsdoelstellingen van het Omgevingsplan.</p>
---	---

<p>kwaliteit te kunnen voldoen. Provincie legt het kwaliteitsniveau vast in een Verordening.</p> <p>Tot slot zetten we ons als Provincie zoveel mogelijk in om de Zeeuwse gemeenten ook over te laten gaan op het door Rijk/VNG en IPO gewenste kwaliteitsniveau en het volgen van landelijke strategieën.</p> <p>Bijbehorende acties in hoofdstuk 5</p> <p>Actie 1: Opstellen nieuw provinciaal beleid Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, inclusief specialisaties (Nota VTH + s).</p> <p>Actie 2: Het opnemen van het behoud van level playing field als vertrekpunt in de VTH + s nota.</p> <p>Actie 3: 1 keer per 10 jaar actualiseren of in ieder geval nagaan in die periode concluderen dat revisie achterwege kan blijven . In het beleid opnemen dat vergunningen ouder dan 10 jaar worden geactualiseerd, tenzij na toetsing blijkt dat hiervoor geen aanleiding bestaat.</p> <p>Actie 4: Overnemen van de landelijke strategie voor handhaving en vergunningverlening in het VTH-beleid en over de implementatie afspraken maken met de RUD.</p> <p>Actie 5: Handhaven van het kwaliteitsniveau 2.1 en dit uitgangspunt vastleggen in een Verordening.</p> <p>Actie 6: Coördineren van samenwerking met handhavingpartners en zo nodig ook met partners op het gebied van vergunningverlening.</p> <p>Actie 7: Samen met de gemeenten streven naar een uniform kwaliteitsniveau en beleid op het gebied van VTH.</p>	<p>Bijbehorende acties in hoofdstuk 5</p> <p>Actie 1 – Actualiseren vergunningen</p> <p>Actie 2 – Verbeteren effectieve aanpak</p> <p><u>4.2.3. Toezicht en handhaving</u></p> <p>Visie op handhaving</p> <p>De Provincie heeft de taak het toezicht en handhaving uit te voeren bij inrichtingen die vallen onder de wet milieubeheer, wet algemene bepalingen omgevingsrecht, activiteitenbesluit en wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen. Daarnaast is de Provincie in bepaalde gevallen bevoegd gezag voor de waterwet. Naast het toezicht op inrichtingen is de Provincie bevoegd gezag voor de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en Faunawet, de Boswet, Ontgrondingenwet, wet bodembescherming, luchtvaart en bij vuurwerkevenementen. De Provincie ziet het als haar missie om bij te dragen aan het behoud en versterken van de Zeeuwse omgevingskwaliteit door te bevorderen dat geldende wetten regelgeving door alle betrokken partijen wordt nageleefd. Vanuit het belang van de Zeeuwse omgevingskwaliteiten stelt de Provincie prioriteiten voor de integrale handhaving en voert deze uit. Hierbij spelen deskundigheid en innovatie een belangrijke rol. Over de gestelde prioriteiten en het gewenste resultaat communiceert de Provincie duidelijk met alle betrokkenen.</p> <p>(...)</p> <p>Bijbehorende acties in hoofdstuk 5</p> <p>Actie 1 - Toezicht en handhaving toesnijden op het risicoprofiel van bedrijven</p> <p>Actie 2 - Projectmatig, thematisch, risico- en informatie gestuurd werken</p> <p>Actie 3 - Samenwerking met andere partijen uitbouwen en actief mengen in voortrajecten</p>
--	---

4.13. Luchtvaart (Milieu)

4.13.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

De Provincie heeft taken op het gebied van luchtvaart. De Provincie is bevoegd gezag voor de luchtvaart-terreinen in Zeeland (vliegveld Midden-Zeeland en de kleinere terreinen bij Haamstede, Axel, Zierikzee, bedrijven en ziekenhuizen). Het luchtvaartbeleid is gericht op het bieden van ruimte aan economische ontwikkelingen zonder dat dit ten koste gaat van veiligheid of van de omgevingskwaliteit voor mens en natuur. Voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG) van locaties voor luchtvaartactiviteiten (bijvoorbeeld tijdens evenementen of bijzondere werkzaamheden) kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen. In welke situaties en onder welke voorwaarden een ontheffing kan worden verleend, is beschreven in de Beleidsregels ontheffingen tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaart provincie Zeeland uit 2012. Naast het luchtvaartbeleid heeft de Provincie ook beleid voor lawaaisporten, waar ook een aantal luchtvaartactiviteiten onder valt. Dit beleid is ook vertaald in de beleidsregel TUG.

Over de uitleg en toepassing van het beleid en de beleidsregel TUG blijkt vooral voor lawaaisporten onduidelijkheid te bestaan. Onder andere in recente uitspraken van de Rechtbank Zeeland-West-Brabant zijn besluiten tot weigering van een ontheffing TUG voor gemotoriseerde luchtvaart (paramoteur) vernietigd. Een belangrijk argument was dat niet voldoende duidelijk is op welke wijze de belangen van de Provincie zijn afgewogen ten opzichte van de belangen van de aanvrager. Om beter inzicht te geven in de achtergronden en inhoud van het beleid wordt in deze herziening voorgesteld de beleidstekst uit te breiden en anders in te delen. Daarnaast wordt de aparte beleidsregel TUG herzien om ook die te verbeteren.

4.13.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel nieuwe of aangepaste beleidstekst herziening Omgevingsplan	Huidige beleidstekst Omgevingsplan 2012-2018
<p><u>Paragraaf 3.2.3. Geluid</u></p> <p>Lawaaisporten/gemotoriseerde luchtvaart</p> <p>Lawaaisporten en gemotoriseerde luchtvaart kunnen zowel structureel als incidenteel plaatsvinden. Het gaat hierbij om het gebruik in wedstrijdverband, het voorbereiden daarvan of het gebruik voor of ten behoeve van recreatieve doeleinden. Lawaaisporten en gemotoriseerde luchtvaart alsmede landingsplaatsen voor parachutisten geven veel overlast in de directe omgeving voor bewoners en natuur. Om overlast te beperken is structureel gebruik uitsluitend toegestaan op bestaande locaties voor lawaaisporten en gemotoriseerde luchtvaart. Nieuwe locaties of uitbreiding van bestaande locaties is alleen mogelijk indien door verplaatsing van een bestaande locatie de overlast voor de omgeving vermindert en/of lawaaisporten dan wel gemotoriseerde luchtvaart</p>	<p><u>Paragraaf 3.2.3. Geluid</u></p> <p>Lawaaisporten</p> <p>Lawaaisporten (o.a. microlight aircrafts, modelvliegtuigen en motorcross), alsmede landingsplaatsen voor parachutisten geven veel overlast in de directe omgeving en vooral de grote lawaaisportterreinen kennen veel deelnemers van buiten Zeeland. Nieuwe of uitbreiding van bestaande lawaaisportlocaties en start- en landingsplaatsen is niet gewenst, met uitzondering van de uitbreiding bij de locatie Bath, tenzij verplaatsing de overlast voor de omgeving vermindert en/of lawaaisporten beter worden geconcentreerd.</p>

beter worden geconcentreerd. Op de bestaande locaties is ook incidenteel gebruik toegestaan. Buiten de bestaande locaties kan uitsluitend voor gemotoriseerde luchtsporten in specifieke situaties ontheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik op grond van de Wet luchtvaart worden verleend, indien wordt voldaan aan de voorwaarden zoals opgenomen in de beleidsregel TUG (zie ook paragraaf 3.3.7).

3.3.7. Luchtvaart

Luchtvaartterreinen

Er worden geen mogelijkheden geboden voor nieuwvestiging van luchthaventerreinen waarvoor een luchthavenbesluit moet worden afgegeven.

Nieuwvestiging van luchthaventerreinen waarvoor een luchthavenregeling moet worden afgegeven is alleen mogelijk indien sprake is van niet-gemotoriseerde luchtsporten en luchthaventerreinen:

- die uitsluitend worden gebruikt ten behoeve van algemeen belang (zoals helihavens bij ziekenhuizen en brandweerkazernes)
- in een gebied waar zich een concentratie voordoet van activiteiten die wat betreft milieu-impact gelijksoortig zijn (concentratie gebied, bijvoorbeeld geluidszone industrieterrein).

Tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG)

Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik op grond van artikel 8a.51 van de Wet luchtvaart (TUG-ontheffing). Het verlenen van ontheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik vindt onder andere plaats op basis het beleid zoals geformuleerd onder paragraaf 3.2.3. (lawaaisporten/gemotoriseerde luchtsporten). Voor verlening van ontheffing tijdelijke en uitzonderlijke luchtvaartactiviteiten gelden specifieke voorwaarden. Dit beleid en de voorwaarden voor het verlenen van ontheffing zijn nader uitgewerkt in de provinciale beleidsregel TUG. Deze beleidsregel wordt in 2016 herzien.

3.3.7. Luchtvaart

Luchtvaartterreinen

Er worden geen mogelijkheden geboden voor nieuwvestiging van luchthaventerreinen waarvoor een luchthavenbesluit moet worden afgegeven.

Nieuwvestiging van niet-gemotoriseerde luchtsporten of luchthaventerreinen waarvoor een luchthavenregeling moet worden afgegeven is alleen mogelijk indien sprake is van luchthaventerreinen:

- die uitsluitend worden gebruikt ten behoeve van algemeen belang (zoals helihavens bij ziekenhuizen en brandweerkazernes).
- in een gebied waar zich een concentratie voordoet van activiteiten die wat betreft milieu-impact gelijksoortig zijn (concentratie gebied, bijvoorbeeld geluidszone industrieterrein).

Gebruik luchthaventerreinen

De mogelijkheden en voorwaarden voor ontheffingen ten behoeve van tijdelijk en incidenteel gebruik van luchthaventerreinen worden in een specifieke beleidsregel beschreven.

4.14. *Programmatische Aanpak Stikstof (Milieu)*

4.14.1. *Probleemanalyse en beleidsvoorstel*

Een overmaat aan stikstof heeft negatieve gevolgen voor de biodiversiteit. Stikstofgevoelige soorten staan hierdoor steeds meer onder druk, waardoor de voor de Natura 2000 vastgestelde instandhoudingsdoelen in gevaar komen.

Nieuwe of uitbreiding van bestaande economische activiteiten zijn voor hun ontwikkeling niet alleen afhankelijk van de beschikbare fysieke ruimte of planologische mogelijkheden om deze ruimte te benutten, maar in toenemende mate ook van de beschikbare milieuruimte. Een concreet voorbeeld hiervan is de ontwikkelruimte stikstof, die op grond van de PAS beschikbaar is. Alleen daar waar de KDW wordt overschreden is aan een N2000 gebied ontwikkelruimte stikstof toegekend. Dit zijn de zogenaamde PAS-gebieden (of PAS-hexagonen).

In Zeeland zijn de Kop van Schouwen, Manteling van Walcheren, Grevelingen, Oosterschelde, Westerschelde en Zwin PAS-gebieden. Deze zijn weergegeven op de PAS-kaart in bijlage 6.3. Voor (delen van) deze gebieden geldt dat een vooraf bepaalde hoeveelheid ontwikkelruimte beschikbaar komt voor een periode van 6 jaar. Alle stikstof emitterende activiteiten in Zeeland zijn voor hun verdere ontwikkelingsmogelijkheden afhankelijk van de beschikbare ontwikkelruimte stikstof in deze gebieden.

Per saldo afnemende depositie bij economische ontwikkelingen

In het Omgevingsplan is op dit moment de doelstelling opgenomen om bij vergunningverlening economische ontwikkelingen mogelijk te maken binnen een per saldo afnemende depositie. Een doelstelling die voor alle N2000-gebieden in Zeeland geldt.

Met de introductie van de PAS is het de vraag of deze doelstelling gehandhaafd dient te blijven. In grote delen van de Zeeuwse N2000-gebieden is géén sprake van een stikstofprobleem, omdat de huidige depositie ter plaatse voldoende robuust onder de KDW blijft. Als gevolg van de PAS dient alleen voor de zogenaamde PAS-hexagonen (de hexagonen waarvoor ontwikkelruimte stikstof is toegekend) invulling gegeven te worden aan een per saldo afnemende depositie bij economische ontwikkelingen. Door niet meer ontwikkelingen te vergunnen dan mogelijk met de beschikbare (en begrensde) hoeveelheid ontwikkelruimte wordt invulling gegeven aan deze doelstelling van een per saldo afnemende depositie bij economische ontwikkelingen.

Het voorstel is dan ook om de huidige doelstelling die economische ontwikkeling mogelijk maakt binnen een per saldo afnemende stikstofdepositie alleen van kracht te houden voor de zogenaamde PAS-hexagonen (zie kaart PAS-kaart). Op basis van de impact die bepaalde ontwikkelingen (bijv. de grondgebonden veehouderij) kunnen hebben op deze PAS-gebieden worden afzonderlijke beleidsvoorstellen opgesteld die ertoe leiden dat bestaande activiteiten zoveel als mogelijk de kans wordt geboden om te kunnen doorontwikkelen, nieuwvestiging met name wordt gefaciliteerd in de gebieden waar voldoende ontwikkelruimte stikstof beschikbaar is en een te grote vraag naar ontwikkelruimte als gevolg van één initiatief wordt voorkomen (zie ook paragraaf 4.7).

4.14.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel nieuwe of aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p><u>Paragraaf 3.2.4 Luchtkwaliteit</u></p> <p>Verminderen uitstoot</p> <p>De uitstoot van stikstofoxide en ammoniak kan voor de gezondheid en gevoelige natuur van belang zijn. Bij de vergunningverlening wordt hiermee rekening gehouden in overeenstemming met de programmatische aanpak stikstof (PAS). Voor de Natura2000-gebieden waarop de PAS van toepassing is, zoals aangegeven op kaart X, wordt gestreefd naar een per saldo afnemende stikstofdepositie. Om deze doelstelling te behalen wordt aanvullend ruimtelijk beleid gevoerd. Verwezen wordt naar de paragraaf 3.1.10 Landbouw.</p>	<p><u>Paragraaf 3.2.4 Luchtkwaliteit</u></p> <p>Verminderen uitstoot</p> <p>De uitstoot van stikstofoxide en ammoniak kan voor de gezondheid en gevoelige natuur van belang zijn. Bij de vergunningverlening wordt hiermee rekening gehouden in overeenstemming met de programmatische aanpak stikstof (PAS) gegeven de voorwaarde dat economische ontwikkeling mogelijk is binnen een per saldo afnemende depositie.</p>

4.15. Licht & Duisternis (Milieu)

4.15.1. Probleemanalyse en beleidsvoorstel

Duisternis is een kwaliteit die in Zeeland nog aanwezig is en door de recreant en bewoner heel erg gewaardeerd wordt. In het Omgevingsplan wordt daarom als doel gesteld duisternis als kwaliteit van het buitengebied te behouden.

Uitvoering loopt via drie sporen: (1) het verbeteren van de verlichting langs provinciale wegen, (2) de beoordeling van bestemmingsplannen die ontwikkelingen mogelijk maken en (3) toetsing van vergunningen van bedrijven die licht produceren.

In het Omgevingsplan is opgenomen dat bij de toets van vergunningen zal worden beoordeeld of deze inrichtingen op het gebied van lichthinder de best beschikbare technieken toepassen.

Bij de RUD-vorming is gebleken dat onvoldoende werkbudget voorhanden is om deze toets op vergunningen uit te voeren. Voor de toetsing van vergunningen waren daarom aanvullende financiële middelen gereserveerd (€ 33.000,-). Deze middelen zijn in de Provinciale bezuinigingsronden geschrapt. Dit betekent concreet dat de Provincie aan de RUD-Zeeland geen specifieke opdracht kan geven deze toets te doen bij het verlenen van vergunningen. Er zijn ten aanzien van lichthinder geen Best Beschikbare Technieken (BBT) vastgesteld, die in de vergunningverlening kunnen worden toegepast. Hiermee ontbreekt het beleidskader waaraan moet worden getoetst. Het ontwikkelen van een dergelijk kader is eerder niet voorzien.

Het behoud van duisternis als Zeeuwse kwaliteit staat niet ter discussie. Het is dan ook wenselijk uitvoering te (blijven) geven aan de daaraan gekoppelde uitvoeringstaken. De twee sporen van het verbeteren van de verlichting langs provinciale wegen en de beoordeling van bestemmingsplan op lichthinder staan niet ter discussie. Het derde spoor dat loopt via de vergunningverlening bij de RUD-Zeeland.

Het aspect licht & duisternis is geen kerntaak van de RUD-Zeeland. De inzet van extra middelen is niet wenselijk. Het voorstel is om de doelstellingen in het Omgevingsplan op het gebied van vergunningverlening te laten vervallen.

4.15.2. Voorgestelde tekstwijziging

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p><u>Paragraaf 3.2.6 Licht en duisternis</u></p> <p>Lichtoverlast</p> <p>De Provincie wil delen van Zeeland waar de donkerte een echte meerwaarde heeft beschermen tegen onnodige lichthinder zonder belemmerend te werken. Duisternis is een kwaliteit die in Zeeland nog aanwezig is en door de recreant en bewoner heel erg wordt gewaardeerd vooral in het buitengebied en de natuur. In de steden is duisternis in het algemeen geen gewenste kwaliteit vanwege de sociale onveiligheid die daarmee samenhangt en hiervoor wordt dus geen beleid geformuleerd. De Provincie gaat wel bij nieuwe grootscha-</p>	<p><u>Paragraaf 3.2.6 Licht en duisternis</u></p> <p>Lichtoverlast</p> <p>De delen van Zeeland waar de donkerte een echte meerwaarde heeft beschermen tegen onnodige lichthinder zonder belemmerend te werken. Duisternis is een kwaliteit die in Zeeland nog aanwezig is en door de recreant en bewoner heel erg wordt gewaardeerd vooral in het buitengebied en de natuur. In de steden is duisternis in het algemeen geen gewenste kwaliteit vanwege de sociale onveiligheid die daarmee samenhangt en hiervoor wordt dus geen beleid geformuleerd. De Provincie gaat wel bij grootschalige lichttoepassingen</p>

<p>lige lichttoepassingen zoals een grootschalig verlicht kassengebied toezien of de beste technieken om lichthinder te voorkomen worden toegepast. De Provincie zal hierop toezien bij het verlenen van vergunningen en het beoordelen van ruimtelijke plannen.</p>	<p>zoals een grootschalig verlicht kassengebied toezien of de beste technieken om lichthinder te voorkomen worden toegepast. De Provincie zal hierop toezien bij het verlenen van vergunningen en het beoordelen van ruimtelijke plannen.</p>
---	---

5. Overige wijzigingen

Op basis van de beleidswijzigingen uit hoofdstuk 4, de herziening van de Kaderrichtlijn Water én uit de Omgevingsbalans 2015 blijkt dat het ook wenselijk is het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 op ondergeschikte punten te wijzigingen. Deze hebben geen effect op de beleidsinhoud van het omgevingsbeleid, maar verbeteren de leesbaarheid of corrigeren verschrijvingen. Onderstaand worden de wijzigingen opgesomd.

- **Haventerreinen en industrie; groei Biobased economy.**

Aangezien biobased economy niet één sector betreft maar een sectordoorsnijdend thema is, dat betrekking kan hebben op verschillende bedrijfsonderdelen, worden geen officiële realisatiecijfers bijgehouden. In verband hiermee wordt voorgesteld de indicator "Er zijn in 2018 meer bedrijven actief in de Biobased Economy dan in 2012" te schrappen.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.1.1 Haventerreinen en industrie	Groei Biobased Economy	Er zijn in 2018 meer bedrijven actief in de Biobased Economy dan in 2012. Gedurende planperiode is voldoende planologische ruimte aan haventerrein beschikbaar (meer dan 100% van de vraag)

- **Haventerreinen en industrie; voldoende capaciteit achterlandverbindingen.**

Om de subdoelen / indicatoren beter te laten aansluiten op de operationele doelen wordt de onderstaande wijziging voorgesteld.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.1.1 Haventerreinen en industrie	Havens goed toegankelijk	Toegankelijkheid van de havens is in 2018 tenminste op niveau van 2012. Achterlandverbindingen hebben in de hele periode voldoende capaciteit Faciliteiten voor containeroverslag in het Sloegebied zijn in 2018 verbeterd t.o.v. 2012
	Voldoende capaciteit achterlandverbindingen	Faciliteiten voor containeroverslag in het Sloegebied zijn in 2018 verbeterd t.o.v. 2012 Achterlandverbindingen hebben in de hele periode voldoende capaciteit

- **Toetsen van bedrijven aan best beschikbare technieken (BBT) / creëren milieuruimte door BBT**

Primair is het voorschrijven van BBT in de vergunningverlening niet bedoeld om milieuruimte (lees bedrijfsruimte) te scheppen. Het voorschrijven van BBT is juist bedoeld ter bescherming/verbetering van het milieu en dat is een wettelijke taak, die de RUD Zeeland in opdracht van de provincie uitvoert. Een beter instrument om extra milieuruimte te creëren is het faciliteren door de provincie van innovatieve oplossingen die bedrijven in het kader van duurzaamheid kunnen nemen. De provincie doet dit in het project vitaal Sloe- en Kanaalzone – plan van aanpak 2030. Dit is als zodanig ook al opgenomen in het IOP als actie 11 bij paragraaf 3.1.1.

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
3.1.1 Haventerreinen en industrie				
Rol Provincie: Beleidsbepaler en leider + Kwaliteitsbewaker en scheidsrechter + Belangenbehartiger				
Actie 2 – Toetsen bedrijven aan BBT	Creëren milieuruimte door toepassing BBT	Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018

- **Opstellen herstructureringsfonds**

Het opstellen van een herstructureringsfonds moet actief bijdragen de herstructurering, revitalisering en transformatie van bedrijventerreinen.

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
3.1.2 Bedrijventerreinen				
Rol Provincie: Beleidsbepaler en leider + Kwaliteitsbewaker en scheidsrechter + Belangenbehartiger				
Actie 1 – Regionale planning en afstemming	Ondersteunen gemeenten bij opstellen regionale bedrijventerreinenprogramma's	Gemeenten	Overleg, menskracht	2016
Actie 2 – Kwaliteitsverbetering bedrijventerreinen	Opstellen herstructureringsfonds t.b.v. herstructurering, revitalisering en transformatie van bedrijventerreinen	Gemeenten, bedrijven	Overleg, menskracht, financieel	2016-2018

- **Professionele vergunningverlening en handhaving: alle handhavingpartners voldoen aan de wettelijke kwaliteitscriteria**

De regering heeft in het gewijzigde Wabo VTH-wetsvoorstel – dat inmiddels aan de Tweede Kamer is aangeboden - ervoor gekozen om de kwaliteitscriteria niet meer in de wet te verankeren. De Provincie zal nu het kwaliteitsniveau zelf moeten bepalen en vastleggen in een verordening. De Provincie zal daarbij als uitgangspunt hanteren de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria VTH 2.1. Het is de bedoeling dat voor wat betreft de door de provincie en de gemeenten in de RUD ingebrachte basistaken op het gebied van VTH, het kwaliteitsniveau eenduidig is. De provincie treedt hiervoor in overleg met de gemeenten en de RUD Zeeland.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.1.1 Haventerreinen en industrie	Professionele vergunningverlening en handhaving	-Alle handhavingpartners voldoen in de hele periode aan de wettelijke kwaliteitscriteria De provincie legt het kwaliteitsniveau van de VTH-taken vast in een Verordening. Voor wat betreft de basistaken

die zijn ondergebracht bij de RUD Zeeland stemt de provincie het kwaliteitsniveau af met de Zeeuwse gemeenten en de RUD Zeeland.

- **Verwerking van producten**

Door de uniforme benadering van bedrijventerreinenbeleid in deze herziening is specifiek beleid voor bedrijven die zich richten op de (industriële) verwerking van producten en reststoffen niet langer nodig.

Voorstel verwijderde beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p><u>3.1.3 Nieuwe Economische dragers in het landelijk gebied</u> Verwerking van producten De hier beschreven mogelijkheden zijn niet van toepassing op nieuwvestiging van bedrijven die zich richten op de (industriële) verwerking van producten en reststoffen. Nieuwvestiging van dergelijke bedrijven is uitsluitend mogelijk op groot-schalige bedrijventerreinen/zeehavens. Voor bestaande verwerkende bedrijven in het landelijk gebied geldt een eenmalige uitbreidingsmogelijkheid met een maximum van 20% van de bestaande bebouwde en onbebouwde omvang.</p>	<p><u>3.1.3 Nieuwe Economische dragers in het landelijk gebied</u> Verwerking van producten De hier beschreven mogelijkheden zijn niet van toepassing op nieuwvestiging van bedrijven die zich richten op de (industriële) verwerking van producten en reststoffen. Nieuwvestiging van dergelijke bedrijven is uitsluitend mogelijk op groot-schalige bedrijventerreinen/zeehavens. Voor bestaande verwerkende bedrijven in het landelijk gebied geldt een eenmalige uitbreidingsmogelijkheid met een maximum van 20% van de bestaande bebouwde en onbebouwde omvang.</p>

Voorstel verwijderde tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ
<p><u>Bijlage bij artikel 2.2, tweede lid onder g.</u> (...) De hier beschreven mogelijkheden zijn niet van toepassing op nieuwvestiging van bedrijven die zich richten op de industriële verwerking van producten. Nieuwvestiging van dergelijke bedrijven is uitsluitend mogelijk op bedrijventerreinen/zeehavens. Voor bestaande niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied, anders dan in de vorm van een nieuwe economische drager, geldt een eenmalige uitbreidingsmogelijkheid met een maximum van 20% van de bestaande bebouwde en onbebouwde omvang. (...)</p>	<p><u>Bijlage bij artikel 2.2, tweede lid onder g.</u> (...) De hier beschreven mogelijkheden zijn niet van toepassing op nieuwvestiging van bedrijven die zich richten op de industriële verwerking van producten. Nieuwvestiging van dergelijke bedrijven is uitsluitend mogelijk op bedrijventerreinen/zeehavens. Voor bestaande niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied, anders dan in de vorm van een nieuwe economische drager, geldt een eenmalige uitbreidingsmogelijkheid met een maximum van 20% van de bestaande bebouwde en onbebouwde omvang. (...)</p>

- **Externe Veiligheid**

Ten tijde van het opstellen van het Omgevingsplan is aangesloten bij de beleidsvisie Externe Veiligheid. In september 2014 is het Handboek Risicozonering Windturbines geactualiseerd en geeft duidelijke rekenregels inzake het aspect windturbines versus risicovolle objecten. Voorstel is om naar dit handboek te verwijzen.

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p><u>3.1.4 Energie</u> Windenergielocaties (...) Het maatwerk bij windenergieprojecten wordt aan de gemeenten overgelaten. Het provinciaal beleid kent geen bepalingen ten aanzien van masthoogtes, rotordiameters of het aantal te plaatsen turbines. Wel stelt de Provincie eisen aan de plaatsing van windturbines uit een oogpunt</p>	<p><u>3.1.4 Energie</u> Windenergielocaties (...) Het maatwerk bij windenergieprojecten wordt aan de gemeenten overgelaten. Het provinciaal beleid kent geen bepalingen ten aanzien van masthoogtes, rotordiameters of het aantal te plaatsen turbines. Wel stelt de Provincie eisen aan de plaatsing van windturbines uit een oogpunt</p>

van veiligheid. De provincie vindt het plaatsen van windturbines acceptabel, mits voldaan wordt aan de in het Handboek Risicozonering Windturbines, van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (versie 3.1. september 2014), gestelde criteria.	van veiligheid. Daarbij wordt niet de risicobenadering toegepast maar de effectbenadering. Dit betekent dat geen nieuwe turbines worden toegestaan in de buurt van een emplacement of opslagtank met brandbare gassen (zoals LPG), toxische gassen (chloor) en toxische vloeistoffen (acrylnitril). Alleen wanneer de kans op een groot ongeval of ramp aantoonbaar verwaarloosbaar is, bijvoorbeeld door het nemen van maatregelen, ontstaat er een bestuurlijke afwegingsruimte om windturbines op een dergelijke locatie toe te staan. Aangezien de gevolgen van een ongeval met brandbare vloeistoffen (zoals aardolie) veel minder verstrekend zijn, is plaatsing van windturbines nabij de opslag van dergelijke vloeistoffen in principe wel toegestaan.
--	---

- **Energie**

De Provincie stelt met betrokken partijen een integrale Kanskaart op voor Duurzame Energie in Zeeland. Dit wordt een analyse van de ontwikkelingen in de energiesector én de lopende initiatieven van gemeenten, ondernemers en overige initiatiefnemers voor projecten gericht op duurzame energie. De analyse moet inzicht bieden welke opgaven voor energieopwekking via zon, wind, water en biomassa op Zeeland afkomen en op welke manier en welke locaties deze optimaal gefaciliteerd kunnen worden. De kanskaart is een bouwsteen voor de Zeeuwse Omgevingsvisie 2018, de opvolger van het huidige Omgevingsplan.

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
3.1.4 Energie				
Rol Provincie: Beleidsbepaler en leider + Ontwikkelaar en investeerder				
Actie 4 – Verkenning en opstellen Kanskaart Duurzame Energie'	Opstellen Kanskaart Duurzame Energie	Gemeenten, maatsch. organisaties, bedrijven	Overleg, menskracht	2016-2018

- **Buisleidingen**

In hoofdstuk 3.1.5. Transportleidingen is onder andere het beleid voor vrijwaringszones langs buisleidingen van nationaal belang vastgelegd. Op het moment van vaststelling van het Omgevingsplan was de landelijke regelgeving nog in ontwikkeling. Daarom is destijds verwezen naar het ontwerp Barro. Inmiddels is de landelijke regelgeving gewijzigd. Op verzoek van de Provincie is in de toelichting van het Barro specifiek voor Zeeland de al langer gehanteerde breedte van 50 meter opgenomen, in afwijking van de algemene maximale maat van 70 meter.

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<u>3.1.5 Transportleidingen</u> Leidingstroken Bij leidingen van nationaal belang moet de Structuurvisie Buisleidingen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) worden gehanteerd.	<u>3.1.5 Transportleidingen</u> Leidingstroken Bij leidingen van nationaal belang moet de Structuurvisie Buisleidingen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) worden gehanteerd.

De vrijwaringsbepaling in artikel 2.9.2 van het Barro vormt de kernverplichting voor gemeenten om een leidingstrook in een bestemmingsplan vast te leggen. Voor de leidingstroken in Zeeland geldt een breedte van 50 meter. Een optimale benutting van de op Kaart 2 - Energie aangegeven leidingstroken staat centraal. (...)	De vrijwaringsbepaling in artikel 2.9.5, tweede lid, van het ontwerp Barro, eerste aanvulling, vormt de kernverplichting voor gemeenten om een leidingstrook van 70 meter (breedte) in een bestemmingsplan vast te leggen. Een optimale benutting van de op Kaart 2 - Energie aangegeven leidingstroken staat centraal. (...)
--	--

- **Transportleidingen.**

Er is geen informatie beschikbaar over de omvang van het transport via buisleidingen en de Provincie kan de omvang van dit transport ook niet beïnvloeden.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.1.5 Transportleidingen	Meer transport via buisleidingen. Bundeling van buisleidingen en bundeling van hoogspanningslijnen	Het aandeel transport van stoffen per buisleiding is in 2018 toegenomen t.o.v. 2012. Gemeenten regelen primair de bundeling van buisleidingen en bundeling van hoogspanningslijnen in bestemmingsplannen en betrekken daarbij de zonering ten opzichte van gevoelige bestemmingen.

- **OV-verbindingen bij grote voorzieningen**

Aandacht voor OV-verbindingen bij grote voorziening (zorg/onderwijs) op basis van PVVP

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p><u>3.1.8 Voorzieningen</u> Inzet Provincie De Provincie zet zich in voor het toekomstbestendig maken van het Zeeuwse voorzieningenstelsel. Het bieden van een goede kwaliteit van voorzieningen is daarbij belangrijker dan de fysieke nabijheid. De Provincie streeft naar het goed bereikbaar maken van voorzieningen door middel van op de vraag afgestemd Openbaar Vervoer (OV) en waar mogelijk realisatie van (ontbrekende) kwalitatief hoogwaardige voorzieningen in de grote Zeeuwse steden. Nieuwe grote voorzieningen zoals zorg en onderwijs besteden nadrukkelijk aandacht aan goede OV-verbindingen. De provinciale rol is niet zozeer die van implementatie op lokaal, of regionaal niveau, maar van belangenbehartiger voor de regio's richting Rijk en Europa, gebiedsontwikkelaar en investeerder. De Provincie streeft ook naar behoud en versterking van vitale binnensteden en kernwinkelgebieden.</p>	<p><u>3.1.8 Voorzieningen</u> Inzet Provincie De Provincie zet zich in voor het toekomstbestendig maken van het Zeeuwse voorzieningenstelsel. Het bieden van een goede kwaliteit van voorzieningen is daarbij belangrijker dan de fysieke nabijheid. De Provincie streeft naar het goed bereikbaar maken van voorzieningen door middel van op de vraag afgestemd Openbaar Vervoer (OV) en waar mogelijk realisatie van (ontbrekende) kwalitatief hoogwaardige voorzieningen in de grote Zeeuwse steden. De provinciale rol is niet zozeer die van implementatie op lokaal, of regionaal niveau, maar van belangenbehartiger voor de regio's richting Rijk en Europa, gebiedsontwikkelaar en investeerder. De Provincie streeft ook naar behoud en versterking van vitale binnensteden en kernwinkelgebieden.</p>

- **Vrijkomend agrarisch vastgoed landelijk gebied**

De Provincie wil de agrarische sector voldoende ontwikkelingsmogelijkheden bieden en zoekt tevens naar mogelijkheden om (toekomstige) leegstand en verpaupering van vrijkomende agrarische bebouwing te beperken. De provincie wil samen met gemeenten en de agrarische sector verkennen in hoeverre hergebruik door de agrarische sector zelf kan worden bevorderd.

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
3.1.10 Landbouw				
Rol Provincie: Beleidsbepaler en leider + Belangenbehartiger				
Actie 5 – Verkenning hergebruik bestaande bebouwing agrarische sector	Overzicht praktijkvoorbeelden experiment elasticiteit planologie	Gemeenten, ZLTO, bedrijven	Overleg, menskracht	2016-2018

- **Minimale milieuoverlast voor burgers: het aantal geconstateerde overtredingen met overlast als gevolg is in 2018 afgenomen tov 2012.**

De indicator "geconstateerde overtredingen met overlast als gevolg" blijkt in de praktijk lastig hanteerbaar. Het is niet objectief vast te stellen of een overtreding wel of geen overlast geeft. Een indicator die wel mogelijk is om dit doel te monitoren is het aantal klachten, waarbij er sprake is van overlast die met een grote mate van zekerheid is toe te schrijven aan een bepaald bedrijf. Dit onafhankelijk van het antwoord op de vraag of er regels worden overschreden. Daarnaast zijn er klachten waarvan de oorzaak van de overlast niet wordt gevonden.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.2.2 Gezonde leefomgeving	Minimale milieuoverlast voor burgers	<ul style="list-style-type: none"> – Het aantal klachten over de milieusituatie is in 2018 lager dan in 2012 – Het aantal geconstateerde overtredingen met overlast als gevolg in 2018 afgenomen t.o.v. 2012 Het aantal klachten waarvan de oorzaak van de overlast wordt gevonden is in 2018 lager dan in 2012

- **Minder ernstige geurhinder:**

In opdracht van de provincie voert de RUD Zeeland alleen in bijzondere gevallen geurmetingen uit. Het betreft ingewikkelde en vooral kostbare metingen, waardoor deze indicator niet kan worden gemonitord in de praktijk. Ten aanzien van nieuwe locaties wordt er altijd gestreefd naar een acceptabel niveau van geuroverlast. Het aantal geurklachten is ook geen goede indicator om dit doel te monitoren, omdat conclusies trekken uit het aantal klachten is niet zinvol op het gebied van geur. Geurbeleving is zeer persoonsgebonden. Ook de persoonlijke omstandigheden op het betreffende moment kunnen mede bepalend zijn of iemand een klacht indient of niet. Sommige mensen klagen sneller of veelvuldiger dan anderen dat doen.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.2.5 Geur	Minder ernstige geurhinder	<ul style="list-style-type: none"> Gemeten en Gemelde geurhinder is in 2018 afgenomen t.o.v. 2012 In 2018 zijn er geen nieuwe locaties met gemelde geuroverlast t.o.v. 2012

- **Afvalstoffen**

Voorgesteld wordt de indicator: "Het percentage hergebruik van afval is in 2018 toegenomen ten opzichte van 2012" te schrappen omdat de Provincie geen invloed heeft op daadwerkelijk hergebruik van afval door bedrijven.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.2.8 Afvalstoffen	Goede afvalverwerking en	Afvalverwerkers voldoen in de planperiode aan de wettelijke eisen.

toename hergebruik	Het percentage hergebruik van afval is in 2018 toegenomen t.o.v. 2012. Alle nazorglocaties zijn afdoende beschermd.
--------------------	--

- **Uitwerking Omgevingsplan t.a.v. Europese Kaderrichtlijn Water en Overstromingsrisico's**

Inzake de Europese Kaderrichtlijn Water en de Richtlijn Overstromingsrisico's is het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 nader uitwerkt in een separate procedure. Tekstuele aanpassingen in het Omgevingsplan worden in deze herziening meegenomen.

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p>3.2.9 Hoogwaterveiligheid De inrichting van het gebied Aanvullend op het voorkomen van overstromingen kunnen slachtoffers en schade bij een onverhoopte doorbraak verder worden beperkt door regionale waterkeringen en door bij nieuwe bebouwing en infrastructuur rekening te houden met het overstromingsrisico. Dat geldt in het bijzonder voor vitale objecten als de energie- en drinkwatervoorziening en voor kwetsbare objecten als ziekenhuizen en verpleegtehuizen. De Provincie wil samen met de andere betrokken overheden komen tot een afweging van beleid en maatregelen, onder andere op basis van kosten en vermeden slachtoffers en schade. De Provincie zorgt voor kaarten waarop het overstromingsrisico is aangegeven.</p> <p>Verder wordt verwezen naar de bij het Omgevingsplan behorende en separaat vastgestelde Herziening omgevingsplan Zeeland (deel B): Europese Richtlijn Overstromingsrisico's 2016-2021.</p>	<p>3.2.9 Hoogwaterveiligheid De inrichting van het gebied Aanvullend op het voorkomen van overstromingen kunnen slachtoffers en schade bij een onverhoopte doorbraak verder worden beperkt door regionale waterkeringen en door bij nieuwe bebouwing en infrastructuur rekening te houden met het overstromingsrisico. Dat geldt in het bijzonder voor vitale objecten als de energie- en drinkwatervoorziening en voor kwetsbare objecten als ziekenhuizen en verpleegtehuizen. De Provincie wil samen met de andere betrokken overheden komen tot een afweging van beleid en maatregelen, onder andere op basis van kosten en vermeden slachtoffers en schade. De Provincie zorgt voor kaarten waarop het overstromingsrisico is aangegeven.</p>

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p>3.3.1 Oppervlaktewater Waterkwaliteit (...) Voor zowel de KRW-oppervlaktewaterlichamen als de overige binnendijkse oppervlaktewateren gleden inspanningsdoelen zoals vastgesteld in de specifieke planherziening Europese Kaderrichtlijn Water (zie voor meer informatie Planherziening Omgevingsplan Zeeland Europese Kaderrichtlijn Water 2016-2021).</p> <p>3.3.2 Grondwater Grondwaterkwaliteit Het grondwater in Zeeland voldoet uiterlijk in 2027 aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water, de Provincie is hiervoor verantwoordelijk (zie voor meer informatie Planherziening Omgevingsplan Zeeland Europese Kaderrichtlijn Water 2016-2021). (...)</p>	<p>3.3.1 Oppervlaktewater Waterkwaliteit (...) Voor zowel de KRW-oppervlaktewaterlichamen als de overige binnendijkse oppervlaktewateren gleden inspanningsdoelen zoals vastgesteld in de specifieke planherziening Europese Kaderrichtlijn Water (zie voor meer informatie Planherziening Omgevingsplan Zeeland Europese Kaderrichtlijn Water 2010-2015).</p> <p>3.3.2 Grondwater Grondwaterkwaliteit Het grondwater in Zeeland voldoet uiterlijk in 2027 aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water, de Provincie is hiervoor verantwoordelijk (zie voor meer informatie Planherziening Omgevingsplan Zeeland Europese Kaderrichtlijn Water 2010-2015). (...)</p>

- **Opstellen Kustvisie**

De Provincie zal het initiatief nemen tot een nadere uitwerking van de Provinciale Kustvisie; centraal daarin staat de manier waarop nieuwe ontwikkelingen voor economie, landschap en natuur gezamenlijk een plek aan de Zeeuwse Kust vinden. Hierbij wordt ook in gegaan op (tijdelijke) buitendijkse bebouwing zoals slaapstrandhuisjes. Verder zal in dat kader ook onderzocht worden welke ontwikkelingen wenselijk zijn in de direct aan het kustfundament grenzende bredere kustzone.

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
3.2.10 Medegebruik waterkeringen				
Rol Provincie: Beleidsbepaler en leider + Belangenbehartiger				
Actie 2 – Opstellen Provinciale Kustvisie	Opstellen integrale kustvisie	Gemeenten, maatsch. organisaties, ZMF, waterschap, RWS	Overleg, menskracht	2016-2018

- **Oppervlaktewater**

Toelichting: in de eerder vastgestelde tekst zijn KRW-doelen (waterkwaliteit) en WB21-doelen (wateroverlast) abusievelijk verwisseld. Ook zijn subdoelen en indicatoren met deze herziening in overeenstemming gebracht met geldend beleid.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.3.1 Oppervlaktewater	Minder wateroverlast Terugdringen regionale wateroverlast in het landelijk- en stedelijk gebied	In 2018 ligt het halen van de doelstellingen voor KRW – wateren voor 2027 op schema, zowel voor grondwater als voor oppervlaktewater. Het waterschap zorgt dat uiterlijk 2020 wordt voldaan aan de Waterbeheer 21ste eeuw normering. Uiterlijk in 2020 heeft het waterschap alle peilbesluiten geactualiseerd op basis van de gewenst grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR)-normen.
	Uitvoering kaderrichtlijn water Een goed en efficiënt functionerende waterketen	Vanaf 2012 wordt op basis van een convenant de samenwerking met de partners in de waterketen verbeterd t.o.v. 2012.
	Goede ecologische en chemische kwaliteit oppervlaktewater	Uiterlijk in 2020 heeft het waterschap alle peilbesluiten geactualiseerd op basis van de GGOR-normen. Alle regionale binnenwateren voldoen uiterlijk in 2027 aan de gestelde waterkwaliteitseisen voor de Kaderrichtlijn Water (KRW). In 2027 is 87,9 km. natte ecologische verbindingen en 24,5 km. brede natte (20 m. breed) ecologische verbindingen gerealiseerd. In 2018 is hiervan tenminste 20% gerealiseerd.
	Minder verdroging natuurgebieden	In 2027 is 88 km natte ecologische verbindingen en 27,5 km brede natte ecologische verbindingen gerealiseerd. In 2018 is hiervan tenminste 20% gerealiseerd. In 2027 is 3192 ha natuur qua waterhuishouding op orde.

- **Duurzaam gebruik van bodem en diepere ondergrond.**

Toelichting: in het Omgevingsplan zijn abusievelijk onjuiste subdoelen en indicatoren opgenomen bij bepaalde operationele doelen en omgekeerd. Met dit voorstel worden omissies gerepareerd.

Thema	Operationeel doel	Subdoelen / indicatoren
3.3.5 Duurzaam gebruik van bodem en diepere ondergrond	Goede nazorg saneringslocaties	Vanaf 2012 wordt bodeminformatie beschikbaar gesteld via www.zeeuwsbodemvenster.nl. De informatie wordt continu geactualiseerd. Saneringen en de nazorg daarvan worden beoordeeld, er wordt toezicht uitgeoefend en zo nodig wordt handhavend opgetreden.
	Informatievoorziening duurzaam bodemgebruik	Vanaf 2012 wordt bodeminformatie beschikbaar gesteld via www.zeeuwsbodemvenster.nl . De informatie wordt continu geactualiseerd.
	Betere naleving bodemsanering Praktijkgerichte kennisontwikkeling duurzaam bodemgebruik	In de planperiode zijn samen met medeoverheden, marktpartijen en kennisinstellingen pilotprojecten en studies uitgevoerd.

- **Afwegingszone Natuurnetwerk Zeeland**

Onder paragraaf 3.3.3, onderdeel 'Beschermd natuurgebieden' wordt de afwegingszone rond natuurgebieden geregeld. Verwezen wordt naar kaart 13 en de EHS en Natura2000gebieden. Rond de natuurgebieden geldt een zone van 100 meter waar bij nieuwe ontwikkelingen worden beoordeeld of der gevolgen zijn voor de natuur.

Bovengenoemde is niet correct. In het kader van nationale en internationale wetgeving is er geen afwegingsruimte bij gevolgen voor de aantasting van Natura2000-gebieden. Dit moet worden hersteld. De bufferzone van 100 meter is alleen van toepassing op de EHS gebieden.

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p><u>3.3.3 Kwaliteit en medegebruik natuurgebieden</u> Bescherming natuurgebieden De Provincie beschermt alle bestaande natuurgebieden en de agrarische gebieden van ecologische betekenis planologisch (zie Kaart 13 – Natuurnetwerk Zeeland en Natura 2000). Rond de natuurgebieden van het 'Natuurnetwerk Zeeland' (voorheen EHS) geldt een zone van 100 meter waar bij nieuwe ontwikkelingen worden beoordeeld of de gevolgen zijn voor de natuur. De gemeenten dienen de bestaande natuurgebieden en de agrarische gebieden van ecologische betekenis via een passende bestemming te beschermen. (...)</p>	<p><u>3.3.3 Kwaliteit en medegebruik natuurgebieden</u> Bescherming natuurgebieden De Provincie beschermt alle bestaande natuurgebieden en de agrarische gebieden van ecologische betekenis planologisch (zie Kaart 13 – EHS en Natura 2000). Rond natuurgebieden geldt een zone van 100 meter waar bij nieuwe ontwikkelingen wordt beoordeeld of er gevolgen zijn voor de natuur. De gemeenten dienen de bestaande natuurgebieden en de agrarische gebieden van ecologische betekenis via een passende bestemming te beschermen. (...)</p>

- **EHS en Natuurnetwerk Zeeland**

De term EHS (Ecologische Hoofdstructuur) is in het kader van de decentralisaties van het Rijk is vervangen door "Natuurnetwerk Zeeland". Voorstel is dit in het Omgevingsplan en de verordening op te nemen. Ook de titel van Kaart 13 van het Omgevingsplan moet worden aangepast. Daar waar in het Omgevingsplan en de verordening gesproken wordt over Ecologische Hoofdstructuur of EHS wordt dit vervangen door 'Natuurnetwerk Zeeland (voorheen EHS)'.

- **Gebiedsontwikkeling: zoeklocatie ziekenhuis**

De locatie Mortiere in Middelburg is niet langer in beeld voor een nieuwe ziekenhuis. De tekst wordt hierop aangepast.

Voorstel aangepaste beleidstekst	Huidige beleidstekst Omgevingsplan
<p>4.4.1 Gebiedsprogramma's en projecten Stedelijke gebiedsontwikkeling Middelburg/ Vlissingen. In de stedelijke ontwikkelingszone van de gemeenten Middelburg en Vlissingen is een twee-tal van provinciaal belang geachte ruimtelijke ontwikkelingen voorzien. De inpassing van een marienerskazerneterrein (70 ha tussen Vlissingen en Ritthem, indicatief aangegeven op kaart) is van provinciaal belang vanwege het feit dat de provincie de regionale initiatiefnemer en uitvoerder is en grondaankopen doet. Bovendien heeft de kazerne een gemeentegrensoverschrijdend effect. Belangrijk is dat ook oefening en training buiten de feitelijke kazernelocatie aan de orde is. De provincie zal daarom bezien welke terreinen (denk aan stranden, natuur-/bosgebieden en havengebieden) in medegebruik geschikt zijn voor oefening en training van Defensie. Het Admiraal de Ruyter ziekenhuis is voornemens om – inspelend op de veranderende vraag naar planbare zorgvoorzieningen in de toekomst – zich op een centrale plek op Walcheren te vestigen. De locatie Mortiere (indicatief aangegeven op kaart) wordt hiervoor door de provincie als geschikt gezien voor de ontwikkeling van de sociaal-maatschappelijke voorziening.</p>	<p>4.4.1 Gebiedsprogramma's en projecten Stedelijke gebiedsontwikkeling Middelburg / Vlissingen. In de stedelijke ontwikkelingszones van de gemeenten Middelburg en Vlissingen is een tweetal van provinciaal belang geachte ruimtelijke ontwikkelingen voorzien. De inpassing van een marienerskazerneterrein (70 ha tussen Vlissingen en Ritthem, indicatief aangegeven op kaart) is van provinciaal belang vanwege het feit dat de provincie de regionale initiatiefnemer en uitvoerder is en grondaankopen doet. Bovendien heeft de kazerne een gemeentegrensoverschrijdend effect. Belangrijk is dat ook oefening en training buiten de feitelijke kazernelocatie aan de orde is. De provincie zal daarom bezien welke terreinen (denk aan stranden, natuur-/bosgebieden en havengebieden) in medegebruik geschikt zijn voor oefening en training van Defensie. Het Admiraal de Ruyter ziekenhuis is voornemens om – inspelend op de veranderende vraag naar planbare zorgvoorzieningen in de toekomst – zich op een centrale plek op Walcheren te vestigen. De locatie Mortiere (indicatief aangegeven op kaart) wordt hiervoor door de provincie als geschikt gezien voor de ontwikkeling van de sociaal-maatschappelijke voorziening.</p>

- **ACTIES / INCIATOREN N.A.V. 4.12 - VTH**

De aanpassingen in de vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn in paragraaf 4.12 beschreven. De nieuwe en aangepaste acties zijn hieronder nader uitgewerkt.

Thema	Prestatie	Direct betrokken naast Provincie	Instrument	Uitvoering in jaar
4.4.2 Vergunningverlening en 4.4.3 Handhaving				
Rol Provincie: Kwaliteitsbewaker en scheidsrechter				
Actie 1 – Actualiseren vergunningen	Periodiek Eens in de 10 jaar de actualiteit van de vergunningen waarvoor de Provincie (deels) bevoegd gezag is toetsen en indien nodig reviseren	Gemeenten, Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018
Actie 2 – Verbeteren efficiënte aanpak	Opstellen risicoprofiel Zeeuwse bedrijven en werken met milieudoelelanaanpak	Gemeenten, Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018

Actie 3 – Verbeteren efficiënte handhaving	Toezicht en handhaving toesnijden op het risico-profiel van bedrijven	Gemeenten, Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018
	Projectmatig, thematisch, risico- en informatiegestuurd werken	Gemeenten, Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018
	Samenwerking met andere partijen uitbouwen en actief mengen in voortrajecten	Gemeenten, Bedrijven, RUD	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2012-2018
Actie 4 – Formuleren nieuw beleid voor VTH	Opstellen nieuw provinciaal beleid Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, inclusief specialisaties (Nota VTH + s).	RUD, bedrijven	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2016
Actie 5 – behoud van level playing field	Het opnemen van het behoud van een level playing field als vertrekpunt in de VTH + S nota	RUD, bedrijven	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2016
Actie 6 – Vernieuwen handhavingstrategie	Overnemen van de landelijke strategie voor handhaving en vergunningverlening in het VTH-beleid en over de implementatie afspraken maken met de RUD.	RUD, bedrijven	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2016-2017
Actie 7 – behoud van de kwaliteit op het gebied van VTH	Handhaven van het kwaliteitsniveau 2.1 en dit uitgangspunt vastleggen in een Verordening en daarvoor afstemming zoeken met gemeenten.	RUD, bedrijven, gemeenten	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2016
Actie 8 – verbeteren van samenwerking met handhavingpartners	Coördineren van samenwerking met handhavingpartners en zo nodig ook met partners op het gebied van vergunningverlening.	RUD, Openbaar ministerie, Veiligheidsregio, Politie, gemeenten, Rijkswaterstaat, waterschap	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)	2015 - 2018

- **Intensieve veehouderij**

In het Omgevingsplan is aangegeven wat onder een duurzame ontwikkeling wordt verstaan, namelijk "een ontwikkeling die een belangrijke kwaliteitsimpuls voor de omgeving oplevert". Dit betekent dat bij de ruimere ontwikkelingsmogelijkheden voor de bedrijven de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving centraal staat. Er moet immers sprake zijn van een belangrijke kwaliteitsimpuls voor de omgeving. Het is evident

dat bij een verslechterende milieukwaliteit er geen sprake kan zijn van een kwaliteitsimpuls voor de omgeving. De toelichting op de begripsspaling van de term 'verduurzaming' bij IV-bedrijven in de VRPZ is niet eenduidig. De toelichting van de VRPZ wordt verduidelijkt. De voorstellen behelzen geen beleidswijziging.

Voorstel nieuwe tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ
<p><u>Artikelsgewijze toelichting</u> <u>Artikel 1.1</u> (...) In dit artikel is eveneens een begripsbepaling voor “verduurzaming” opgenomen. In een concreet geval zal aannemelijk moeten worden gemaakt dat de vergroting van het bedrijfsvloeroppervlak gepaard gaat met het treffen van maatregelen die verder gaan dan hetgeen bij of krachtens de wet is voorgeschreven ten aanzien van milieu en dierenwelzijn. Deze maatregelen kunnen strekken tot milieuwinst (waaronder mede het terugdringen van geuroverlast wordt begrepen) en het versterken van omgevingskwaliteiten (waaronder mede de toepassing van een verantwoord stalontwerp en adequate landschappelijke inpassing worden begrepen). Het treffen van maatregelen ter bevordering van dierenwelzijn die verder gaan dan bij of krachtens de wet reeds is voorgeschreven en maatschappelijk verantwoord ondernemen (waaronder mede wordt begrepen het betrekken van de burger bij het verduurzaamde bedrijfsproces) kunnen mede strekken mede tot verduurzaming van de bedrijfsvoering. In de onderbouwing zal aan alle genoemde onderdelen aandacht moeten worden besteed en bezien zal moeten worden welke maatregelen in het concrete geval redelijkerwijs kunnen worden getroffen. Dit uitgangspunt betekent niet dat steeds op alle onderdelen een significante bijdrage wordt verlangd. In een concreet geval kan de uitkomst van de onderbouwing inhouden dat aan één of meer onderdelen geen of slechts een beperkte bijdrage wordt geleverd. Het totaal moet echter voldoen aan de norm dat een significante bijdrage wordt geleverd aan de verduurzaming van het bedrijf in relatie tot de omgeving, waarbij de milieukwaliteiten in ieder geval niet afnemen. De duurzame ontwikkeling is mede bedoeld om deze bedrijven een verantwoord bedrijfsperspectief te bieden. (...)</p>	<p><u>Artikelsgewijze toelichting</u> <u>Artikel 1.1</u> (...) In dit artikel is eveneens een begripsbepaling voor “verduurzaming” opgenomen. In een concreet geval zal aannemelijk moeten worden gemaakt dat de vergroting van het bedrijfsvloeroppervlak gepaard gaat met het treffen van maatregelen die verder gaan dan hetgeen bij of krachtens de wet is voorgeschreven ten aanzien van milieu en dierenwelzijn. Deze maatregelen kunnen strekken tot milieuwinst (waaronder mede het terugdringen van geuroverlast wordt begrepen) en het versterken van omgevingskwaliteiten (waaronder mede de toepassing van een verantwoord stalontwerp en adequate landschappelijke inpassing worden begrepen). Het treffen van maatregelen ter bevordering van dierenwelzijn die verder gaan dan bij of krachtens de wet reeds is voorgeschreven en maatschappelijk verantwoord ondernemen (waaronder mede wordt begrepen het betrekken van de burger bij het verduurzaamde bedrijfsproces) kunnen mede trekken tot verduurzaming van de bedrijfsvoering. In de onderbouwing zal aan alle genoemde onderdelen aandacht moeten worden besteed en bezien zal moeten worden welke maatregelen in het concrete geval redelijkerwijs kunnen worden getroffen. Dit uitgangspunt betekent niet dat steeds op alle onderdelen een significante bijdrage wordt verlangd. In een concreet geval kan de uitkomst van de onderbouwing inhouden dat aan één of meer onderdelen geen of slechts een beperkte bijdrage wordt geleverd. Het totaal moet echter voldoen aan de norm dat een significante bijdrage wordt geleverd aan de verduurzaming van het bedrijf. De duurzame ontwikkeling is mede bedoeld om deze bedrijven een verantwoord bedrijfsperspectief te bieden. (...)</p>

- **Molenbiotoop**

In de vroegere Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV, tot 2012) stond helder opgenomen, wanneer rekening gehouden diende te worden met het molenbiotoop (Artikel 2.16.1 PRV). In de huidige Verordening Ruimte Provincie Zeeland (VRPZ) is onduidelijkheid ontstaan. Dit zorgt voor onduidelijkheid bij gemeenten, wanneer zij nu wel of niet het molenbiotoop dienen op te nemen of een beschrijving van de molen dienen te geven in de toelichting. Voorgesteld wordt om de tekst uit de PRV weer te gebruiken.

Om de leesbaarheid te verbeteren wordt daarnaast voorgesteld om artikel 2.17 (landschap en erfgoed) op te knippen in artikel 2.17 (landschap) en artikel 2.18 (molenbiotoop).

Voorstel nieuwe tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ
<p>Molenbiotoop Artikel 2.18 1. In de toelichting bij een bestemmingsplan wordt inzicht gegeven in de cultuurhistorische waarde van in of nabij het plangebied aanwezige traditionele windmolens. 2. Een bestemmingsplan bevat regels tot behoud van windvang van de in of nabij het plangebied aanwezige traditionele windmolens. In ieder geval worden in een bestemmingsplan op zodanige wijze bestemmingen aangewezen dan wel regels gegeven dat binnen een straal van 100 meter gerekend vanuit het middelpunt van de traditionele windmolen geen nieuwe bebouwing en beplanting wordt toegelaten hoger dan het laagste punt van de verticaal staande wieden. 3 Het bepaalde in het tweede lid, tweede volzin is niet van toepassing op: a. Bestaand gebruik en bestaande bebouwing; b. Het toelaten van een bouwwerk dat, gezien vanuit de molen, aan de achterzijde van bestaande bebouwing wordt opgericht en waarbij de hoogte en de breedte blijft binnen de hoogte en de breedte van de bestaande bebouwing waarachter het bedoelde bouwwerk wordt opgericht; c. Het toelaten van een bouwwerk dat strekt ter vervanging van bestaande bebouwing en dat al dan niet wordt gebouwd ten behoeve van een andere functie dan de functie van de bestaande bebouwing voor zover de bebouwingmogelijkheden, krachtens het vigerende bestemmingsplan waarin de bestaande bebouwing is toegelaten, niet wordt vergroot. In afwijking van de vorige volzin mogen meer bebouwingmogelijkheden worden geboden indien in de toelichting bij het bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat geen nadelige effecten zullen optreden voor de windvang en de cultuurhistorische waarde van de molen. 4 In een bestemmingsplan worden voorts op zodanige wijze bestemmingen aangewezen dan wel regels gegeven dat binnen een straal van 400 meter gerekend vanuit het middelpunt van de traditionele windmolen een zekere mate van vrije windvang is gewaarborgd.</p> <p>Toelichting bij 2.18 Aan het behoud en de bescherming van cultuurhistorisch waardevolle elementen wordt in het</p>	<p>Landschap en Erfgoed Artikel 2.17 (...) 2. Een bestemmingsplan strekt mede tot behoud en bescherming van de in het eerste lid bedoelde landschappelijke en cultuurhistorische waarden en stelt daartoe regels. 3. Een bestemmingsplan bevat regels tot behoud van windvang van de in of nabij het plangebied aanwezige traditionele windmolens. In ieder geval worden in een bestemmingsplan op zodanige wijze bestemmingen aangewezen dan wel regels gegeven dat binnen een straal van 100 meter gerekend vanuit het middelpunt van de traditionele windmolen geen nieuwe bebouwing en beplanting worden toegelaten hoger dan het laagste punt van de verticaal staande wieden . (...)</p> <p>Toelichting bij 2.17 De bescherming van molenbiotopen betreft vooral behoud van een vrije windvang en het behoud van de belevingswaarde / het historisch karakter van de omgeving. De verordening schrijft voor dat de plantoelichting inzicht moet bieden in de cultuurhistorische waarde van windmolens en het omringende gebied. Het plan dient eveneens waarborgen te bieden ter bescherming van de molenbiotopen en van (een bepaalde mate van) vrije windvang. (...)</p>

<p>Omgevingsplan aandacht besteed. Als bijzonder en concreet element van dit beleid worden cultuurhistorisch waardevolle 'molenbiotopen' genoemd. Dit beleidsonderdeel wordt als provinciaal belang aangemerkt. Gemeenten dienen hiermee rekening te houden bij het opstellen van bestemmingsplannen. De bescherming van molenbiotopen betreft vooral behoud van een vrije windvang en het behoud van de belevingswaarde / het historisch karakter van de omgeving. De verordening schrijft voor dat de plantoelichting inzicht moet bieden in de cultuurhistorische waarde van windmolens. Het plan dient eveneens waarborgen te bieden ter bescherming van de cultuurhistorische waarde van de molen en van (een bepaalde mate van) vrije windvang. (...)</p>	
---	--

- **Regionale waterkeringen**

Een deel van de toelichting bij artikel 2.11 Regionale waterkeringen van de VRPZ is niet langer actueel. De tekst wordt geschrapt.

Voorstel aangepaste tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ 2012-2018
<p><u>Toelichting bij artikel 2.11</u> (...) Voor de begrenzing van de regionale keringen is gebruik gemaakt van het voorontwerp-besluit tot wijziging van de kaartbijlage bij de waterverordening Zeeland dat GS op 28 september 2010 hebben vastgesteld en dat van 6 oktober t/m 17 november 2010 ter inzage heeft gelegen. GS hebben op 25 januari 2011 het ontwerpbesluit ongewijzigd vastgesteld.</p>	<p><u>Toelichting bij artikel 2.11</u> (...) Voor de begrenzing van de regionale keringen is gebruik gemaakt van het voorontwerp-besluit tot wijziging van de kaartbijlage bij de waterverordening Zeeland dat GS op 28 september 2010 hebben vastgesteld en dat van 6 oktober t/m 17 november 2010 ter inzage heeft gelegen. GS hebben op 25 januari 2011 het ontwerpbesluit ongewijzigd vastgesteld.</p>

- **Natuurnetwerk Zeeland / Bestaande natuur**

Het stellen van regels ter bescherming van het Natuurnetwerk bij provinciale verordening is een verplichting die voortvloeit uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De regels uit het Barro ten aanzien van de bescherming van het Natuurnetwerk zijn niet volledig overgenomen in de VRPZ. Het gaat hier om de aspecten "oppervlakte", "samenhang" en "zorgvuldige onderbouwing". Dit moet worden hersteld. Het is gewenst het beschermende beleid tevens te verwoorden in de herziening van het Omgevingsplan.

Voorstel nieuwe tekst VRPZ	Huidige tekst VRPZ
<p><u>Bestaande natuur</u> <u>Artikel 2.12</u> 4. De wezenlijke kenmerken en waarden van de op kaart 8 aangegeven gebieden met de aanduiding Bestaande natuur zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. De natuurdoelen zijn vermeld in het</p>	<p><u>Bestaande natuur</u> <u>Artikel 2.12</u> 4. De wezenlijke kenmerken en waarden van de op kaart 8 aangegeven gebieden met de aanduiding Bestaande natuur zijn vermeld in het Natuurbeheerplan Zeeland 2011 zoals dat luidt op de datum van vaststelling van deze verordening.</p>

<p>Natuurbeheerplan Zeeland 2016 zoals dat luidt op de datum van vaststelling van de eerste wijziging van deze verordening.</p> <p>5. In een bestemmingsplan worden geen bestemmingen aangewezen of regels gesteld die, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, mogelijk maken dat de wezenlijke kenmerken of waarden van de op kaart 8 aangegeven gebieden met de aanduiding Bestaande natuur per saldo significant worden aangetast. Ook mag de bestemming niet leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte van de gronden, of tot een significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur. In de toelichting bij een bestemmingsplan waarin, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, nieuwe bebouwing of nieuwe vormen van grondgebruik worden toegelaten wordt aannemelijk gemaakt dat de in de vorige volzin bedoelde aantasting en vermindering zich niet voordoet.</p> <p>6. Het eerste en het vijfde lid zijn niet van toepassing op het aanwijzen van bestemmingen of het geven van regels waarbij:</p> <ol style="list-style-type: none"> sprake is van een groot openbaar belang en er geen reële andere mogelijkheden zijn en de negatieve effecten op de in het vierde lid bedoelde wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang zoveel mogelijk worden beperkt door het treffen van mitigerende maatregelen en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd volgens de in bijlage 4 beschreven voorwaarden. <p><u>Agrarisch gebied met ecologische betekenis</u> <u>Artikel 2.13</u></p> <p>4. In een bestemmingsplan worden geen bestemmingen aangewezen of regels gesteld die, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, mogelijk maken dat de wezenlijke kenmerken of waarden van de op kaart 9 aangegeven gebieden met de aanduiding Agrarisch gebied van ecologische betekenis per saldo significant worden aangetast. Ook mag de bestemming niet leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte van de gronden of tot een significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur. In de toelichting bij een bestemmingsplan waarin, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, nieuwe bebouwing of nieuwe vormen van grondgebruik worden toegelaten wordt aannemelijk gemaakt dat de in de vorige volzin bedoelde aantasting en vermindering zich niet voordoet.</p>	<p>5. In een bestemmingsplan worden geen bestemmingen aangewezen of regels gesteld die, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, mogelijk maken dat de wezenlijke kenmerken of waarden van de op kaart 8 aangegeven gebieden met de aanduiding Bestaande natuur per saldo significant worden aangetast. In de toelichting bij een bestemmingsplan waarin, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, nieuwe bebouwing of nieuwe vormen van grondgebruik worden toegelaten wordt aannemelijk gemaakt dat de in de vorige volzin bedoelde aantasting zich niet voordoet.</p> <p>6. Het eerste en het vijfde lid zijn niet van toepassing op het aanwijzen van bestemmingen of het geven van regels waarbij:</p> <ol style="list-style-type: none"> sprake is van een groot openbaar belang en er geen reële andere mogelijkheden zijn en de negatieve effecten op de in het vierde lid bedoelde wezenlijke kenmerken en waarden worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd volgens de in bijlage 4 beschreven voorwaarden. <p><u>Agrarisch gebied met ecologische betekenis</u> <u>Artikel 2.13</u></p> <p>4. In een bestemmingsplan worden geen bestemmingen aangewezen of regels gesteld die, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, mogelijk maken dat de wezenlijke kenmerken of waarden van de op kaart 9 aangegeven gebieden met de aanduiding Agrarisch gebied van ecologische betekenis per saldo significant worden aangetast. In de toelichting bij een bestemmingsplan waarin, ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, nieuwe bebouwing of nieuwe vormen van grondgebruik worden toegelaten wordt aannemelijk gemaakt dat de in de vorige volzin bedoelde aantasting zich niet voordoet.</p> <p>5. In een bestemmingsplan waarin bestemmingen worden aangewezen dan wel regels worden gegeven voor de in het eerste lid bedoelde gebieden wordt de regel gesteld dat het zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders verboden is in het bestemmingsplan nader te omschrijven werken,</p>
---	--

<p>5. In een bestemmingsplan waarin bestemmingen worden aangewezen dan wel regels worden gegeven voor de in het eerste lid bedoelde gebieden wordt de regel gesteld dat het zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders verboden is in het bestemmingsplan nader te omschrijven werken, geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden uit te voeren die een nadelig effect kunnen hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte van de gronden of samenhang tussen gebieden. Daarbij wordt de regel gesteld dat de in de vorige volzin bedoelde omgevingsvergunning uitsluitend wordt verleend indien de wezenlijke kenmerken en waarden per saldo niet significant worden aangetaast dan wel de mogelijkheden voor herstel van die waarden niet worden verkleind.</p> <p>6. Het eerste, vierde en vijfde lid zijn niet van toepassing op het aanwijzen van bestemmingen of het geven van regels waarbij:</p> <p>a. sprake is van een groot openbaar belang en</p> <p>b. er geen reële andere mogelijkheden zijn en</p> <p>c. de negatieve effecten op de in het derde lid bedoelde wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang worden beperkt door het treffen van mitigerende maatregelen en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd volgens de in bijlage 4 beschreven voorwaarden.</p> <p><u>Wijziging begrenzing EHS</u> <u>Artikel 2.15</u></p> <p>1. Gedeputeerde staten kunnen de begrenzing van de op de kaarten 8 en 9, behorende bij deze verordening, aangegeven gebieden en de aanduiding van wezenlijke kenmerken en waarden van de gebieden wijzigen ten behoeve van:</p> <p>a. een verbetering van de samenhang of een betere planologische inpassing van de ecologische hoofdstructuur voor zover:</p> <p>1° de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur worden behouden en</p> <p>2° de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur ten minste gelijk blijft.</p> <p>b. een kleinschalige ontwikkeling voor zover:</p> <p>1° de aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden en samenhang tussen gronden beperkt is en</p> <p>2° de ontwikkeling per saldo gepaard gaat met een versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur of een vergroting van de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur en</p> <p>3° de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur ten minste gelijk blijft.</p>	<p>geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden uit te voeren die een nadelig effect kunnen hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarbij wordt de regel gesteld dat de in de vorige volzin bedoelde omgevingsvergunning uitsluitend wordt verleend indien de wezenlijke kenmerken en waarden per saldo niet significant worden aangetaast dan wel de mogelijkheden voor herstel van die waarden niet worden verkleind.</p> <p>6. Het eerste, vierde en vijfde lid zijn niet van toepassing op het aanwijzen van bestemmingen of het geven van regels waarbij:</p> <p>a. sprake is van een groot openbaar belang en</p> <p>b. er geen reële andere mogelijkheden zijn en</p> <p>c. de negatieve effecten op de in het derde lid bedoelde wezenlijke kenmerken en waarden worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd volgens de in bijlage 4 beschreven voorwaarden.</p> <p><u>Wijziging begrenzing EHS</u> <u>Artikel 2.15</u></p> <p>1. Gedeputeerde staten kunnen de begrenzing van de op de kaarten 8 en 9, behorende bij deze verordening, aangegeven gebieden en de aanduiding van wezenlijke kenmerken en waarden van de gebieden wijzigen ten behoeve van:</p> <p>a. een verbetering van de samenhang of een betere planologische inpassing van de ecologische hoofdstructuur voor zover:</p> <p>1° de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur worden behouden en</p> <p>2° de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur ten minste gelijk blijft.</p> <p>b. een kleinschalige ontwikkeling voor zover:</p> <p>1° de aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden beperkt is en</p> <p>2° de ontwikkeling per saldo gepaard gaat met een versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur of een vergroting van de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur en</p> <p>3° de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur ten minste gelijk blijft.</p> <p>c. de in artikel 2.12 en 2.13, zesde lid onder c bedoelde mitigerende en compenserende maatregelen.</p>
---	--

<p>4° de voorgenomen wijziging zorgvuldig is onderbouwd, waarbij blijkt uit de bij het bestemmingsplan behorende toelichting in ieder geval alternatieven zijn afgewogen.</p> <p>c. de in artikel 2.12 en 2.13, zesde lid onder c bedoelde mitigerende en compenserende maatregelen.</p> <p><u>Toelichting bij 2.12 t/m 2.16</u></p> <p>De in deze artikelen neergelegde regeling is mede opgesteld in verband met het ontwerp-Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, eerste aanvulling (AMvB Ruimte).</p> <p>(...)</p> <p>De omschrijving in het eerste lid dat voor de bedoelde gebieden primair de bestemming Natuur, Bos, Beschermde- of Waardevolle dijk moet worden aangewezen sluit niet uit dat in bedoelde gebieden ook andere functies kunnen worden toegelaten. In de eerste plaats kan daarbij worden gedacht aan bestaand gebruik en bestaande bebouwing zoals bedoeld in het tweede lid. Voorts is het toegelaten binnen bedoelde gebieden bebouwing of vormen van grondgebruik toe te laten indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden, opervlakte en samenhang van een gebied per saldo niet significant aantasten.</p> <p>(...)</p>	<p><u>Toelichting bij 2.12 t/m 2.16</u></p> <p>De in deze artikelen neergelegde regeling is mede opgesteld in verband met het ontwerp Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, eerste aanvulling (AMvB Ruimte).</p> <p>(...)</p> <p>De omschrijving in het eerste lid dat voor de bedoelde gebieden primair de bestemming Natuur, Bos, Beschermde- of Waardevolle dijk moet worden aangewezen sluit niet uit dat in bedoelde gebieden ook andere functies kunnen worden toegelaten. In de eerste plaats kan daarbij worden gedacht aan bestaand gebruik en bestaande bebouwing zoals bedoeld in het tweede lid. Voorts is het toegelaten binnen bedoelde gebieden bebouwing of vormen van grondgebruik toe te laten indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van een gebied per saldo niet significant aantasten.</p> <p>(...)</p>
--	---

6. Bijlagen

6.1. Financiële kaders

6.1.1. Proceskosten herziening

In de startnotitie is aangekondigd dat een beperkt budget nodig is voor proceskosten van de herziening. Dit betreft voornamelijk advertentiekosten voor de inspraakprocedure en kosten voor drukwerk. Binnen de begroting zijn hier geen middelen voor beschikbaar gesteld. De totale kosten worden geraamd op €15.000,- (€5.000,- advertentiekosten en €10.000,- kopieekosten). Kosten voor een MER of aanvullend onderzoek zijn niet aan de orde.

6.1.2. Financiële gevolgen van de herziening

Het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 geeft in paragraaf 4.5 inzicht in de acties die noodzakelijk zijn voor uitvoering van het plan en welke kosten daarmee gemoeid zijn. Na vaststelling van het Omgevingsplan wordt jaarlijks een jaarplan opgesteld waarin over de inzet van het voorgaande jaar wordt gerapporteerd en een bestedingsvoorstel voor het nieuwe jaar wordt gedaan.

De aanvullend op middelen uit andere beleidsplannen benodigde financiële inzet werd bij de start van het Omgevingsplan geraamd op €5.390.000,-. Deze financiële inzet is ingedeeld in drie deelprogramma's:

- *Kust en Deltawateren* (€825.000,-)
- *Impuls woningmarkt* (€3.500.000,-)
- *Instrumenten Omgevingsplan* (€1.065.000,-)

Voor het deelprogramma plattelandsontwikkeling is geen financiële bijdrage geraamd, omdat nog onvoldoende duidelijk was hoe het programma Platteland 2.0 er uit zou zien.

Deze bedragen zijn door Provinciale Staten tot en met 2018 beschikbaar gesteld in de meerjarenbegroting. De bedragen zijn verdeeld over de begrotingsprogramma's Milieu (03), Ruimtelijke Omgeving (04), Water (05), Natuur en Landschap (06) en Economie (07). In de jaren 2013, 2014 en 2015 zijn deze bedragen structureel gewijzigd door indexering, het vervallen van acties en bezuinigingen.

De tussentijdse herziening van het Omgevingsplan heeft gevolgen voor een aantal doelstellingen en acties waar inzet van financiële middelen voor nodig is. De grootste wijziging is de financiering van een bestuurlijk toegezegde bijdrage van de Provincie aan uitvoering van de Rijksstructuurvisie voor de Grevelingen en het Volkerak-Zoommeer. Hiervoor is jaarlijks €685.000,- nodig om aan de toezeggingen te voldoen. Provinciale Staten hebben op 13 februari 2015 besloten dat dit bedrag moet worden gedekt uit de stelpost die voor het omgevingsplan in 2012 is gecreëerd. In het jaarplan 2016 is dit als uitgangspunt genomen en worden voorstellen gedaan welke andere uitgaven daardoor niet worden gedaan. Waar door deze verschuiving acties niet langer uitvoerbaar zijn, zijn die in deze herziening gewijzigd. Daarnaast is voor de nieuwe actie 'opstellen van een kustvisie' een bedrag gereserveerd om proceskosten te dekken.

Een nieuwe opgave waar aanzienlijke financiële inzet aan verbonden is, is het oprichten van een herstructureringsfonds voor bedrijventerreinen. In het coalitieakkoord "Krachten bundelen" is daarvoor inzet van aanvullende middelen ter hoogte van €1.000.000,- voorzien. Deze aanvullende middelen maken geen onderdeel uit van de begrotingspost omgevingsplan.

6.1.3. Zero-based budgetting

Voor de jaren 2017 en verder wordt de begroting fundamenteel herzien en via een zero-basedbudgetting-operatie van de grond af aan opnieuw opgebouwd. Dit betekent dat ook de bestedingen in het kader van het Omgevingsplan Zeeland worden heroverwogen.

Bij deze partiële herziening van het omgevingsplan wordt vooralsnog het financiële kader uit 2012 als uitgangspunt gehanteerd. Omdat de uitgaven voor het omgevingsbeleid in de begroting zijn opgenomen als stelpost, worden middelen jaarlijks beschikbaar gesteld op basis van een jaarplan. De uitkomst van de zero-basedbudgetting-operatie zal daarom in het jaarplan 2017 worden verwerkt.

6.2. Conclusies naar aanleiding van inspraakprocedure

6.2.1. Inspraakprocedure kadernota

Provinciale Staten hebben op 3 juli 2015 de kadernota herziening Omgevingsplan 2012-2018 vastgesteld. De kadernota heeft voor inspraak ter inzage gelegen van 15 juli tot en met 8 september 2015. De inspraakreacties en antwoorden zijn gebundeld in de antwoordnota behorende bij deze ontwerp-herziening.

De inspraakreacties op de kadernota zijn aanleiding tot wijzigingen in de ontwerp-herziening op de volgende onderwerpen:

Algemeen:

De invoering van de Omgevingswet in 2018 leidt tot de integratie van tientallen wetten en honderden regelingen voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Het voornaamste doel van de wet is om aan burgers en bedrijven een eenduidiger en eenvoudiger systeem van regels te bieden. Ook wordt beoogd meer ruimte te beiden aan provincies en gemeenten om vanuit eigen rol en taken regels op te stellen. Tot het moment dat de Omgevingswet in werking is getreden zijn wij gebonden aan de vigerende wet- en regelgeving.

Daar waar landelijke experimenten in het kader van de crisis- en herstelwet worden aangewezen binnen de provincie, wil de Provincie meewerken binnen de kaders van de in het Omgevingsplan beoogde doelstellingen.

Agrarisch vastgoed:

Aan de ontwerp-herziening is een actiepunt toegevoegd dat de Provincie samen met gemeenten en de agrarische sector verkent in hoeverre bebouwing in het landelijk gebied voor hergebruik door de agrarische sector kan worden gerealiseerd.

Daarnaast is de beleidskeuze in de kadernota aangepast. Bij de omschakeling van een agrarische bestemming naar een woonbestemming verkennen gemeenten de mogelijkheden voor de invulling van de opstallen voor een NED. Indien een NED niet wenselijk of mogelijk blijkt, stellen gemeenten voorwaarden aan de omschakeling van agrarisch naar wonen waarbij verzekerd wordt dat de oppervlakte aan bijgebouwen in lijn wordt gebracht met de bij de woning gebruikelijke omvang (met uitzondering van cultuurhistorische waardevolle bebouwing).

Dit biedt meer ruimte voor maatwerk voor gemeenten en eigenaren.

Agrarische onderzoeksbedrijven:

De beleidstekst in de ontwerp-herziening is verduidelijkt wat betreft de mogelijkheden van nieuwvestiging voor agrarische onderzoeksbedrijven.

Bebouwing in de kust:

De inspraakreacties zijn aanleiding om in de beleidstekst van de ontwerp-herziening nadrukkelijk aandacht te besteden aan een integrale benadering van economische ontwikkeling en bescherming van landschap bij ontwikkelingen in de kust.

6.2.2. Inspraakprocedure ontwerp herziening

Gedeputeerde Staten van Zeeland hebben op 20 oktober 2015 de ontwerp herziening Omgevingsplan 2012-2018 en het ontwerp van de eerste wijziging van de Verordening Ruimte Provincie Zeeland (VRPZ)

vastgesteld. De ontwerp herziening en eerste wijziging VRPZ hebben vanaf 28 oktober tot en met 8 december 2015 ter inzage gelegen in de Abdij 6 te Middelburg en in de gemeentehuizen in Zeeland. De ontwerp herziening en eerste wijziging VRPZ zijn ook digitaal aangeboden via www.zeeland.nl

Tijdens de inspraakperiode heeft een ieder schriftelijk een inspraakreactie over de ontwerpen ter kennis van Gedeputeerde Staten kunnen brengen.

Zienswijzen

Tijdens de periode van ter inzage legging zijn 26 zienswijzen ontvangen op de ontwerp herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en eerste wijziging van de Verordening Ruimte Provincie Zeeland. In de Antwoordnota herziening Omgevingsplan 2012-2018 en eerste wijziging van de Verordening Ruimte Provincie Zeeland, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Zeeland op 2 februari 2016, zijn de zienswijzen beantwoord.

De zienswijzen hebben geleid tot de volgende wijzigingen:

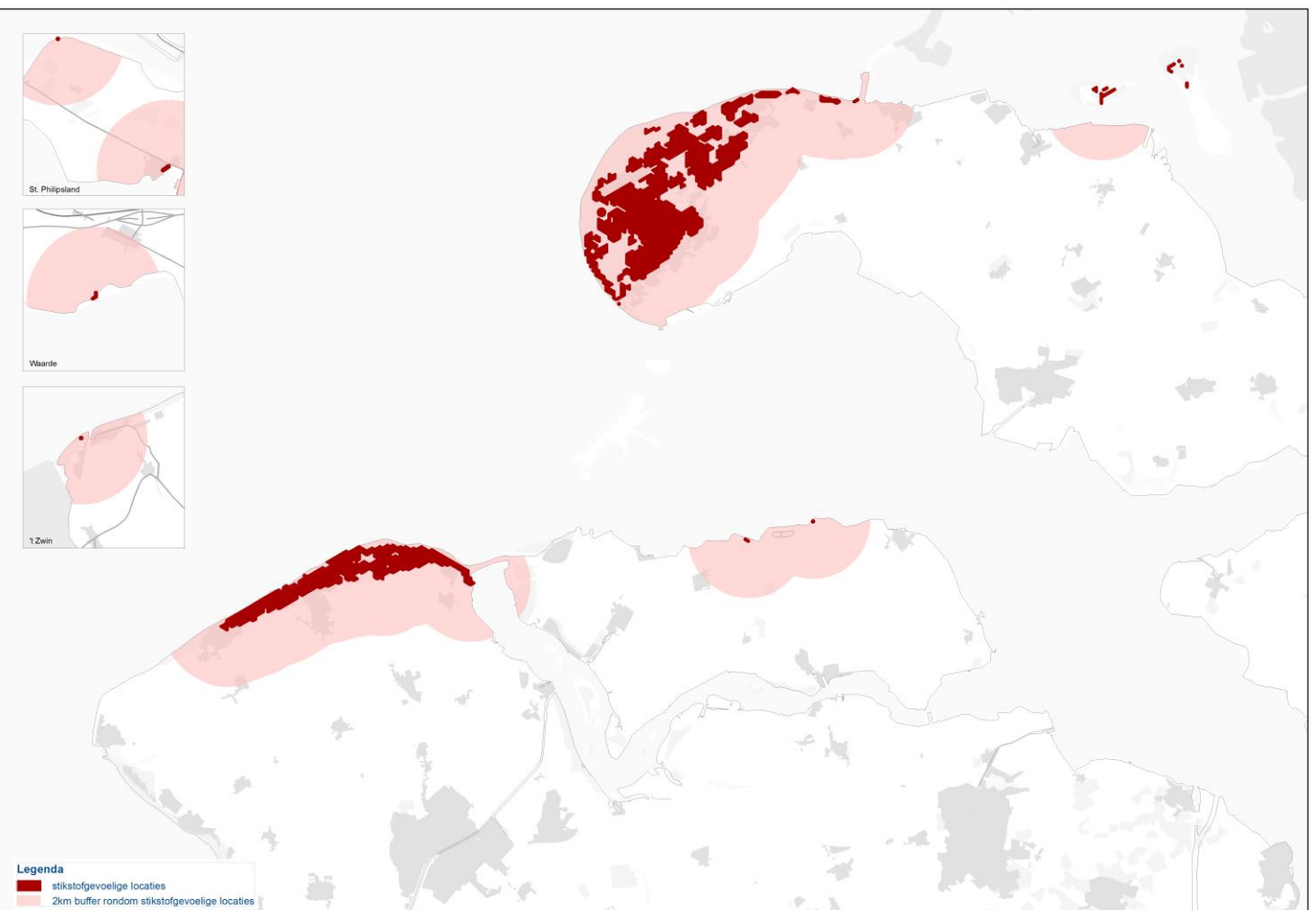
1. De inzet is om binnen een half jaar na vaststelling van de herziening te komen tot nieuwe regionale bedrijventerreinprogramma's. Waar nodig zal de provincie ondersteuning bieden of interveniëren.
2. Als extra actie is toegevoegd dat de provincie met betrokkenen een verkenning uitvoert naar kansen en opgaven voor opwekking van duurzame energie en die opneemt in een 'Kansenkaart duurzame energie Zeeland'.
3. De mogelijkheid wordt geboden om bestaande glastuinbouwlocaties en bedrijfslocaties te benutten voor plaatsing van zonnepanelen.
4. In de beleidstekst en verordening wordt beschreven welke voorwaarden gelden voor bebouwing in het kustfundament bij de recreatieve Hotspots buiten de begrenzing bestaand bebouwd gebied.
5. Cadzand-Bad wordt in de tekst expliciet benoemd als bebouwingsconcentratie
6. De toelichtende tekst over verduurzaming van de intensieve veehouderij is verduidelijkt.
7. De mogelijkheden voor nieuwe veehouderij in relatie tot de PAS en AAZ is verhelderd.
8. Een aantal verduidelijkende tekstuele wijzigingen op de volgende onderwerpen:
 - verplaatsing en nieuwvestiging van grondgebonden agrarische onderzoeksbedrijven
 - definitie grootschalige bedrijventerreinen in relatie tot kleinschalige terreinen en NED's
 - cultuurhistorische bebouwing in relatie tot (voormalige) agrarische bebouwing
 - mogelijkheden voor bebouwing buiten het bouwvlak
 - verantwoordelijkheid voor bestemmingsplanmatige verankering van transportleidingen
 - de regels voor de molenbiotoop

6.2.3. Ambtshalve wijzigingen ten opzichte van de ontwerp herziening omgevingsplan en VRPZ

Naast wijzigingen als gevolg van de zienswijzen, zijn er ook ambtshalve wijzigingen doorgevoerd ter verbetering van de nota en onderliggende stukken.

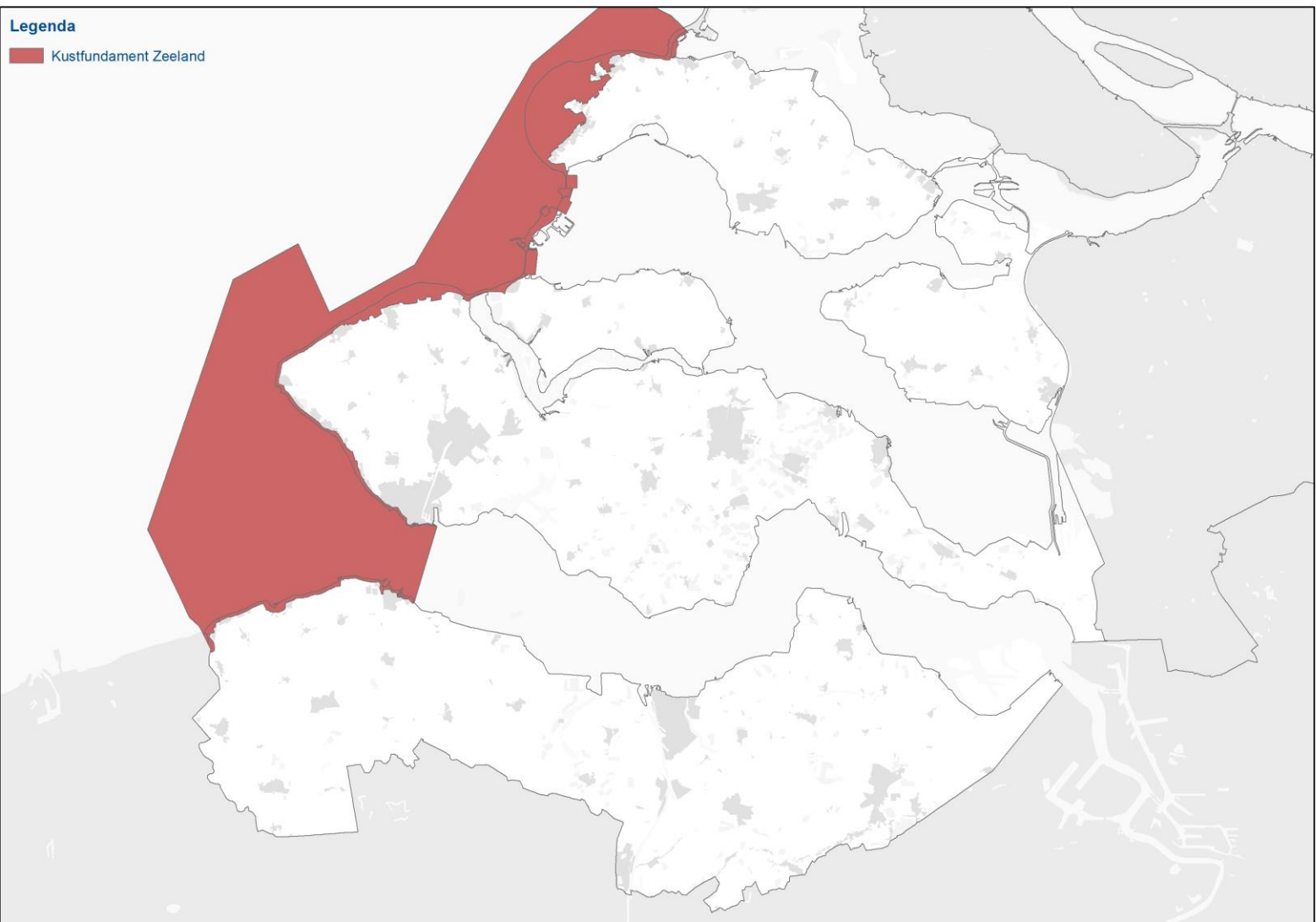
1. In alle documenten zijn spel-, taal- en opmaakfouten hersteld.
2. De titel van het document is aangepast om beter aan te sluiten bij de gebruikelijke juridische termen, waardoor de titel nu luidt "Herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en eerste wijziging van de Verordening Ruimte Provincie Zeeland".
3. De grafiek bevolkingsontwikkeling Zeeland in Hoofdstuk 3 is geactualiseerd.
4. De mogelijkheid wordt geboden om tuinen te benutten voor plaatsing van zonnepanelen voor kleine opstellingen.
5. Na de inspraakperiode heeft de minister van I&M bekendgemaakt dat de voorgenomen beleidswijziging ten aanzien van bebouwing in het kustfundament wordt ingetrokken. De beleidsvoorstellen zijn hierop aangepast.
6. Het kaartmateriaal is groter afgedrukt om de leesbaarheid te verbeteren.

6.3. Kaart PAS-gebieden

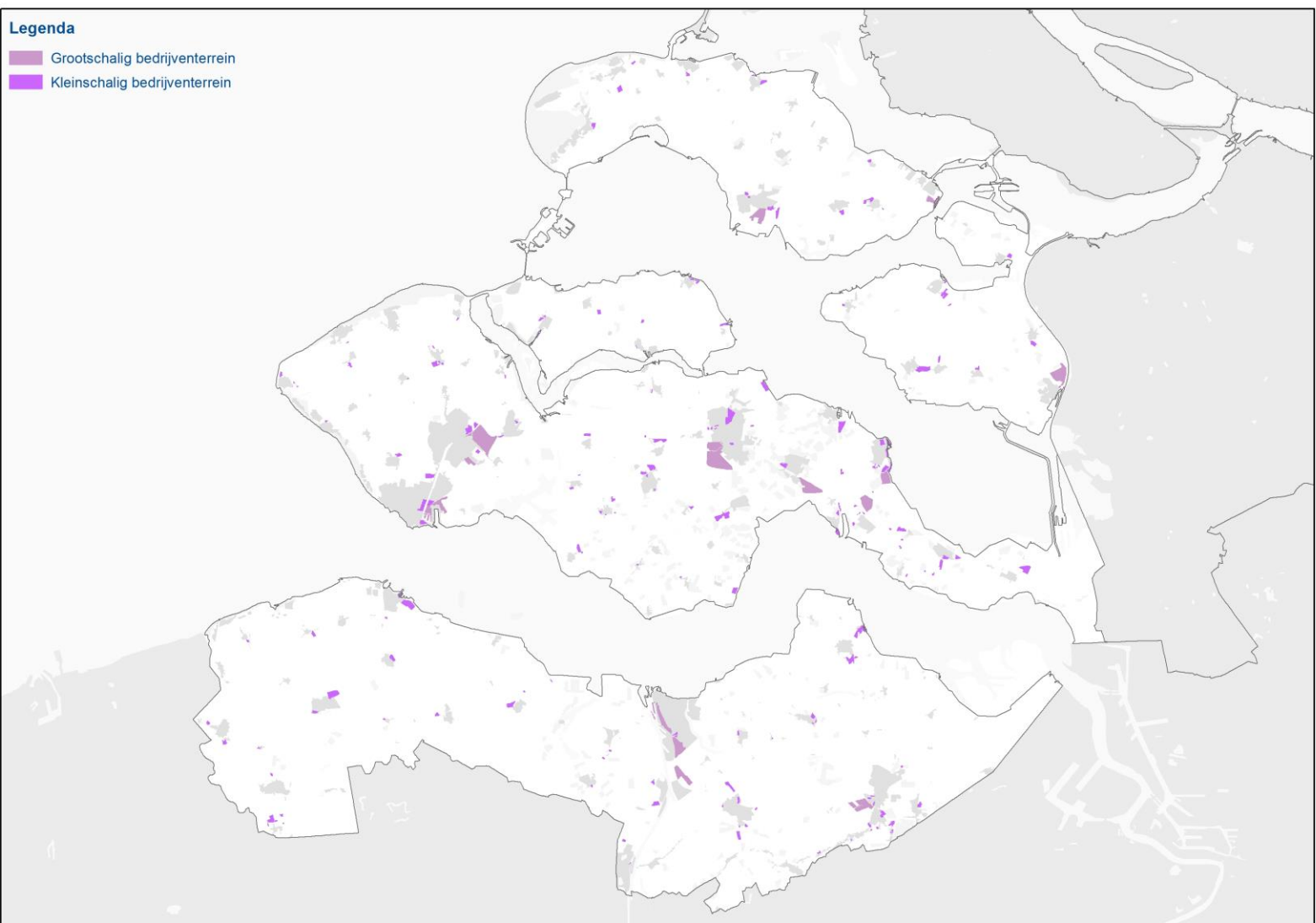

Toelichting: De rode punten (hexagonen) geven de locaties aan binnen de PAS-gebieden (Grevelingen, Krammer-Volkerak, Kop van Schouwen, Oosterschelde, Manteling van Walcheren, Westerschelde en Zwin) waarvoor in het kader van het PAS-programma een (beperkte) hoeveelheid ontwikkelruimte stikstof is toegekend.

De lichtrode cirkels geven een indicatieve zone van 2 kilometer rond deze hexagonen weer waar nieuw-vestiging van grondgebonden veehouderij en omschakeling van akkerbouw naar grondgebonden veehouderij wordt uitgestoten.

6.5. Kaart Bedrijventerreinen

ANTWOORDNOTA

Ontwerp herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018
en
Ontwerp eerste wijziging Verordening Ruimte Provincie Zeeland

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Zeeland op 2 februari 2016

Inspraakperiode

Gedeputeerde Staten van Zeeland hebben op 20 oktober 2015 de ontwerp herziening Omgevingsplan 2012-2018 en Verordening Ruimte Provincie Zeeland vastgesteld. De ontwerp herziening heeft vanaf 28 oktober tot en met 8 december 2015 ter inzage gelegen in de Abdij 6 te Middelburg en in de gemeentehuizen in Zeeland. De ontwerp herziening is ook digitaal aangeboden via www.zeeland.nl

Tijdens de inzageperiode heeft een ieder een zienswijze over het ontwerp ter kennis van Gedeputeerde Staten kunnen brengen.

De ontwerp herziening Omgevingsplan 2012-2018 is het provinciaal beleidsplan voor ruimte, milieu, water en natuur en heeft een wettelijke basis in de Wet ruimtelijke ordening (art. 2.2), de Wet Milieubeheer (art. 4.9) en de Waterwet (art.4.4). Daarnaast ondersteunt het plan economische, sociale en mobiliteitsdoelen. De ontwerp herziening Omgevingsplan stelt slechts wijzigingen voor op een aantal onderwerpen van het vigerende Omgevingsplan en de vigerende Verordening Ruimte Provincie Zeeland.

Zienswijzen

Tijdens de periode van ter inzage legging zijn zienswijzen ontvangen op de ontwerp herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en Verordening Ruimte Provincie Zeeland van de volgende inzenders (achter de naam van de inzender tussen haakjes het paginanummer van de reactie):

1. L.C.L.J.C. Van den Bogaert (p.7)	11. Zeeuwind (p.30)	21. Van Zaeck & Co., namens TOP (p.42)
2. H. de Vos (p.7)	12. Gemeente Vlissingen (p.31)	22. Van Zaeck & Co., namens CROP Alliance (p.43)
3. Vuilverwerkingsbedrijf Wielemaker B.V. (p.8)	13. Gemeente Veere (p.32)	23. Gemeente Sluis (p.43)
4. A. Croughs (p.8)	14. Gemeente Schouwen-Duiveland (p.35)	24. Gemeenten Hulst, Sluis en Terneuzen. (p.44)
5. Vereniging Nehelenniagebied (p.9)	15. DELTA Energy B.V. (p.35)	25. Agrarisch West (p.47)
6. Zeeland Seaports (p.9)	16. DELTA Infra B.V. (p.37)	26. H. van Hoek (p.49)
7. Van Zaeck & Co., namens Bosman Transport (p.10)	17. Zeeuws Zonnedeck (p.39)	
8. Platform De Bevelanden (p.13)	18. Zeeuws Platform Stralingsrisico (p.40)	
9. ZLTO (p.29)	19. Rijkswaterstaat (p.41)	
10. ZLTO (aanvulling) (p.30)	20. Boerderijinstichting (p.42)	

Beantwoording

De Antwoordnota bestaat uit de hoofdlijnen van reacties op de ontwerp herziening Omgevingsplan, met daarbij het antwoord van de Provincie en voorgestelde wijzigingen in de documenten n.a.v. de inspraakreacties. Dit wordt gevolgd door de individuele reacties met antwoord.

De voorgestelde wijzigingen worden verwerkt in de definitieve herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en eerste wijziging Verordening Ruimte Provincie Zeeland. Op 11 maart 2016 wordt over vaststelling besloten in de vergadering van Provinciale Staten van Zeeland.

Hoofdpijnen zienswijzen ontwerp herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en Verordening ruimte Provincie Zeeland

Algemeen

Meerdere indieners geven in hun zienswijze aan dat met de herziening te veel zaken door de provincie tot in detail worden geregeld. Dit wordt gezien als ongewenste inperking van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Als specifieke voorbeelden worden concrete maatvoeringen genoemd en de verplichting om ook kleine woningbouwprojecten in de regionale programmering op te nemen.

Antwoord

In het Omgevingsplan Zeeland is in 2012 een grote omslag gemaakt in het beleid. Bij alle beleidslijnen is terughoudendheid het uitgangspunt geweest. Alleen waar provinciale belangen dat vereisen, is gekozen voor het vastleggen van kaders voor met name gemeenten en waterschap. Deze lijn hebben wij in de herziening voortgezet. Dat betekent dat er ook in de herziening sprake is van beperking van de gemeentelijke beleidsruimte, maar alleen waar dat noodzakelijk is vanuit provinciaal belang. De specifieke voorbeelden die worden genoemd, zijn van provinciaal belang omdat het gaat om een grote hoeveelheid van kleine ontwikkelingen die bij elkaar opgeteld grote effecten hebben. Zo is één schuurtje voor hobbydieren in een open polder geen probleem, maar hebben tien schuurtjes in tien verschillende polders wel een groot effect op het landschap. Eén extra woning in een schuur heeft geen effect op andere woningbouwplannen in de regio, maar twintig extra woningen wel. Het omgevingsbeleid is bedoeld om die effecten niet uit het oog te verliezen.

In de vertaling naar concrete beleidsregels hebben wij maximale afwegingsruimte voor de gemeente als uitgangspunt genomen. De Provincie doet in de herziening geen uitspraken over concrete locaties, maar vraagt om een zorgvuldige afweging waarbij de gemeente rekening houdt met de provinciale belangen.

Soms is het noodzakelijk om concrete oppervlakten of percentages te noemen, omdat termen als 'groot' en 'klein' per situatie verschillen. Door vooraf aan te geven dat wij bij een 'klein' schuurtje denken aan maximaal 50 m², is daar geen discussie over mogelijk en weet iedereen waar de grens ligt. Hiermee ontnemen wij gemeenten niet de vrijheid om zelf af te wegen welke locaties geschikt zijn en of minder dan 50 m² wenselijk is, maar geven wij wel aan wanneer het niet meer gaat om een klein gebouw.

Bedrijvigheid

Ingekomen reacties:

In een groot aantal zienswijzen van gemeenten en bedrijven worden vraagtekens gesteld bij het bedrijventerreinbeleid in het huidige Omgevingsplan en de wijzigingen die in de herziening worden voorgesteld. Ondanks dat de herziening geen wijziging in het beleid voor bedrijventerreinen omvat, worden alle opmerkingen hierover wel meegenomen in de beantwoording van de zienswijzen.

- 1- Meerdere regio's hebben geen actueel regionaal bedrijventerreinprogramma waarin het aanbod aan bedrijfslocaties aansluit bij de vraag voor de komende 10 jaar. Het gevolg daarvan is dat in de regio geen nieuwe bedrijfslocaties kunnen worden ontwikkeld. De regio's De Bevelanden en Zeeuws-Vlaanderen geven aan dat het hanteren van de behoefte als kader een theoretische benadering is die gewenste bedrijfsontwikkelingen blokkeert. Als oplossing wordt voorgesteld om bovenop het huidige aanbod extra uitbreiding toe te staan als daar vraag naar is.
- 2- Een bedrijf dat wil uitbreiden is aangewezen op locaties waar in het regionaal bedrijventerreinprogramma uitbreidingsruimte wordt geboden. Dat sluit lang niet altijd aan bij de vraag van de ondernemer. Als redenen worden onder andere genoemd dat verplaatsing naar een andere locatie niet economisch uitvoerbaar is, dat het bedrijf afhankelijk is van de lokale afzet- of arbeidsmarkt of dat er geen geschikte bedrijfskavels of -gebouwen beschikbaar zijn. Als oplossing wordt voorgesteld om de concrete uitbreidingswensen van bedrijven als uitgangspunt te nemen voor de behoefte van de regionale bedrijventerreinprogramma's. Als een bedrijf op de bestaande locatie wil uitbreiden, moet dat mogelijk worden gemaakt.
- 3- De vorming van een herstructureringsfonds voor bedrijventerreinen wordt veelal ondersteund, maar wel onder voorwaarden. Verplichte bijdragen aan het fonds, een provinciaal werkingsgebied of bijdragen van gemeenten buiten de eigen gemeentegrenzen worden onwenselijk of onaanvaardbaar geacht.
- 4- Benoemen van alle bedrijfslocaties groter dan 1 ha tot bedrijventerrein wordt gezien als een extra belasting voor de bedrijventerreinprogrammering. Het aanbod neemt dan toe en bedrijven die gebonden zijn aan de specifieke locatie worden beschouwd als regulier bedrijf. Als oplossing wordt voorgesteld om de solitaire bedrijven in het buitengebied wel als aparte categorie te zien.

Antwoord

Voorraadbeheer

De samenwerkende gemeenten zijn het loket waar bedrijfslocaties worden verkocht. Welke locaties de regio aanbiedt is aan de regio zelf om te bepalen. Als bedrijfsgrond verkocht wordt, kan de voorraad weer worden aangevuld. De Provincie geeft aan wat de maximale voorraad is voor de verwachte verkoop in de komende tien jaar. De Provincie doet dit door middel van een beleidsneutrale behoefteanalyse. Deze wordt, in overleg met de gemeenten, opgesteld op basis van de bestaande voorraad, bedrijfssamenstelling, gerealiseerde verkoop, omvang van de beroepsbevolking, en de gangbare economische modellen. Deze ramingen hebben in het verleden tot betrouwbare uitkomsten geleid. Voor inspraak, zoals door sommige insprekers is geopperd, lenen dergelijke ramingen zich niet. De regio zelf, die beter op de hoogte is van de reële bedrijfsontwikkelingen in de regio, kan deze in de bedrijventerreinprogramma's onderbouwen en in beeld brengen. In de bedrijventerreinprogramma's kan hier dan op worden ingespeeld en is er ook ruimte om, mits voldoende onderbouwd, nieuwe ontwikkelingen in te passen.

Als er weinig wordt verkocht, is dat een groot probleem voor de gemeenten. Geen inkomsten betekent verlies. Als er wel klanten zijn, maar die niet kunnen vinden wat ze zoeken, is er een dubbel probleem. Verschillende ondernemers geven aan dat dit het geval is. Wij menen daarom dat er voldoende voorraad aan bedrijfslocaties is, maar dat niet de goede locatie en kwaliteit wordt aangeboden. Dat is schadelijk voor het bedrijfsleven. Opmerkingen 1 en 2 gaan over deze situatie.

Opties voor sluitende bedrijventerreinprogramma's

Verschillende insprekers zijn er voorstander van om extra voorraad te bieden buiten een bedrijventerreinprogramma om, als een klant daar om vraagt. Dat lost één van de twee problemen op: dat van de klant. Aan het deel van de voorraad waar geen vraag naar is, wordt dan echter niets gedaan. Omdat de voorraad bedrijventerrein toeneemt, blijft er minder ruimte over voor ander gebruik van de ruimte. In dit geval bijvoorbeeld akkerland of recreatieterrein. Daarnaast kost het aanhouden van voorraad continu geld, omdat kosten zijn gemaakt en er geen of weinig inkomsten tegenover staan.

De Provincie wil een oplossing bieden voor beide problemen die worden gesignaleerd. Daarom vragen wij de regio's om de voorraad aan te passen, zodat de klanten goed worden bediend en afscheid wordt genomen van winkeldochters. Wij beseffen dat dit niet eenvoudig is. Eerst moet goed in beeld zijn welke locaties en type terrein wel en welke niet gewenst zijn. Vervolgens moet een deel van de voorraad worden weggedaan en nieuwe voorraad worden aangeboden. Dat kost geld, maar de Provincie wil per regio meebetalen aan deze kosten uit een herstructureringsfonds.

Opmerking 3 gaat over het herstructureringsfonds. Dat de Provincie financieel wil bijdragen wordt breed gewaardeerd, maar een verplicht karakter en verplichte cofinanciering worden niet door alle gemeenten gesteund. Wij vinden het alleen verantwoord om Provinciale middelen in te zetten voor verbetering van de voorraad bedrijfslocaties als andere belanghebbenden daar ook aan bijdragen. De omvorming van landbouwgrond naar bedrijventerreinen heeft de gemeenten, projectontwikkelaars en grondeigenaren in het verleden veel geld opgeleverd. Dat is voor een deel ingezet

voor verbetering en herstructurering van bedrijventerreinen. Wij vinden het een goed uitgangspunt, dat partijen die het meeste baat hebben bij het op orde brengen van de voorraad en er ook aan bijdragen. Per bedrijfslocatie zal moeten worden bekeken of herstructurering nodig is, wie daarbij betrokken zijn en welke kosten er aan verbonden zijn. Een provinciale bijdrage ondersteunt deze aanpak met co-financiering als dat nodig is voor de uitvoerbaarheid van het project. In het regionaal bedrijventerreinprogramma geeft de regio aan welke meest urgente herstructureringslocaties worden aangepakt. De Provincie zal projecten uit de verschillende regio's tegen elkaar afwegen en meebetalen aan de beste projecten.

Opmerking 4 over het tot bedrijventerrein benoemen van alle bedrijfslocaties groter dan 1 hectare bestaat uit twee aspecten. Ten eerste wordt gevreesd dat meer terreinen moeten worden opgenomen in het bedrijventerreinprogramma en dat dit in de boeken leidt tot extra voorraad. Wij zijn er zeker van dat dit niet zal gebeuren, omdat deze terreinen al volledig zijn uitgegeven. Het zijn dus geen extra uitgeefbare hectaren. Door de terreinen wel op te nemen in het programma, is het wel mogelijk om rekening te houden met eventuele uitbreidings- of herstructureringsplannen voor die locaties. Tot nu toe bleven deze terreinen buiten de prognose. Ten tweede is er de vrees dat uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven op deze locaties beperkt worden. Dat is niet het geval, omdat voor solitaire bedrijven en kleinschalige bedrijven de maximale eenmalige uitbreiding bij afronding al 20% was. Het enige verschil is dat uitbreiding van bedrijventerreinen regionaal wordt afgestemd. Als de gemeente op de hoogte is van uitbreidingsplannen, kan dat in het bedrijventerreinprogramma worden opgenomen.

Conclusie

Realisme, creativiteit en solidariteit zijn nodig om in de regio te komen tot afboeken en herverdeling van voorraad aan bedrijfslocaties, zodanig dat vraag en aanbod beter op elkaar aansluiten. Bedrijven die gericht zijn en blijven op de lokale markt, moeten lokaal de ruimte krijgen. Bedrijven die kunnen verplaatsen, moeten in de regio op de beste locaties worden gefaciliteerd. Met de gemeenten en Impuls Zeeland zullen wij per regio in beeld brengen waar behoefte is aan bedrijfslocaties en waar de locaties aan moeten voldoen. Vervolgens worden afspraken gemaakt over herverdeling, herbestemming en verbetering van het aanbod in de regio, met aanpak en tijdspad. Om de uitvoering te ondersteunen, bieden wij aan ook afspraken te maken over inzet van de provinciale grondbank, het herstructureringsfonds en ondersteuning met kennis om financiële en juridische risico's aan te pakken. Deze aanpak zal als nieuwe actie worden opgenomen in het omgevingsplan. Binnen een half jaar na vaststelling van de herziening zullen de regio's een nieuw bedrijventerreinprogramma vaststellen.

Als het door een mis-match tussen vraag en aanbod niet lukt om binnen zes maanden een sluitend actueel bedrijventerreinprogramma op te stellen, zal de provincie aanvullende afspraken maken met de gemeente die voor het overaanbod verantwoordelijk is. De afspraken zijn gericht op het herbestemmen van bedrijfslocaties en moeten leiden tot reductie van niet-passend aanbod. Op basis van deze aanvullende afspraken kan de regio vervolgens alsnog een sluitend bedrijventerreinprogramma opstellen.

Reacties solitaire bedrijven en NED's

Verschillende gemeenten signaleren een tegenstrijdigheid in het beleid tussen de NED's en de bedrijventerreinen. Voor lege agrarische bedrijfsgebouwen worden ruime mogelijkheden geboden voor de ontwikkeling van NED's. Dit kan leiden tot het ontstaan van nieuwe solitaire bedrijven in het buitengebied. Tegelijk moet leegstaande bedrijventerreinengrond gesaneerd worden, terwijl deze NED's zich ook daar zouden kunnen vestigen. Overigens is dit voor de gemeenten geen aanleiding om hun eigen beleid t.a.v. de NED's aan te scherpen.

Antwoord

Deze inspraakreacties snijden een herkenbaar probleem aan. Al in de kadernota voor deze herziening heeft de Provincie gesignaleerd dat er een concurrentie kan ontstaan tussen NED's en bedrijventerreinen. Dit was mede ingegeven door de schaalvergroting in de landbouw, die tot een toename leidt aan leegstaande agrarische bedrijfsgebouwen. Dit werd o.a. aangegeven in een rapport van Alterra in 2015. Dit onderwerp is om twee redenen niet opgenomen in de kadernota. Allereerst werd het probleem in de gesprekken in aanloop naar de kadernota door meerdere gemeenten niet herkend. Ten tweede werd een aanpassing van het beleid t.a.v. de NED's gezien als te ingrijpend voor een tussentijdse herziening. Dit onderwerp dient terug te komen in de nieuwe omgevingsvisie.

Conclusie

Concurrentie tussen NED's en bedrijventerreinen wordt door een deel van de gemeenten gezien als een reëel probleem en door andere gemeenten juist niet. Dit vraagt om nader onderzoek en wellicht een andere aanpak in de nieuwe omgevingsvisie.

Reacties herstructurering

De noodzaak voor herstructurering van bedrijfslocaties wordt breed gedragen. Een deel van de insprekers reageert positief op het voorstel om een herstructureringsfonds op te richten. Daarbij zijn onder andere genoemd: voortzetting van de (achterblijvende) herstructurering, bedrijfsverplaatsingen en aanpassing van de bestaande voorraad. Voor zover dit benoemd wordt, kiezen gemeenten eerder voor een regionale dan voor een provinciebrede aanpak. Een aantal gemeenten heeft al goede ervaringen opgedaan met een eigen fonds. Insprekers stellen vragen bij de financiering van een herstructureringsfonds, ook omdat de kosten van herstructurering en bedrijfsverplaatsingen hoog kunnen zijn. Voor een deel van de insprekers is de invulling van het herstructureringsfonds nog onvoldoende duidelijk en geven zij aan hieraan (voorlopig) niet deel te willen nemen.

Antwoord

In de ontwerp herziening is het opzetten van een herstructureringsfonds als een actie opgenomen. Wij zijn het geheel eens met insprekers die eerst beter inzicht vragen in de opzet en uitwerking van dit fonds, alvorens zich daaraan te verbinden. Wij zullen dit samen met de gemeenten en andere betrokkenen nader uitwerken. De behoefte aan een herstructureringsfonds wordt wel gevoeld, maar zal eerder regionaal dan provinciebreed van opzet moeten zijn.

Conclusie

De actie voor het opzetten van een herstructureringsfonds moet op korte termijn worden uitgevoerd, waarbij het van belang is om de gemeenten in regionaal verband vroegtijdig bij de opzet en uitwerking te betrekken. Wij stellen voor om binnen een half jaar na vaststelling van de herziening van het omgevingsplan met alle regio's op basis van een geactualiseerd bedrijventerreinprogramma concrete afspraken te maken over de inzet van provinciale middelen en de gemeentelijke cofinanciering.

Kleinschalige woningbouw

Ingekomen reacties:

In een aantal zienswijzen wordt verzocht om woningbouw in het kader van ruimte-voor-ruimte, landgoederen of Nieuwe Economische Drager niet mee te laten tellen in de regionale woningmarktafspraken. Meetellen wordt gezien als onwensbaar omdat dit type projecten niet vooraf bekend is, projecten worden belemmerd en er in het programma concurrentie ontstaat met overige woningbouwprojecten. Daarbij worden verschillende alternatieven voorgesteld om het probleem op te lossen: het geheel loslaten van de programmering van aantallen te bouwen woningen, het verruimen van de aantallen tot boven de verwachte vraag en het loskoppelen van dit type woningbouw van de planningslijsten.

Antwoord

In de praktijk blijkt dat uitsluitend in regio's met een fors overaanbod aan woningbouwplannen spanning ontstaat tussen woningbouwprojecten via de ruimte-voor-ruimte regeling, landgoederenregeling en als NED. Wij willen benadrukken dat er een duidelijk onderscheid is tussen 'reguliere' woningbouw in of aansluitend aan bestaand bebouwd gebied en woningbouw via ruimte-voor-ruimte of de landgoederenregeling in het buitengebied. Woningbouw in het landelijk gebied is niet toegestaan, tenzij het een duidelijke ruimtelijk meerwaarde biedt. Op basis van dat uitgangspunt wordt in ruimte-voor-ruimte-projecten en landgoederen woningbouw op beperkte schaal toegestaan. Deze projecten kennen over het algemeen een lange aanloop en kunnen daarom zeker worden meegenomen in de regionale woningmarkt afspraken. Wij vinden de onvoorspelbaarheid dan ook geen reden om woningbouwprojecten niet mee te nemen in het programma. Voor projecten hoeft dit dus geen belemmering te zijn. Als een initiatiefnemer vooraf zekerheid wil over de uitvoerbaarheid, kan de gemeente daar voor zorgen door het project op de planningslijst te zetten. Als een gemeente vooraf toch ruimte wil bieden aan toekomstige projecten (uitnodigend beleid) is het noodzakelijk om capaciteit te reserveren voor projecten waarvan geen concrete invulling bekend is. Op de regio Zeeuws-Vlaanderen na wordt dit in alle regio's toegepast. Kwalitatief is er alleen concurrentie te verwachten tussen de speciale projecten in het buitengebied onderling of met reguliere projecten, als het zelfde aanbod wordt gecreëerd. In de regionale afstemming maken gemeenten keuzes als er overaanbod dreigt. Alleen door alle projecten regionaal te bespreken kunnen de meest kansrijke en toekomstbestendige projecten worden gerealiseerd.

Conclusie

Het beleidsvoorstel wordt niet aangepast, omdat de regionale woningmarkt afspraken voldoende flexibiliteit bieden om gewenste kleinschalige woningbouwplannen te faciliteren. Nog niet alle regionale woningmarkt afspraken bieden deze flexibiliteit, daarom zullen deze afspraken moeten worden aangepast om de reservecapaciteit te creëren.

Zonneparken

Ingekomen reacties:

Meerdere zienswijzen bevatten een verzoek om meer ruimtelijke mogelijkheden te bieden voor zonneparken in het landelijk gebied. Door de indieners wordt aangegeven dat er ook buiten de begrenzing van het bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken ruimte moet worden geboden voor zonneparken. Zo zijn er gebieden in het buitengebied met klasse 2 (slechte) landbouwgrond die beter benut kunnen worden voor het opwekken van zonne-energie, zijn er locaties beschikbaar die in aanmerking komen voor bodemsanering en zijn er locaties denkbaar die landschappelijk goed ingepast kunnen worden. Zonneparken op deze locaties kunnen worden gerealiseerd zonder de landschappelijke kwaliteiten van Zeeland aan te tasten. In sommige gevallen wordt er op gewezen dat zonneparken bestaande functies zelfs kunnen versterken, zoals het energielandschap op Neeltje Jans of op dijken. Zonneparken in het landelijk gebied kunnen in combinatie met andere functies zoals perma-cultuur bovendien bijdragen aan een duurzame samenleving. Ook wordt gewezen op de landschappelijke impact van een neventak aquacultuur die het vigerende beleid toestaat, ten opzichte van de impact van zonneparken in het landelijk gebied. Door enkele gemeenten wordt aangegeven dat zij zonder provinciale kaders prima een eigen afweging kunnen maken.

Antwoord:

De Provincie heeft in het omgevingsplan beleid opgenomen voor onderwerpen die om een bovenlokale afweging vragen. Wij vinden dat ook zonneparken hier bij hoort. Het Provinciaal belang is gelegen in de bescherming van het Zeeuwse landschap en het voorkomen van verstening van het buitengebied. De ontwikkeling van zonneparken in het landelijk gebied raakt deze belangen.

De energiesector is in transitie. Het recent gesloten Klimaatakkoord zal op termijn tot nieuwe Nationale en regionale opgaven en ambities leiden. Dit heeft niet alleen gevolgen voor opgaven en ambities voor het opwekken van zonne-energie, maar ook voor wind- en getijdenenergie. Elke vorm van energieopwekking heeft gevolgen voor het landschap en de beleving van Zeeland. Wij willen dit in samenhang voor de gehele energiesector bezien.

Wij stellen voor om samen met gemeenten en de sector te starten met een provincie brede analyse naar de ontwikkelingen in de energiesector én de lopende initiatieven van gemeenten, ondernemers en overige initiatiefnemers voor projecten gericht op duurzame energie. De analyse moet inzicht bieden welke opgaven voor energieopwekking via zon, wind, water en biomassa op Zeeland afkomen en op welke manier en welke locaties deze optimaal gefaciliteerd kunnen worden. Door op Zeeuwse schaal kansen te benoemen, willen wij de kansen voor subsidie voor projecten vergroten door een gecoördineerde subsidieaanvraag richting het Rijk te helpen opstellen. Op dit moment worden projecten die door de overheden worden ondersteund, vanwege onzekerheid over de subsidie nog niet gerealiseerd. De drie lopende initiatieven voor zonneparken op Tholen, Reimerswaal en Middelburg zijn input voor de analyse. Daarnaast zien wij een aantal nieuwe initiatieven binnen de gestelde kaders ontstaan. Ook zal aandacht worden besteed aan de relatie met bedrijventerreinen (zie onderdeel bedrijvigheid). Deze analyse is een bouwsteen voor een Zeeuwse klimaatagenda en zal worden doorvertaald in de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018 (Zeeuwse Omgevingsvisie 2018).

Wij zijn van mening dat tot de analyse is afgerond, daken in Zeeland aangevuld met locaties binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken voldoende ruimte bieden voor plaatsing van zonnepanelen. Hierdoor worden tevens de landschappelijke waarden van Zeeland beschermd en wordt optimaal ruimte geboden aan de aan het buitengebied gerelateerde functies.

Conclusie:

De zienswijzen leiden tot aanpassing van het Omgevingsplan.

Paragraaf 3.1.4 Energie, wordt aangevuld met het actiepunt 'Verkenning en opstellen Kansencarta Duurzame Energie'.

Bebouwing in de kust:

Ingekomen reacties:

Enkele zienswijzen gaan in op de mogelijkheden voor bebouwing in het kustfundament. In het beleidsvoorstel wordt ruimte geboden voor nieuwe ontwikkelingen binnen de begrenzing bestaand bebouwd gebied en de recreatieve hotspots. De hotspots zijn in het huidige Omgevingsplan indicatief aangegeven, waardoor deze niet specifiek te definiëren zijn. Indieners vragen aandacht voor het begrenzen van de hotspots zodat nieuwvestiging of uitbreiding van bebouwing gelimiteerd is in omvang en uitsluitend wordt toegestaan bij bestaand bebouwd gebied en bestaande bouwkeren. Nieuwe ontwikkelingen mogen daarnaast geen negatieve invloed hebben op de het waterkerend vermogen van de waterkeringen. Ook dienen nieuwe ontwikkelingen in samenhang met elkaar te worden gezien. Specifieke voorbeelden worden aangehaald.

Antwoord:

De ongerepte Zeeuwse kust is een belangrijke kernkwaliteit en kracht van Zeeland. De kust is de gouden rand van Zeeland met belangrijke landschappelijke waarden en kansen voor unieke economische ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen kunnen bijdragen aan zowel de bijzondere waarden van Zeeland als de Zeeuwse economische motor.

In het vigerende Omgevingsplan is nadrukkelijk gekozen voor het opnemen van hotspots met een indicatieve begrenzing. Dit is gedaan vanuit de overtuiging dat een harde begrenzing onvoldoende ruimte biedt om kansrijke ontwikkelingen te bundelen en concentreren.

Naast het bieden van kansen voor recreatief-economische ontwikkelingen, is de Provincie verantwoordelijk voor bescherming van de waardevolle natuur- en landschapswaarden van Zeeland. Het beleid voor de bescherming van natuur- en landschapswaarden wordt in deze herziening specifiek voor het kustzone van duinen, dijken en vooroevers extra geborgd. Indien in de toekomst het Rijk bebouwing in de kustzone zou toestaan, neemt de Provincie de bescherming over. Bebouwing in het kustfundament bij de recreatieve hotspots si mogelijk, maar daarbij worden aanvullende eisen

gesteld. Nieuwbouw buiten bestaand bebouwd gebied in de hotspots is mogelijk indien dit de aanwezige omgevingskwaliteiten nadrukkelijk versterkt, onderscheidende recreatieve kwaliteiten toevoegt en wordt voorzien van een goede inbedding in het landschap. Wij bieden op deze manier ruimte aan hoogwaardige recreatieve ontwikkelingen met zorg voor de bestaande kwaliteiten in het kustfundament. In de voorliggende herziening wordt tevens het opstellen van de Provinciale Kustvisie aangekondigd. De kustvisie zal specifiek in gaan op de balans tussen het bieden van kansen voor nieuwe ontwikkelingen in de kust, het beschermen en versterken van natuur- en landschapswaarden en het garanderen van optimale waterveiligheid. De kustvisie wordt opgesteld in samenwerking met de Zeeuwse partners.

Conclusie:

De zienswijzen leiden tot aanpassingen van de VRPZ. Artikel 2.11a Kustfundament, lid b wordt aangevuld met de landschappelijke voorwaarden voor bouwen in de recreatieve hotspots zoals beschreven in de bijbehorende toelichting.

Nr.	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord
15016 237	L.C.L.J.C. Van den Bogaert	<p>Het loont de moeite om hierover even een reactie toe te zenden. Wellicht is dit ook de mening van velen die geen tijd hebben om dit te doen. Ook ik zou nu liever wat anders doen, maar het is TE belangrijk om deze kans te laten voorbij gaan.</p> <p>Als alleenstaande Belgische ben ik nu voor de 2de maal terug naar de Provincie Zeeland geëmigreerd! Reeds 45 jaar verslaafd, maar omwille van familiale verplichtingen moest ik nog eens terug naar België.</p> <p>Nu hoop ik dat ik mag blijven. Ik ben naar hier gekomen omdat de Belgische kust aan mij niet verkoopbaar is. ZO lelijk met al die buildings en op elkaar gepakte woningen en straten vol winkels die de mensen moeten laten geloven dat ze aan ZEE ZIJN. Van ruimte en gezonde lucht is daar geen sprake meer. En daar nog de haven van Zeebrugge naast</p> <p>Richting Franse kust heeft men ooit toegestaan om villa's IN de duinen te bouwen. Met AL hun 'boulevards' zijn ze vergeten dat duinen o.a. ook een beschermde rol hebben. Die zijn ze nu terug aan het kweken uit noodzaak wel wat laat, want het is al lang minder dan 'vijf voor twaalf'!</p> <p>Onze steden hier in Zeeland hebben voldoende aan comfort te bieden. Hebben we dan nooit GENOEG? De haven van Kamperland is vergroot. Zal nog eens vergroot worden. Ze ligt vol met zeilschepen van mensen die nooit zeilen het is hun caravan op het water en hun loft komt nu aan de oever zo kunnen ze hun boot zien liggen. Als ik een raad mag geven: dat iedereen nog eens wil luisteren naar het lied en tekst van Louis Neefs. 'Laat ons een bloem' te beluisteren via You Tube. Die smeekebede van jaren geleden is nog steeds actueel. Toen ik in Antwerpen woonde, moest ik een half uur met de AUTO RIJDEN om dan enigszins groen tegen te komen. Maar dan moest ik nog wandelen en de stank van de haven inademen. Ik had ook kunnen kiezen voor Cadzand en omstreken, maar daar is men al langer bezig om Knokke na te bootsen. A.u.b. verknallen jullie nu hier ook die mooie kustlijn niet met van die rijen "slaaphuisjes" en bij de een of andere volle maan storm zullen ze eindelijk rekening houden met de wetten van de natuur bang zijn en we zullen ze allemaal met spoed mogen evacueren op kosten van de maatschappij en dat zijn "wij" en dat rijmt nog ook. En zeker geen hoogbouw zoals Vlissingen bij de boulevard goed bezig is. Het lijkt wel DUBAI.</p> <p>Maar ja, geld kent andere maatstaven, maar geloof me wie geen rekening houdt met DE NATUUR zal bestraft worden. Als mensen denken dat ze dit allemaal nodig hebben om gelukkig te zijn - er is heel veel, begoocheling in de wereld. Wijs is om kritisch te blijven KIJKEN.</p> <p>Voor menigeen: graag een horizon, ook geen windparken op zee, liever energie opwekking via onderwater turbines via eb en vloed en zon energie en vooral . . . minder verbruiken!</p> <p>Ik wens iedereen een wijze vergadering met gezond boeren verstand en dank voor alles wat er nog te redden valt. De Provincie Zeeland is aan deze kant van de Westerschelde een JUWEEL wat een grote bescherming verdient.</p>	<p>Wij onderschrijven uw stelling dat de ongereptheid van de Zeeuwse kust een grote kwaliteit is en bescherming verdient. Het beleid voor de bescherming van natuur- en landschapswaarden worden in deze herziening opnieuw geborgd. Nieuwbouw in het kustfundament wordt daarom grotendeels uitgesloten. Uitzondering zijn de bestaande kernen binnen de begrenzing bestaand bebouwd gebied en de recreatieve hotspots.</p> <p>Binnen de hotspots ziet de Provincie specifieke kansen voor recreatief-economische ontwikkelingen in de kustzone. Om de bijzondere waarden van de Zeeuwse kust te beschermen, is nieuwbouw in de hotspots alleen mogelijk indien dit de aanwezige omgevingskwaliteiten nadrukkelijk versterkt, onderscheidende recreatieve kwaliteiten toevoegt en wordt voorzien van een goede inbedding in het landschap.</p> <p>Wij wensen op deze manier op enkele specifieke locaties ruimte te bieden aan hoogwaardige recreatieve ontwikkelingen met zorg voor de bestaande kwaliteiten in het kustfundament.</p> <p>Wat betreft het opwekken van windenergie op zee is het Rijk bevoegd gezag.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassingen van de VRPZ. Artikel 2.11a Kustfundament, lid b wordt aangevuld met de landschappelijke voorwaarden voor bouwen in de recreatieve hotspots zoals beschreven in de bijbehorende toelichting.</p>
15016 283	H. de Vos	<p>Geachte Staten, Voorstel Provincie</p> <ol style="list-style-type: none"> PAS geeft ontwikkelingsruimte aan stikstofemissies. Moet m.i. juist teruggedrongen worden. <p>Voorstel Provincie</p> <ol style="list-style-type: none"> Lawaai- en gemotoriseerde luchtsporten kunnen zowel structureel als incidenteel plaatsvinden. Alle pretvluchten moeten m.i. verboden worden. 	<p>De Provincie wil haar grondgebied niet op slot zetten voor nieuwe ontwikkelingen. Het beleid zet in op een balans om dit te realiseren en tegelijkertijd een per saldo afnemende stikstofdepositie te creëren in Natura2000-gebieden waarop de PAS van toepassing is.</p> <p>Op bestaande locaties worden de betreffende zaken geconcentreerd. Buiten die locaties kan uitsluitend voor gemotoriseerde luchtsporten in specifieke situaties overheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik op grond van de Wet Luchtvaart worden verleend. Mits deze voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in de, in 2016, aan te passen beleidsregel TUG.</p>

		<p>Hoog in het vaandel van Zeeland staan: rust, ruimte, schone lucht, mooi landschap. U wilt niet beter zijn dan Europa, dat moet u juist willen.</p>	<p>De Europese regels dienen ook het belang van de doelen die de Provincie in haar vaandel heeft staan. Door strengere eisen te stellen, zou de concurrentiepositie van Zeeland worden verslechterd. Dit is niet in het belang van de Provincie en haar inwoners.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de herziening Omgevingsplan en VRPZ.</p>
15016 970	Vuilverwerkingsbedrijf Wielemaker B.V.	<p>Middels dit schrijven dien ik een zienswijze in met betrekking tot de herziening van het Omgevingsplan, in het bijzonder 4.5 Zonneparken (Landelijk gebied). De huidige tekst in de kadernota biedt geen ruimte voor de ontwikkeling van (grootschalige) zonne-energieopwekking buiten bestaand bebouwd gebied. Gezien het belang van zonne-energie in de energietransitie zou het jammer zijn als door de huidige formulering de komende jaren geen nieuwe projecten kunnen worden gestart, waardoor Zeeland mogelijk achterstand oploopt op dit gebied, terwijl Zeeland bij uitstek de provincie is voor zonne-energie. Uiteraard deel ik uw afweging van het belang van behoud van kwaliteit in de buitenruimte, maar ik zie mogelijkheden voor maatwerk. Bijvoorbeeld op de voormalige stortplaats van Vuilverwerkingsbedrijf Wielemaker BV aan de braamweg te Koudekerke (W). Door de ligging en situatie ter plaatse zou hier een zonnepark kunnen worden gerealiseerd zonder de kwaliteit van de buitenruimte aan te tasten. Bovendien zou deze voormalige stortplaats daarmee weer een nuttige bijdrage kunnen gaan leveren aan de directe omgeving. Ik vraag u daarom een mogelijkheid voor maatwerk open te houden, zodat ontwikkeling van kansrijke projecten zonder schade aan de kwaliteit van de buitenruimte niet wordt afgeremd.</p>	<p>Wij waarderen uw steun voor het belang van behoud en kwaliteit van de buitenruimte. Het Provinciaal belang is gelegen in de bescherming van het Zeeuwse landschap en het voorkomen van verstening van het buitengebied. De ontwikkeling van zonneparken in het landelijk gebied raken deze belangen. Wij zien verschillende initiatieven voor zonneparken ontstaan. Tegelijkertijd zien wij dat de transitie in de energiesector gaande is. Het Klimaatakkoord wat zojuist is gesloten zal op termijn tot nieuwe Nationale en regionale opgaven en ambities leiden. Dit heeft niet alleen gevolgen voor opgaven en ambities voor het opwekken van zonne-energie, maar ook wind- en getijden-energie. Elke vorm van energieopwekking heeft verschillende gevolgen voor het landschap en de beleving van Zeeland. Wij willen dit in samenhang voor de gehele energiesector bezien. Hiervoor is een zorgvuldige analyse noodzakelijk. Hierbij staan ook de drie initiatieven op Tholen, Reimerswaal en Middelburg centraal.</p> <p>Wij starten in 2016 met deze analyse en betrekken u hier graag bij, samen met de Zeeuwse overheden, netwerkbedrijven en overige initiatiefnemers. Hieruit moet nader blijken welke opgaven op Zeeland afkomen, welke plannen wenselijk zijn en waar deze het beste gefacilieerd kunnen worden. Bijvoorbeeld door bundeling en concentratie en het definiëren van randvoorwaarden. Ook zal aandacht worden besteed aan de relatie met bedrijventerreinen of voormalige stortplaatsen. Wij zijn van mening dat tot de analyse is afgerond, voornamelijk daken in Zeeland en daarnaast ook locaties binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken voldoende ruimte bieden voor zonnepanelen. Hierdoor worden tevens de landschappelijke waarden van Zeeland beschermd en wordt optimaal ruimte geboden aan de aan het buitengebied gerelateerde functies.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan. Paragraaf 3.1.4 Energie, wordt aangevuld met het actiepunt 'Verkenning en opstellen Kanskaart Duurzame Energie'.</p>
15016 928	A. Croughs	<p>In Provinciewerk van 11 november 2015 staat een stukje over de tussentijdse herziening Omgevingsplan Zeeland. De provincie vindt het belangrijk om de ongerepte Zeeuwse kust te beschermen, aldus de tekst. Of dit goed gaat in de uitwerking is de vraag. Zie o.a. blz. 36 en 48/49 van de herziening.</p> <p>Artikel 2.x Kustfundament 1. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen het op kaart X (Kustfundament) aangeduide gebied wordt de nieuwvestiging of uitbreiding van bebouwing uitsluitend toegelaten in: a. Bestaand bebouwd gebied. b. Hotspots. c. De bebouwingsconcentratie Nieuw-Haamstede.</p> <p>Artikel 1.1. Hotspot: Hotspot zoals op kaart 3 'Recreatiekansenkaart' behorende bij het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018, zoals vastgesteld door Provinciale Staten op 28 september 2012, is aangegeven Bebouwing in de hotspots kan dus. Van belang is daarom de definitie van de hotspots. Zie de voornoemde kaart op blz. 115 van het geldende Omgevingsplan waar de hotspots zijn getekend door middel van een stip op de kaart</p>	<p>De partiële herziening en bijbehorende verordening richten zich op de noodzaak voor de provincie om in te grijpen in het ruimtelijk beleid in het Kustfundament van de Noordzeekust als gevolg van de wijziging van de Beleidslijn Kust. Er vindt geen beleidswijziging plaats ten aanzien van bebouwing langs de Deltawateren, zoals in uw geval in en rond de recreatieve hotspot van Wemeldinge.</p> <p>Het kustfundament overlapt op enkele locaties met de recreatieve hotspots. De recreatieve hotspots vormen een onderdeel van het ruimtelijk-economisch beleid voor de recreatiesector in het Omgevingsplan. Dit beleid is vastgelegd in het vigerende Omgevingsplan en staat in deze partiële herziening niet ter discussie. In het vigerende Omgevingsplan is nadrukkelijk gekozen voor het opnemen van hotspots met een indicatieve begrenzing. Dit is gedaan vanuit de overtuiging dat een specifieke zonering onvoldoende ruimte biedt om kansrijke ontwikkelingen te bundelen en concentreren. Naast het bieden van kansen voor recreatief-economische ontwikkelingen, is de Provincie beschermd van de waardevolle natuur- en landschapswaarden van Zeeland. Het beleid voor de bescherming van natuur- en landschapswaarden worden in deze herziening op-</p>

		<p>(de kern) met daarom heen een cirkel met een diameter van ruim 4 kilometer.</p> <p>Wanneer met de hotspot de kern van de getekende cirkel op de kaart wordt bedoeld, dan is de betekenis heel anders dan wanneer de volledige cirkel telt.</p> <p>Voorbeeld is dankzij leegte en weidsheid landschappelijk fraaie en ongerepte Oosterschelde kust tussen Wemeldinge en Kattendijke (maar hetzelfde geldt ook voor verschillende andere locaties in heel Zeeland). Om die te behouden dient de bebouwing geconcentreerd te blijven en zich niet als een olievlek uit te breiden. De kern van de cirkel ligt in Wemeldinge. De volledige cirkel omvat echter kilometers onbebouwde kuststrook.</p> <p>Wanneer de hotspot slechts slaat op de kern is de betekenis beperkt, die ligt in de meeste gevallen in reeds bebouwd gebied. Indien de volledige cirkel bedoelt wordt zijn er daarmee met de Tussentijdse herziening vele kilometers Zeeuwse kust vogelvrij verklaard. Volstrekt strijdig met de tekst in Provincie-werk en ook strijdig met de zorg voor een fraaie Zeeuwse kust voor bewoner en toerist.</p> <p>Mijn vraag aan u is de Hotspots compacter te definiëren zodanig dat de nieuwvestiging of uitbreiding van bebouwing uit 1d wordt toegelaten in directe aansluiting op bestaand bebouwd gebied van bestaande bouwkernen en bovendien gelimiteerd qua omvang.</p>	<p>nieuw geborgd. Specifiek voor bebouwing in het kustfundament bij de recreatieve hotspots worden daarom aanvullende eisen gesteld. Nieuwbouw in de hotspots is mogelijk indien dit de aanwezige omgevingskwaliteiten nadrukkelijk versterkt, onderscheidende recreatieve kwaliteiten toevoegt en wordt voorzien van een goede inbedding in het landschap.</p> <p>Wij wensen op deze manier ruimte te bieden aan hoogwaardige recreatieve ontwikkelingen met zorg voor de bestaande kwaliteiten in het kustfundament.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassingen van de VRPZ. Artikel 2.11a Kustfundament, lid b wordt aangevuld met de landschappelijke voorwaarden voor bouwen in de recreatieve hotspots zoals beschreven in de bijbehorende toelichting.</p>
15016 934	Vereniging Nehalenniagebied	<p>Onze vereniging houdt zich bezig met behoud en herstel van de natuurlijke en monumentale waarden in het Nehalenniagebied te Domburg. Daarmee is onze vereniging aan te merken als belanghebbende bij de Herziening van het huidige Omgevingsplan en bij de actualisering van het Omgevingsplan 2018.</p> <p>Wij hebben ons in de afgelopen jaren bijvoorbeeld sterk gemaakt voor een passende restauratie van de Domburgse Watertoren en we zijn verheugd dat daar nu gewerkt wordt aan een restauratie die de omgeving waardig is. We hebben ons verzet tegen bouw van een groot permanent strandpaviljoen (Strand 90) in de directe nabijheid van het Nehalenniagebied. Het paviljoen is er uiteindelijk gekomen in afgeslankte vorm en passend in het landschap, dankzij onze inzet. Ruimtelijke ordening is ons inziens maatwerk en vraagt om zorgvuldigheid en aandacht voor detail. De herziening en actualisering van het Omgevingsplan dienen daar aandacht aan te besteden . . .</p> <p>Voor het Nehalenniagebied betekent dat, dat behoud en herstel van de natuurlijke status voorop moet staan: geen ingrijpende nieuwbouw, het inperken van parkeren door niet bewoners en het respecteren van de eisen die aan de daar aanwezige Natura 2000-gebieden gesteld worden. Daarmee wordt het milieu beschermd, maar ook de recreatie gediend. Toeristen en recreanten kiezen juist voor Zeeland vanwege de natuurlijke schoonheid, de rust en de ruimte. In nog sterkere mate geldt dit voor het Nehalenniagebied.</p> <p>We verzoeken u om expliciet in de herziening en de actualisering van het Omgevingsplan op te nemen dat het Nehalenniagebied niet gezien wordt als 'bestaand bebouwd gebied' en dat slaaphuisjes op het strand in Domburg niet toegestaan zullen worden.</p>	<p>Wij zijn het met u eens dat de natuurlijke schoonheid, de rust en de ruimte van Zeeland belangrijke kwaliteiten zijn en deze bescherming verdienen.</p> <p>In de partiële herziening wordt binnen de begrenzing van het bestaand bebouwd gebied de mogelijkheid geboden nieuwbouw te ontwikkelen. Dit is een beleidsneutrale doortrekking van de bestaande Beleidslijn Kust van het Rijk.</p> <p>De begrenzing van het bestaand bebouwd gebied staat in deze herziening niet ter discussie, maar zal in het kader van de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018 opnieuw worden bezien.</p> <p>Specifiek voor Domburg betekent dit dat het strand niet binnen de begrenzing valt. Voor zover ons bekend, valt op basis van het vigerende provinciale beleid een gedeelte van het Nehalenniagebied binnen de begrenzing. Voor de specifieke begrenzing verwijzen wij naar de begrenzing zoals aangegeven in het vigerend Omgevingsplan op de website www.ruimtelijkeplannen.nl.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de herziening Omgevingsplan en VRPZ.</p>
15017 022	Zeeland Seaports	<p>Op 27 oktober hebben we van u de Antwoordnota herziening Omgevingsplan 2012-2018 ontvangen. In dit plan wordt door u ingegaan op onze inspraakreacties op de kernnota herziening Omgevingsplan.</p> <p>Geconstateerd wordt dat er nog enige onduidelijkheid bestaat over de wijze waarop de door Zeeland Seaports gewenste ontwikkeling van het Facilitypark Sloepoort past in het provinciale beleid.</p> <p>In de Antwoordnota wordt door u aangegeven dat onze inzet op een doelmatige en duurzame benutting van terreinen middels een schilbenadering past binnen de uitgangspunten van uw beleid. Tegelijkertijd geeft u aan dat na onderbouwing van de behoefte voor een zeehaventerrein, in dit geval voor het Facilitypark Sloepoort, het provinciaal beleid alsnog moet worden aangepast.</p> <p>Uit een mondelinge toelichting door een van de betrokken medewerkers van de Provincie Zeeland is aangegeven dat deze aanpassing niet van toepassing is op het vigerend beleid, maar alleen betrekking heeft op het opnemen van het nieuwe zeehaventerrein op de kaarten behorend bij het provinciale Omgevingsplan. Deze aanpassing kan</p>	<p>Wij bevestigen uw uitleg.</p> <p>Het omgevingsplan geeft aan dat havenactiviteiten in Zeeland thuishoren in de haventerreinen die in beheer zijn bij Zeeland Seaports. De haventerreinen zijn daarom in het omgevingsplan op de kaart gezet.</p> <p>Als u besluit dat het noodzakelijk is om het haventerrein uit te breiden en alle benodigde bestemmingsplan- en vergunningprocedures succesvol doorloopt, neemt de provincie de uitbreiding in de toekomst over op kaartbeelden. Dat een nieuwe uitbreiding niet opgenomen is in het huidige omgevingsplan, staat uitbreiding niet in de weg.</p>

		<p>dan worden ingezet nadat de bestemmingsplanprocedure voor het Facilitypark Sloepoort is afgerond.</p> <p>Wij zouden deze uitleg graag bevestigd willen zien in de besluitvorming omtrent de onderhavige definitieve herziening van het Omgevingsplan.</p>	<p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de herziening Omgevingsplan en VRPZ.</p>
15017 039	Van Zaeck & Co., namens Bosman Transport	<p>Eerder ingediende zienswijze</p> <p>Inleiding Bosman Transport is aan de Drieweg gevestigd sinds 1980. Het bedrijf beschikt daar over een bedrijfsterrein met een grootte van 38.914 m2. Op 25 juni 2013 heeft Bosman Transport de gemeente Borsele verzocht haar planologische medewerking te verlenen aan de uitbreiding van het bedrijfsterrein Nisse met 20%. De gemeente Borsele heeft aangegeven onder voorwaarden bereid te zijn haar medewerking aan deze uitbreiding te willen verlenen. Vervolgens is het project gestrand op de medewerking van de Provincie Zeeland. Het probleem om te komen tot uitbreiding was gelegen in het Omgevingsplan 2012-2018. Voor Bosman Transport was het dan ook wachten op een Herziening van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 om alsnog haar uitbreiding te kunnen realiseren. Het is voor het bedrijf van groot belang dat de obstakels zoals deze aanwezig waren in het Omgevingsplan opgelost worden om alsnog de noodzakelijke uitbreiding te kunnen realiseren. De obstakels remmen nu al twee jaar de groei van het bedrijf. Wij hebben altijd begrepen dat de bereidheid er bij de provincie was om deze obstakels weg te nemen.</p> <p><u>Omgevingsplan 2012-2018</u> Het terrein van Bosman Transport valt in de categorie kleinschalige bedrijfsterreinen. Voor dit type bedrijfsterrein is in het Omgevingsplan de mogelijkheid opgenomen om (als eenmalige afronding) met maximaal 20% uit te breiden. De gewenste uitbreiding is dan ook mogelijk op basis van het Omgevingsplan. Het probleem schuilt echter in de maximale uitbreiding van het oppervlakte van bedrijfsterrein welke per regio is vastgesteld. Deze maximale uitbreiding is vastgesteld nadat het Omgevingsplan is vastgesteld en nadat een extern bureau (Stec genaamd zoals wij begrepen hebben) een behoefte-raming had vastgesteld. Naar wij begrepen hebben was er aan de gemeente Borsele een uitbreidingscapaciteit toegedicht van 3 hectare. Deze 3 hectare was in de planvorming al voorzien als uitbreiding van het bedrijventerrein Noordzak. Per saldo bleef er voor de buiten Noordzak gevestigde bedrijven welke gevestigd zijn op een kleinschalig bedrijfsterrein geen uitbreidingsmogelijkheid meer over. Wij hebben ons destijds verbaasd over de wijze waarop de behoefte-raming tot stand is gekomen. Deze behoefte-raming betreft namelijk een niet openbaar stuk, waarbij binnen de provincie niet de bereidheid bestond dit stuk te delen. Ook was het niet mogelijk voor belanghebbenden te reageren op de behoefte-raming. Uit het voorgaande cijfer materiaal blijkt ook dat de behoefte-raming op een bedenkelijke wijze is opgesteld en gezien het feit dat er geen inspraak mogelijk was ook ondemocratisch is vastgesteld. <u>Het probleem schuilt niet in het Omgevingsplan maar in een naderhand opgestelde, niet openbare bijlage, welke nimmer ter inzage heeft gelegen.</u> Nu er een nieuwe herziening ligt van het Omgevingsplan waren wij van mening dat van het voorgaande geleerd zou zijn en dat de behoefte-raming nu op een betere en transparantere manier zou plaatsvinden.</p> <p><u>Herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018</u> Wij hebben van de herziening kennis genomen en zien dat er voor bedrijven zoals Bosman Transport een uitbreidingsmogelijkheid van 20% in de herziening is opgenomen. Op dit punt vormt de herziening van het Omgevingsplan voor het bedrijf geen aanpassing op de eerdere situatie. Op bladzijde 14 staat: "Het beleid van de provincie is gericht op het faciliteren van bedrijvigheid op de daarvoor meest geschikte locaties. Vanuit zowel economisch als ruimtelijke overwegingen zijn dat de bedrijfsterreinen". De uitbreiding van Bosman Transport past dan ook binnen de provinciale doelstellingen. Wij hebben bedenkingen bij de wijze waarop de provincie dat beleidsdoel wil verwezenlijken.</p>	<p>Wij zijn bekend met de situatie waarin uw bedrijf verkeerd en zijn het met u eens dat het niet acceptabel is dat u in uw bedrijfsontwikkeling wordt belemmerd door onvoldoende flexibiliteit in de programmering van bedrijfslocaties. Wij zijn echter van mening dat het niet het provinciaal beleid is dat uw uitbreiding blokkeert of de daarvoor opgestelde behoefte-raming, maar de regionale programmering die de Bevelandse gemeenten hebben vastgesteld. Daarin is uw uitbreiding niet opgenomen.</p> <p>De Provincie maakt geen keuze over de verdeling van uitbreidingsruimte voor bedrijfslocaties in de regio en in de gemeente Borsele. De Provincie geeft alleen aan hoe groot de voorraad bedrijventerrein voor de regio voor de komende tien jaar maximaal is.</p> <p>Het bureau Stec maakt in opdracht van de Provincie een inschatting van de voorraad bedrijventerrein die voor de hele provincie de komende tien jaar maximaal nodig is. Deze inschatting wordt gemaakt op basis van de uitgifte van bedrijfsterrein in de afgelopen tien jaar, de verwachte bedrijfsontwikkelingen in de verschillende sectoren en de ontwikkeling van de beroepsbevolking. Dit zijn statistische gegevens uit openbare bronnen (CBS en IBIS). Deze parameters zijn in overleg met de gemeenten opgesteld. De inschatting van de benodigde voorraad is beleidsneutraal en kan, bij veranderende omstandigheden, geactualiseerd worden. In overleg met de gemeenten en de provincie is ook een inschatting gedaan hoeveel van de gewenste voorraad per regio nodig is. Door monitoring van de uitgifte in de afgelopen jaren hebben wij gezien dat de ontwikkelingen op Zeeuwse schaal goed in te schatten zijn, maar dat door de financiële crisis de voorraad minder is afgenomen dan voorzien.</p> <p>Wij bepalen zoals gezegd niet de planning van aanbod binnen de regio en binnen de gemeente Borsele. Gemeenten hebben het beste zicht op de ontwikkelingswensen van bedrijven in hun gemeente. Als de gemeente Borsele bekend is met uw uitbreidingsbehoefte is het aan de gemeente om die uitbreidingsruimte op te nemen in het regionaal bedrijventerreinprogramma. De regio kan er dan rekening mee houden dat uw uitbreiding niet op een ander bedrijventerrein zal plaatsvinden en dat er dus elders direct uitgifbaar bedrijventerrein beschikbaar blijft.</p> <p>Wij hebben in onze eerdere reactie aangegeven dat wij meer aandacht vragen in de regionale bedrijventerreinprogramma's voor de uitbreidingswensen van de bestaande bedrijven zoals dat van u. Meer inzicht in die wensen maakt het voor de regio mogelijk om het juiste type bedrijfslocaties beschikbaar te hebben of te maken op locaties waar daadwerkelijk vraag is. Uit uw en andere reacties blijkt dat dit de huidige voorraad bedrijfslocaties niet voldoende aansluit op de vraag en onvoldoende flexibel is om nieuwe ontwikkelingen mee te kunnen nemen.</p>

	<p>Op bladzijde 15 is opgenomen dat de nieuwe prognose nog niet vertaald is in de nieuwe regionale bedrijvenprogramma's. Onder het kopje solitaire bedrijven wordt aangegeven dat deze bedrijven soms wel en soms niet onder kleinschalige bedrijventerrein vallen. De provincie erkent dat hier sprake is van een grijs gebied die voor het ene bedrijf wel en voor het andere bedrijf geen mogelijkheden biedt. Dit tracht de provincie in de herziening op te lossen. Op bladzijde 16 van de herziening wordt uit de doeken gedaan hoe e.e.a., nu in het Omgevingsplan geregeld is. De conclusie is dan ook dat alle solitaire bedrijven die onder de één hectare groot zijn vallen onder de noemer NED en alles boven de hectare tot bedrijfsterreinen gerekend wordt.</p> <p><u>Behoefteraming</u> Vervolgens wordt geconstateerd dat er een nieuwe behoefte-raming gelnaakt moet worden van alle bedrijfsterreinen die nu in deze nieuw samengestelde groep vallen. Deze behoefte-raming wordt vervolgens omgezet in regionale bedrijventerrein programmeringen.</p> <p>Wat wij constateren is dat de Provincie Zeeland er wederom voor kiest een (externe) behoefte-raming te laten maken welke opgesteld wordt nadat het de herziening van het Omgevingsplan van kracht is geworden. Naar wij begrepen hebben was de eerdere niet openbare behoefte-raming gebaseerd op macro economische cijfers over het verleden. Er is geen rondvraag gedaan onder bedrijven binnen Zeeland naar de uitbreidingsbehoefte noch is aan gemeenten gevraagd of dat zich binnen de gemeente bedrijven bevonden welke uitbreidingsplannen hadden. Het resultaat hiervan is een zeer beperkte op het verleden gebaseerde uitbreidingscapaciteit welke volstrekt niet aansluit bij de marktbehoefte. Ook was het voor de bedrijven of gemeenten met mogelijk om in het verweer te komen tegen de foutieve raming.</p> <p>Helaas constateren wij dat de Provincie Zeeland weer dezelfde weg bewandeld als bij het vorige Omgevingsplan. Op papier wordt aan bedrijven de mogelijkheid geboden om uit te breiden maar in de praktijk is de uitbreidingsruimte al vergeven nog voordat het herziene Omgevingsplan van kracht is. Door de zeer beperkte uitbreidingsruimte vergroten de gemeenten enkel de terreinen welke op eigen grond ontwikkeld kunnen worden en overige bedrijven kunnen als gevolg daarvan niet meer uitbreiden. De behoefte-raming voor bedrijfsterreinen dient dan ook gebaseerd te zijn op plannen van bedrijven en gemeenten samen en niet enkel op macro economische cijfers uit het verleden.</p> <p><u>Herstructurering</u> In het Omgevingsplan wordt verder ingegaan op het herstructureren van bedrijfsterreinen. Geconstateerd wordt dat de herstructurering achterblijft bij de doelstelling. Uitgaande van een gemiddeld geïnvesteerd vermogen van euro 450,- per m2 bedrijfsterrein aan gebouwen bedrijfsinrichting, machines, terreinvoorzieningen zoals riolering, verharding en verlichting is er per hectare (10.000 * 450 euro = 4.500.000,-) dus 4.5 miljoen nodig voor een herstructurering van een bedrijf. Zoals bekend is dit geld er niet en zal dit ook nimmer door fondsvorming bij elkaar gebracht kunnen worden. Bij een fondsvorming van € 7,50 per m2 uitbreiding is er dus 60 hectare nieuw uitgifbaar terrein nodig om één bedrijf van één hectare te kunnen verplaatsen. Indien de fondsvorming boven de € 7,50 per m2 wordt vastgesteld vervalt de economische uitvoerbaarheid van een bedrijfsuitbreiding en vinden er geen nieuwe ontwikkelingen meer plaats. Mochten er externe gelden aangetrokken kunnen worden (uit de EU bijvoorbeeld) dan zal dit nog steeds niet leiden tot grootschalige herstructureringen.</p> <p>Op papier ziet al dit beleid er keurig uit maar het is niet vreemd dat de herstructureringen achterblijven bij de gewenste ontwikkelingen. Voor een bedrijf als Bosman Transport zou een bedrijfsverplaatsing (38.914 keer € 450 = 17.511.300) dus 17,5 miljoen kosten. Er rest het bedrijf niets anders dan uit te breiden op de huidige locatie. Het openen van een tweede vestiging is vanuit logistiek en milieustandpunt ongewenst. Het bedrijf kan niet anders dan</p>	<p>Zoals aangegeven is de behoefte-raming een inschatting van de totale voorraad die de komende tien jaar nodig is om alle bedrijfsontwikkelingen te kunnen faciliteren. Eén van de factoren in de raming zijn de verwachte bedrijfsontwikkelingen voor de sectoren op de zeeuwse bedrijventerreinen. Daarmee is op het niveau van de provincie rekening gehouden met de ontwikkelingsbehoefte van de bestaande bedrijven. De raming doet geen uitspraak over uitbreidingsplannen van afzonderlijke bedrijven. Die vraag dient aan bod te komen bij de bedrijventerreinprogrammering van de regio. Omdat er een voorraad van 10 jaar kan worden aangehouden, is het mogelijk om voldoende flexibiliteit in te bouwen voor concrete uitbreidingsplannen. Desgewenst kan de regio jaarlijks de voorraad aanpassen en aanvullen.</p> <p>De Provincie heeft met de gemeenten afgesproken dat inkomsten uit nieuwe bedrijventerreinen door de gemeenten worden ingezet om verouderde bedrijventerreinen te herstructureren. In het verleden waren als aanvulling daarop ook subsidies vanuit het rijk en de provincie beschikbaar. Er zijn diverse herstructureringsprojecten uitgevoerd, met voor in totaal bijna 100 ha vernieuwd of omgevoerd terrein. Desondanks zijn er nog terreinen die verbeterd moeten worden om aan de vraag te voldoen. Dat zal zoals u aangeeft aanzienlijke kosten met zich mee kunnen brengen en zal daarom niet overal uitvoerbaar zijn.</p>
--	--	--

	<p>doorgroeien op de huidige locatie. Het is nu aan de provincie om dit mogelijk te maken.</p> <p>Op bladzijde 18 onder het instrument van de regionale programmering staat de tekst: "De provincie zorgt voor een realistische behoefteeraming". Gezien het vorengaande kunnen daar grote vraagtekens bij geplaatst worden. Bedrijven zoals Bosman Transport kunnen op basis van deze behoefteeraming en de toedeling van de behoefte aan de regio's en de individuele gemeenten niet meer uitbreiden.</p> <p>De behoefteeraming door de provincie vindt niet democratisch plaats en is onvoldoende transparant. Indien de provincie een juiste behoefteeraming nastreeft dan zal zij de bedrijven welke gevestigd zijn op de bedrijfsterreinen in de Provincie Zeeland daarin dienen te betrekken. Ook dient gekeken te worden naar plannen welke bij de gemeenten zijn ingediend. Ons inziens zij de bij de gemeente ingediende aanvragen de start van de behoefteeraming en met macro economische cijfers bewerkt door een extern bureau die daarmee de toekomst voorspelt.</p> <p><u>Antwoordnota</u> Wij hebben vorengaande aangevoerd bij het voor-ontwerp herziening Omgevingsplan. De toelichting in de Antwoordnota leidt er niet toe dat de provincie een aanpassing maakt in het Omgevingsplan. Wij vinden dit jammer en zijn van mening dat het Omgevingsplan aangepast moet worden op de volgende onderdelen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aanpassing van de wijze waarop de behoefteeraming vastgesteld wordt. <p>De huidige en in het voorliggende Omgevingsplan opgenomen wijze van behoefteeraming maakt dat de bedrijven met uitbreidingsbehoefte en 'harde' uitbreidingsplannen dit in de afgelopen periode niet konden. De mogelijkheid van uitbreiden is opgenomen in het provinciale beleid maar werd op basis van een problematische behoefteeraming niet verleend. De herziening van het Omgevingsplan zou hier een oplossing voor moeten bieden. Nu het Omgevingsplan op dit terrein geen wijziging kent ten opzichte van de vorige versie wordt het probleem niet opgelost maar doorgekopieerd naar de huidige versie die nu ter inzage ligt. Het niet oplossen van het probleem maakt dat bedrijven met uitbreidingsbehoefte dat nog steeds niet kunnen verwezenlijken.</p> <p>Het is voor ondernemers met uitbreidingsbehoefte tenenkrommend om te moeten lezen in de Antwoordnota dat de behoefteeraming ongeveer overeenkomt met de daadwerkelijk opname. Eerst wordt er beperkt ruimte geboden via de behoefteeraming aan uitbreiding en vervolgens wordt er geconstateerd dat er ook maar beperkt gebruik gemaakt is van uitbreidingsmogelijkheden.</p> <p>Voor een bedrijf zijn er maar een paar mogelijkheden om de continuïteit op lagere termijn te waarborgen. Door schaalvergroting ontstaat economisch voordeel en verbetert de concurrentiekracht en voor de meeste bedrijven is schaalvergroting (dus groei) de enige mogelijkheid om de concurrentie aan te kunnen. (Het alternatief is vergaande specialisatie en innovatie en deze weg heeft Bosman Transport al volledig benut). Indien een verplaatsing niet economisch uitvoerbaar is rest er niets anders dan doorgroeien op de huidige locatie. Een tweede vestiging maakt niet dat er schaalvoordelen ontstaan voor een bedrijf zoals dat van Bosman. Het schaalvoordeel bestaat juist uit 'alles onder een dak en alles op een terrein'.</p> <p>De Provincie Zeeland remt de binnen haar provincie gevestigde ondernemers in de noodzakelijke groei. Op papier worden in het beleid uitbreidingsruimte geboden maar deze is niet te realiseren.</p> <p>Wat er ons inziens dient te gebeuren is dat de Bevelandse gemeenten een bedrijfsterreinprogrammering dienen op te stellen op basis van de zelf ingeschatte behoefte van bedrijven binnen de gemeenten. Bij het opstellen van de bedrijfsterrein programmering kunnen de gemeenten rekening houden (en zullen zij deze zelfs deels baseren) op de aanvragen en harde uitbreidingsplannen binnen de ge-</p>	<p>De herziening van het omgevingsplan biedt geen oplossing voor uw probleem, omdat zoals u zelf ook aangeeft het omgevingsplan niet de oorzaak van het probleem is.</p> <p>De herziening biedt wel een extra instrument dat kan helpen om de regionale bedrijventerreinprogramma's te verbeteren, namelijk het herstructureringsfonds. Daarnaast zet de Provincie extra capaciteit en expertise in om de totstandkoming van de regionale bedrijventerreinprogramma's te ondersteunen en beter te laten inspelen op de wensen van individuele ondernemers.</p> <p>Omdat de behoefteeraming niets zegt over specifieke locaties en uitbreidingsplannen, kan daaruit niet worden geconcludeerd dat vraag en aanbod op elkaar aansluiten. De enige conclusie is dat er voldoende voorraad is en dat de uitgifte van gronden gemiddeld overeenkomt met de verwachte uitgifte.</p> <p>Het is van groot belang om vooruit te kijken en een afweging over de wijze waarop de continuïteit het beste kan wordt gewaarborgd. Op basis daarvan kan een bedrijf een locatie kiezen die het beste aan de wensen voldoet. De overheid kan daar rekening mee houden en duidelijk maken welke andere randvoorwaarden zoals de capaciteit van de infrastructuur en milieueffecten van belang zijn bij iedere bedrijfslocatie. Daartoe staat de Provincie een beleid voor van schaalvergroting en concentratie op moderne en goed ontsloten bedrijventerreinen. Op kleine lokale terreinen kan een situatie ontstaan dat verdere uitbreiding beperkt wordt door milieueisen of de capaciteit van de infrastructuur er plaatse. Ook dit is een afweging die in de bedrijventerreinenprogramma's gemaakt moet worden.</p> <p>De Provincie Zeeland remt uitbreiding van bedrijventerreinen in regio's waar al voldoende voorraad aanwezig is. Gemeenten beoordelen uitbreidingsplannen en maken afspraken over de voorraad in de regio. Wij erkennen dat daar een blokkade is ontstaan, met als gevolg dat individuele bedrijven geen medewerking van de gemeente kunnen krijgen.</p>
--	--	---

		<p>meente. Deze bedrijfsterrein programmeringen zijn de behoefte van bedrijven en de gemeenten samen en de provincie kan die dan beoordelen en overnemen. De provincie keert het om. Zij maakt eerst een behoefte-raming en laat dan de gemeenten 'vechten' om een aandeel in de raming. Als de gemeenten daar vervolgens niet uitkomen is de behoefte blijkbaar nul en hebben de ondernemers het nakijken.</p> <p>In de Antwoordnota bij Bosman wordt omschreven dat de behoefte-raming wordt uitgevoerd in overleg met de gemeenten. Ik citeer "De behoefte-ramingen worden uitgevoerd in overleg met de gemeenten". In de Antwoordnota staat bij Bosman ook de volgende tekst "Feit is dat de regio dit tot op heden niet heeft gedaan". Uit de zienswijze van de regio Bevelanden blijkt dat zij het geciteerde geheel anders ervaren.</p> <p>Indien de leden van Provinciale Staten daadwerkelijk willen dat bedrijven gebruik kunnen maken van haar beleidsdoel onder uitbreiding van bedrijfsterrein geformuleerd dan zal zij op het gebied van behoefte-raming het Omgevingsplan moeten aanpassen. De 'realistische' behoefte-raming dient ter inzage gelegd te worden en voor bezwaar en beroep vatbaar te zijn.</p> <p>Het huidige Omgevingsplan vergroot daarnaast het probleem aangezien de categorie bedrijven die valt onder de behoefte-raming alleen maar verder toeneemt. De raming wordt daardoor nog belangrijker en dient nog zorgvuldiger plaats te vinden.</p> <p>Wij constateren ook dat de gemeente Borsele in de door haar ingediende zienswijze hetzelfde probleem constateert. Wij lezen in de beantwoordingsnota citaat 'bij de totstandkoming van de nieuwe behoefte-raming zullen wij hier in overleg met u aandacht aanbesteden'.</p> <p>Wij zijn blij dat er aandacht besteed wordt aan bedrijven zoals Bosman in de nieuwe behoefte-raming maar zijn van mening dat 'aandacht besteden' niet het probleem oplost. De provincie heeft in het verleden de behoefte-raming belangrijker gemaakt dan haar beleid.</p> <p>De behoefte-raming dient enkel een hulpmiddel te zijn waarbij het beleid belangrijker is dan het hulpmiddel dat gebruikt wordt. In de uitvoering keert de provincie dit echter om en is in het beleid ondergeschikt aan het hulpmiddel.</p>	<p>Provincie en gemeenten onderschrijven de noodzaak van regionale afstemming, maar verschillen van mening over de oplossing voor het niet totstandkomen van het bedrijventerreinprogramma. Gemeenten met een tekort aan geschikte locaties zijn afhankelijk van gemeenten met een overschot</p> <p>Zoals aangegeven is het aanpassen van de behoefte-raming voor de komende 10 jaar niet de oplossing voor uw probleem. U geeft terecht aan dat dit slechts een hulpmiddel is om een inschatting van de benodigde voorraad te maken. Uw ontwikkeling kan worden opgenomen in het regionale bedrijventerreinprogramma. De gemeente Borsele heeft aangegeven dat te gaan doen.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan. Het Omgevingsplan wordt aangevuld met een actie om gezamenlijk met gemeenten tot afspraken te komen over herverdeling en verbetering van het aanbod in de regio.</p>
--	--	---	---

15017 057	Platform De Bevelanden	<p>Op basis van de inhoud van voren genoemde stukken hebben wij besloten een zienswijze in te dienen. Het eerste deel van de zienswijze is namens het Bestuurlijk Platform De Bevelanden, het tweede deel zijn aanvullende zienswijzen van individuele gemeenten.</p> <p>Ruimte voor verbetering Ontwerp herziening Omgevingsplan 2012–2018 en Verordening Ruimte Provincie Zeeland</p> <p><u>Zienswijze algemeen</u> Allereerst willen wij als regio De Bevelanden onze teleurstelling uitspreken over het feit dat op een aantal onderwerpen die wij hebben aangedragen inhoudelijk niet wordt ingegaan en vragen niet beantwoord zijn. Wij hadden verwacht dat dit wel het geval zou zijn, mede gelet op de moeite en het werk wat wij ons hebben getroost om samen met de provincie te proberen te komen tot een goede en gedragen herziening van het Omgevingsplan Zeeland en de VRPZ.</p> <p><u>Zienswijze op gebied van recreatiebeleid</u> Zoals wij reeds in onze inspraakreactie hebben aangegeven is er in opdracht van de provincie een onderzoek uitgevoerd door ZKA. In paragraaf 4.3 van het rapport 'Vitaliteit Verblifsrecreatie Zeeland' doet het onderzoeksbureau de aanbeveling voor de regio 'Binnenwater' concepten te ontwikkelen met waterbeleving en verblifsrecreatie. In de</p>	<p>Wij waarderen het zeer dat de regio De Bevelanden een gezamenlijke reactie heeft ingediend. In de antwoordnota en de daaropvolgende ontwerp tekst hebben wij uw opmerkingen en suggesties beantwoord en veelal overgenomen. Een aantal opmerkingen ging echter over onderwerpen die buiten de reikwijdte van deze partiële herziening vallen. Op deze zaken zijn wij niet uitvoerig ingegaan.</p> <p>U stelt terecht dat het rapport 'Vitaliteit Verblifsrecreatie Zeeland' oproept tot innovatieve concepten voor de regio 'Binnenwateren'. Daarnaast stelt het rapport dat een groot aantal kampeerplaatsen het contact met de markt gaat verliezen. Een belangrijk deel van deze opgave ligt in dezelfde regio.</p>
--------------	------------------------	---	---

	<p>Antwoordnota wordt aangegeven dat indien het Waterschap Scheldestromen besluit om in haar Legger de bebouwingscontouren te schrappen, dan de provincie analoog aan het proces voor het kustfundament ook voor de land-waterovergangen het beleid opnieuw beziet. Als regio de 'Bevelanden/Binnenwater' pleiten wij voor maatwerkoplossingen als er zich initiatieven aandienen ook buiten de provinciale hotspots en kustfundament. Wij willen de provincie vragen hierbij niet te wachten tot de algehele herziening van het Omgevingsplan of een aanpassing in de Legger van het waterschap.</p> <p><u>Zienswijze op gebied van werken</u> In de voorontwerpfase van de 'Kadernota herziening Omgevingsplan 2012-2018' hebben wij onderstaande standpunten kenbaar gemaakt bij de provincie. Echter, uit de Antwoordnota van de provincie blijkt dat de inspraakreactie van de regio De Bevelanden op het voorontwerp herziening Omgevingsplan niet heeft geleid tot doorvoeren van de wijzigingen in het ontwerp herziening Omgevingsplan 2012-2018. Wij houden vast aan onze standpunten voor wat betreft de onderstaande onderdelen.</p> <p>In de Antwoordnota gaat de provincie in op een aantal door ons aangedragen bedenkingen. Wij zijn blij dat de provincie onze zorg ten aanzien van de uitbreidingsmogelijkheden van agrarische onderzoeksbedrijven deelt. Overigens zijn met name ten aanzien van de verevening ook nog kanttekeningen geplaatst. Deze zijn verwoord in de reactie van de gemeente Reimerswaal, welke ook in dit document is opgenomen en waar wij naar willen verwijzen.</p> <p>Betreurenswaardig is dat onze andere opmerkingen niet tot aanpassingen hebben geleid. Wij willen hierbij aangeven nog steeds achter de standpunten te staan zoals wij deze hebben verwoord in onze vorige reactie en willen van deze gelegenheid gebruik maken om een aantal zaken nogmaals te benadrukken.</p> <p>De provincie heeft in de Antwoordnota duidelijkheid verschaft over de categorieën kleinschalige bedrijventerreinen, solitaire bedrijven en NED's. Bedrijfslocaties groter dan 1 ha worden een bedrijventerrein genoemd, bedrijfslocaties kleiner dan een hectare vallen onder het NED-beleid.</p> <p>In onze reactie op het voorontwerp hebben wij al aangegeven dat wij het onwenselijk vinden om solitaire bedrijven groter dan 1 ha aan het bedrijventerreinprogramma toe te voegen.</p> <p>De provincie geeft aan dat zij een licht positief effect op de uitbreidingsbehoefte van bedrijventerreinen in de Bevelanden verwacht door solitaire bedrijven groter dan 1 ha toe te voegen aan de lijst van kleinschalige bedrijventerreinen. Wij zien dat voordeel niet, aangezien er bedrijfsterreinen aan het areaal worden toegevoegd. Deze toegevoegde terreinen kunnen allemaal een uitbreidingsbehoefte hebben. Wij verwachten daarom eerder een beperkende werking, juist omdat er, volgens de berekeningen van Stec, in de regio al een overschot aan kleinschalige terreinen is. Zolang er sprake is van overschot, kunnen de kleinschalige terreinen ook niet de 20% uitbreiden die in het Omgevingsplan wordt geboden. Bedrijven die tot nu toe solitair werden genoemd, hadden die mogelijkheid wel. Door alle solitaire bedrijven, groter dan 1 ha, aan te merken als kleinschalig bedrijfsterreinen, wordt uitbreiding een stuk lastiger. De enige mogelijkheid voor die betreffende bedrijven is dan verplaatsing naar bestaande reguliere bedrijventerreinen. Op zich een prima streven, maar in de praktijk vaak onhaalbaar.</p> <p>Het herstructureringsfonds zou daar een ondersteuning in moeten bieden. Op zich staan wij positief tegenover een dergelijk fonds. Wij vragen ons echter af hoe dit fonds gevuld moet gaan worden en of en zo ja op welke termijn hier wel voldoende middelen uit te genereren zijn om bedrijfsverplaatsingen tot stand te brengen. Overigens willen we hierbij nogmaals aangeven dat wij niet opteren voor een provinciaal fonds.</p>	<p>In het provinciaal beleid zijn diverse regionale ontwikkelingslocaties aangeduid waar mogelijkheden worden geboden voor bepaalde vormen van recreatie. Hierbij is maatwerk zeker mogelijk. Buiten de regionale ontwikkellocaties kunnen bestaande bedrijven zelf anticiperen op de waargenomen trends.</p> <p>Wij hebben in de antwoordnota aangegeven wat onze overwegingen zijn geweest bij het al dan niet overnemen van voorstellen. Voor zover uw opmerkingen over onderwerpen gaan die buiten de reikwijdte van de herziening vallen, beschouwen wij deze als inbreng voor de nog op te stellen Zeeuwse Omgevingsvisie 2018. Wij gaan graag in dat kader met u in gesprek over nieuw beleid. In deze reactie geven wij aan wat onze overwegingen zijn om uw overige suggesties voor beleid geheel, deels of geheel niet over te nemen.</p> <p>Uw angst voor een extra voorraad aan bedrijventerreinen delen wij niet. De bedrijfslocaties die worden toegevoegd zijn volledig uitgegeven en dragen daarom niet bij aan extra uitgeefbare ruimte.</p> <p>Door de solitaire bedrijven in de programmering op te nemen wordt ook de uitbreidingsbehoefte van deze bedrijven opgenomen in de behoefteframing. Naar vaststelling van dit onderdeel van de herziening zal de behoefteframing dan ook worden geactualiseerd.</p> <p>Wij zijn van mening dat de voorraad bedrijfslocaties moet aansluiten op de vraag. Dat vereist aanpassing van de huidige voorraad die blijkbaar niet voldoet. Als bedrijfsverplaatsing niet mogelijk is, hoeft er elders in de regio geen ruimte op een bedrijventerrein voor te worden behouden.</p> <p>Wij zien een herstructureringsfonds als een nuttig instrument om de voorraad aan bedrijfslocaties beter te laten aansluiten op de vraag. Herstructurering varieert van enkel aanpassen van kavelgroottes tot aan een complete sanering en heruitgifte. Pas als de opgaven goed in beeld zijn, zal in te schatten zijn welke projecten wel en welke niet uitvoerbaar zijn. Financiële inzet van belanghebbenden zoals de gemeente, ontwikkelaars en bedrijfsleven is daarbij doorslaggevend.</p>
--	--	---

Ter bevordering van de economische groei en ontwikkeling van de bedrijven in de regio willen we gezien het bovenstaande nogmaals met klem verzoeken om de solitaire bedrijfslocaties, groter dan 1 ha, niet als kleinschalige terreinen aan te merken, en geen deel te laten uitmaken van het bedrijventerreinprogramma. Als de provincie op het standpunt blijft staan dat solitaire bedrijven, groter dan 1 ha, als kleinschalige bedrijventerrein meegenomen moeten worden, dan willen wij benadrukken dat er een mogelijkheid moet zijn om maatwerk te leveren. Mocht een bedrijf uit willen breiden, en na onderzoek blijkt dat verplaatsen geen optie is, moet ons inziens medewerking verleend kunnen worden aan een bedrijf dat groeit. Het kan niet de bedoeling zijn dat wij de groei en dus ook werkgelegenheid op deze manier belemmeren.

Ten aanzien van de NED onderschrijven we tevens de reactie van de gemeente Reimerswaal.

Voor de volledigheid volgt hierna nog onze eerdere reactie op het voorontwerp Kadernota herziening Omgevingsplan.

4.1 Bedrijfsvastgoed (Vastgoed)

Algemene opmerking

De regio De Bevelanden streeft naar een verdere versterking van de grootschalige bedrijventerreinen. De praktijk is echter weerbarstiger dan de theorie. Meerdere solitaire bedrijven in onze regio hebben de behoefte om uit te breiden.

Ons beleid is er op gericht om in deze situaties te bezien of verplaatsing naar een bestaand bedrijventerrein een optie is. In de praktijk blijkt dit veelal geen haalbare optie vanwege o.a.:

- de in het verleden gedane investeringen lopen veelal in de tientallen miljoenen euro's. De afschrijving hiervan, in combinatie met nieuwvestiging, kan niet door de bedrijven worden gedragen;
- er is geen kostendrager aanwezig. In het verleden werden dergelijke locaties veelal ingevuld met woningbouw, echter de vraag hiernaar is sterk blijvend afggenomen. Soortgelijke alternatieven zijn niet beschikbaar;
- bij zowel de gemeenten als andere overheden zijn onvoldoende middelen beschikbaar om dergelijke bedrijfsverplaatsingen (mede) te bekostigen.

Indien een bedrijfsverplaatsing na onderzoek hiervan niet haalbaar blijkt te zijn, willen wij de economische ontwikkeling van een bedrijf niet blokkeren, hetgeen naar onze mening overeenkomt met het gestelde in uw collegeprogramma.

Het moet dus mogelijk zijn om in deze gevallen medewerking te verlenen aan een bedrijfsvergroting.

4.1.2. Solitaire bedrijven

De onduidelijkheid over wat wel en niet een kleinschalig bedrijventerrein is, kan alleen worden opgelost door een duidelijke definitie te hanteren.

Bedrijfslocaties groter dan 1 ha worden een bedrijventerrein genoemd, alle bedrijfslocaties kleiner dan 1 ha noemt de Provincie geen bedrijventerrein en vallen daarom onder het beleid voor NED's.

De regionale behoefteeraming zal hierop door de Provincie worden aangepast.

Bevelandse reactie op bovenstaand voorstel

In de Bevelandse gemeenten zijn veel solitaire bedrijven groter dan 1 ha aanwezig. Deze bedrijven zijn vooral in het buitengebied gelegen. Vaak betreft het uien verwerkende bedrijven, maar het kan ook gaan om loonwerkbetrieben, transportbedrijven of bouwbedrijven. Als alle bedrijfslocaties die nu als solitair zijn aangemerkt onder de noemer kleinschalig terrein gaan vallen, heeft dat direct gevolgen voor het bedrijventerreinprogramma. De uitbreiding van solitaire bedrijven in het buitengebied komt dan ten laste van de 'reguliere' terreinen. Daarbij merken we op dat de bedrijven in het buitengebied veelal een ander karakter hebben dan de bedrijven die gevestigd zijn op de

Zoals wij al eerder hebben aangegeven wordt de uitbreidingsruimte niet beperkt als een solitair bedrijf nu wordt aangemerkt als kleinschalig terrein. In beide gevallen kan eenmalig maximaal 20% worden uitgebreid. Als bekend is dat een bedrijf meer wil uitbreiden, kunnen gemeente en ondernemer samen zoeken naar alternatieven die ruimtelijk en economisch haalbaar zijn. Als dat tijdig gebeurt, kan in het regionaal bedrijventerreinprogramma rekening worden gehouden met de wensen van het bedrijf. Als er geen haalbaar alternatief is en uitbreiding op de huidige locatie ruimtelijk en verkeerstechnisch acceptabel is, kan in het regionaal bedrijventerreinprogramma een kleinschalig terrein worden omgevormd tot grootschalig terrein. Het wordt dan een bewuste keuze om uitbreidingen op deze in plaats van op een ander grootschalig terrein in de regio te realiseren.

We zijn blij dat u onze ambitie om de grootschalige bedrijventerreinen te versterken onderschrijft.

Terecht geeft u aan dat de verplaatsing van bestaande bedrijventerreinen in het buitengebied een kostbare aangelegenheid is en niet altijd kansrijk is. Daar waar verplaatsing niet haalbaar is, worden beperkte uitbreidingsmogelijkheden geboden, passend binnen de landschappelijke en infrastructurele randvoorwaarden.

Als blijkt dat concentratie van bedrijven op de grootschalige terreinen achter blijft bij de verwachtingen moet de regio een keuze maken. Of er wordt meer energie gestoken in het verplaatsen van bedrijven met groeiambities naar de grootschalige terreinen, of de voorraad op de huidige grootschalige terreinen wordt verplaatst naar andere locaties die ruimtelijk en economisch passend zijn. Wij zien dat de voorraad op sommige grootschalige terreinen zo groot is ten opzichte van de uitgifte over de afgelopen jaren, dat heroverweging en herbestemming noodzakelijk zijn.

In het regionaal bedrijventerreinprogramma kunt u aangeven hoe u met bedrijfsverplaatsing en –uitbreiding omgaat, hoeveel ruimte u daar voor wilt bieden en op welke locaties uitbreiding mogelijk is. U kunt dus zelf de flexibiliteit bieden waar u naar zoekt.

In uw algemene reactie geeft u aan dat de aanvullende uitleg over de definities voldoende herlderheid biedt.

Solitair bedrijven van meer dan 1 ha zijn in de praktijk volledig uitgegeven. Als deze in het bedrijventerreinprogramma worden opgenomen, zal er daarom geen extra uitgeefbare voorraad ontstaan. Door de voormalig solitaire bedrijven toe te voegen aan de lijst kleinschalige bedrijventerreinen verwachten wij een licht positief effect op de ingeschatte uitbreidingsbehoefte van bedrijventerreinen in De Bevelanden. Dit omdat deze bedrijven tot nu toe niet werden meegenomen en zoals gezegd deze terreinen al volledig worden benut.

Op basis van de regionale bedrijventerreinenprogrammering kiest u als regio welke terreinen u wilt ontwikkelen of uitbreiden. Hierbinnen heeft u de mogelijkheid om de nieuwe kleinschalige terreinen uitbreidingsruimte te bieden indien u dat wenselijk acht en indien dit past binnen landschappelijke en infrastructurele mogelijkheden.

	<p>'reguliere' bedrijventerreinen. Wij vinden het daarom onwenselijk om de solitaire bedrijven groter dan 1 ha aan het bedrijventerreinprogramma toe te voegen. Als er sprake is van uitbreiding wordt er ook ruimtelijk een afweging gemaakt. Verplaatsing naar een regulier bedrijventerrein maakt altijd onderdeel uit van de gesprekken die met het betrokken bedrijf worden gevoerd.</p> <p>Wij kunnen ons vinden in het streven van de provincie om de grootschalige terreinen verder te versterken. Echter, ook de kleinschalige terreinen zijn van belang voor de regionale economie. Het is ons doel om alle ondernemers zo goed mogelijk te faciliteren. Als een bedrijf kan groeien, dan willen wij dit bevorderen. Als het mogelijk is om een bedrijf dat uit zijn jasje groeit te verplaatsen naar een (grootschalig) bedrijfsterrein dan moeten we daar naartoe werken. In de praktijk is dit echter niet altijd haalbaar, doorgaans omdat dat voor het bedrijf in kwestie niet te betalen is. Als het regionale bedrijventerreinprogramma vanwege een vermeend overaanbod in de provincie dan geen ruimte meer biedt voor uitbreiding op de bestaande locatie, dan belemmeren we als overheid de economische ontwikkeling van onze regio, terwijl we worden geacht bedrijven te faciliteren en de werkgelegenheid te bevorderen.</p> <p>Tevens signaleren we nog een aantal 'problemen' bij de begrenzing van 1 ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor bedrijventerreinen kleiner dan 1 ha, gelegen in de grens gebouwd gebied geldt geen provinciaal beleid. De hier gevestigde bedrijven kunnen uitbreiden zonder dat zij meetellen in de regionale behoefte. Op het moment dat ze de 1 ha grens overschrijden als gevolg van uitbreiding, dan gaan ze wel meetellen; - dit geldt eveneens voor solitaire bedrijven, kleiner dan 1 ha, in het buitengebied. Als het bedrijf als gevolg van uitbreiding boven 1 ha komt dan telt het ineens wel mee in de regionale behoefte. <p>4.1.3. Beleidsvoorstel herstructurering van bedrijventerreinen</p> <p>Om herstructurering van bedrijventerrein en het verplaatsen van bedrijven uit het landelijk gebied naar de concentratielocaties te bevorderen is het voorstel om een herstructureringsfonds op te zetten. Het fonds wordt gevoed met vereveningsbijdragen, een bijdrage van gemeenten vanuit de uitbreiding van bedrijventerreinen, provinciale en zo mogelijk ook Europese middelen. De regio beslist of een herstructureringsfonds voor de eigen regio wordt opgezet of dat wordt aangesloten bij een provinciaal fonds.</p> <p><u>Bevelandse reactie op bovenstaand voorstel</u></p> <p>Dat de herstructurering van bedrijventerreinen achter blijft bij de doelstelling is een gegeven. Het voorstel om een herstructureringsfonds op te zetten vinden wij een creatieve gedachte die wat ons betreft nader uitgewerkt zou moeten worden. Daarbij opteren wij in elk geval niet voor een provinciaal fonds.</p> <p>4.1.4. Beleidsvoorstel agrarische onderzoeksbedrijven</p> <p>Bestaande agrarische onderzoeksbedrijven in het landelijk gebied mogen uitbreiden. Er geldt geen maximale omvang. Wel geldt als voorwaarde dat bebouwing alleen kan worden opgericht als elders bebouwing wordt gesaneerd. Voor nieuwvestiging van agrarische onderzoeksbedrijven bieden de reguliere bedrijventerreinen ontwikkelingsmogelijkheden.</p> <p><u>Bevelandse reactie op bovenstaand voorstel</u></p> <p>In het buitengebied van de Bevelandse gemeenten zijn meerdere onderzoeksbedrijven gevestigd. Zeker twee van deze bedrijven hebben uitbreidingsplannen die minimaal een aantal hectares beslaan. Als aan deze bedrijven opgelegd gaat worden dat er elders bebouwing van gelijke omvang gesaneerd moet worden, is de uitbreiding financieel onuitvoerbaar. Het is voor een initiatiefnemer financieel onmogelijk om 3 of 4 agrarische bedrijven op te kopen en te saneren om de gewenste bebouwing te kunnen realiseren. Als dit beleidsvoorstel wordt doorgevoerd wordt</p>	<p>U geeft aan dat sommige bedrijven niet thuis horen op een bedrijventerrein. Voor sommige kleinschalige bedrijven bieden wij daar ook mogelijkheden voor (NED). Wij zijn van mening dat grootschalige bedrijven in het landelijk gebied per definitie ruimtelijk en economisch beter tot hun recht komen op een bedrijventerrein. Wij zijn net als u van mening dat bedrijven moeten kunnen groeien op locaties waar het bedrijf het beste tot zijn recht komt. Wij verwachten dat het herstructureringsfonds verplaatsing van bedrijven naar betere locaties zal ondersteunen.</p> <p>Wij hebben van veel gemeenten de reactie gekregen dat het in de praktijk bij NED's moet gaan om echt kleinschalige activiteiten die passen in het landelijk gebied. Dat is ook zo verwoord in het omgevingsplan. Bedrijven die boven de 1 ha bouwvlak gaan, zijn niet langer 'kleinschalig' te noemen en passen daarom niet in het landelijk gebied. Als een bedrijf boven de 1 ha wil door groeien zal de gemeente een afweging moeten maken of uitbreiding mogelijk en wenselijk is. In het kader van het regionaal bedrijventerreinprogramma moet worden afgewogen of er geschikte alternatieve locaties beschikbaar zijn, of dat een nieuw kleinschalig terrein moet worden opgenomen.</p> <p>Wij zijn blij met uw positieve reactie. Wij gaan graag samen met u in gesprek over het regionaal bedrijventerreinprogramma en daarbij over de inzet van middelen uit het herstructureringsfonds.</p> <p>Met de voorgestelde aanpassingen in de partiële herziening faciliteert de provincie de verdere ontwikkeling van agrarische onderzoeksbedrijven in Zeeland. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging en uitbreiding van bestaande bedrijven. Dit hangt samen met het feit dat agrarische onderzoeksbedrijven zowel een grondgebonden component als een niet-grondgebonden component omvatten, waarbij de niet-grondgebonden component zich kenmerkt door het gebruik van loodsen, kantoren, laboratoria en kassen. Uit oogpunt van het tegengaan van bebouwing in het landelijk gebied spreekt het dan ook voor zich dat de provincie er bij nieuwvestiging van agrarische onderzoeksbedrijven voor kiest om de niet-grondgebonden component alleen te faciliteren op bedrijventerreinen, terreinen met de bestemming glastuinbouw en op agrarische bouwvlakken. Voor de niet-grondgebonden component van reeds in het buitengebied gevestigde bedrijven wordt met de</p>
--	--	--

	<p>uitbreiding van agrarische onderzoeksbedrijven onmogelijk gemaakt en bestaat er een reële kans dat deze bedrijven op andere locaties in Nederland dan wel in het buitenland gaan investeren en uit onze provincie wegtrekken. Hiermee verdwijnt hoogwaardige werkgelegenheid uit de provincie.</p> <p>Daarnaast merken wij op dat deze bedrijven binnen de bestemmingsplansystematiek gewoon zijn benoemd als 'grondgebonden agrarisch bedrijf'. Conform de provinciale handreiking 'Verevening' zijn grondgebonden agrarische bedrijven niet vereveningsplichtig.</p> <p>Ook de Agrarische Adviescommissie, waar de provincie zitting in heeft, heeft bevestigd dat deze bedrijven vallen onder de noemer grondgebonden agrarisch bedrijf. Wat de vestiging van nieuwe agrarische onderzoeksbedrijven betreft is het niet realistisch om te veronderstellen dat die gefaciliteerd kunnen worden op een regulier bedrijventerrein. Daarvoor is de oppervlaktebehoefte van dergelijke bedrijven te groot, waardoor het onbetaalbaar wordt om zich op een regulier bedrijventerrein te vestigen. Bovendien is de aard van de bedrijvigheid vaak zodanig dat die beter past in een agrarische omgeving. Denk bij voorbeeld aan de bouw van kweekkassen.</p> <p>Zienswijze GEMEENTE Reimerswaal</p> <p><u>Solitaire bedrijven, Nieuwe Economische Draggers en Bedrijventerreinen</u></p> <p>De provincie heeft in de antwoordnotitie duidelijkheid verschaft over de categorie solitaire bedrijven in het buitengebied. De solitaire bedrijven met een oppervlakte kleiner dan 1 hectare gaan vallen onder de noemer Nieuwe Economische Drager (NED). Bedrijven(clusters) groter dan 1 hectare worden gezien als een kleinschalig bedrijventerrein. De provinciale NED-regeling staat een maximale omvang van 1 hectare toe voor activiteiten die qua aard en schaal passen in het landelijk gebied. De provincie geeft aan dat het de taak is van gemeenten om binnen hun eigen bevoegdheden een kleinere maximale oppervlakte toe te staan, om te verzekeren dat de activiteit passend is binnen de omgeving. De provincie vraagt gemeenten nadrukkelijk om aandacht te besteden aan de afweging of een bedrijf dat zich wil vestigen als NED niet beter tot zijn recht komt op een bedrijventerrein.</p> <p>Onder dit punt voegen wij ook nog een reactie toe die de provincie heeft gemaakt naar aanleiding van een inspraakreactie van de gemeente Vlissingen. Het betreft de volgende zinsnede: "Het opheffen van het onderscheid tussen solitaire en kleinschalige bedrijventerreinen betekent vooral een verduidelijking van het beleid. In de praktijk zal dit leiden tot een (zeer beperkte) toename van het areaal aan bedrijventerreinen binnen de programmering, en daarmee naar verwachting een iets hogere raming van de toekomstige behoefte."</p> <p>Zoals wij in onze eerdere reactie reeds hebben verwoord, heeft de uitbreiding van solitaire bedrijven in het buitengebied direct gevolgen voor het bedrijventerreinprogramma op de 'reguliere' bedrijventerreinen. Wij kunnen het standpunt van de provincie onderschrijven voor wat betreft het belang van een goed en kwalitatief regionaal bedrijventerreinprogramma. In het buitengebied van onze gemeente zijn verschillende grote solitaire niet-agrarische bedrijven gevestigd. Deze bedrijven zijn in het verleden klein begonnen maar door de in eerdere provinciale (omgevings)plannen geboden uitbreidingsruimte zijn deze bedrijven inmiddels gegroeid tot een omvang groter dan 1 hectare. Verplaatsing naar een regulier bedrijventerrein is wellicht wenselijk maar een utopie. Het verplaatsen van deze bedrijven is financieel onhaalbaar. Met de voorgestelde NED-regeling zijn wij van mening dat er meer ruimte wordt geboden aan 'kleinschalige' bedrijfsmatige activiteiten in het buitengebied. Wij verwachten dat deze bedrijven binnen een aantal jaren dusdanig gegroeid zijn dat ze in principe op een bedrijventerrein gevestigd zouden moeten</p>	<p>partiele herziening gekozen om verdere ontwikkeling van deze niet-grondgebonden component ook in het landelijk gebied te faciliteren.</p> <p>Daarbij wordt géén maximum gesteld aan de te ontwikkelen bedrijfsomvang. Wel wordt als randvoorwaarde meegegeven dat ter compensatie van de extra bebouwing die wordt gerealiseerd een saneringsbijdrage wordt geleverd overeenkomstig met de uitgangspunten van de Handreiking Verevening.</p> <p>Daarmee geven we invulling aan het uitgangspunt van verevening dat daar waar extra ontwikkelruimte wordt geboden daar ook een tegenprestatie tegenover dient te staan. Voor de wijze waarop deze tegenprestatie dient te worden ingevuld wordt maatwerk geleverd overeenkomstig de handreiking verevening 2012-2018.</p> <p>Overigens worden in deze handreiking de aspecten op basis waarvan maatwerk kan worden geleverd benoemd. Op grond van deze aspecten concluderen wij dat verevening een ontwikkeling nooit 'onbetaalbaar' mag maken.</p> <p>De opmerking dat grondgebonden agrarische bedrijven niet vereveningsplichtig zijn is niet correct. Hiervoor wordt verwezen naar de uitzonderingen op het vereveningsbeleid uit de handreiking verevening 2012-2018.</p> <p>De locatie als zodanig hoeft niet gesaneerd te worden, maar kan prima worden hergebruikt.</p> <p>Bij invulling van een locatie zal de gemeente echter wel bewust moeten zijn dan een NED nooit groter dan 1 hectare kan worden.</p> <p>In de ontwikkeling van een kleinschalige activiteit tot de desbetreffende 1 hectare zijn meerdere momenten waarop een gemeente een ondernemer hierop kan (en dient) te wijzen.</p> <p>Wij zijn het met u eens dat sprake is van een grote uitdaging. Verplaatsen van bedrijfslocaties vraagt om een actieve inzet van de gemeente. Zolang er in het landelijk gebied alleen bedrijfslocaties bijkomen en er geen bedrijfslocaties vervallen, zal het aanbod continu toenemen. Van bundeling en concentratie van bedrijven en van het tegengaan van verstening in het landelijk gebied komt zo niets terecht. Dit leidt er ook toe dat er veel minder vraag is naar kavels op reguliere bedrijventerreinen. De ontwikkeling van die terreinen komt dan niet van de grond. Dat vraagt om het wegbestemmen en afboeken van de voorraad op die terreinen.</p>
--	--	--

zijn. De gedachte dat deze bedrijven bij groei naar een regulier bedrijventerrein verhuizen is in theorie de juiste weg, maar in de praktijk zal hiervan – mede gelet op de ervaringen in het recente verleden - weinig terecht komen. Zoals eerder aangegeven is verplaatsing naar een bedrijventerrein vaak financieel onhaalbaar, en indien verplaatsing wel mogelijk is, zal er op de locatie in het buitengebied weer een ander bedrijf worden gevestigd, omdat deze locaties als vestigingsplaats voor een ander bedrijf verkocht zullen worden. In de afgelopen jaren hebben wij de ervaring opgedaan dat een bedrijfslocatie in het buitengebied nooit wordt gesaneerd.

Hoewel wij tevreden zijn met de geboden ruimte voor NED's met een oppervlakte tot 1 hectare, benadrukken wij dat hier een ongewenste beleidslijn wordt ingezet. De provincie wijst gemeenten erop dat zij beleid kunnen formuleren ten aanzien van de aard en omvang van NED's. In de praktijk zal een gemeente zich aansluiten bij het provinciaal beleid. Tevens is onze ervaring dat de adviseurs goed op de hoogte zijn van het provinciaal beleid en bedrijven adviseren om vrijkomende agrarische bedrijfslocaties op te kopen. Indien bedrijven vervolgens op deze locatie hun activiteiten ontplooiën en hiertegen door de gemeente handhavend wordt opgetreden, is de gemeente verplicht om te onderzoeken of legalisering mogelijk is. Als blijkt dat de activiteit passend is binnen de NED-regeling, die is opgenomen in het gemeentelijk bestemmingsplan, en er verder geen belemmeringen zijn, is er weer een nieuwe bedrijfslocatie in het landelijk gebied toegevoegd. Bij de bedrijfsvestiging wordt beslag gelegd op de ruimte in de regionale bedrijventerreinenprogrammering en het nieuwe bedrijf zal zich in de toekomst mogelijk blijven ontwikkelen en doorgroeien op de vestigingsplaats in het buitengebied.

Daarbij merken wij op dat de niet-agrarische bedrijven in het buitengebied meestal een totaal ander karakter hebben dan de bedrijven die gevestigd zijn op de 'reguliere' bedrijventerreinen. Kortom: het toevoegen van solitaire bedrijfslocaties die gelegen zijn in het buitengebied aan het bedrijventerreinprogramma is zeer onwenselijk.

Wij delen niet de mening van de provincie, dat het opheffen van het onderscheid tussen solitaire en kleinschalige bedrijventerreinen leidt tot een zeer beperkte toename van het areaal aan bedrijventerreinen binnen de programmering. In Reimerswaal zijn zoals reeds hierboven is verwoord verschillende solitaire niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied aanwezig. Als deze vierkante meters gaan meetellen in het bedrijventerreinenprogramma leidt dit tot een enorme toename van het bestaande areaal aan bedrijventerrein.

Als laatste merken wij op dat de kaart 'bedrijventerreinen' in bijlage 6.5 onleesbaar is.

Herstructurering van bedrijventerreinen

De provincie wil in samenwerking met gemeenten en bedrijfsleven een herstructureringsfonds opzetten. Uitgangspunt is dat het fonds bijdraagt aan de aanpak van problemen die in de regionale bedrijventerreinprogramma's worden gesignaleerd zoals leegstand, te lage kwaliteit of kansarme locaties.

Zoals wij in onze inspraakreactie al hebben aangegeven, besteden wij het vereveningsgeld (indien mogelijk) aan projecten die ook een meerwaarde hebben voor initiatiefnemers. Vanuit Reimerswaals oogpunt bezien blijft het absoluut onbespreekbaar om lokaal geïnde vereveningsgelden te storten in een regionaal of provinciaal fonds of te besteden buiten de gemeentegrenzen.

Agrarisch vastgoed

De provincie zoekt naar mogelijkheden om (toekomstige) leegstand en verpaupering van agrarisch vastgoed te beperken. De provincie wil in de komende periode nadrukkelijker de aandacht vragen voor de mogelijkheden voor hergebruik. De provincie wil in samenwerking met gemeenten

De Provincie biedt gemeenten hier de mogelijkheid om naar eigen inzichten te handelen binnen een helder en duidelijk kader. De wijze waarop de gemeente dit invult is haar eigen verantwoordelijkheid. De Provincie zal echter nadrukkelijk blijven toezien op de naleving van de gestelde kaders.

De kaart 'bedrijventerreinen' is inderdaad moeilijk leesbaar op het afgedrukte formaat. Een digitale versie van de kaart is daarom vooraf voorgelegd aan alle gemeenten. Diverse gemeenten hebben correcties doorgegeven, die in de kaart zijn verwerkt. De definitieve kaart komt digitaal beschikbaar via ruimtelijkeplannen.nl.

Het over de gemeentegrenzen heen afstemmen van bedrijfslocaties is essentieel om de voorraad af te kunnen stemmen op de vraag van bedrijven. Het opschonen van de voorraad kan ook betekenen dat een gemeente overbodige bedrijfslocaties 'inlevert' omdat er elders in de regio vraag naar is. Wij vinden het logisch dat in zo'n geval ook wordt gekeken naar financiële bijdragen over de gemeentegrenzen heen om kosten en baten te verrekenen. Wij willen graag met u en uw collega gemeenten in de Bevelanden het gesprek aangaan over dit onderwerp.

	<p>en de agrarische sector verkennen in hoeverre hergebruik door de agrarische sector zelf kan worden bevorderd. De provincie is voornemens om een experiment 'elastiekplanning' te starten. Hierbij krijgen agrariërs aanvullende ontwikkelingsmogelijkheden in ruil voor een bijdrage aan sanering van vrijkomende agrarische bebouwing. Tenslotte is er ook nog de mogelijkheid om de agrarische bedrijfs woning om te zetten naar een burgerwoning zonder bedrijfsmatige activiteiten. De voorwaarde is wel dat er sanering van de bedrijfsopstallen plaatsvindt omdat hergebruik voor een bedrijfsmatige activiteit niet wenselijk wordt geacht.</p> <p>Het streven van de provincie om leegstand en verpaupering van agrarisch vastgoed te beperken, onderschrijven wij. In Reimerswaal is dit probleem op dit moment nog niet aan de orde. Echter vragen wij ons wel af wat de aanvullende ontwikkelingsmogelijkheden zijn van de 'elastiekplanning'. Een agrariër heeft immers nu al de mogelijkheid om een NED als neven- of vervolgfunctie te ontwikkelen. Deze ontwikkelingen zijn nu niet vereveningsplichtig, maar door de verplichte bijdrage aan sanering worden ze dit wel, waardoor agrariërs dus ook minder ontwikkelingsmogelijkheden qua bebouwing hebben dan het huidige Omgevingsplan biedt. Wij vragen ons af wat de meerwaarde van het experiment is. Wij vrezen dat kansrijke initiatieven hierdoor extra worden beperkt.</p> <p>Vervolgens verbaast het ons dat er wordt aangegeven dat bedrijfsmatige activiteiten niet wenselijk worden geacht. Dit staat haaks op de hiervoor aangehaalde voorgestelde beleidswijziging met betrekking tot de NED-regeling. In de nieuwe regeling worden bedrijfsmatige activiteiten tot 1 hectare immers toegestaan.</p> <p>De omzetting van een agrarische bedrijfswoning naar een burgerwoning met de sloopverplichting van de bedrijfsopstallen is al een aantal jaren mogelijk op grond van ons bestemmingsplan 'Buitengebied'. Dat er eerst gekeken moet worden naar een alternatieve invulling door middel van de NED-regeling is niet af te dwingen. Wij pleiten ervoor dat over te laten aan de markt. Bovendien staat ook dit weer haaks op de uitspraak dat het onwenselijk is dat bedrijfsmatige activiteiten worden toegestaan.</p> <p><u>Agrarische onderzoeksbedrijven</u> De provincie geeft aan de verdere ontwikkeling van agrarische onderzoeksbedrijven te faciliteren. Daarnaast bewaakt de provincie de landschappelijke waarden van het landelijk gebied. In dit kader, zoals ook benoemd in het vigerende beleid en in de Handreiking Verevening, stelt de provincie nadere voorwaarden aan de grootschalige uitbreiding van bebouwing in het landelijk gebied. In de antwoordnotitie wordt aangegeven dat voor onderzoeksbedrijven zonder grondgebonden component (bijvoorbeeld bij uitsluitend glas of bedrijfsbebouwing) de provincie mogelijkheden ziet voor vestiging op een bedrijventerrein. De provincie geeft bij de inspraakreactie van de gemeente Terneuzen aan dat de vereveningsbijdrage een fractie van de totale investeringskosten is.</p> <p>Agrarische onderzoeksbedrijven zijn op basis van de Handreiking Verevening niet vereveningsplichtig indien het gaat om een grondgebonden agrarisch bedrijf. Beide onderzoeksbedrijven in Reimerswaal zijn grondgebonden agrarische bedrijven met een bijzonder karakter. Zij hebben enerzijds bedrijfsbebouwing en kassen nodig voor de bedrijfsvoering, maar anderzijds zijn deze onderzoeksbedrijven nog steeds afhankelijk van de grond. Het merendeel van de agrarische onderzoeksbedrijven is grondgebonden, omdat het niet gaat om verwerking van agrarische producten of alleen om de handel in zaaizaad of pootgoed. Doordat deze bedrijven kunnen worden gekwalificeerd als 'grondgebonden agrarische bedrijven' (met een bijzonder karakter), vallen ze niet onder de Handreiking Verevening. Voor deze bedrijven geldt momenteel ook geen maximale oppervlaktemaat. De redenering dat in deze gevallen van verevening maatwerk van toepassing is, is dan ook vreemd. Daarnaast geeft de provincie aan</p>	<p>Uit gesprekken met agrarisch ondernemers en de ZLTO is naar voren gekomen dat provinciale en gemeentelijke kaders soms knellen. Het experiment is bedoeld om een opening te bieden ingeval van knellende kaders, niet om nieuwe kaders op te werpen. De vrees voor extra beperkingen is dan ook niet terecht.</p> <p>De Provincie wil in de komende periode samen met de ZLTO en gemeenten verkennen voor welke situaties dit experiment meerwaarde kan hebben. De uitkomsten hiervan zijn input voor de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018.</p> <p>Het bestaande beleid wordt op dit punt niet gewijzigd. De NED-regeling biedt ruimte voor kleinschalige bedrijfsactiviteiten die qua aard en schaal passen in het landelijk gebied. De grens van 1 ha zal veelal niet worden gehaald. De gemeente kan de regeling verder invullen en bijvoorbeeld minder dan 1 ha toestaan.</p> <p>Wij vragen u als gemeente om vooraf te beschrijven of een NED mogelijk is en of als alternatief een woonbestemming kan worden overwogen. Dat maakt het voor de markt eenvoudiger om een passende nieuwe invulling te vinden.</p> <p>Verwezen wordt naar ons antwoord op uw gezamenlijke zienswijze voor het onderdeel agrarische onderzoeksbedrijven.</p>
--	---	--

dat de vereveningsbijdrage een fractie bedraagt van de investeringskosten, maar er wordt in de Handreiking Verevening of in een ander beleidsstuk geen enkele duidelijkheid gegeven hoe deze verevening moet plaatsvinden. Het vestigen van de Reimerswaalse agrarische onderzoeksbedrijven op een bedrijventerrein is ons inziens niet aan de orde, gelet op de hiervoor geschetste bedrijfsvoering. Wij benadrukken nogmaals dat het hier gaat om hoogwaardige arbeidsplaatsen en dat het van groot belang is dat deze bedrijven behouden blijven voor zowel de provincie als de gemeente. Indien er bij een uitbreiding (forse) vereveningsbijdragen geleverd moeten worden, is de kans zeer groot dat deze bedrijven zich buiten de provincie gaan vestigen. Wij blijven van mening dat deze onderzoeksbedrijven niet vereveningsplichtig behoren te zijn en dat ook niet moeten worden.

Zonneparken

De provincie wil de ruimtelijke consequenties van de drie grootschalige zonneparken in het landelijk gebied waaraan men medewerking heeft verleend in de komende periode evalueren om een zorgvuldige brede afweging te kunnen maken. De provincie is van mening dat op daken van bestaande bebouwing en op vrije beschikbare ruimte binnen het bestaand stedelijk gebied voldoende goede locaties beschikbaar zijn. In de aanloop van de integrale herziening wordt de beleidskeuze geëvalueerd. Gemeenten en belanghebbenden worden in dit proces betrokken. Het uitvoeren van een evaluatie van grootschalige zonneparken in het landelijk gebied bij de integrale herziening van het Omgevingsplan vinden wij een goed initiatief. Wij dragen hier graag ons steentje aan bij. Wij zijn echter van mening dat kansrijke initiatieven met betrekking tot zonne-energie in het landelijk gebied niet moeten wachten op de afronding van deze evaluatie. In Reimerswaal is voor één grootschalig zonnepark omgevingsvergunning verleend. Dit initiatief is geprojecteerd op een locatie met klasse 2 landbouwgrond. Dit houdt in dat deze gronden minder vruchtbaar zijn. Er dienen extra (kunstmatige) meststoffen toegevoegd te worden en er moet extra berekening plaatsvinden om deze gronden succesvol te kunnen beboeren. Tevens is deze locatie gelegen in een polder waar weinig bebouwing aanwezig is en de bouwplaats ligt niet op een zichtlocatie. Kortom, vanuit zowel ecologisch als economisch oogpunt bezien is dit een prima initiatief dat ook landschappelijk goed inpasbaar is. Duurzaamheid wordt vanuit de diverse overheidslagen gestimuleerd en nu lijkt de provincie voornemens om op de rem te trappen. Het benutten van gronden binnen het bestaand stedelijk gebied is wellicht een optie op korte termijn zodat braakliggende kavels tijdelijk ingevuld worden. Echter een zonnepark heeft een levensduur van 20 tot 30 jaar en hiervoor is bedrijfs- en woningbouwgrond te duur.

Grondgebonden veehouderij

Voor ontwikkeling van grondgebonden veehouderijen hanteert de provincie als uitgangspunt dat gemeenten advies aan de AAZ vragen omtrent de grondgebondenheid. Daarnaast wordt van gemeenten of agrarische ondernemers verwacht dat zij de (stikstof)effecten van de beoogde ontwikkeling op nabijgelegen Natura-2000 gebieden bepalen. Voor zover het gaat om doorontwikkeling van een grondgebonden veehouderij en het geldende bestemmingsplan deze ontwikkeling toelaat, kan er geen verplichte advisering door de AAZ gelden. Het (stikstof)effect van de ontwikkeling op een nabijgelegen Natura-2000 gebied kan alleen afgedwongen worden in het vergunningentraject, onderdeel milieu, of in een planologisch traject.

Verwezen wordt naar ons antwoord op de individuele zienswijze van de gemeente Goes en het algemene antwoord aan het begin van deze nota.

Het onderscheid tussen grondgebonden en niet-grondgebonden landbouw is in het provinciaal beleid essentieel. Wij verwachten van gemeenten dat zij daaraan uitvoering geven. Ontwikkelingen die in een bestemmingsplan bij recht zijn toegestaan daarvoor is advisering door de AAZ niet verplicht. Er kunnen echter situaties aan de orde zijn waarbij een doorontwikkeling ook bij de gemeente vragen zal oproepen of er na toestemming nog sprake is van grondgebondenheid. Indien in dat geval na realisering geen sprake meer blijkt te zijn van grondgebondenheid is de gemeente op basis van het bestemmingsplan in principe verplicht handhavend op te treden. Om ongewenste situaties te voorkomen is het wenselijk gebruik te maken van de advisering door de AAZ om zeker te zijn van de grondgebondenheid. Dit sluit aan op ons beleid. De eerste zin van de tweede alinea van bladzijde 42 passen wij ter verduidelijking aan.

Bebouwing buiten het bouwvlak

Een advies van de AAZ is niet meer verplicht voor schuren voor opslag in boomgaarden ten behoeve van een fruitteeltbedrijf of voor schuilgelegenheden voor vee van een veehouderij met weidegang. In de kadernota wordt wel een maximale oppervlakte van 50 m² gesteld aan kleinschalige bouwwerken voor een agrarisch bedrijf. Wij kunnen ons vinden in het laten vervallen van het verplichte AAZ-advies voor schuren voor opslag in boomgaarden ten behoeve van een fruitteeltbedrijf of voor schuilgelegenheden voor vee van een veehouderij met weidegang. Echter zouden wij graag zien dat het verplichte AAZ-advies voor kleinschalige bouwwerken ten behoeve van een agrarisch bedrijf in zijn geheel komt te vervallen. Het gaat hier om dermate kleinschalige initiatieven dat deze geen afbreuk doen aan de landschappelijke waarden. Wij adviseren de provincie onderscheid te maken in de oppervlaktemaat voor schuren ten behoeve van een fruitteeltbedrijf of veehouderij enerzijds en overige agrarische bedrijven anderzijds. In ons bestemmingsplan 'Buitengebied' is in overleg met de provincie onderscheid gemaakt in de oppervlaktemaat voor een fruitteeltbedrijf en overige agrarische bedrijven. Wij hanteren voor fruitteeltbedrijven een oppervlaktemaat van 100 m². De oppervlaktemaat is in samenwerking met de sector tot stand gekomen. In de fruitteeltsector wordt gewerkt met kuubkisten (1x1x1 meter) en voor de bedrijfsvoering is een grotere oppervlaktemaat noodzakelijk.

Wij gaan ervan uit dat de provincie dit eerder afgestemde onderscheid als zodanig in de Kadernota handhaaft.

Kleinschalige woningbouw

De provincie stelt dat het terecht is dat wordt aangegeven dat er spanning staat op het faciliteren van enkele kleinschalige woningbouwprojecten in het landelijk gebied en de opgave om kernen en steden verder te ontwikkelen. In alle gevallen moet de behoefte aan nieuwe woningbouwontwikkelingen worden aangetoond. De provincie houdt vast aan het opnemen van een flexibele post in de woningmarkt afspraken die hiervoor kan worden ingezet, waardoor zowel regionaal als lokaal expliciet wordt afgewogen of woningbouw in het landelijk gebied in sommige gevallen wenselijk is en een mis-match tussen vraag en aanbod wordt voorkomen.

Het is ons niet geheel duidelijk welk doel de provincie nu precies voor ogen heeft. De provincie lijkt vast te houden aan het 'vooraf' in de woningbouwplanning opnemen van een aantal woningen (zogenaamde flexibele post voor 'spontane' woningbouwprojecten) en niet mee te gaan in het voorstel van de regio om de restcapaciteit in te zetten voor 'onplanbare' spontane ontwikkelingen. Hierbij kan worden gedacht aan het splitsen van woningen, de transformatie van een pand in een woonfunctie, en de ontwikkeling van enkele woningen op een daarvoor geschikte, maar onvoorziene locatie.

Wij zijn van mening dat de provincie veel te veel de nadruk legt op een op papier kloppende woningbouwplanning en te weinig oog heeft voor het doel dat de regio voor ogen heeft, namelijk het tot ontwikkeling (laten) brengen van kwalitatief goede woningbouwplannen. Wij vragen met klem het instrument van de woningbouwplanning niet te krampachtig te hanteren en erop te vertrouwen dat de regiogemeenten kwalitatief goede afwegingen maken. In dat kader zou het goed zijn als de provincie open zou staan voor (tijdelijke) overplanning. Vanzelfsprekend dient hier tegenover te staan dat gemeenten oude afspraken over woningbouwplannen, die uit oogpunt van kwaliteit bezien minder goed scoren, waar mogelijk openbreken, waardoor er meer ruimte ontstaat om de kwalitatief goede plannen voorrang te geven. Het openbreken van oude afspraken kost echter tijd en het in afwachting daarvan 'bevrozen' van kwalitatief goede woningbouwplannen, vinden wij niet reëel. Wij vinden dat het werken aan kwalitatief goede oplossingen voorop dient te staan. Het 'vooraf' in

De wijzigingsvoorstellen behelzen voor de agrarische sector geen wijziging van beleid voor wat betreft de mogelijkheid tot het oprichten van bouwwerken buiten het agrarisch bouwvlak. De wijziging heeft betrekking op de verplichting om in bepaalde gevallen vooraf advies te vragen van de Agrarische Adviescommissie Zeeland. In het provinciaal beleid is concentratie van agrarische bebouwing een belangrijk uitgangspunt ingegeven vanuit het voorkomen van verstening en versnippering van het landelijk gebied. Om te kunnen bouwen op afstand van een agrarisch bouwvlak moet de noodzaak aanwezig zijn. De AAZ adviseert of de betreffende bebouwing noodzakelijk is ten behoeve van ene doelmatige agrarische bedrijfsvoering. Voor opslagschuren in boomgaarden en voor schuilgelegenheden voor vee van ene veehouderijbedrijf met weidegang is verlichte advisering door de AAZ niet langer verplicht omdat naar onze mening de noodzaak vanuit agrarische bedrijfsvoering daarvan bij voorbaat duidelijk is. In andere gevallen blijft het naar onze mening noodzakelijk via advisering door de AAZ deze noodzaak aan te tonen. Dit om een onnodige verstening en versnippering van het landelijk gebied te voorkomen.

De aanpassing brengt geen wijzigingen aan in de oppervlakte van bebouwing die beleidsmatig al eerder is toegestaan.

Wij zijn van mening dat beide opties mogelijk zijn. Wij vragen om in de woningbouwplanning zo goed mogelijk vooraf in te schatten hoeveel woningen in kleine projecten worden gebouwd. Voor zover projecten nog niet bekend zijn kan een aantal woningen worden gereserveerd. Geplande capaciteit die niet wordt benut voor projecten, kan worden ingezet voor andere projecten in de regio. Of dat voor kleinschalige of grotere projecten wordt ingezet, is aan de regio om te bepalen.

Wij zijn het met u eens dat het van groot belang is om kwalitatief goede woningbouwplannen te kunnen ontwikkelen. Een belangrijke voorwaarde om dat te bereiken is dat het nieuwe aanbod zo goed mogelijk aansluit bij de vraag. Dat is precies waar de regionale woningmarkt afspraken voor zijn gemaakt. Uw inzet om minder goede plannen open te breken om ruimte te bieden aan betere plannen past prima in dat streven. Waar mogelijk zullen wij dat ondersteunen. Wij zien overprogrammering niet als oplossing, omdat een overaanbod aan plannen verlamdend werkt. Het is beter om de aandacht van de marktpartijen en toekomstig bewoners te kunnen richten op een beperkt aantal plannen. Alleen dan kan er voldoende concrete vraag ontstaan om woningbouwplannen tot uitvoering te brengen.

	<p>de woningbouwplanning verplicht opnemen van een specifieke restcapaciteit draagt hier in ieder geval niet aan bij en behoort naar onze mening niet te worden ingevoerd.</p> <p><u>Cultuurhistorische bebouwing</u> Voor de provincie is sanering en verpaupering van cultuurhistorisch waardevolle erven geen optie, waardoor herbestemming het enige alternatief vormt. Het voorstel is om voor circa 300 bijzondere cultuurhistorische erven door de gemeenten prioriteit te geven voor invulling met een woonbestemming en bestaande subsidiemogelijkheden alleen voor deze erven in te zetten. Dit beleid staat naar onze mening haaks op het woonbeleid, doordat er wordt gevraagd <i>prioriteit</i> te geven aan de herbestemming door middel van het toekennen van een woonbestemming aan cultuurhistorisch waardevolle erven in het buitengebied, terwijl het provinciale woonbeleid zich inzet op bundeling van de woonfuncties in het stedelijk gebied. De provincie geeft als reactie dat de mogelijkheid van het bieden van een woonbestemming in cultuurhistorische bebouwing niet nieuw is en dat de omvang van de nieuwe lijst met cultuurhistorische bebouwing die een nieuwe invulling verdient kleiner is dan de vigerende lijst, waardoor de mogelijkheden voor het toevoegen van woningen in bestaande schuren wordt verminderd. Hiermee gaat de provincie niet in op onze reactie die zich richt tegen de prioriteit die de provincie geeft aan het stimuleren van het toekennen van woonbestemmingen in het buitengebied. Zoals al in onze reactie is aangegeven, zijn wij er niet op tegen dat een woonbestemming wordt toegepast indien dit de best mogelijke functie is voor het desbetreffende gebouw. Wij hebben er wel moeite mee dat er <i>prioriteit</i> wordt gegeven aan de woonbestemming, aangezien dit in strijd is met het provinciale woonbeleid en omdat deze handelwijze het voor gemeenten moeilijker maakt om initiatiefnemers te stimuleren op zoek te gaan naar andere functies dan de woonfunctie. Daarnaast verwacht de provincie dat de regiogemeenten in hun afweging van woningbouwprojecten binnen de flexibele post voor 'spontane' woningbouwprojecten prioriteit geven aan het hergebruik van de geselecteerde cultuurhistorisch waardevolle boerderijen, terwijl zij tegelijk aangeeft dat het uiteindelijk de desbetreffende gemeente is die de uiteindelijke afweging maakt. Hierbij probeert de provincie de afweging die bij de gemeente ligt te beïnvloeden en te sturen op de invulling van de flexibele post op de woningbouwplanning. Wij benadrukken dat het aan de gemeenten is om deze keuze te maken, passend binnen het eigen woonbeleid en de regionale behoefte. Wij zien dan ook graag dat de provincie de zinsnede betreffende <i>prioriteit geven aan de woonfunctie</i> verwijderd.</p> <p>Zienswijze GEMEENTE Goes</p> <p>Als gemeente Goes willen wij graag een kwaliteitsimpuls geven aan de recreatiezone Wolphaartsdijk. Wij zien mogelijkheden om door het toevoegen van aanvullend aanbod en door het inzetten op kwaliteit toegevoegde waarde te creëren aan het recreatieaanbod in de gemeente Goes en de Provincie Zeeland. Wij zijn blij te vernemen dat de Provincie Zeeland mee wil denken over deze ontwikkeling en hierin een positieve grondhouding aanneemt.</p> <p>4.5 Zonneparken Het is volslagen onnodig en ongewenst om zonneparken geheel te blokkeren. Ook gelet op de zeer beperkte schaal waarop deze ontwikkelingen nu in Nederland tot stand komen. Mits zorgvuldig omgegaan wordt met de locatiekeuze, en er voldoende aandacht is voor de ruimtelijke inpassing, is de landschappelijke impact toch zeker beperkt te noemen. Ook al in vergelijking met de windmolens die in 4.6 (VRPZ 2.17 nieuw lid 4) tot een onderwerp van groot nationaal belang worden benoemd</p> <p>4.5 Zonneparken (Landelijk gebied)</p> <p><i>Het Omgevingsplan gaat uit van het versterken en benutten van de stedelijke gebieden, tegengaan van verstening en versnippering van het landelijk gebied en behoud van de landschappelijke kwaliteiten. Grootschalige initiatieven</i></p>	<p>De afweging is zoals u aangeeft geheel aan de gemeente. Wij vragen u daarbij om rekening te houden met de cultuurhistorische waarde van een aantal erven.</p> <p>In de praktijk zal het verzoek tot het realiseren van een woonbestemming in cultuurhistorische boerderijen van provinciaal belang niet dagelijks voorkomen. De Provincie ziet dit echter als een passende vorm van herbestemming. In eerste instantie zal de eigenaar daarbij de afweging maken of hij van de geboden mogelijkheid gebruik wenst te maken. Wanneer deze afweging positief is, blijft hij voor het daadwerkelijk realiseren van zijn beoogde herbestemming afhankelijk van de gemeente.</p> <p>Gezien het belang dat de provincie hecht aan het behoud van cultureel (agrarisch) erfgoed vragen wij gemeenten hieraan prioriteit toe te kennen. Wij schrijven het niet voor. Dit zou ook minder gepast zijn, omdat het behoud van cultureel (agrarisch) erfgoed niet het enige na te streven doel is.</p> <p>In het voorgestelde beleidsvoorstel wordt de realisatie van zonneparken niet geheel geblokkeerd. Wel kiest de Provincie er voor om zonneparken in het landelijk gebied te beperken. Het Provinciaal belang is gelegen in de bescherming van het Zeeuwse landschap en het voorkomen van verstening van het buitengebied. De ontwikkeling van zonneparken in het landelijk gebied raken deze belangen. De transitie in de energiesector is gaande. Het Klimaatakkoord wat zojuist is gesloten zal op termijn tot nieuwe Nationale en regionale opgaven en ambities leiden. Dit heeft niet alleen gevolgen voor opgaven en ambities voor het opwekken van zonne-energie, maar ook wind- en getijdenenergie. Elke vorm van energieopwekking heeft verschillende gevolgen voor het landschap en de beleving van Zeeland. U stelt terecht dat locaties met</p>

voor zonneparken in het landelijk gebied sluiten hier niet op aan. De Provincie wil vanwege de technologische ontwikkelingen, landschappelijke effecten en beperkte vraag naar ruimte voor zonneparken dat de opwekking van zonne-energie vooralsnog alleen wordt toegestaan in gebieden binnen de begrenzing bestaand bebouwd gebied (incl. bedrijventerreinen en zeehaventerreinen) en op agrarische bouwvlakken. Dit biedt voldoende mogelijkheden voor opwekking van zonne-energie.

Het ontwikkelen van zonneparken binnen de begrenzing van bestaand bebouwd gebied is waarschijnlijk inderdaad de meest ideale situatie. Ook zullen er dan in principe voldoende mogelijkheden zijn voor opwekking van zonne-energie. Toch zijn er in het buitengebied ook situaties denkbaar waarbij het oprichten van een zonnepark mogelijk is zonder de landschappelijke kwaliteiten aan te passen. Ook kan dit in bepaalde situaties wenselijk zijn.

Het is namelijk mogelijk om tegen een bosrand aan een park aan te leggen, wat omzoomd wordt door een haag. Hierdoor is het park vanaf de weg niet zichtbaar en zal het wegvallen tegen het silhouet van het bos. Ook kunnen panelen dusdanig worden aangebracht dat de maximale hoogte slechts 0,5 meter bedraagt. Hiermee kan door het oprichten van een grondwal het zonnepark aan het zicht worden onttrokken.

De aanleg van een zonnepark kan wenselijk zijn als er op het perceel een saneringsplicht geldt. Hierdoor kan het terrein niet meer voor andere doeleinden worden ontwikkeld zonder een bodemsanering uit te voeren. Ook kan het perceel dusdanig gesitueerd zijn, bijvoorbeeld vlakbij distributiestation, dat het uitermate geschikt is voor een zonnepark.

Het is goed dat de provincie randvoorwaarden stelt om wildgroei te voorkomen en om ervoor te zorgen dat de parken passen binnen het landschap. Het is echter niet wenselijk slechts een paar locaties in het buitengebied aan te wijzen waar dit mogelijk is en daarbij de rest van het buitengebied op slot te doen tot 2018. Dit staat het behalen van de klimaatdoelstellingen in de weg. Ook hoeven zonneparken er niet te liggen tot het einde der dagen. In eerste instantie wordt vaak uitgegaan van een periode van 15 tot 25 jaar. Daarna kan voor de betreffende locatie opnieuw een afweging gemaakt worden.

Gemeente Goes is bezig met een tweetal zonneparken. We willen een ruimtelijke onderbouwing geven van beide initiatieven waarom deze ruimtelijk wel verantwoord zijn maar die niet zouden passen in het nieuwe aangepaste Omgevingsplan.

4.15.1 Licht & Duisternis (Milieu)

Het voorstel is om de toetsing van vergunningen van bedrijven die licht produceren te schrappen. De overweging hiervoor is dat dit derde spoor via de RUD loopt. Door het ontbreken van een beleidskader waaraan getoetst moet worden en door het ontbreken van de middelen om dit beleidskader op te stellen wordt voorgesteld de toetsing in zijn geheel te laten vervallen.

Dit is niet wenselijk omdat juist hier veel te halen valt. In Vlaanderen is bijvoorbeeld voor de glastuinbouw wel een BBT opgesteld (<http://emis.vito.be/lichthinder-landbouw-normen-en-reglementen>). Mogelijk kan deze aangepast worden en zijn er nog meer voorbeelden te vinden waardoor het derde spoor toch niet in zijn geheel geschrapt hoeft te worden.

Paragraaf 4.1.4.: de bepaling om bij een bestemmingswijziging van Agrarisch naar Wonen de bebouwing ook terug te brengen naar een omvang die gebruikelijk is bij burgerwoningen is nieuw. De vraag is of dit altijd nodig c.q. gewenst is. Waarom zouden die schuren niet mogen blijven staan? Het kan zo zijn dat de koper weet dat hij moet slopen maar voor de verkoper betekent dit een waardevermindering van zijn perceel. En wie gaat dat compenseren? Bovendien staat dit nu niet als voorwaarde bij de betreffende wijzigingsbevoegdheid dus in deze planperiode zal deze voorwaarde geen betekenis hebben.

een saneringsplicht wellicht een kansrijke optie is. Wij willen dit in samenhang voor de gehele energiesector bezien. Hiervoor is een zorgvuldige analyse noodzakelijk. Hierbij staan ook de 3 initiatieven op Tholen, Reimerswaal en Middelburg centraal die door initiatiefnemers en overheden geamenlijk mogelijk zijn gemaakt. Deze initiatieven zijn niet in het kader van deze herziening aangewezen, maar zijn projecten die voorafgaand aan de herziening planologisch zijn vastgelegd.

Wij starten in 2016 met deze analyse en betrekken u hier graag bij, samen met de overige Zeeuwse overheden, netwerkbedrijven en initiatiefnemers. Hieruit moet nader blijken welke opgaven op Zeeland afkomen, welke plannen wenselijk zijn en waar deze het beste gefaciliteerd kunnen worden. Bijvoorbeeld door bundeling en concentratie en het definiëren van randvoorwaarden. Ook zal aandacht worden besteed aan de relatie met bedrijventerreinen (zie onderdeel bedrijvigheid). Uw initiatieven kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan deze analyse. De analyse is input voor de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018.

Wij zijn van mening dat tot de analyse is afgerond, voor namelijk daken in Zeeland en daarnaast ook locaties binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken voldoende ruimte bieden voor zonnepanelen. Hierdoor worden tevens de landschappelijke waarden van Zeeland beschermd en wordt optimaal ruimte geboden aan de aan het buitengebied gerelateerde functies.

Het aspect licht & duisternis is geen kerntaak van de RUD en deze instantie voert voor de Provincie het milieubeleid uit.

De Provincie zal bij nieuwe grootschalige lichttoepassingen toezien of de beste technieken worden toegepast om lichthinder te voorkomen. Dit zal gebeuren bij de beoordeling van ruimtelijke plannen (spoor 2). In Nederland ontbreekt een algemeen beleidskader voor lichthinder. De provincie respecteert het level playing field.

We vragen de gemeente eerst een afweging te maken in hoeverre het wenselijk wordt geacht om agrarische bebouwing na verlies van de agrarische functie (volledig of beperkt) te hergebruiken ten behoeve van een NED. Wanneer een gemeente dit bijvoorbeeld vanwege de omvang of de locatie niet wenselijk acht, verwachten wij van een gemeente dat zij hierover in een zo vroeg mogelijk stadium duidelijkheid verschaft in de richting van bestaande en toekomstige gebruikers/eigenaren.

	<p>Paragraaf 4.3.2.: de A/B-lijst van de provincie is op dit moment een papieren tijger waarmee op geen enkele wijze voorkomen kan worden dat agrarische bebouwing, waardevol of niet, wordt gesloopt. Dat blijft zo totdat via een bestemmingsplanherziening die gebouwen worden aangewezen als cultuurhistorisch waardevol.</p> <p>Paragraaf 4.4.1.: via de APV kun je <u>niet</u> regelen dat woningen al dan niet permanent bewoond mogen worden.</p> <p>Tabel 4.4.2., blz. 29, halverwege de linker kolom: volgens ons hebben gemeenten na de recente wijziging van de Huisvestingswet niet meer de mogelijkheid om via een verordening te regelen dat woningen alleen permanent bewoond mogen worden.</p> <p>paragraaf 4.8.2.: willen wij toestaan dat inwoners aan de randen van kernen stalletjes e.d. kunnen bouwen voor paarden e.d.?</p> <p>- Landschapsbeleid</p> <p>In het Omgevingsplan zijn gebieden aangewezen waar het behoud en bescherming van de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteit van provinciaal belang voorop staat (kaart 14). De wijzigingen zoals beschreven in paragraaf 4.6 hebben ten doel meer duidelijkheid te verschaffen over de manier waarop de afweging gemaakt wordt bij een mogelijke ontwikkeling die strijdig is/lijkt met dit belang. Bij kleinschalige ontwikkelingen die geen significante effecten hebben kan GS medewerking verlenen, ontwikkelingen die leiden tot significante effecten zijn niet toegestaan tenzij er sprake is van een groot openbaar belang. In dat geval stelt GS PS hiervan op de hoogte. Tot groot openbaar belang worden in ieder geval gerekend de veiligheid, drinkwatervoorziening, windmolens en installaties voor olie en gas.</p> <p>Wij kunnen ons vinden in de wens om te komen tot meer helderheid en een striktere omschrijving van de omgang met deze doelstellingen. Maar daarmee komt opnieuw, en in nog sterkere mate de vraag naar voren, waarom de gronden tussen de A58/Deltaweg en het Poelbos ook worden gerekend tot een gebied van landschappelijk belang op provinciaal niveau. Het huidige gebruik en inrichting van dit gebied stroken daar in onze ogen volstrekt niet mee. De landschappelijke authenticiteit en kwaliteit is van een heel andere orde dan die van de poelgronden ten zuiden van de A58. In het gebied zijn al recreatieve (Valk Hotel) en bedrijfsmatige (trafo-station) functies aanwezig. Eventuele uitbreiding van deze voorzieningen is niet denkbeeldig en zou niet gehinderd moeten worden door het (in onze ogen) ten onrechte aan dit gebied verstrekte stempel van landschappelijke kernkwaliteit van provinciaal belang. Wij willen voorstellen GS te verzoeken kaart 14 bij het Omgevingsplan aan te passen.</p>	<p>De A en B lijst is komen te vervallen. In de plaats hiervan is een (voorlopige) selectie gemaakt van cultuurhistorisch waardevolle boerderijcomplexen. In de periode tot 2018 (integrale herziening van het omgevingsbeleid) wil de provincie samen met div. betrokkenen (o.a. eigenaren, gemeenten) tot een definitieve selectie komen. In deze periode zal ook moeten blijken hoe deze definitieve provinciale selectie het best kan worden doorvertaald in gemeentelijk beleid.</p> <p>Dat is correct, want dat is in het bestemmingsplan te regelen en op basis daarvan kan de gemeente handhaven. Wij hebben aangegeven dat de gemeente via een gemeentelijke verordening kan vastleggen of een reguliere woning ook mag worden gebruikt voor andere activiteiten zoals recreatieve verhuur.</p> <p>De recente wijziging van de Huisvestingswet vraagt om een aanpassing van bestaande verordeningen, maar maakt het gemeenten nog steeds mogelijk om onttrekking van reguliere woningen aan de woningvoorraad, bijvoorbeeld voor recreatie, tegen te gaan. Een concreet voorbeeld is de verordening tweede woningen van de gemeente Veere.</p> <p>De kaart met landschappelijke waarden is onder andere gebaseerd op eerder onderzoek naar kenmerkende kwaliteiten van Zeeland, zoals deze worden beleefd vanaf de grote doorgaande (snel)wegen. In dit geval is er een groot contrast tussen de bosrijke westzijde en de stedelijke oostzijde van de weg. Een nieuwe invulling van het gebied is niet uitgesloten, zolang het leidt tot verbetering van de landschappelijke kwaliteiten van het gebied.</p>
	<p>Zienswijze GEMEENTE Borsele</p> <p>Algemeen Verheugd hebben wij kennis genomen van uw bereidheid om, binnen de kaders van de in het Omgevingsplan beoogde doelstellingen, mee te willen werken aan het in het kader van de Crisis- en herstelwet aangewezen experiment Omgevingsplan Buitengebied Borsele, 2017.</p> <p>Blz. 13 Bedrijfsvastgoed Deze herziening heeft alleen gevolgen voor de kleinschalige bedrijventerreinen, solitaire terreinen en NED's. In de Antwoordnota van 12 juni 2012 op het ontwerp Omgevingsplan is op blz. 47 het volgende opgenomen: "voor het</p>	<p>Ook wij zijn aan het verkennen welke veranderingen en mogelijkheden de nieuwe omgevingswet brengt. Het experiment met uw bestemmingsplan buitengebied past daar prima bij.</p>

	<p>opnemen van bedrijventerreinen in het OP zijn bestemmingsplannen gehanteerd. Het bedrijventerrein Sloepoort is niet als zodanig bestemd en derhalve niet opgenomen op de kaarten. Daarmee is Sloepoort destijds niet opgenomen in het Omgevingsplan Zeeland 2012–2018.</p> <p>In de ontwerp herziening van het Omgevingsplan is, zoals eerder aangegeven, gesteld dat deze herziening alleen gevolgen heeft voor de kleinschalige bedrijventerreinen, solitaire terreinen en NED's. Sloepoort valt niet onder deze categorieën en kan daarmee dus nog steeds niet. In het in september 2012 vastgestelde Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 is met betrekking tot het Sloegebied opgenomen dat u, samen met de betreffende gemeenten en Zeeland Seaports, zorgvuldig ruimtegebruik en intensivering van het gebied stimuleert (blz. 19). Daarbij erkent u dat er druk is op het Sloegebied, maar dat deze verminderd kan worden door ontwikkelingsmogelijkheden in en rond de Buitenhaven in Vlissingen te onderzoeken en benutten.</p> <p>Inmiddels is de komst van de marinierskazerne naar Vlissingen een gegeven. En daarmee de tekst op pagina 19 en hetgeen gesteld is in paragraaf 5.2, thema 3.1.1. actie 10 van het Omgevingsplan achterhaald. De komst van de marinierskazerne heeft tot gevolg dat de Buitenhaven in Vlissingen de druk op het Sloegebied niet meer kan opvangen. Een druk die er zeer zeker nog steeds is. Dit zal nu dus op een andere locatie vorm moet krijgen. Immers de meest doelmatige en duurzame benutting van het Sloegebied (het mogelijk maken dat bedrijven zich op de juiste plaats kunnen vestigen en ontwikkelen) brengt met zich dat in de directe nabijheid van het Sloegebied en qua infrastructuur direct aangesloten op het Sloegebied voldoende fysieke ruimte aanwezig moet zijn voor plaatsing van bedrijven met een directe functionele relatie (verzorgende, ondersteunende en/of serviceverlenende bedrijven) met bedrijven in het Sloegebied; Facilitypark Sloepoort.</p> <p>In reactie op de Kadernota herziening Omgevingsplan Zeeland 2012- 2018 "Ruimte voor verbetering" hebben zowel Zeeland Seaports als de gemeente Borsele hiervoor aandacht gevraagd. Het door het college van Gedeputeerde Staten geformuleerde antwoord hierop, met als conclusie: uw inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen, is voor ons zeer onbevredigend. Er kan niet vastgehouden worden aan de teksten zoals opgenomen in het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018. Deze zijn, door de komst van de marinierskazerne, achterhaald en vragen om een aanpassing.</p> <p>Wij verzoeken u dan ook in de voorliggende herziening een basis neer te leggen voor Facilitypark Sloepoort. Het is dan vervolgens aan Zeeland Seaports en de gemeente Borsele om, rekening houdend met alle van belang zijnde aspecten, deze basis /ruimte op een verantwoorde manier in te vullen.</p> <p>Blz. 14 Bedrijventerreinen Een eenmalige uitbreiding van een kleinschalig bedrijventerrein kan met maximaal 20% van de bestaande oppervlakte of maximaal 0,5 ha. Wij gaan er vanuit dat dit de uitbreiding van het terrein betreft en niet van de bebouwde oppervlakte. Daarnaast gaan wij er vanuit dat de uitgeboude oppervlakte 100% bebouwd mag worden. Tevens gaan wij er vanuit dat de netto afronding, zoals deze in de VRPZ wordt genoemd, exclusief de groenstrook rondom het terrein is.</p> <p>In bijlage 6.5 van de ontwerp herziening is een kaart opgenomen met daarop aangegeven de grootschalige en de kleinschalige bedrijventerreinen. Deze kaart geniet, voor zover het de aanduiding voor de bedrijventerreinen op Borsels grondgebied betreft, onze instemming, met uitzondering van de aanduiding kleinschalig bedrijventerrein die is toegekend aan de bedrijvenlocatie aan de Hertenweg te Nieuwdorp. Uw college is er mee bekend dat een op deze bedrijvenlocatie gevestigd bedrijf uitbreidingsplannen heeft. Plannen</p>	<p>Het is correct dat het beleid voor zeehaventerreinen niet verandert. Als Sloepoort wordt ingevuld met zeehavenactiviteiten valt het niet onder een van de door u genoemde andere categorieën. Dat betekent echter niet dat de ontwikkeling van dit terrein wordt geblokkeerd.</p> <p>Het is niet zo dat alle ruimte in de Buitenhaven in Vlissingen met de komst van de Marinierskazerne is vervalten. Er liggen nog goede mogelijkheden voor de vestiging van bedrijven. Het nieuwe Masterplan waar Zeeland Seaports momenteel aan werkt, zal meer inzicht geven in de verwachte ontwikkelingen en of het aanbod aan zeehaventerrein hier voldoende in voorziet. Als Zeeland Seaports onderbouwt dat een aanvullend locatie aan de rand van het Sloegebied noodzakelijk is, zal zij daarvoor een locatiestudie starten.</p> <p>Op dit moment is er geen aanleiding om de teksten aan te passen, omdat de Buitenhaven op dit moment nog niet volledig is uitgegeven.</p> <p>Wij wijzen u graag op de zienswijze van Zeeland Seaports over dit onderwerp en onze reactie daarop. Zoals wij hebben aangegeven is het provinciaal beleid in dit geval volgend op de door Zeeland Seaports onderbouwde behoefte.</p> <p>De 20% netto uitbreiding wordt berekend over de netto oppervlakte van het bedrijventerrein, dus zonder de landschappelijke inpassing. De Provincie heeft geen regels met betrekking tot het maximale bebouwingspercentage.</p> <p>De bedrijfslocatie aan de Hertenweg in Nieuwdorp is op dit moment in gemeentelijk, regionaal en provinciaal beleid aangemerkt als kleinschalig bedrijventerrein. Dat is de reden waarom het bedrijventerrein nu ook als zodanig op de kaart is opgenomen. Als de status van het terrein verandert, omdat dit in het regionaal bedrijventerreinprogramma wordt opgenomen, kan dit vervolgens ook in het provinciaal beleid worden overgenomen. Wij zijn bekend met de plannen voor uitbreiding van dit terrein en zijn met uw gemeenten en de ondernemer in overleg om een toekomstbestendige bedrijfsontwikkeling mogelijk te maken.</p>
--	--	---

	<p>waartegen u, gezien het innovatieve karakter en de economische spin-off die dit met zich mee kan brengen voor de uiensector, positief staat.</p> <p>Het benodigde ruimtebeslag in relatie tot de aanduiding van dit terrein in (de ontwerp herziening van) het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en de bijbehorende Verordening Ruimte Provincie Zeeland als kleinschalig bedrijventerrein maakt echter dat de uitbreiding op basis hiervan niet mogelijk is.</p> <p>Wij verzoeken u dan ook specifiek voor dit terrein in de thans lopende herziening van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en de bijbehorende Verordening planologische ruimte te creëren zodat er op provinciaal niveau ruimte ontstaat voor deze uitbreidingsplannen. Het is dan vervolgens aan de gemeente Borsele om, rekening houdend met alle van belang zijnde aspecten, deze ruimte op een verantwoorde manier in te vullen.</p> <p>Blz. 15/16 Solitaire bedrijven Nieuwe tekst "Alle bedrijfslocaties, niet zijnde agrarische bouwvlakken, van 1 ha of groter worden aangemerkt als kleinschalig bedrijventerrein en worden opgenomen in het programma" is niet juist. Dit impliceert namelijk dat er geen grootschalige bedrijventerreinen meer zijn, hetgeen toch niet de bedoeling kan zijn.</p> <p>Blz. 17 – 19 Agrarische onderzoeksbedrijven Nieuwvestiging van agrarische onderzoeksbedrijven zonder grondcomponent is mogelijk op reguliere bedrijventerreinen of glastuinbouwlocaties.</p> <p>Nieuwvestiging van agrarische onderzoeksbedrijven is mogelijk op basis van het algemene agrarische vestigingsbeleid (blz. 17). Dit algemene vestigingsbeleid bestaat uit twee onderdelen: verplaatsing en nieuwvestiging. Is het onderdeel 'verplaatsing' ook van toepassing op agrarische onderzoeksbedrijven? Tekst herziening OP spreekt (op blz. 17) alleen maar over nieuwvestiging van agrarische onderzoeksbedrijven.</p> <p>Op blz. 18 wordt voorgesteld de Verordening aan te passen: 1. In een bestemmingsplan wordt c. op een in het bestemmingsplan, voor een agrarisch bedrijf, aangewezen bouwvlak.</p> <p>Is verplaatsing naar een nieuw bouwblok of nieuwvestiging op een nieuw bouwblok (mits voldaan wordt aan criterium van sanering bestaande agrarische bebouwing) nu wel of niet mogelijk? Het is gewenst de tekst herziening OP en de Verordening te verduidelijken op dit punt.</p> <p>Blz. 18, art 2 onder 2 Geldt deze verplichting ook als dit bestaande onderzoeksbedrijf is gevestigd op een regulier bedrijventerrein?</p> <p>Blz. 19, laatste zin in tekstkader Nieuwe agrarische onderzoeksbedrijven of op bestaande agrarische bouwvlakken.</p> <p>Los van onze opmerking hierboven ten aanzien van bestaande bouwvlakken, nemen we aan dat dit laatste alleen geldt als er sprake is van een grondcomponent. Het is gewenst de tekst van de Verordening op dit punt te verduidelijken.</p> <p>Blz. 19 – 21 Agrarisch vastgoed en NED's Blz. 19 Gemeente Borsele zal niet vooraf aan de omschakeling van agrarisch naar wonen onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor de invulling van de opstallen met een NED. De gemeente beoordeelt slechts het verzoek zoals dat voorligt. Als het verzoek is de agrarische bebouwing om te zetten naar wonen wordt dat verzoek beoordeeld en wordt hierin niet betrokken of in die bebouwing een NED mogelijk is.</p>	<p>Het is niet aan ons om uitbreiding van het bedrijventerrein planologisch mogelijk te maken. Dit is een gemeentelijke bevoegdheid die binnen de regio moet worden afgestemd, met inachtneming van de relevante wet- en regelgeving. Wij vragen u daarom met klem om niet te wachten tot de Provincie ruimte creëert, maar om deze ontwikkeling zelf in het regionaal bedrijventerreinprogramma van de Bevelanden op te laten nemen.</p> <p>Dit is een terechte opmerking. Wij passen dit aan.</p> <p>Verplaatsing of nieuwvestiging van een grondgebonden agrarisch onderzoeksbedrijf is mogelijk. Wij zullen de tekst verduidelijken.</p> <p>Voor alle bedrijven op een bedrijventerrein gelden de zelfde voorwaarden. Verplaatsen van een bedrijfsterrein naar een andere locatie met bedrijfsbestemming is mogelijk.</p> <p>Uw opmerking is terecht. De tekst wordt verduidelijkt.</p> <p>Gemeenten bepalen de maximale maat voor een agrarisch bouwvlak. Bovendien bepalen gemeenten in hun bestemmingsplan welke activiteiten zij toestaan als NED. Daarmee dragen gemeenten de verantwoordelijkheid voor de omvang van agrarisch vastgoed en de mogelijkheden voor hergebruik. De provincie verwacht van gemeenten dat zij zorgvuldig omgaan met deze verantwoordelijkheid. Gezien de verwachting dat in de periode tot 2030 ongeveer 25% (± 80 hectare) van de agrarische gebouwen zijn agrarische</p>
--	--	---

		<p>Blz. 20 Het volume van de bestaande bebouwing is maatgevend voor de maximale omvang van de activiteit, met een maximum bouwvlak van 1 ha. Dit zijn twee grootheden; volume = m³, bouwvlak = m². De toevoeging in de herziening "met een maximum bouwvlak van 1 ha" staat op gespannen voet met de zin: Het gaat per definitie om <i>kleinschalige</i> activiteiten die (blz. 23 OP 2012-2018, herbestemmen bebouwing) Voorstel is om het woord kleinschalig te schrappen uit de tekst van het OP.</p> <p>Blz. 20 "De overige opstallen op het bouwblok worden gesaneerd tot de bij een woning in het landelijk gebied gebruikelijke maximale omvang". Voor Borsele is dit 90 m² op basis van bestemmingsplan + ... m² vergunningsvrij, afhankelijk van de grootte van achtererfgebied, met een maximum totaaloppervlakte van 150 m² aan bijgebouwen.</p> <p>Blz. 22 – 25 Kleinschalige woningbouw In de Antwoordnota is niet ingegaan op de recente jurisprudentie inzake "De Ladder van duurzame verstedelijking". In de nieuwe tekst (blz. 23) wordt onomwonden gesteld dat ook voor kleinschalige ontwikkelingen, zowel binnen het bestaand bebouwd gebied als in het landelijk gebied, in de lijn met de duurzaamheidsladder de behoefte moet worden aangetoond.</p> <p>Graag zouden wij onze vraag alsnog gemotiveerd beantwoord zien.</p> <p>Blz. 23 Volgens ons moet de nieuwe tekst (in lijn met blz. 24) luiden: • Aandacht en prioriteit voor het behoud van cultuurhistorische waardevolle (<i>voormalige</i>) <i>agraris</i>che bebouwing</p> <p>Blz. 24</p>	<p>functie zal verliezen is de vraag aan de orde of al deze opstallen ook daadwerkelijk herbestemd kunnen worden als NED. Om die reden verwacht de provincie dat gemeenten bij het beoordelen van een verzoek om omzetting van een agrarische dienstwoning naar een burgerwoning een zorgvuldige afweging maakt van de geschiktheid van de overige agrarische opstallen (volledig) voor hergebruik door een bedrijfsmatige activiteit (NED). De provincie zal conform vigerend beleid er daarbij op toezien dat het betreffende bouwvlak de maximale maat van 1 hectare niet overschrijdt.</p> <p>De term kleinschalig drukt naar de mening van de Provincie op een juiste wijze uit dat de regeling NED ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor bedrijfsmatige activiteiten die passen bij het karakter van het landelijk gebied. Daarbij zijn er binnen de huidige regeling meerdere beoordelingsmomenten ingebouwd waarbij de gemeente haar eigen afweging kan maken bij het waarborgen van de gewenste kleinschaligheid. Allereerst doordat het volume van de bestaande bebouwing maatgevend is voor de maximale omvang van de activiteit. Ten tweede doordat er slechts beperkte uitbreidingsmogelijkheden worden geboden (20% met een maximum van 250m²). Aanvullende uitbreidingen alleen mogelijk zijn wanneer dit per saldo niet leidt tot een toename van de bebouwing. Tenslotte geldt een maximale maat voor het bouwvlak maat van 1 hectare. De provincie ziet alleen toe op het handhaven van deze maximale maat voor het bouwvlak. Dit betekent echter niet dat gemeenten zonder meer deze maximale maat moeten hanteren. De provincie is van mening dat de gemeentelijke afweging namelijk als start bij het volume van de bestaande bebouwing.</p> <p>U heeft met deze regeling in het bestemmingsplan voor uw gemeente een eigen invulling gegeven die prima past bij de bijzondere landschappelijke kwaliteit van uw buitengebied.</p> <p>Rond de toepassing en interpretatie van de ladder voor duurzame verstedelijking is veel jurisprudentie ontstaan. Er zijn ondermeer uitspraken waarin kleinschalige ontwikkelingen niet worden gezien als 'stedelijke ontwikkeling'. De ladder is dan niet van toepassing. Dit verschilt van geval tot geval en is ondermeer afhankelijk van de impact die een ontwikkeling heeft op de omgeving en of er sprake is van een overschot of tekort aan bijvoorbeeld woningen. Het beleid van de Provincie Zeeland geeft op het terrein van woningbouw, detailhandel en bedrijfslocaties een regionale invulling. In de regionale woningmarktafspraken worden afspraken gemaakt over alle toevoegingen aan de woningmarkt. Daarmee wordt onderkend dat in Zeeland kleine projecten een belangrijk deel van de woningbouwprogramma's uitmaken. Het aantonen dan de regionale behoefte is daarom ook bij kleine projecten van groot belang. Daar komt bij dat het binnen de regionale woningmarktafspraken prima mogelijk is om voor de kleine projecten vooraf een reservepost op te nemen om onvoorziene projecten direct te kunnen honoreren zonder de hele programmering aan te hoeven passen.</p> <p>Ook bestaande buitenplaatsen en landgoederen kunnen van cultuurhistorische waarde zijn. Wij richten ons daarmee niet uitsluitend op (voormalige) agrarische bebouwing.</p> <p>Uw opmerking is terecht. De tekst wordt aangepast.</p>
--	--	--	--

Naar ons idee ontbreekt het woordje 'voormalige' in de zin "Onder deze categorie vallen . . . van cultuurhistorisch waardevolle (voormalige) agrarische bebouwing . . .". Dit geldt zowel voor de tekst van de herziening als voor de tekst in de VRPZ.
Immers niet alle waardevolle bebouwing is thans nog agrarisch in gebruik.

Blz. 26-27 Cultuurhistorische bebouwing

Blz. 26

Zie de opmerking inzake blz. 24. Ook hier weer het woord 'voormalige' toevoegen.

Het bevreemd ons dat op zijn vroegst pas in 2018 gewerkt gaat worden met de afgeslankte lijst boerderijen, maar dat nu al aandacht wordt gevraagd voor het behoud van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing.

Welke lijst geldt er in de tussentijd? De huidige lijst met ruim 3000 objecten?

Blz. 31-34 Zonneparken

We vinden het jammer dat gekozen is voor de behoudende insteek van optie 1 en dat niet meegegaan is met het verzoek van gemeenten te gaan voor optie 2 of zelfs optie 3.

In de Antwoordnota wordt geen antwoord gegeven op de vraag aan te geven wat, vanuit landschap, het verschil is tussen zonnepanelen en 3 ha vijverlandschap aquacultuur.

Niet duidelijk is waarop de stelling gebaseerd is dat grootschalige opwekking momenteel niet voldoende in het landschap inpasbaar is (blz. 32 en 33). De in de herziening opgenomen foto's onderschrijven deze stelling niet.

Blz. 35-39 Landschapsbeleid

De betekenis van het aangepaste lid 2 en het nieuwe lid 3 van art 2.17 VPRZ ontgaat ons.

We kunnen dus ook niet overzien wat dit nu voor de gemeente betekent.

Wellicht zijn wij hierin de enige. Maar als deze tekst bij meerdere gemeenten vraagtekens oproept is een nadere toelichting gewenst/moet de tekst verduidelijkt worden.

Blz. 40-44 Veehouderij

Blz. 40, 2de alinea, laatste zin en 3de alinea.

Omschakeling van akkerbouwbedrijf naar gemengd bedrijf wordt in het PAS-gebied tegengegaan.

Maar hoe zit het met omschakeling van akkerbouwbedrijf naar grondgebonden (melk) veehouderij in PAS-gebied? Dit wordt hier niet genoemd. Of wordt deze vorm van omschakeling gezien als nieuwvestiging?

Op blz. 42 wordt alleen nog maar gesproken over nieuwvestiging en omschakeling naar nieuwe grondgebonden veehouderijen en niet meer over omschakeling naar gemengde bedrijven.

Blz. 45-48 Bebouwing buiten het agrarisch bouwvlak

Blz. 45, 2de alinea, laatste zin.

Concreet betekent dit een aanpassing van het AAZ-convenant.

Op 19 oktober jl. is er net een nieuw convenant getekend. Deze moet dus nu weer aangepast worden.

Daarnaast beslaat de tekst in deze alinea niet de volledige reikwijdte. Ook schuilgelegenheden voor vee van een veehouderijbedrijf met weidegang hoeven niet meer aan AAZ worden voorgelegd, zie Antwoordnota, blz. 72 op inbreng gemeente Borsele in deze.

Op blz. 46 (voorstel nieuwe beleidstekst herziening) is het wel juist verwoord. Dit is het belangrijkste.

Blz. 46

In het kader van deze herziening is een voorlopige selectie opgesteld. Deze is terug te vinden via <http://zldgwb.zeeland.nl/gwbh5/?Viewer=Cultuur%20Historie> (zie historische stedenbouw → historische boerderijen → voorlopige prov. selectie cult. hist. waardevolle boerderijcompl.) Deze selectie zal worden toegepast.

Wij zullen samen met u en andere betrokkenen in beeld brengen welke kansen voor duurzame energie er in Zeeland zijn. Op basis daarvan zullen wij het beleid voor zonneparken nader overwegen.

U stelt terecht dat vanuit landschappelijk oogpunt zonnepanelen en aquacultuur in de vorm van een vijverlandschap in enkele opzichten vergelijkbaar zijn. Wij zijn van mening dat aquacultuur een primair aan het buitengebied gerelateerde functie is en bieden hier daarom ruimte voor. Voor de afweging voor zonneparken verwijzen wij u naar onze reactie op de zienswijze van de gemeente Goes.

In het huidige tweede lid van artikel 2.17 is opgenomen dat een bestemmingsplan mede moet strekken tot behoud en bescherming van de aanwezige landschappelijke respectievelijk cultuurhistorische waarden van de gronden of elementen. In de praktijk is gebleken dat niet altijd te onderbouwen is dat een ontwikkeling mede strekt tot behoud en bescherming van aanwezige waarden. Gewenste ontwikkelingen die een beperkte aantasting van de waarden betekenen konden hierdoor niet doorgaan. Om aan bepaalde ontwikkelingen toch medewerking te kunnen verlenen is het toetsingskader aangepast. Hierbij is een parallel gezocht met de regeling voor de bescherming van het Natuurnetwerk Zeeland.

In de gebieden zoals aangegeven op de PAS-kaart is nieuwvestiging van grondgebonden veehouderij niet toegestaan. Dit geldt ook voor nieuwe hoofdtakken grondgebonden veehouderij en nieuwe neventakken grondgebondenveehouderij.
De teksten worden op dit onderdeel verduidelijkt.

De teksten worden op dit onderdeel verduidelijkt.

Dit betekent inderdaad dat het convenant m.b.t. de AAZ aangepast moet worden. Dit was door alle partijen al voorzien ten tijde van de vorige aanpassing.

Wij zullen de tekst op dit onderdeel aanvullen.

		<p>Tekstvoorstel m.b.t. kleinschalige bouwwerken voor hobbymatig gebruik is wel op een vreemde plaats/verkeerde plaats opgenomen. Deze tekst hoort niet thuis onder paragraaf 3.1.10 Landbouw, agrarisch vestigingsbeleid want het heeft niets met agrarisch vestigingsbeleid te maken.</p> <p>Blz. 47 Idem voor wat betreft voorstel nieuwe of aangepaste tekst VRPZ. Kleinschalige bouwwerken voor hobbymatig gebruik heeft niets te maken met agrarisch vestigingsbeleid waar artikel 2.6 VRPZ betrekking op heeft. Los van het bovenstaande vinden wij de regeling inzake oprichten kleinschalige bouwwerken voor hobbymatig gebruik te beperkend. In Borsels Buiten is dit 'overall' mogelijk. Weliswaar kunnen wij niet spreken voor andere gemeenten, maar de gehele provincie overziend, dekt de voorgestane regeling niet de praktijksituatie. Door heel de provincie heen staan stalletjes, hokjes etc. Dit beperkt zich niet tot een zone van 500 m rond de begrenzing bestaand bebouwd gebied.</p> <p>Blz. 72 Transportleidingen Als subdoel wordt gesteld dat gemeenten de bundeling van buisleidingen en de bundeling van hoogspanningslijnen in bestemmingsplannen regelen. Dit is maar gedeeltelijk juist. Als er sprake is van een nationaal belang wordt dit in eerste instantie geregeld door het Ministerie van EZ en IenM door inpassingsplannen. Zie bijvoorbeeld project Zuid West 380 kV.</p> <p>Blz. 73 Vrijkomend agrarisch vastgoed landelijk gebied De provincie wil samen met gemeenten en de agrarische sector verkennen in hoeverre hergebruik door de agrarische sector zelf kan worden bevorderd. Maar hoe ziet de provincie dit dan? En wat wordt van de gemeente verwacht?</p> <p>Blz. 87 Conclusies naar aanleiding van inspraakprocedures Hier is de medewerking van de Provincie aan de pilot Omgevingsplan Buitengebied Borsele 2017 verankerd, te weten meewerken binnen de kaders van de in het Omgevingsplan beoogde doelstellingen.</p>	<p>Uw opmerking is terecht. Het artikel zal worden aangepast.</p> <p>De regeling voor schuilgelegenheid voor hobbymatig gebruik is een aanvulling op de bestaande mogelijkheden waar naast mogelijkheden bij bestaande burgerwoningen (her)gebruik van agrarische bebouwing aan de orde is. Dit betekent dat in het landelijk gebied ruime mogelijkheden bestaan voor het stallen van hobbymatig te houden dieren. Onze doelstelling om verstening en versnippering van het landelijk gebied te voorkomen liggen ten grondslag aan de beleidskeuze. Uw zienswijze is aanleiding de beleidstekst aan te passen en de tekst in de VRPZ te schrappen. In het kader van bovengenoemde overwegingen leggen wij de verantwoordelijkheid voor kleinschalige bouwwerken in het buitengebied neer bij gemeenten, met aandacht voor de landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied.</p> <p>U stelt terecht dat in specifieke gevallen het Rijk een inpassingsplan opstelt. Het subdoel wordt genuanceerd.</p> <p>De provincie wil in de komende periode samen met de ZLTO en gemeenten verkennen voor welke situaties dit experiment meerwaarde kan hebben. De uitkomsten hiervan zijn input voor de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018. De provincie neemt het initiatief.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan en de VRPZ. Het Omgevingsplan wordt aangevuld met een actie om gezamenlijk met gemeenten tot afspraken te komen over herverdeling en verbetering van het aanbod in de regio. Paragraaf 3.1.4 Energie van het Omgevingsplan, wordt aangevuld met het actiepunt 'Verkenning en opstellen Kanskaart Duurzame Energie'.</p> <p>Het Omgevingsplan wordt tot slot verduidelijkt op de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veehouderij in relatie tot de PAS en AAZ; • verplaatsing en nieuwvestiging van grondgebonden agrarische onderzoeksbedrijven • definitie grootschalige bedrijventerreinen in relatie tot kelinschalige terreinen en NED's • cultuurhistorische bebouwing in relatie tot (voormalige) agrarische bebouwing • bebouwing buiten het bouwvlak • transportleidingen
15017 035	ZLTO	<p>Hierbij wil ik u in het kader van de tussentijdse herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 wijzen op de brief vanuit Werkgroep Glastuinbouw Zeeland, welke aan u is en verzonden op 13 november 2014 (betreft: Glastuinbouwontwikkeling Zeeland). Deze brief, welke in de bijlage is bijgevoegd, omvat aandachtspunten rondom de Zeeuwse Glastuinbouwsector mede i.r.t. het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018. In aanvulling op de brief van 13 november 2014 willen wij hierbij tevens aanvullend verzoeken om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aandacht te besteden aan de toekomstbestendigheid van bestaande glastuinbouwlocaties in * de Provincie Zeeland. Waarbij er zowel op vlak van ontwikkel- en herstructurering gekeken moet worden naar facilitering van de gevestigde bedrijven in de, binnen de 13 	<p>Wij hebben eerder aan de ondertekenaars van de door u aangehaalde brief laten weten dat wij deze brief betrekking bij de voorbereiding van de intergale herziening van het Omgevingsplan. Dit omdat het daarin opgenomen verzoek de kaders van de nu aan de orde zijnde herziening te buiten gaat. De toekomstbestendigheid van bestaande glastuinbouwlocaties komt daarbij aan de orde.</p>

		<p>november 2014 brief, genoemde ontwikkelingen in de sector.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duidelijkheid te geven in de mogelijkheid om als glastuinbouwbedrijf zonnepanelen te installeren op bassindijken en ongebruikte gronden onderdeel van het glastuinbouwbedrijf <p>Ik wil u hierbij verzoeken deze brief als ingediend stuk te behandelen in de inspraakprocedure van de tussentijdse herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018, welke ter inzage ligt van 28 oktober 2015 tot en met 8 december 2015. Deze inspraak reactie stuur ik mede namens de ondertekenaars van de brief 'd.d. 13-11-2014, Glastuinbouwontwikkeling Zeeland'.</p>	<p>Initiatieven voor het opwekken voor zonne-energie worden gefaciliteerd binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken. Hieronder worden ook glastuinbouwlocaties verstaan. Het gaat hier expliciet om de gronden met een bouwvlak met glastuinbouwbestemming.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan en VRPZ. De mogelijkheden voor zonnepanelen op glastuinbouwlocaties worden verduidelijkt.</p>
	ZLTO (Aanvulling)	<p>Hierbij reageren wij op de herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018.</p> <p>Intensieve veehouderij VRPZ art 1.1 De tekstaanvulling blz. 79-80. Deze wijziging is aangegeven in de kleur blauw zijnde "beleidswijziging/ondergeschikte wijziging". Wij zijn van mening dat hier wel degelijk een cruciale beleidskeuze aan de orde is.</p> <p>Verduurzaming van het bedrijf is hier het aandachtspunt waarbij niet op alle onderdelen een significante bijdrage wordt verlangd. Ook de term "redelijkerwijs" is hier terecht onlosmakelijk mee verbonden en het totaal moet wel een significante bijdrage leveren, zo wordt aangegeven. Aangegeven wordt vervolgens dat milieukwaliteiten omgeving niet mogen afnemen. In dit geval wordt dan weer geen onderscheid gemaakt in onderdelen waardoor de eerder genoemde verduurzaming van bedrijven geen schijn van kans zal maken. Voorstel is dan ook om de wijziging hier zo te formuleren dat milieu kwaliteiten niet op alle onderdelen moeten scoren maar het totaal significant wel.</p> <p>Grondgebonden veehouderij (par. 3.1.10) Aanvullende stikstofeisen bij bedrijven groter dan 1,5 ha. Extra emissie-eisen waarden gesteld aan grondgebonden bedrijven groter dan 1,5 ha. In het nieuwe beleid wordt aansluiting gezocht bij de Maatlat Duurzame veehouderij. In het bestemmingsplan Reusel was de verplichting opgenomen dat bedrijven die uit wilden breiden moesten voldoen aan de Maatlat Duurzame veehouderij. Deze verplichting is onderuit gegaan bij de Raad van State omdat de Maatlat Duurzame veehouderij elementen bevat die niet ruimtelijk relevant zijn.</p>	<p>In het Omgevingsplan is aangegeven wat onder een duurzame ontwikkeling wordt verstaan, t.w. "een ontwikkeling die een belangrijke kwaliteitsimpuls voor de omgeving oplevert. Dit betekent dat bij de ruimere ontwikkelingsmogelijkheden voor de bedrijven de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving centraal staat. Er moet immers sprake zijn van een belangrijke kwaliteitsimpuls voor de omgeving. Het is evident dat bij een verslechterende milieukwaliteit er geen sprake kan zijn van een kwaliteitsimpuls voor de omgeving. De voorstellen behelzen geen beleidswijziging. Wel is het gewenst in de tekst beter uit te laten komen dat doel is het voorkomen van achteruitgang van milieukwaliteiten. Een gelijkblijvende milieukwaliteit biedt wel kansen voor ontwikkeling van de bedrijven indien al het algemeen wordt voldaan aan de eisen van verduurzaming.</p> <p>De Provincie verwijst naar maatlat ammoniak binnen de maatlat voor duurzame veehouderij. De maatlat ammoniak is naar de mening van de provincie in verband met wens om bij te sturen in de verdeling van beschikbare ontwikkelruimte stikstof wel degelijk ruimtelijk relevant. Ter verduidelijking wordt de eerste zin in het kader op bladzijde 43 aangevuld en komt als volgt te luiden:" Door gebruik te maken van een onderdeel van de Maatlat Duurzame Veehouderij wordt aansluiting gezocht bij een erkend certificeringssysteem."</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan en VRPZ. De VRPZ wordt verduidelijkt op de onderdelen verduurzaming. Het Omgevingsplan wordt verduidelijkt op het onderdeel veehouderij.</p>
15017 649	Zeeuwind	<p>De uiteindelijke tekst van uw voorstel leidt ertoe dat wij de volgende inspraakreactie onder uw aandacht wensen te brengen.</p> <p>1. Windenergie Uw waardering voor onze werkzaamheden, zoals verwoord in de Antwoordnota ten spijt, zal het bestaande beleid tot 2018 worden voortgezet, zo meldt het concept 'Herziening Omgevingsplan 2012-2018. Wij begrijpen ook dat uw prioriteit ligt bij het realiseren van de landelijk afgesproken taakstelling van 572 MW Wind op land. Tegelijkertijd beperkt deze beleidslijn ook de mogelijkheid in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. De participatiesamenleving brengt veel dynamiek teweeg, ook in lokale gemeenschappen die maatschappelijke en economische vitaliteit willen combineren met zelfvoorziening en energieneutraliteit. Wij vragen om een open mind voor deze ontwikkeling en, binnen de kaders van zorgvuldigheid, een flexibele opstelling van het provinciebestuur daarbij. Ook de uitkomsten en effecten van de Klimaatconferentie die op het moment van het schrijven van deze brief nog gaande is zullen de komende jaren invloed hebben. Nu reeds werpt deze ontwikkeling haar schaduwen vooruit. In dit verband maken we ook melding van de stu-</p>	<p>De Provincie ondersteunt de duurzame energie transitie. Daarnaast is een Provinciaal belang gelegen in de bescherming van het Zeeuwse landschap en het voorkomen van verstening van het buitengebied. De ontwikkeling van zonneparken in het landelijk gebied raken deze belangen.</p> <p>Zoals u aangeeft is de transitie in de energiesector gaande. Het Klimaatakkoord wat zojuist is gesloten zal op termijn tot nieuwe Nationale en regionale opgaven en ambities leiden. Dit heeft niet alleen gevolgen voor opgaven en ambities voor het opwekken van zonne-energie, maar ook wind- en getijdenenergie. Elke vorm van energieopwekking heeft verschillende gevolgen voor het landschap en de beleving van Zeeland. Wij willen dit in samenhang voor de gehele energiesector bezien. Hiervoor is een zorgvuldige analyse noodzakelijk. Hierbij staan de 3 initiatieven voor zonne-energie op Tholen, Reimerswaal en Middelburg centraal, maar wordt ook naar het vigerend beleid op het gebied van windenergie gekeken.</p> <p>Wij starten in 2016 met deze analyse en betrekken hier u graag bij, samen met de Zeeuwse overheden, netwerkbedrijven en initiatiefnemers. Hieruit moet nader</p>

		<p>die die we o.a. samen met DOW Chemicals uitvoerden inzake (electrische) stoomrecompressie en het vervolg daarvan. Het illustreert de tendens van elektrificatie in de industrie en de rol die windenergie kan spelen in deze industriële transformatie. Zeeuwind neemt daar haar verantwoordelijkheid. Wij bepleiten dat we, ook vanuit de sector duurzame energie-opwekking, in de komende jaren mee invulling kunnen geven aan de realisatie van het door u geformuleerde 'Zeeuwse Verlangen'.</p> <p>2. Zonne-energie In hoofdstuk 4.5 van de wijzigingsnota geeft u prioriteit aan het installeren van PV capaciteit op bestaande daken. Een beleidslijn die wij ondersteunen. Niet voor niets realiseerde het 'Zon Effect' van Zeeuwind en ZMf reeds 18.000 panelen op Zeeuwse daken. Deze lijn zetten wij voort en vertrouwen op uw ondersteuning daarbij. Wij verzoeken u evenwel enige ruimte te bieden aan de realisatie van enkele kleine zonneparkjes op locaties waar Zeeuwind - op verzoek van overheden - windturbines gaat amoveren. De aldaar aanwezige aansluitingen kunnen dan ecologisch en economisch rendement blijven opleveren. Wij willen graag de kans hebben te onderzoeken of op deze betrekkelijk kleinschalige locaties zonneparkjes gebouwd kunnen worden waarin de lokale bevolking kan deelnemen n die landschappelijk goed zijn ingepast. Ook deze ervaring kan bijdragen aan de leercurve die de plaatsing van zonneparken dient door te maken. Wij verzoeken u derhalve het concept art 2.x van de Verordening Ruimte in bovenstaande zin aan te passen.</p> <p>3. Wij voelen ons geïnspireerd door uw missie, verwoord in de concept Herziening: 'Het Zeeuws Verlangen' voor 2040 is een florerende netwerksamenleving en een netwerk economie met een sterke sociale samenhang, ondersteund door een faciliterende overheid. Daardoor krijgen sociale en technologische innovaties de ruimte. Dit versterkt de samenwerking tussen burgers, maatschappelijke organisaties, ondernemers, kennisinstellingen en overheden. Deze samenwerking is gericht op het gezamenlijke belang: een actieve, gezonde en open samenleving, gebaseerd op de eigen kracht en waarden'. Zeeuwind richt zich daar vanaf haar oprichting in 1987 op. En naarmate haar slagkracht groeit zal haar inzet groter zijn. Wij verzoeken u ons daarvoor - letterlijk en figuurlijk - de ruimte te geven.</p> <p>Onze inspraakreactie is erop gericht om binnen de kaders van verantwoord ruimtegebruik de kansen voor Zeeland, de Zeeuwse economie en de energietransitie te versnellen en te verbeteren. Wij vertrouwen op uw aandacht daarbij en zien uw reactie met vertrouwen tegemoet.</p>	<p>blijken welke opgaven op Zeeland afkomen, welke plannen wenselijk zijn en waar deze het beste gefacilieerd kunnen worden. Bijvoorbeeld door bundeling en concentratie en het definiëren van randvoorwaarden. Uw expertise kan een waardevolle bijdrage leveren aan deze analyse. De analyse is input voor de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018.</p> <p>Tot de analyse is afgerond, is er voldoende ruimte bieden voor zonnepanelen op daken in Zeeland en daarnaast ook op locaties binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken. Hierdoor worden tevens de landschappelijke waarden van Zeeland beschermd en wordt optimaal ruimte geboden aan de aan het buitengebied gerelateerde functies.</p> <p>Wij waarderen uw steun in het Zeeuws Verlangen voor 2040. Wij zien uit naar een goede samenwerking en bieden u ruimte binnen de bovengenoemde kaders.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan. Paragraaf 3.1.4 Energie, wordt aangevuld met het actiepunt 'Verkenning en opstellen Kansencarta Duurzame Energie'.</p>
15017 929	Gemeente Vlis-singen	<p>Positie van de 4 steden: Wij hebben mede namens de overige grote steden in Zeeland aandacht gevraagd voor de positie en de versterking van de stedelijke aantrekkingskracht van Zeeland. Kortheidshalve verwijzen wij u nogmaals naar het in VZG verband opgestelde document van de 4 steden (maart 2015). Wij hebben kennis genomen van uw standpunt dat de steden een prominente plaats krijgen in het door u voorgestane omgevingsbeleid en dat dit aspect nog verdere invulling krijgt in het Omgevingsplan 2018 – 2024. Ter uitvoering van de motie van Provinciale Staten van Zeeland (herfst 2014) stellen wij het op prijs om met de voorbereiding van deze opgave in 2016 te starten.</p> <p>Provinciale Kustvisie en belangenafweging: Wij delen uw standpunt inzake de noodzaak tot opstelling van een provinciale kustvisie in samenwerking met de verschillende kustgemeenten, nu het Rijk met de vaststelling van de Beleidslijn Kust, geen ruimtelijke afweging meer maakt ten aanzien van de bouwmogelijkheden in de kustzone, maar zich enkel beperkt tot de waterveiligheids-thema's. De op te stellen kustvisie zou naar onze mening gebaseerd moeten worden op een brede afweging van de verschillende belangen in de kustzone. Natuur en landschapswaarden maken daar uiteraard onderdeel vanuit net als economische potenties. Op bladzijde 51 en 52 van</p>	<p>Al in 2015 hebben de 4 steden goede initiatieven genomen om de stedelijke aantrekkingskracht in Zeeland onder de aandacht te brengen. Naast genoemd VZG document is ook een voorstel voor een City Deal in het kader van Agenda Stad opgesteld. Wij gaan graag in op uw uitnodiging om in 2016 gezamenlijk aan deze opgave invulling te geven.</p> <p>Wij danken u voor uw steun ten aanzien van het beschermen van de ongereptheid als kernkwaliteit van de Zeeuwse kust, en zullen graag gebruik maken van uw kennis en kunde bij het opstellen van de Zeeuwse Kustvisie. Op basis van de voorgestelde beleidskeuze zijn nieuwe ontwikkelingen in het bestaand bebouwd gebied en – onder enkele voorwaarden – in de recreatieve hotspots mogelijk. Wij zien deze randvoorwaarden juist als onmisbare bouwstenen voor het bewaken en zo mogelijk vergroten van de ruimtelijke kwaliteit ("gouden rand") ter plaatse.</p>

		<p>de partiële herziening heeft u in het licht van het terugtreden van het Rijk op dit thema, de tekst van de Provinciale verordening aangepast. In de toelichting op dit artikel schrijft u op bladzijde 51: "de ongerepte kustlijn is een van de belangrijkste kernkwaliteiten van ons Zeeuwse landschap. Het niet bebouwen van het kustfundament beschermt deze kwaliteit. Tegelijkertijd ziet u weliswaar kansen voor hoogwaardige recreatieve ontwikkelingen bij de hotspots, zoals aangegeven op kaart 3 (w.o. Vlissingen) maar u vervolgt dan met de tekst op bladzijde 49 en 52: Aanvullend hierop wordt nieuwbouw binnen de hotspots uitsluitend mogelijk onder een drietal voorwaarden . . .". In de kustzone zijn veel landschappelijke en cultuurhistorische waarden aanwezig welke nu reeds beschermd worden. Op bladzijde 37 (landschapsbeleid) en bladzijde 77 (natuurnetwerk) introduceert u nieuw aanvullend provinciaal beleid met betrekking tot afwegingzones om te bouwen rondom natuurgebieden.</p> <p>Wij zijn van mening dat deze toevoegingen aan het bestaande beleid op voorhand een open en gelijkwaardige dialoog met de kustgemeenten in de weg staat over de kansen en bedreigingen van de kustzone. Wij geven u in overweging om deze tekst enigszins te nuanceren. In dit verband wijzen wij u er nogmaals op dat er eveneens een Nationale Visie Kust is vastgesteld door het Rijk, alle kustprovincies en kustgemeenten die er onder andere op gericht is om van de "oude kustrand" een "gouden kustrand" te maken door de kustplaatsen meer ontwikkelingsmogelijkheden te bieden op basis van hedendaagse ruimtelijke ontwikkelingen waarbij geanticipeerd wordt op het waterveiligheidsvraagstuk in de toekomst. Kortom een kwaliteitsslag in de kustzone. Het opstellen van een provinciale Kustvisie zal dan ook een zoektocht zijn naar een goed evenwicht tussen de verschillende belangen gericht op een toekomstbestendige kustzone.</p> <p>Financiën: Op bladzijde 85 hebben wij kennis genomen van het feit dat u middelen vrij gaat maken ter hoogte van € 1.000.000,- per jaar als aanvulling op een op te richten herstructureringsfonds voor bedrijventerreinen. Wij vertrouwen erop dat dit onderwerp in het reguliere overleg over de bedrijventerreinen verder aan de orde komt. Verheugd zijn wij dat u – ondanks de financiële moeilijke tijden – de succesvolle regeling met betrekking tot de financiële bijdrage voor de impuls voor de woningmarkt (€ 3.500.000,-) tot en met 2018 handhaaft. Tenslotte vertrouwen wij op een goede samenwerking welke ruimte geeft voor verbetering op alle beleidsterreinen.</p>	<p>Het beleidsvoorstel voor het landschapsbeleid is geen aanvulling op het vigerend beleid, maar een verduidelijking van het bestaande beleidskaders. Uw verwijzing naar het natuurnetwerk betreft een verruiming van het provinciaal beleid naar aanleiding van (inter)nationale wetgeving. De afwegingszone van 100 meter rond Natura 2000-gebieden vervalt.</p> <p>Wij onderschrijven uw stelling dat de op te stellen Kustvisie een evenwicht zal moeten vinden tussen de verschillende belangen gericht op een toekomstbestendige kustzone. Wij kijken uit hier met u samen aan te werken.</p> <p>Wij willen graag met u in overleg over de best mogelijke inzet van een herstructureringsfonds en de mogelijkheden om gemeente en markt daar optimaal bij te betrekken.</p> <p>De Provinciale Impuls Woningmarkt is een zeer succesvol instrument. Wij hopen dit de komende jaren voort te kunnen zetten.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de herziening Omgevingsplan en VRPZ.</p>
15017 917	Gemeente Veere	<p>Met verwijzing naar de brief van 23 oktober 2015 van Ge-deputeerde Staten dienen wij met betrekking tot de ontwerp-herziening van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en de bijbehorende verordening de volgende zienswijze in.</p> <p>Algemeen Zoals wij in eerdere reacties aangaven, constateren wij dat in het Omgevingsplan ca. 2012-2018 meer beleidsvrijheid wordt toegekend aan de gemeentebesturen. Bij het opstellen van nieuwe beleidsdocumenten voor onze gemeente leggen wij de algemene basis voor ons beleid in de komende jaren vast. Uiteraard houden wij daarbij zo veel als mogelijk is rekening met relevant beleid van andere overheden.</p> <p>Als gemeente hebben wij echter onze eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheid om een bepaalde ontwikkeling al dan niet toe te staan.</p> <p>Kortom: In het algemeen vinden wij het van belang om aan te geven dat wij grote waarde hechten aan het als gemeente kunnen uitvoeren van onze eigen autonome bevoegdheden. Ook als dat mogelijk niet (helemaal) past binnen de kaders van het Omgevingsplan ca. gaan wij er vanuit dat dit na afweging van aan de orde zijnde argumenten op uw steun kan rekenen.</p> <p>In het kader van de ontwerp-herziening van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en de bijbehorende verordening dienen wij de volgende zienswijze in.</p>	<p>Wij zijn het geheel met u eens dat u uw eigen beleidsruimte benut om een gemeentelijke afweging te maken. Dit neemt niet weg dat uw beleid regionale afstemming behoeft als belangen van andere gemeenten worden geraakt. Waar provinciale belangen in het geding zijn, is over het algemeen nog voldoende beleidsruimte om maatwerkoplossingen te bieden. In het omgevingsplan en in de verordening ruimte is aangegeven hoeveel speelruimte beschikbaar is.</p>

	<p>In verband met de overzichtelijkheid geven wij hierna onze reactie per algemeen beleidsthema. Voor de overzichtelijkheid formuleren wij de zienswijzen op de betreffende beleidsthema's kort. Voor nadere achtergrondinformatie verwijzen wij u naar onze in het kader van het vooroverleg Kadernota herziening Omgevingsplan 2012-2018 aan Gedeputeerde Staten verzonden brief van 15 september 2015 (zie bijlage bij deze brief).</p> <p>4.1. Bedrijfsvastgoed (Vastgoed) In de Antwoordnota behorende bij de Kadernota herziening Omgevingsplan 2012-2018 wordt gesteld, dat een betere benutting voor alle bedrijventerreinen van belang is en niet alleen voor de kleinschalige terreinen. Vanzelfsprekend delen wij de stelling dat lokale bedrijven mogelijkheden moeten krijgen om door te groeien naar locaties die meer ruimte bieden of over meer specifieke faciliteiten beschikken. Wij vinden echter, dat dit vooral in het voordeel van de buurgemeenten Vlissingen en Middelburg zal uitpakken. Het (type) aanbod is daar immers groter. Dit aanbod beperkt ook nog eens de groeimogelijkheden voor Veere en heeft een negatief effect op de herstructureeringsmaatregelen voor bestaande bedrijventerreinen. Daarom wijzen wij er nogmaals op dat het samentrekken van de verschillende meters geen effectieve oplossing is. Kleinschalige lokale bedrijfsterreinen zijn zeer gebaat bij een maatwerkbenadering.</p> <p>4.4. Verblijfsrecreatie (vastgoed) In de Antwoordnota behorende bij de Kadernota herziening Omgevingsplan 2012-2018 is in de beantwoording niet volledig ingegaan op onze concrete voorstellen om ten aanzien van de problematiek rond "recreatiewoningen/appartementen en de eis dat deze voor verhuur via een centrale bedrijfsmatige exploitatie moeten worden aangeboden" de onbedoelde neveneffecten in de praktijk te voorkomen. We vinden het niet juist, dat de provincie kiest voor de variant waarbij eerst beleid wordt ontwikkeld dat in onze ogen niet doelmatig is en dat vervolgens in de praktijk hiervoor oplossingen gezocht moeten worden. In onze reactie hebben we gerichte voorstellen gedaan die ons inziens de provincie voldoende handvatten geven om een praktijkgericht beleid vast te stellen. Onze vraag over de handhaving van dit beleid is niet beantwoord en herhalen we in deze zienswijze. Verder verwijzen we naar onze uitgebreide en gemotiveerde reactie die wij eerder hebben ingediend.</p> <p>4.5. Zonneparken (landelijk gebied) Het in de ontwerp-herziening voorgestelde beleid voor zonneparken laat de komende jaren geen mogelijkheden open voor maatwerk. In reactie op de eerder door ons verzonden brief stellen Gedeputeerde Staten voor de ruimtelijke consequenties van 3 grootschalige zonneparken eerst te willen evalueren alvorens een zorgvuldige afweging te maken om al dan niet zonneparken verder toe te staan. Wij erkennen het belang van het beschermen van ons mooie en waardevolle buitengebied. Maar wij zijn er van overtuigd dat landschappelijke kwaliteiten en een zonnepark op enkele specifieke locaties in de gemeente Veere samen kunnen gaan en elkaar soms zelfs kunnen versterken. Bijvoorbeeld op Neeltje Jans of op de voormalige stortplaats van Wielemaker in Koudekerke. Voor deze laatste locatie hebben wij recent gesproken met een initiatiefnemer. In onze structuurvisie is Neeltje Jans aangewezen als bijzonder deel van de Veerse kust, waar veel potentie is als het gaat om kennis, duurzaamheid en duurzame ontwikkeling en innovatie. Een zonnepark op Neeltje Jans geeft een mooie aanvulling op de al bestaande wind- en getijdenenergie op het eiland. Wij vragen u de mogelijkheid voor maatwerk, en daarmee een zorgvuldige afweging per initiatief, in de herziening van het Omgevingsplan mogelijk te maken. Wij vinden het belangrijk om op deze manier bij te kunnen dragen aan de gezamenlijke duurzaamheidsdoelstellingen. Een landschappelijke afweging waarin zowel gemeente en provincie gehoord worden heeft onze voorkeur. Op deze manier kan (verdere) schade aan het Zeeuwse/Veerse landschap voorkomen</p>	<p>Wij kunnen niet uitsluiten dat provinciaal beleid voor de ene gemeente positiever uitpakt dan voor de andere. Zo bevordert het nastreven van bundeling en concentratie van bedrijvigheid de uitbreiding van bestaande grootschalige bedrijventerreinen. Deze zijn door de ontsluiting via de A58 en het water vooral gelegen in Middelburg en Vlissingen. Dat wil niet zeggen dat u daar geen invloed op heeft. Het bedrijventerreinbeleid begint bij het regionale bedrijventerreinprogramma. Daarin maakt u zelf met Vlissingen en Middelburg een inschatting van de benodigde bedrijfslocaties en het daarbij passend aanbod. De nabijheid van dergelijke grootschalige terreinen biedt ook kansen voor de bedrijvigheid in de gemeente Veere. Als u behoefte heeft aan specifieke voorzieningen of ruimte voor lokale bedrijven, kunt u dat in het bedrijventerreinprogramma vertalen naar uitbreidingsruimte.</p> <p>Het beleidsvoorstel om de centrale bedrijfsmatige exploitatie te verplichten is niet nieuw en wordt elders in Nederland (succesvol) toegepast. Wij zijn er van overtuigd dat binnen de geboden kaders maatwerk mogelijk is voor de Veerse situatie. Een mogelijkheid is het gebruik maken van een Vereniging van Eigenaren. Mogelijke manieren van handhaving zijn te zoeken in de vorm van huurovereenkomsten, administratie, contracten met verhuurbedrijf/ beheerder koopovereenkomst, leveringsakte en service-overeenkomst.</p> <p>In het voorgestelde beleidsvoorstel kiest de Provincie er voor om zonneparken in het landelijk gebied te beperken. Het Provinciaal belang is gelegen in de bescherming van het Zeeuwse landschap en het voorkomen van verstening van het buitengebied. De ontwikkeling van zonneparken in het landelijk gebied raken deze belangen. De transitie in de energiesector is gaande. Het Klimaatakkoord wat zojuist is gesloten zal op termijn tot nieuwe Nationale en regionale opgaven en ambities leiden. Dit heeft niet alleen gevolgen voor opgaven en ambities voor het opwekken van zonne-energie, maar ook wind- en getijdenenergie. Elke vorm van energieopwekking heeft verschillende gevolgen voor het landschap en de beleving van Zeeland. U stelt terecht dat enkele locaties wellicht een kansrijke optie zijn. Wij willen dit in samenhang voor de gehele energiesector bezien. Hiervoor is een zorgvuldige analyse noodzakelijk. Hierbij staan ook de 3 initiatieven op Tholen, Reimerswaal en Middelburg centraal.</p> <p>Wij starten in 2016 met deze analyse en betrekken u hier graag bij, samen met de overige Zeeuwse overheden, netwerkbedrijven en initiatiefnemers. Hieruit moet nader blijken welke opgaven op Zeeland afkomen, welke plannen wenselijk zijn en waar deze het beste gefaciliteerd kunnen worden. Bijvoorbeeld door bundeling en concentratie en het definiëren van randvoorwaarden. Ook zal aandacht worden besteed aan de relatie met bedrijventerreinen (zie onderdeel bedrijvigheid). Uw initiatieven kunnen een waardevolle bijdrage</p>
--	---	---

	<p>worden. Het huidige voorstel zal een ontmoedigende werking hebben op nieuwe initiatieven voor zonneparken in de gemeente Veere (en elders in de provincie).</p> <p>4.7. Veehouderij (Landelijk gebied) Grondgebonden (melk)veehouderij. In onze inspraakreactie op de Kadernota herziening Omgevingsplan hebben wij op dit onderdeel onder andere aangegeven dat diverse bedrijven in de gemeente Veere worden beperkt in hun mogelijkheden. In het buitengebied van Veere is namelijk de omschakeling van bijvoorbeeld akkerbouwbedrijven naar melkveehouderijbedrijven bestemmingsplanmatig direct toegestaan. Tevens biedt het bestemmingsplan de mogelijkheid om, onder voorwaarden, een nieuw agrarisch bedrijf te vestigen. Gedeputeerde Staten geven als reactie, dat de bestaande (veehouderij)bedrijven in hun huidige bedrijfsvoering niet beperkt worden. U gaat in uw reactie hiermee dus uit van stilstand van de bedrijven. Op kaart 6.3. is aangegeven dat "de lichtrode cirkels een indicatieve zone van 2 kilometer weergeven waar geen nieuwvestiging van grondgebonden veehouderij en omschakeling van akkerbouw naar grondgebonden veehouderij meer mag plaatsvinden". Dit betreft een gebied van 2 kilometer ten zuiden van de Manteling dat zich uitstrekt van Domburg tot het Veerse Meer. Bestaande akkerbouwbedrijven in dit gebied worden fors beperkt in hun mogelijkheden. Daarbij komt, dat niet duidelijk is wat exact met "indicatieve zone" bedoeld wordt. Kan dit betekenen dat in de praktijk straks nog een ruimere zone gehanteerd gaat worden?</p> <p>Gedeputeerde Staten geven aan, dat het ruimtelijk beleid voor de landbouw is gebaseerd op het onderscheid in grondgebondenheid en niet-grondgebondenheid. Voor ontwikkelingen (nieuwvestiging en doorontwikkeling van bestaande bedrijven) in de grondgebonden veehouderij geldt als uitgangspunt dat gemeenten advies aan de AAZ vragen inzake de grondgebondenheid. Dat voor nieuwvestiging advies gevraagd moet worden aan de AAZ onderschrijven wij. Echter bij doorontwikkeling van bestaande bedrijven achten wij advies alleen noodzakelijk indien er gerede twijfel bestaat over het aspect van grondgebondenheid. Dit houdt dus in dat niet ten allen tijde advies nodig is. Volgens ons dient de tekst in de ontwerp-herziening dan ook aangepast te worden.</p> <p>4.8. Bebouwing buiten het agrarisch bouwvlak (Landelijk gebied) Schuilgelegenheden voor hobbymatig gebruik. In onze inspraakreactie op de Kadernota herziening Omgevingsplan hebben wij op dit onderdeel aangegeven, dat het niet wenselijk is om gebieden aan te wijzen rondom de kernen waar schuilgelegenheden voor hobbymatig gebruik opgericht mogen worden. Het zal leiden tot (verdere) verrommeling van het buitengebied. Wij vinden het teleurstellend dat in het ontwerp-herziening Omgevingsplan de zone waarbinnen de schuilgelegenheden opgericht mogen worden zelfs verruimd is van ca. 100 meter naar 500 meter. Het open karakter rond de kernen zal hierdoor verloren gaan. Ook doet dit afbreuk aan initiatieven voor hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing. Het stallen van paarden voor hobbymatig gebruik kan juist in bestaande agrarische gebouwen plaatsvinden.</p>	<p>leveren aan deze analyse. De analyse is input voor de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018.</p> <p>Wij zijn van mening dat tot de analyse is afgerond, voornamelijk daken in Zeeland en daarnaast ook locaties binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken voldoende ruimte bieden voor zonnepanelen. Hierdoor worden tevens de landschappelijke waarden van Zeeland beschermd en wordt optimaal ruimte geboden aan de aan het buitengebied gerelateerde functies.</p> <p>De provincie is, vooruitlopend op de PAS, bij de vaststelling van het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Veere een convenant aangegaan met de gemeente waarin de gemeente aangeeft dat ontwikkelingen in de veehouderij in Veere niet zullen leiden tot een significante toename van stikstofdeposities in Natura 2000 gebieden. Met de PAS is ontwikkelruimte stikstof beschikbaar gekomen, waardoor meer ontwikkelingen in de veehouderij gerealiseerd kunnen worden dan op basis van bovengenoemd convenant. Bestaande (grondgebonden) veehouderijen kunnen nu (cumulatief) met maximaal 1,5 mol in stikstofdepositie uitbreiden in de eerste PAS-periode. Dit betekent naar onze mening zeker géén stilstand. Nieuwvestiging van en omschakeling naar grondgebondenveehouderijen in de 2 km-zone blijft uitgesloten. Dit volgt echter uit het eerder afgesloten convenant.</p> <p>De indicatieve zone is opgenomen om lokaal maatwerk mogelijk te maken, wanneer dit beperkte gevolgen heeft voor de toename van stikstofdeposities in Natura 2000 gebieden.</p> <p>Wij onderschrijven uw mening op dit punt. Daarbij verwijzen wij ook naar onze reactie op opmerkingen van de gemeente Reimerswaal over dit onderwerp. De eerste zin van de tweede alinea van bladzijde 42 passen wij als volgt aan: "Voor nieuwvestiging van grondgebonden veehouderij geldt dat advies aan de AAZ wordt gevraagd inzake de grondgebondenheid. Gemeenten kunnen bij een doorontwikkeling van een bestaande grondgebonden veehouderij advies vragen aan de AAZ"</p> <p>De regeling doet geen afbreuk aan de primaire gemeentelijke verantwoordelijkheid. Nadrukkelijk is aangegeven dat gemeenten zones <u>kunnen</u> aanwijzen. Wij bieden u een nieuwe mogelijkheid, maar er is geen sprake van een plicht. De voorgestelde regeling zien wij als een aanvulling op het (her)gebruik van agrarische bebouwing.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan. Paragraaf 3.1.4 Energie, wordt aangevuld met het actiepunt 'Verkenning en opstellen Kanskaart Duurzame Energie'. Het Omgevingsplan wordt verduidelijkt op het gebied van veehouderij in relatie tot de PAS en AAZ.</p>
--	---	--

15018 301	Gemeente Schouwen-Duiveland	<p>Eerder dit jaar hebben wij u onze opmerkingen op de Kadernota herziening Omgevingsplan Zeeland toegezonden. Verschillende opmerkingen heeft u overgenomen, waarvoor dank. Echter onze opmerkingen ten aanzien van Zonneparken heeft u niet overgenomen.</p> <p>Visie Gemeente Schouwen-Duiveland heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal en zelfvoorzienend te zijn in duurzame energie. Om dat te bereiken is, aanvullend op de reeds geplande windenergie, ook zonne-energie meer dan welkom. Het blijkt dat per hectare de opbrengst energie met de zonne-energie zelfs hoger is dan van windenergie. Om onze doelstelling voor 2040 te halen is zonne-energie nodig. Een deel daarvan kan op gebouwen en braakliggende terreinen worden gerealiseerd, maar er zijn ook nog aanvullende ontwikkelingen nodig. Vanuit die visie moeten initiatieven -uiteraard onder voorwaarden, zoals landschappelijk goed ingepast- mogelijk zijn.</p> <p>Ook voor onze gemeente is behoud van een kwalitatief hoog landelijk gebied erg belangrijk (recreatie). Wij stellen ons echter op het standpunt dat een veld van een paar hectare met zonnepanelen beter landschappelijk is in te passen dan een windmolen van 180 meter hoog. Die windmolen is waarneembaar vanuit de wijde omtrek, bij helder weer wel tot 15 kilometer afstand. Een zonnepaneleveld is 1,5 tot 3 meter hoog en kan daardoor relatief eenvoudig worden ingepast.</p> <p>De drie pilotprojecten van de provincie hebben allemaal een relatief grote oppervlakte (8, 12 en 20 ha). Uit navraag bij de netwerkbeheerder blijkt dat juist projecten met een kleinere oppervlakte, en dus een lager vermogen, relatief eenvoudig kunnen worden aangesloten. Voor projecten met een vermogen boven de 2 Mw (circa 3 ha) is het vrijwel altijd noodzakelijk om kostbare netwerkenaanpassingen te doen. Projecten die daaronder blijven kunnen relatief eenvoudig worden gerealiseerd, mits er niet te veel in elkaars directe nabijheid zijn. Dat maakt dat de haalbaarheid van kleinere projecten groter is. Bovendien is ook het maatschappelijk draagvlak naar verwachting groter voor kleinere projecten. Kleinere projecten zijn in onze gemeente bij uitstek geschikt om te worden benut door de lokale gemeenschap die in de directe omgeving van de projectlocatie woont. Wanneer mensen zelf investeren in een dergelijk lokaal project, hebben ze er zelf ook de financiële voordelen van. Ervaring elders in Nederland leert dat daarmee het draagvlak enorm toeneemt.</p> <p>Wij stellen ons dan ook op het standpunt dat het voorgenomen provinciale beleid ten aanzien van zonne-energie op land te beperkend is om onze gemeentelijke klimaatdoelstellingen voor 2040 te kunnen halen. De mogelijkheden in het buitengebied, op bestaande agrarische bouwblokken, zijn te beperkt om lokale initiatieven goed te kunnen faciliteren. De mogelijkheid moet er in ieder geval zijn om überhaupt de mogelijkheid te bieden om iets te kunnen ontwikkelen. Die wordt met het nu voorgestelde provinciale beleid volledig op slot gezet.</p> <p>Voorstel: Wij verzoeken u in het Omgevingsplan de mogelijkheid te bieden dat zonneparken tot een vermogen van 2 Mw (3 ha) overal mogelijk moeten zijn, mits ruimtelijk aanvaardbaar op die locatie en landschappelijk op een goede wijze ingepast.</p>	<p>Wij zijn verheugd te vernemen dat u de ambitie heeft gesteld om in 2040 energieneutraal en zelfvoorzienend in duurzame energie te zijn.</p> <p>In het voorgestelde beleidsvoorstel wordt de realisatie van zonneparken niet geheel geblokkeerd. Wel kiest de Provincie er voor om zonneparken in het landelijk gebied te beperken. Het Provinciaal belang is gelegen in de bescherming van het Zeeuwse landschap en het voorkomen van verstening van het buitengebied. De ontwikkeling van zonneparken in het landelijk gebied raken deze belangen. De transitie in de energiesector is gaande. Het Klimaatakkoord wat zojuist is gesloten zal op termijn tot nieuwe Nationale en regionale opgaven en ambities leiden. Dit heeft niet alleen gevolgen voor opgaven en ambities voor het opwekken van zonne-energie, maar ook wind- en getijdenenergie. Elke vorm van energieopwekking heeft verschillende gevolgen voor het landschap en de beleving van Zeeland. U stelt terecht dat kleinschalige locaties wellicht kansrijke opties zijn. Wij willen dit in samenhang voor de gehele energiesector en de landschappelijke waarden van Zeeland bezien. Hiervoor is een zorgvuldige analyse noodzakelijk. Hierbij staan ook de 3 initiatieven op Tholen, Reimerswaal en Middelburg centraal.</p> <p>Wij starten in 2016 met deze analyse en betrekken u hier graag bij, samen met de overige Zeeuwse overheden, netwerkbedrijven en initiatiefnemers. Hieruit moet nader blijken welke opgaven op Zeeland afkomen, welke plannen wenselijk zijn en waar deze het beste gefaciliteerd kunnen worden. Bijvoorbeeld door bundeling en concentratie en het definiëren van randvoorwaarden. Ook zal aandacht worden besteed aan de relatie met bedrijventerreinen. Uw initiatieven kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan deze analyse. De analyse is input voor de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018.</p> <p>Wij zijn van mening dat tot de analyse is afgerond, voornamelijk daken in Zeeland en daarnaast ook locaties binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken voldoende ruimte bieden voor zonnepanelen. Hierdoor worden tevens de landschappelijke waarden van Zeeland beschermd en wordt optimaal ruimte geboden aan de aan het buitengebied gerelateerde functies.</p> <p><u>Conclusie:</u> De zienswijzen leiden tot aanpassing van het Omgevingsplan. Paragraaf 3.1.4 Energie, wordt aangevuld met het actiepunt 'Verkenning en opstellen Kanskaart Duurzame Energie'.</p>
15017 741	DELTA Energy B.V.	<p>Met belangstelling heb ik kennis genomen van de publicatie van de ontwerp herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en verordening Ruimte Provincie Zeeland. Ik maak hierbij gebruik van de door u geboden mogelijkheid om een zienswijze te geven op voornoemd ontwerp. Mijn zienswijze heeft in het bijzonder betrekking op de voorgestelde beleidswijziging genoemd in hoofdstuk 4.5 Zonneparken (landelijk gebied) van het ontwerp. Kort gezegd omvat de beleidswijziging een inperking van mogelijkheden voor het realiseren van grootschalige opwekking van elektriciteit in de Provincie Zeeland door middel van zonne-energie. Meer specifiek richt de door u voorgeno-</p>	<p>Het Provinciaal belang is gelegen in de bescherming van het Zeeuwse landschap en het voorkomen van verstening van het buitengebied. De ontwikkeling van zonneparken in het landelijk gebied raken deze belangen. Zoals u aangeeft, is de transitie in de energiesector gaande. Het Klimaatakkoord wat zojuist is gesloten zal op termijn tot nieuwe Nationale en regionale opgaven en ambities leiden. Dit heeft niet alleen gevolgen voor opgaven en ambities voor het opwekken van zonne-energie, maar ook wind- en getijdenenergie. Elke vorm van energieopwekking heeft verschillende gevolgen voor het landschap en de beleving van Zeeland. U stelt terecht dat in sommige gevallen kansrijke opties zijn in</p>

	<p>men beperking zich op grondgebonden zonneparken. Recente vergunningverlening voor enkele grondgebonden zonneparken, waaronder een initiatief van DELTA in de gemeente Tholen, zijn hiervoor, zo blijkt mij uit de tekst van het ontwerp, aanleiding geweest.</p> <p>Uw wens om nieuwe initiatieven selectief te faciliteren, met het oog op zorgvuldig ruimtegebruik en behoud van landschap is op zichzelf begrijpelijk. De door u daaraan verbonden inperking van zonneparken is naar mijn mening echter te vergaand en doet geen recht aan de urgentie om haast te maken met de wereldwijde terugdringing van de CO2 uitstoot. Ik licht mijn visie daarop verder toe.</p> <p>Klimaatbeleid</p> <p>Het wetenschappelijk bewijs dat klimaatverandering nu plaatsvindt en een levensgroot probleem vormt, is overtuigend. De westerse geïndustrialiseerde landen zijn de hoofdveroorzakers van dit probleem en zullen dan ook de leiding moeten nemen in het oplossen ervan. Deze landen hebben zich bij het klimaatverdrag van de VN daarom geëngelijkt aan tenminste vijftieng procent CO2-reductie in 2020. Nederland zit in de achterhoede op klimaatgebied en zal bij huidig en reeds voorgenomen beleid naar verwachting op slechts negentien procent CO2-reductie in 2020 uitkomen. De rechtbank heeft de Nederlandse Staat dan ook opgedragen met aanvullend beleid tenminste vijftieng procent CO2-reductie na te streven. De huidige doelstelling is om in 2020 veertien procent van de energie op te wekken met hernieuwbare/duurzame bronnen. Uit de Nationale energieverkenning 2015 blijkt echter dat niet zondermeer aan te nemen is dat met het huidige overheidsbeleid de hernieuwbare doelstelling van veertien procent in 2020 zal worden gehaald. In deze achtergrond past het niet dat de overheid beperkend beleid voert ten aanzien van hernieuwbare elektriciteitsopwekking door middel van zonne-energie. Zeker niet gezien het feit dat u voornemens bent pas in 2018 dit beleid te heroverwegen. Gelet op voorgaande verzoek ik u uw voorgenomen beleidsherziening te heroverwegen, zodanig dat de gemeenten in de Provincie Zeeland niet te zeer beperkt worden om invulling te geven aan nieuwe initiatieven voor grondgebonden zonneparken.</p> <p>Dit kan onder meer door:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. geen beperkingen op te leggen aan nieuwe initiatieven voor zonneparken voor bestaande bedrijventerreinen en zeehaventerreinen en dijklichamen alsmede de door gemeenten aangewezen gebieden voor toekomstige bedrijfsterrinen welke (al dan niet tijdelijk) nog een andere (veelal agrarische) bestemming hebben; 2. geen beperkingen op te leggen aan initiatieven voor zonneparken voor agrarische gronden die door hun ligging en/of aard een lage (agrarische) waarde hebben. Een voorbeeld daarvan is het geplande zonnepark Tholen. De suggestie dat de inpassing van een zonnepark met deze omvang in een landelijke omgeving in strijd zou zijn met het beginsel van zorgvuldig ruimtegebruik, is volgens mij voorbarig en wordt niet gedragen door de motivering bij uw voorgenomen besluit. Juist het plan in Tholen laat zien dat het een en het ander prima samen kan gaan; 3. geen beperkingen aan initiatieven voor zonneparken op te leggen voor andere gronden waar geen ander reel grondgebruik van toepassing is zoals (voormalige) stortplaatsen en drinkwaterwingebieden. Dit is ook in lijn met de motie van D66, CU, PvdA, SGP en SP die in de vergadering van uw Staten op 3 juli 2015 over dit onderwerp is aangenomen, 4. voor gebieden met een bijzondere waarde of functie, zoals drukke toeristische kustzones, is het voorstelbaar om specifieke regels te stellen indien een combinatie van die functies een te zwaar beslag legt op een gebied. Deze zouden bijvoorbeeld kunnen bestaan uit het vrijwaren van deze gebieden en het instellen van een bufferzone waarbinnen grootschalige zonneparken niet passen. Overigens is het daarbij nog de vraag of een dergelijke beperking van ruimtegebruik noodzakelijk is. 	<p>het landelijk gebied. Wij willen dit in samenhang voor de gehele energiesector en de landschappelijke waarden van Zeeland bezien. Hiervoor is een zorgvuldige analyse noodzakelijk. Hierbij staan ook de 3 initiatieven op Tholen, Reimerswaal en Middelburg centraal.</p> <p>Wij starten in 2016 met deze analyse en betrekken u hier graag bij, samen met de overige Zeeuwse overheden, netwerkbedrijven en initiatiefnemers. Hieruit moet nader blijken welke opgaven op Zeeland afkomen, welke plannen wenselijk zijn en waar deze het beste gefaciliteerd kunnen worden. Bijvoorbeeld door bundeling en concentratie en het definiëren van randvoorwaarden. Ook zal aandacht worden besteed aan de relatie met bedrijventerreinen. Uw initiatieven kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan deze analyse. De analyse is input voor de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018.</p> <p>Wij zijn van mening dat tot de analyse is afgerond, voornamelijk daken in Zeeland en daarnaast ook locaties binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken voldoende ruimte bieden voor zonnepanelen. Hierdoor worden tevens de landschappelijke waarden van Zeeland beschermd en wordt optimaal ruimte geboden aan de aan het buitengebied gerelateerde functies.</p> <p>Conclusie: De zienswijzen leiden tot aanpassing van het Omgevingsplan. Paragraaf 3.1.4 Energie, wordt aangevuld met het actiepunt 'Verkenning en opstellen Kansencarta Duurzame Energie'.</p>
--	---	--

		<p>Ik verwijs daarbij naar het project Klepperstee in de gemeente Goeree-Overflakkee. Dit project is een voorbeeld hoe combinatie van de functies toerisme en grootschalige energieopwekking door middel van zonne-energie op een goede manier kan worden gerealiseerd.</p> <p>Ik vertrouw erop dat u in mijn zienswijze aanleiding ziet om uw voorgenomen beleid met betrekking tot zonneparken overeenkomstig mijn verzoek aan te passen</p>	
	DELTA Infra B.V.	<p>Op 20 oktober 2015 heeft de Provincie Zeeland haar ontwerp herziening Omgevingsplan ter inzage gelegd en stelt een ieder in de gelegenheid tot het geven van een zienswijze op het ontwerpplan.</p> <p>Inleiding Delta Infra B.V. verzorgt voor verschillende beheerders van netten, die actief zijn binnen de grenzen van de Provincie Zeeland, taken op het gebied van het omgevingsmanagement en ruimtelijke ordening. Onderhavige reactie van Delta Infra B.V. dient u dan ook te zien als een reactie van DELTA Netwerkbedrijf B.V., de door de Minister van Economische Zaken aangewezen netbeheerder van het gas- en elektriciteitsnet, Evides Waterbedrijf (hierna: Evides), de netbeheerder van het waterleidingnet, Zebra Gasnetwerkbedrijf B.V. (hierna: Zebra), de beheerder van het EHD gasnetwerk, DOW Benelux B.V. (hierna: DOW) en Zeeland Refinery N.V./ Total Opslag en Pijpleidingen Nederland N.V. (hierna: ZR).</p> <p>a. DNWB en Zebra hebben op grond van de energiewetten (Elektriciteitswet 1998 en Gaswet), tot taak de elektriciteits- en gasnetten op economische voorwaarden in werking te hebben, te onderhouden en te ontwikkelen op een wijze die de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid waarborgt en het milieu ontziet.</p> <p>b. Evides is op grond van de Drinkwaterwet verantwoordelijk voor het beheer van het drinkwaternet in de Provincie Zeeland.</p> <p>c. DOW exploiteert en onderhoudt o.a. hoge druk propyleen buisleidingen en draagt zorg voor een veilige bedrijfsvoering van haar leidingen. Hierbij is het voor DOW van groot belang dat de veiligheid en leveringszekerheid van de buisleidingen gewaarborgd is.</p> <p>d. ZR is eigenaar, exploitant en beheert (crude) aardolieleiding en vloeistof-leidingen. Hierbij is het voor ZR van groot belang dat de veiligheid en de operationele beschikbaarheid van de buisleidingen is gewaarborgd.</p> <p>DELTA INFRA B.V. maakt namens de genoemde partijen graag van de gelegenheid gebruik te reageren op het ontwerpplan.</p> <p>1. Verantwoordelijkheden naar lokaal niveau. Uit het ontwerpplan komt naar voren dat de provincie voornemens is veel verantwoordelijkheden te beleggen op het niveau van regionale en lokale overheden. Gemeenten krijgen hierdoor meer ruimte in de uitwerking van de plannen in relatie tot de specifieke lokale kenmerken in behoeftes. Reactie: DELTA INFRA B.V. onderschrijft het belang van deze uitwerking naar specifiek 'maatwerk', maar vraagt in dit verband aandacht voor de wettelijke verplichtingen van de netbeheerders, meer specifiek de beginselen van non-discriminatie, zoals deze onder meer in de energiewetgeving zijn vastgelegd.</p> <p>2. Herinrichting, revitalisering en transformatie van bedrijventerreinen. In het ontwerpplan wordt regionale afstemming bepleit ten aanzien van de herinrichting, uitbreiding en planning van (bestaande) bedrijventerreinen. Reactie: Vanuit het oogpunt van doelmatigheid ten aanzien van de investeringen in de netten, vragen wij aandacht voor de noodzaak om in verband met het voorgaande in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken te worden in de planvorming.</p> <p>3. Toevoeging nieuw lid 4 bij artikel 2.17. Tot een groot openbaar belang wordt in ieder geval gerekend de veiligheid, de drinkwatervoorziening, inrichtingen voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie of de plaatsing van installaties</p>	<p>Wij onderschrijven dat de mogelijkheden voor maatwerk wordt beperkt door wettelijke verplichtingen en mogelijkheden.</p> <p>Wij vinden dit een goed aandachtspunt voor de regionale bedrijventerreinprogramma's. Wij nemen dit mee in de gesprekken met de gemeenten.</p> <p>Dit is correct. Wij kiezen voor bundeling en concentratie van nieuwe zonneparken voor de eerder benoemde gebieden.</p>

		<p>voor de opsporing, winning, opslag of het transport van olie en gas.</p> <p>Reactie: In het ontwerpplan wordt de opwek van elektriciteit door middel van windturbines expliciet benoemd. Betekent dit dat andere vormen van duurzame opwek, zoals bijvoorbeeld getijdenenergie en zonne-energie, in de planvorming (bewust) buiten beschouwing worden gelaten?</p> <p>4. Artikel 2.x Kustfundament. Lid 3. Reactie: zie onze opmerkingen ten aanzien van zonne- en getijdenenergie bij punt 3.</p> <p>5. Afwaardering Regionale waterkeringen. Vanaf 1 januari 2017 maken de primaire C-keringen geen deel meer uit van nationale waterveiligheidsstelsel. Reactie: Betekent dit dat bijvoorbeeld de aanleg van nutsinfrastructuur op basis van een vereenvoudigde vergunningprocedure kan plaatsvinden?</p> <p>6. Beleidsnota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. 'Oog op Zeeland'. In het ontwerpplan wordt een nieuw kader voor vergunningverlening aangekondigd. Daarbij worden specialisaties op het gebied van milieubeleid, bodemsanering en externe veiligheid samengebracht. Reactie: In verband met de genoemde specialisatie vragen wij uw aandacht voor het volgende.</p> <p><u>Externe veiligheid</u> In het plan wordt verwezen naar het "Handboek Risicozonering Windturbines". Wij stellen voor om de belangen van de buisleidingen optimaal te borgen door de voorgenomen tekst aan te vullen met de volgende zinsnede: "Initiatiefnemer dan wel bevoegd gezag dient bij de buisleidingeigenaar exploitanten verplicht schriftelijk advies in te winnen in hoeverre de belangen van (de ondergrondse infrastructuur/leidingen) geschaad worden, alvorens tot vergunningverlening dan wel plaatsing van een windturbine wordt overgegaan. Waarbij er door de buisleidingeigenaar/exploitanten voorwaarden gesteld kunnen worden om eventuele schade te voorkomen."</p> <p><u>Buisleidingen</u> In het plan worden leidingstroken gereserveerd conform het Barro van 50 meter (voorheen 70 meter). DELTA INFRA B.V. stelt vast dat de provincie voor wat betreft afstanden tot buisleidingen van nationaal belang een mindere afstand bepleit van 50 meter. Dit is in lijn met hetgeen de regionale netbeheerders destijds hebben ingebracht in de consultatieronde voor de Structuurvisie Buisleidingen. De geografische kenmerken van de Provincie Zeeland maken dat de beschikbare ruimte voor de aanleg van infrastructurele werken op verschillende plaatsen in de provincie zeer beperkt is. Vergroting van de onderlinge afstanden en vergroting van de in acht te nemen ruimte zal de noodzakelijke aanleg van infrastructuur in sommige gevallen in de weg staan. Daarbij valt niet uit te sluiten dat de netbeheerder in die gevallen niet aan haar wettelijke verplichtingen kan voldoen.</p> <p><u>Transportleidingen</u> In het plan wordt gewezen op "Bundeling van buisleidingen en bundeling van hoogspanningslijnen". In dit verband vragen wij aandacht voor de onderlinge beïnvloeding van de verschillende nutsinfra, zoals bijvoorbeeld de aanwezigheid van hoogspanningsverbindingen in de (directe) omgeving van stalen buisleidingen in de ondergrond. Bundeling van verschillende nutsinfra is niet in alle gevallen vanuit technisch en/of veiligheidsoogpunt mogelijk. In de planvorming zal niet slechts de afstand tot gevoelige bestemmingen, maar bijvoorbeeld ook de relatie buisleiding hoogspanningsverbinding dienen te worden meegenomen.</p>	<p>Waterschap Scheldestromen is verantwoordelijk voor het (vergunningen)beleid t.a.v. primaire en regionale waterkeringen. Dit is vastgelegd in het Waterkeringsbeheerplan 2011-2016. Dat plan wordt op dit moment geactualiseerd, vaststelling van de nieuwe versie is medio 2016 voorzien. Het vergunningenbeleid wordt daarna ook geactualiseerd waarbij uiteraard ook wordt gekeken naar het aanleggen van nutsinfrastructuur.</p> <p>Voor het plaatsen van één of meerdere windturbines dienen wettelijk voorgeschreven procedures gevolgd te worden. Onderdeel van deze procedures is dat het voornemen van het plaatsen van één of meerdere windturbines openbaar wordt gemaakt. Naar aanleiding van dit openbaar maken kunnen dan zienswijzen ingediend worden. Het schriftelijk advies inwinnen bij één belanghebbende (i.c. Delta) creëert een ongewenste uitzonderingspositie voor deze ene belanghebbende</p> <p>De wijziging van het beleid in het ontwerp omgevingsplan 2012-2018 heeft geen gevolgen voor de aan te houden onderlinge afstand tussen buisleidingen.</p> <p>Bundeling van verschillende nutsinfra is wenselijk, maar gaat niet boven alles. Er moet altijd gekeken worden naar risico voor onder andere corrosie wanneer hoogspanningsleidingen in de buurt komen van ondergrondse infra. Bundelen wanneer het kan, gescheiden houden wanneer dat moet.</p>
--	--	--	---

		<p>7. Het is wenselijk dat buisleidingen niet een bovenregionale functie, die niet vallen onder het "Besluit externe veiligheid buisleidingen", dus bijvoorbeeld ook waterleidingen, worden opgenomen in (ontwerp)bestemmingsplannen.</p> <p>DELTA INFRA B.V. is graag bereid om het voorgaande desgewenst nader toe te lichten.</p> <p>Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding van dit schrijven vragen of opmerkingen hebben, dan verzoeken wij u contact op te nemen met de behandelaar van deze brief.</p>	<p>Zoals opgenomen in het handboek 'Buisleiding in bestemmingsplannen' van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu vallen elektriciteits-, afvalwater- en rioolwaterleidingen niet onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen. Deze leidingen kennen geen waarden voor het plaatsgebonden risico en groepsrisico, dus zijn niet relevant vanuit het oogpunt van externe veiligheid. Daarom worden deze leidingen niet opgenomen in het bestemmingsplan.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de herziening Omgevingsplan en VRPZ.</p>
16000 273	Zeeuws Zonnedek	<p>Na overleg met de Provincie Zeeland op 25 november 2015 en met de gemeente Tholen op 27 november 2015 is deze zienswijze namens het burgerinitiatief Zeeuwsch Zonnedek opgesteld. Deze zienswijze is samengesteld nadat we hebben vastgesteld dat een realisatie van een permacultuur tuin met ecologische aanpassingen voor het vergroten van de natuurwaarde in het buitengebied in combinatie met het terugwinnen van energie middels zonnepanelen een uniek project betreft en dat dit project afhankelijk is van het Omgevingsplan. Dit project is een alternatief ten opzichte van de grotere, zeer ingrijpende zonnepaneel parken die op dit moment in de provincie worden ontwikkeld waarvoor nog geen beleid was opgesteld. Op de volgende pagina's zullen wij u nader motiveren waarom dit project een alternatief is ten opzichte van de andere initiatieven in de provincie om dit document af te sluiten met een voorstel om het voorgenomen besluit op het gebied van het Omgevingsplan aan te passen zodat het burgerinitiatief Zeeuwsch Zonnedek kan doorgaan op de ingeslagen weg.</p> <p>Het Zeeuwsch Zonnedek is een burgerinitiatief van voornamelijk inwoners van de Gemeente Tholen en een aantal projectmedewerkers binnen en buiten Zeeland. De doelstelling van het Zeeuwsch Zonnedek is het realiseren van een aantal zonnetuinen. Een zonnetuin is een tuin waar men voedsel laat groeien, energie terugwint, de natuur ruimte geeft en een stimulans biedt voor ecotoerisme. Daarmee is dit een nieuwe economische drager voor het buitengebied. Een zonnetuin is een groene kleine oase in de buurt van een gemeenschap. Het denkbeeld van een zonnetuin is lokaal voor lokaal. Dat wil zeggen voedselopbrengst, energie terug winnen en natuur ruimte voor en door lokale mensen, dus mensen die wonen in de postcode kern van het gebied rondom de zonnetuin. De gronden die nu beschikbaar zijn voor dit project zijn aangeboden door boeren die op pensioenleeftijd zijn gekomen en deze gronden aanbieden voor de realisatie. Deze gronden liggen aan de westzijde en aan de oostzijde van Sint Maartensdijk. Gemiddelde omvang is 4 hectare 2000 / 4000 kilo groente en fruit (hele jaar) 2 tot 3 megawatt per uur (volgens Delta N.V.) Investering 5 tot 7 miljoen euro per fase.</p> <p>Permacultuur Een uitgangspunt van permacultuur is lokaal, vers en gezond voedsel wat met respect voor de mens en de aarde is gegroeid. Met permacultuur realiseer je een lekkere eetbare tuin die mooi en nuttig is voor jezelf en andere levende organismen. Permacultuur is omschreven in Australië in de jaren 70 door twee Australische biologen, Bill Mollison en David Holmgren. Door de relaties in de bossen van Tasmanië te onderzoeken en de belangrijkste ecologische principes van dit systeem te achterhalen hebben ze een methode ontwikkeld die mensen in staat stelt zelf functionele ecosystemen te ontwerpen. De belangrijkste principes van permacultuur: Ontwerpen met de natuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe je de ecologische hoofdfactoren zoals de zon, water & wind kunt gebruiken om een basisontwerp te maken. - Hoe je met 7 verschillende plantlagen voor een optimaal gebruik van de zon & de bodem kunt zorgen. En hiermee leg je ook de basis voor een systeem met een gezonde biodiversiteit. - Het optimaliseren van functionele relaties tussen de verschillende elementen in je permacultuur systeem 	<p>Wij hebben met interesse kennis genomen van uw initiatief voor het Zeeuws Zonnedek. Wij zijn van mening dat uw uitgangspunten voor permacultuur een waardevolle aanvulling kunnen zijn voor Zeeland en het landelijk gebied. Wij onderschrijven de door u aangedragen sociale belang en de duurzame aspecten.</p> <p>Permacultuur past primair in het landelijk gebied. De combinatie met een zonnepark zien wij niet als primair geschikte ontwikkeling in het landelijk gebied. Naar aanleiding van een eerder gesprek met u, hebben wij u aangeboden om samen met ons in gesprek te gaan met de gemeente om te zoeken naar een geschikte locatie voor de door u beoogde ontwikkeling. Wij bieden u dit nogmaals aan.</p> <p>Voor de volledigheid melden wij u dat wij naar aanleiding van overige zienswijzen starten met het opstellen van een kansenkaart duurzame energie. Hieruit moet nader blijken welke opgaven op Zeeland afkomen, welke plannen wenselijk zijn en waar deze het beste gefaciliteerd kunnen worden. Bijvoorbeeld door bundeling en concentratie en het definiëren van randvoorwaarden. Uw initiatief kan een waardevolle bijdrage leveren aan deze analyse. De analyse is input voor de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de herziening van het Omgevingsplan en VRPZ.</p>

		<p>door middel van de 3 functie regel. Elk element heeft meerdere functies en elke functie wordt door meerdere elementen ondersteunt.</p> <p>Opbrengst 2000 tot 4000 kilo groente en fruit, oogst hiervan is gedurende het gehele jaar. Ecotoerisme de combinatie van permacultuur, natuurwaarde en eco-toerisme is een kern van de Zeeuwsche Zonnenuinen die we voor ogen hebben. Lokale inwoners realiseren de permacultuur tuinen en bieden hierdoor veel ruimte aan de aangrenzende natuur (een zichzelf in stand houdend systeem gebaseerd op de natuurlijke waarde van het landschap). Dit zorgt voor een zeer aantrekkelijk landschap voor bezoekers aangezien er veel natuurschoon te bezichtigen is. De tuinen worden dan ook aangeboden voor opname in het wandelnetwerk Tholen en zijn vrij te bezichtigen voor bezoekers. Zonne-energie terugwinnen Het is de bedoeling dat een zonnenuin in evenwicht is met de lokale gemeenschap. De lokale gemeenschap neemt deel aan de zonnenuin voor het groente, het fruit, de terugwinst van energie en het natuurwaarde. Hierdoor is het beeld van de zonnepanelen in deze tuin anders. De panelen zijn meer verspreid, en minder zichtbaar in het landschap. Van buiten de tuin ziet u slecht een groene windhaag en merkt u niets van de bijzondere activiteiten in de tuin zelf. De panelen die gebruikt worden zijn speciaal geselecteerd vanwege hun niet introsieve impact op de natuur. Dat wil zeggen dat ze niet spiegelen (als voorbeeld) zodat vogels geen last hebben van verblindend licht in de vlucht. Zienswijze Zoals u begrijpt zijn we voor de realisatie van dit project afhankelijk van het Omgevingsplan op het deel rondom de energiewinning vanuit zonnepanelen. Waar meerdere participanten in dit burgerinitiatief ook daadwerkelijk willen aantonen dat er alternatieve zijn voor zeer grote landschap verstorende windmolens en zonneparken. Daarom willen wij u vragen om in het Omgevingsplan een aanpassing te doen ten aanzien van het voorgenomen besluit om alleen zonnepanelen toe te staan in het stedelijk gebied en daarvoor aangewezen bouwblokken. Wij willen u vragen daar een toevoeging aan te doen of een uitzondering te benoemen, gebaseerd op ons project. Het project waarmee we meerdere invalshoeken meebrengen en een alternatief willen bieden dat lokaal een ijzersterk alternatief is. Er zijn een aantal mogelijkheden daartoe en deze zijn vast niet uitputtend:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het aanwijzen van de twee eerste fases van het Zeeuwsch Zonnedeck als uitzondering in het kader van een proef. 2. Het toevoegen van de keuze met: toegestaan in het buitengebied indien het een burgerinitiatief met gemeenschappelijk draagvlak is, met het oogmerk terugwining energie, de realisatie van permacultuur en natuurwaarde op het algehele perceel. <p>Graag komen wij onze zienswijze toelichten tijdens de behandeling van het Omgevingsplan in de commissie.</p>	
16000 160	Platform Zeeuws Stralingsrisico	<p>De reactie in de Antwoordennota van de Provincie Zeeland op onze ingediende zienswijze m.b.t. de Kadernota Herziening Omgevingsplan stelt ons teleur. De door ons aangedragen argumentatie met achtergrondgegevens en feiten, betreft problemen en ziekteverschijnselen die absoluut niet onderdoen voor de problemen die met hoogspanningslijnen te maken hebben. Dat het onderwerp te complex is om in deze herziening mee te nemen, zoals u in de Antwoordennota stelt, onderschrijven wij niet. Uit deze opmerking maken wij wel op dat er bij de Provincie bereidheid is om dat bij een mogelijke volgende herziening wel te doen. De aanstaande nieuwe Omgevingswet zal de lokale en regionale bestuurders m.b.t. de milieu en gezondheidsaspecten blijkbaar meer mogelijkheden bieden. In uw antwoord geeft u aan dat op grond van deze wet u in ieder geval nieuwe mogelijkheden ziet om stralingsrisico's zo mogelijk wel op te nemen in een regionaal Omgevingsplan. Dat stemt ons hoopvol en verwachtingsvol. Wij willen u dan ook vragen u te beraden op de mogelijkheid voor een eerste aanpassing van het huidige Omgevingsplan m.b.t. dit onderwerp. Wij willen u hiertoe nog opmerkzaam maken op een brief die onlangs door het Platform "Stop UMTS" aan alle Nederlandse gemeenten</p>	<p>Uit de beschikbare documentatie blijkt dat niet is bewezen dat electromagnetische velden leiden tot gezondheidsproblemen. Dat wil niet zeggen dat deze straling niet tot gezondheidsschade kan leiden. De Provincie blijft daarom bij haar standpunt dat bij de Implementatie van de Omgevingswet dit onderwerp mogelijk wel nadrukkelijker een plek krijgt in het Provinciale beleid. Voorts zal level playing field uitgangspunt bij het beleid blijven. Het ligt niet in de rede om in het kader van deze herziening van het Omgevingsplan op één en ander vooruit te lopen.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de herziening van het Omgevingsplan en VRPZ.</p>

		<p>(B&W en gemeenteraadsleden) is gestuurd en die mede door ons en 12 andere organisaties is onderschreven. In deze brief wordt gewezen op de risico's van elektromagnetische straling, in het bijzonder straling van draadloze communicatie. Ook wordt in deze brief aanvullende informatie verstrekt en een aantal verzoeken gedaan aan de aangeschreven bestuurders. Van een aantal (ook Zeeuwse) gemeenten zijn inmiddels serieuze reacties ontvangen. Wij voegen de bewuste brief bij en verzoeken u vriendelijk daarvan kennis te nemen. Alleen al gezien de wetenschappelijke onzekerheid zou het verstandig zijn de blootstelling aan elektromagnetische velden zoveel mogelijk te beperken, zoals voorgesteld in de resoluties van het Europees Parlement (2009) en de Raad van Europa (2011). Op grond van onze eerdere verstrekte informatie ten behoeve van de Kadernota Herziening Omgevingsplan en de informatie uit bijgevoegde brief, hopen wij dat de Provincie Zeeland een paragraaf wil opnemen in het voorliggende en nog aan te passen Omgevingsplan. Ook stellen wij voor om, zodra de nieuwe Omgevingswet een feit is, met u in gesprek te gaan, u te adviseren en een bijdrage te leveren aan nieuwe regionale en lokale regelgeving m.b.t. risico's en effecten van elektromagnetische straling in brede zin. Wij willen graag een bijdrage leveren tot verdieping aan de stralingsrisico-paragraaf die u hopelijk, als eerste aanzet, in het huidige Omgevingsplan nog kan opnemen. Graag vernemen wij uw reactie op ons voorstel.</p>	
15017 816	Rijkswaterstaat	<p>Onderdelen in deze herziening zijn voor Rijkswaterstaat aanleiding de volgende zienswijze in te dienen:</p> <p>par.4.5 Zonneparken De Provincie steunt de innovatie en opwekking van zonne-energie. Dat stemt ons positief. Rijkswaterstaat zet ook in op het beperken van energie-verbruik maar ook op het winnen van energie op eigen areaal. Zonne-energie is daarbij een serieuze optie die ik momenteel onderzoek voor een aantal locaties. Deze locaties vallen echter niet onder de definitie zoals de Provincie wil gaan hanteren voor het toestaan van zonneparken (alleen binnen bestaand bebouwd gebied en op bedrijventerreinen, zeehavengebieden en agrarische bouwvlakken). Ik wil daarom vragen ruimte te geven voor locaties die verbonden zijn aan de Deltawerken en sluiscomplexen, in het bijzonder de Kreekraksluizen (op het complex en in het spuibekken en het Bathse Spuikanaal), de Krammersluizen (op het complex en in het hoog- en laagbekken), de Oosterscheldedekering (zowel de bouwdokken als de terreinen), en de sluiscomplexen Hansweert en Terneuzen. Landschappelijk gezien zijn zonneparken op deze locaties beter inpasbaar dan in het buitengebied of op open water.</p> <p>Par.4.9 Bebouwing in de kust (Deltawateren) In verband met de komst van een nieuwe beleidslijn Kust worden de mogelijkheden om te bouwen in het kustfunda-</p>	<p>In het voorgestelde beleidsvoorstel kiest de Provincie er voor om zonneparken in het landelijk gebied te beperken.</p> <p>Het Provinciaal belang is gelegen in de bescherming van het Zeeuwse landschap en het voorkomen van verstening van het buitengebied. De ontwikkeling van zonneparken in het landelijk gebied raken deze belangen. De transitie in de energiesector is gaande. Het Klimaatakkoord wat zojuist is gesloten zal op termijn tot nieuwe Nationale en regionale opgaven en ambities leiden. Dit heeft niet alleen gevolgen voor opgaven en ambities voor het opwekken van zonne-energie, maar ook wind- en getijdenenergie. Elke vorm van energieopwekking heeft verschillende gevolgen voor het landschap en de beleving van Zeeland. U stelt terecht dat enkele locaties wellicht een kansrijke optie zijn. Wij willen dit in samenhang voor de gehele energiesector bezien. Hiervoor is een zorgvuldige analyse noodzakelijk.</p> <p>Wij starten in 2016 met deze analyse en betrekken u hier graag bij, samen met de overige Zeeuwse overheden, netwerkbedrijven en initiatiefnemers. Hieruit moet nader blijken welke opgaven op Zeeland afkomen, welke plannen wenselijk zijn en waar deze het beste gefaciliteerd kunnen worden. Bijvoorbeeld door bundeling en concentratie en het definiëren van randvoorwaarden. Ook zal aandacht worden besteed aan de relatie met bedrijventerreinen (zie onderdeel bedrijvigheid). Uw ideeën kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan deze analyse. De analyse is input voor de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018.</p> <p>Wij zijn van mening dat tot de analyse is afgerond, voornamelijk daken in Zeeland en daarnaast ook locaties binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken voldoende ruimte bieden voor zonnepanelen. Hierdoor worden tevens de landschappelijke waarden van Zeeland beschermd en wordt optimaal ruimte geboden aan de aan het buitengebied gerelateerde functies.</p> <p>Wij delen uw mening dat bebouwing geen negatieve invloed mag hebben op het waterkerend vermogen en het</p>

		<p>ment van Rijkswegge verruimd. Het is terecht dat de Provincie hier een nadere invulling aan wil geven door deze mogelijkheden te beperken tot bestaand begrensde bebouwd gebied, inclusief de bebouwingsconcentraties Cadzand-Bad en Nieuw-Haamstede. Aanvullend wil de provincie ruimte geven binnen de eerder aangewezen hotspots. Ik constateer dat de Brouwersdam, de Oosterscheldekering en de Veersedam tot deze hotspots behoren. Landschappelijk gezien hebben deze Deltawerken een bijzondere kwaliteit die behouden moet blijven. Deze Deltawerken hebben een belangrijke waterkerende functie voor grote delen van Zeeland. Bebouwing mag niet van negatieve invloed zijn op het waterkerend vermogen en het beheer en onderhoud van deze waterkeringen. De genoemde voorwaarden voor bebouwing in deze hotspots (versterken omgevingskwaliteit, onderscheiden recreatieve kwaliteit en landschappelijke inbedding) nemen mijn zorg ten aanzien van de bijzondere kwaliteiten van de Deltawerken nog niet geheel weg. Nieuwe initiatieven voor bebouwing op en nabij deze Deltawerken zouden in samenhang met elkaar gezien moeten worden en gedragen door een (gebieds)visie. Ik stel voor om dit ook te benoemen in de toelichting op de hotspots bij artikel 2.x Kustfundament. Ik bied aan om deze visie samen met provincie en gemeenten te ontwikkelen, voor zover deze nog ontbreekt. Wellicht ten overvloede bied ik aan om samen op te trekken in het nader uitwerken van de Provinciale Kustvisie. De eerste constructieve gesprekken met uw medewerkers hebben reeds plaatsgevonden.</p>	<p>beheer en onderhoud van deze waterkeringen. Voor zover wij nu kunnen beoordelen blijven deze aspecten in de nieuwe Beleidslijn Kust en de Barro onveranderd. Uw aanbod om samen met betrokken partijen een ruimtelijke visie te ontwikkelen voor de bij het Rijk in eigendom zijnde recreatieve hotspots (Brouwersdam, Oosterscheldekering en Veersedam) nemen wij graag aan. Wij zien een dergelijk product als een belangrijke bouwsteen van het proces om te komen tot een breed gedragen Kustvisie.</p> <p>De door uw benoemde bijzondere landschappelijke (beeld)kwaliteit van de Deltawerken maken ons inziens deel uit van de door ons benoemde randvoorwaarden waaronder ontwikkeling in recreatieve hotspots mogelijk wordt. Expliciete benoeming hiervan in de toelichting op de hotspots bij artikel 2.x Kustfundament lijkt ons dan ook niet noodzakelijk.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan. Paragraaf 3.1.4 Energie, wordt aangevuld met het actiepunt 'Verkenning en opstellen Kanskaart Duurzame Energie'.</p>
15017 738	Boerderijenstichting Zeeland	<p>In vervolg op onze ingediende inspraakreactie en met in acht neming van de Antwoordnota vragen wij aandacht voor de volgende punten:</p> <p>Selectie meest waardevolle erven Zoals al eerder aangegeven zijn wij bereid bij de voorlopige selectie onze kennis in te brengen. Voorts pleiten we voor heldere selectiecriteria. Het is van het grootste belang dat, voordat de lijst wordt toegevoegd aan het Omgevingsplan, met de eigenaren van de beoogde erven gesproken is. Om voldoende draagvlak te creëren is goede afstemming tussen de diverse overheidslagen van groot belang. Eigenaren zullen rechtszekerheid willen hebben over de status van de lijst.</p> <p>Gemeentelijke aanpak Onze regionale bestuursleden hebben aangegeven desgevraagd bereid te zijn om hun kennis en ervaring in te brengen bij het vertalen van het provinciaal beleid naar de gemeentelijke toepassing van de geboden extra mogelijkheden voor de geselecteerde erven.</p> <p>Monumentale status Wij gaan ervan uit dat erven met een gemeentelijke- of rijksmonumentale status automatisch worden benaderd. Uit onze ervaring blijkt dat deze status lang niet altijd voldoende is om tot restauratie en behoud van panden over te gaan bij gebrek aan financiële middelen. Wij verwachten dat door koppeling van diverse middelen vooral erven met grote graanschuren een extra kans hebben om in stand gehouden te worden.</p>	<p>In de periode tot 2018 treedt de provincie, SCEZ en SLZ in overleg met eigenaren, gemeenten, boerderijenstichting en andere belanghebbenden om voor alle boerderijen die behoren tot de voorlopige selectie van cultuurhistorisch waardevolle boerderijen te kunnen beoordelen of deze ook dienen te worden meegenomen in de definitieve selectie. Alvorens hiertoe wordt overgegaan worden alle boerderijen uit de voorlopige selectie geïnventariseerd op hun cultuurhistorische waarden. Uitkomsten uit deze inventarisatie vormen de basis voor de definitieve opname binnen de selectie.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt niet tot aanpassing van de herziening van het Omgevingsplan en VRPZ.</p>
15017 647	Van Zaeck & Co., namens Top Beheer B.V.	<p>Vanwege de grote overeenkomst met de eerder vermelde brief van Zeack & Co. namens Bosman Transport verwijzen wij voor de inhoud naar desbetreffende brief.</p>	<p>Zie eerderKortheidshalve verwijzen wij naar de reactie op de brief van Van Zaeck & Co., namens Bosman Transport.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan. Het Omgevingsplan wordt aangevuld met een actie om gezamenlijk met gemeenten tot afspraken te komen over herverdeling en verbetering van het aanbod in de regio.</p>

15017 648	Van Zaeck & Co., namens Crop Alliance B.V.	Vanwege de grote overeenkomst met de eerder vermelde brief van Zeack & Co. namens Bosman Transport verwijzen wij voor de inhoud naar desbetreffende brief.	Kortheidshalve verwijzen wij naar de reactie op de brief van Van Zaeck & Co., namens Bosman Transport. <u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan. Het Omgevingsplan wordt aangevuld met een actie om gezamenlijk met gemeenten tot afspraken te komen over herverdeling en verbetering van het aanbod in de regio.
15017 744	Gemeente Sluis	<p>Op 4 september jongstleden hebben wij gereageerd op de Kadernota herziening Omgevingsplan 2012-2018. Deze reactie is opgenomen en van een antwoord voorzien in de Antwoordnota die door uw college op 20 oktober 2015 is vastgesteld. Helaas heeft slechts één van de door ons ingebrachte punten geleid tot aanpassing van de kadernota. Om deze reden verzoeken wij u de punten zoals verwoord in onze brief van 4 september hier als ingelast te beschouwen.</p> <p>Verder verwijzen wij naar onze regionale zienswijze ontwerp herziening Omgevingsplan die wij als regio Zeeuws-Vlaanderen hebben ingediend. Aanvullend op deze twee reacties willen wij nog het volgende opmerken.</p> <p>NED</p> <p>Het door u voorgestelde beleid ten aanzien van NED's is in het ontwerp nogmaals aangescherpt. U stelt dat gemeenten moeten onderzoeken of gebruik van agrarische bouwvlakken als NED tot de mogelijkheden behoort. Als dit niet het geval zou zijn dient een dergelijk bouwvlak omgezet te worden naar reguliere woning zonder aanvullende mogelijkheden voor bedrijfsmatige activiteiten. De opstallen op het perceel dienen in dat geval gereduceerd (gesaneerd) te worden tot de maximale omvang die bij een woning in het landelijk gebied gebruikelijk is. Wij zijn van mening dat dit geen ondergeschikte beleidswijziging is en dus niet thuis hoort in de herziening. Bovendien gaat u met het invoeren van deze beleidswijziging volledig voorbij aan de huidige 'ruimte voor ruimte' regeling. Op grond van het nu vigerende beleid bestaat de mogelijkheid om bebouwing te saneren in ruil voor een woning, terwijl nu enkel de verplichting tot sanering opgelegd wordt. Tevens wordt volledig voorbij gegaan aan de mogelijke planchades die hieruit kunnen voortvloeien. Wij verzoeken u dan ook niet over te gaan tot invoeren van deze beleidswijziging.</p> <p>Bedrijventerreinen</p> <p>Gesteld wordt dat de opgaven voor herstructurering, herbestemming en transformatie door de provincie worden ondersteund door inzet van een herstructureringsfonds. Wij hebben in onze reactie op de kadernota reeds kenbaar gemaakt niet voornemens te zijn deel te nemen aan een dergelijk fonds. Enerzijds omdat wij zelf afzien van een fonds bedrijvenontwikkeling anderzijds omdat er geen duidelijkheid bestaat over de werking van het provinciale fonds. Wij verzoeken u daarom met klem om deelname aan het fonds niet verplicht te stellen.</p> <p>Agrarisch vestigingsbeleid</p> <p>Het bevreemdt ons dat in de herziening is toegevoegd dat kleinschalige bouwwerken voor hobbymatig gebruik, in de directe nabijheid van kernen worden toegestaan. Daartoe dienen zones aangewezen te worden en zorg gedragen te worden landschappelijke afweging en vormgeving. Koppeling aan de kernranden is wat ons betreft niet noodzakelijk. Het gaat immers om kleinschalige bouwwerken die geen verstening van het gebied veroorzaken. Wij verzoeken dan ook om dit voorschrift te nuanceren.</p>	<p>Qua geboden planologische mogelijkheden wijzigt er op het vlak van NED's en de ruimte voor ruimte regeling niets.</p> <p>Wel vragen we als provincie meer nadrukkelijk om een visie van gemeenten in hoeverre (voormalig) agrarisch vastgoed wordt herbestemd met een NED.</p> <p>Wanneer de gemeente oordeelt dat dit, bijvoorbeeld vanwege de omvang van de bebouwing of de locatie, niet wenselijk wordt geacht zijn wij van mening dat hierover in een vroegtijdig stadium duidelijkheid geboden moet worden, zodat dit voor zowel bestaande als toekomstige eigenaren duidelijkheid biedt.</p> <p>Deze duidelijkheid vertaalt zich ook in de waarde van het agrarisch vastgoed in verband met mogelijk toekomstige saneringskosten bij het omzetten naar een woonbestemming.</p> <p>Compensatie van toekomstige saneringskosten bij omzetten naar een woonbestemming via de ruimte voor ruimteregeling is dan ook niet noodzakelijk.</p> <p>Overigens staat het gemeenten vrij om als nog de ruimte voor ruimte regeling aan te wenden bij eventuele saneringen. Gelet op de te verwachte totale omvang aan vrijkomend agrarisch vastgoed acht de provincie dit echter niet zonder meer in alle gevallen wenselijk.</p> <p>Voor het inzetten van de ruimte voor ruimteregeling gelden de kaders van de regionale woningmarktafspraken. Bij voortzetting van het bestaande agrarisch gebruik is sanering niet aan de orde en kan ook géén gebruik worden gemaakt van de ruimte voor ruimteregeling.</p> <p>Wij zouden het zeer betreuren als u geen gebruik maakt van de mogelijkheid die wij willen bieden voor een financiële bijdrage aan het verbeteren van de voorraad bedrijventerrein. Wij gaan graag met u in overleg, in het kader van het regionaal bedrijventerreinprogramma, over de invulling en werking van het fonds.</p> <p>De regeling voor schuilgelegenheden voor hobbymatig gebruik is een aanvulling op de bestaande mogelijkheden waar naast mogelijkheden bij bestaande burgerwoningen (her)gebruik van agrarische bebouwing aan de orde is. Dit betekent dat in het landelijk gebied ruime mogelijkheden bestaan voor het stallen van hobbymatig te houden dieren. Onze doelstelling om verstening en versnippering van het landelijk gebied te voorkomen liggen ten grondslag aan onze keuze. Ook kleinere bouwwerken kunnen afbreuk doen aan eerder genoemde</p>

		<p>Bebouwing in de kust Zoals we ook al in onze reactie op de kadernota hebben aangegeven kunnen wij ons vinden in het voorgestelde beleid ten aanzien van de kust en het kustfundament. Wel missen wij bij het tekstvoorstel tot aanpassing van de VRPZ (pagina 50) onder artikel 2.1, sub c, de vermelding dat Cadzand-Bad een bebouwingsconcentratie is die valt onder de werking van dit artikel.</p> <p>Intensieve veehouderij Aangegeven wordt dat de toelichting op de begripsbepaling van de term 'verduurzaming' bij IV bedrijven niet eenduidig is. Om deze reden wordt een voorstel tot aanpassing gedaan. Het voorstel behelst echter een concrete beleidswijziging omdat de mogelijkheid tot verduurzaming nu enkel nog kan bestaan uit het realiseren van milieukwaliteitswinst. We zijn derhalve van mening dat dit geen ondergeschikte aanpassing betreft en verzoeken deze achterwege te laten.</p> <p>Molenbiotoop Tenslotte wordt het beleid ten aanzien van molenbiotopen in de VRPZ opnieuw aangescherpt. In de huidige verordening is sprake van bescherming van traditionele windmolens. Nu wordt hieraan toegevoegd 'en overige windmolens waarvan het gaande werk niet meer intact is'. Met andere woorden, er wordt opnieuw over gegaan tot bescherming van molenrompen e.d. Ook hierbij is sprake van een beleidswijziging en geen ondergeschikte verduidelijking van beleid. Bovendien onderschrijven wij dit punt niet. Molenrompen vereisen geen windvang. Wij zijn van mening dat indien er sprake is van het terug in tact brengen van een molenromp tot molen, er op dat moment regels ter bescherming van de windvang opgenomen kunnen worden. Mochten er nog vragen zijn naar aanleiding van deze reactie dan kunt u contact opnemen met bovenvermeld contactpersoon.</p>	<p>doelstelling en door mogelijkheden te bieden nabij ker- nen wordt inbreuk op de doelstelling zoveel mogelijk beperkt. Uw zienswijze is aanleiding de beleidstekst aan te passen en de tekst in de VRPZ te schrappen. In het kader van bovengenoemde overwegingen leggen wij de verantwoordelijkheid voor kleinschalige bouwwerken in het buitengebied neer bij gemeenten, met aandacht voor de landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied.</p> <p>Wij danken u voor uw steun voor de voorgestelde beleidskeuze. U stelt terecht dat de bebouwingsconcentratie Cadzand-Bad niet is opgenomen in het beoogde artikel. De overweging hiervoor is dat Cadzand-Bad tevens een hotspot is. Wij zullen naar aanleiding van uw opmerking de bebouwingsconcentratie Cadzand-Bad alsnog opnemen.</p> <p>In het Omgevingsplan is aangegeven wat onder een duurzame ontwikkeling wordt verstaan, t.w. "een ontwikkeling die een belangrijke kwaliteitsimpuls voor de omgeving oplevert. Dit betekent dat bij de ruimere ontwikkelingsmogelijkheden voor de bedrijven de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving centraal staat. Er moet immers sprake zijn van een belangrijke kwaliteitsimpuls voor de omgeving. Het is evident dat bij een verslechterende milieukwaliteit er geen sprake kan zijn van een kwaliteitsimpuls voor de omgeving. De voorstellen behelzen geen beleidswijziging. Wel is het gewenst in de tekst beter uit te laten komen dat doel is het voorkomen van achteruitgang van milieukwaliteiten. Een gelijkblijvende milieukwaliteit biedt wel kansen voor ontwikkeling van de bedrijven indien al het algemeen wordt voldaan aan de eisen van verduurzaming.</p> <p>U schetst dat de molenrompen verder beschermd worden. Het doel van de wijziging is dat gevraagd wordt om in de toelichting van het bestemmingsplan een beschrijving van de cultuurhistorische waarde van historische windmolens en molenrompen op te nemen. Op grond van Artikel 3.1.6 lid 5 onder a van het Besluit ruimtelijke ordening is dit ook een verplichting. Aangezien molenrompen geen molenbiotoop hebben, hoeft hiervoor geen rekening te worden gehouden met de molenbiotoop. Om dubbeling met de Bro te voorkomen, nuanceren wij het artikel naar aanleiding van uw zienswijze.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze leidt tot aanpassing van het Omgevingsplan en VRPZ. Het Omgevingsplan en de VRPZ worden gewijzigd op het onderdeel kleinschalige bouwwerken buiten het agrarisch bouwvlak. Het Omgevingsplan en de VRPZ worden aangevuld door Cadzand-Bad te benoemen bij het kustfundament. De VRPZ wordt verduidelijkt op het onderwerp duurzame veehouderij. De VRPZ wordt verduidelijkt op het onderwerp molenbiotoop.</p>
15017 744	Gemeenten Hulst, Sluis en Terneuzen	<p>Wij hebben kennis genomen van de Ontwerp herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en de bijbehorende Antwoordnota. De drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten hebben separaat een inspraakreactie ingediend op de kadernota herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018. Als regio Zeeuws-Vlaanderen dienen wij een gezamenlijke zienswijze in. Wij hopen met deze regionale reactie een daadkrachtig signaal af te geven.</p> <p>Wij waarderen dat bij de totstandkoming van de 'Kadernota herziening Omgevingsplan Zeeland 2012-2018' de Zeeuwse regio's werden betrokken. Wij hebben echter moeite met de laconieke manier waarop met onze inbreng is omgesprongen. Uit de Antwoordnota behorende bij de kadernota blijkt dat er amper tot geen invloed uit te oefenen is op het provinciale beleid, ondanks dat er een gemeenschappelijke deler valt te ontdekken in de reacties</p>	<p>Wij zijn verheugd dat u als regio Zeeuws-Vlaanderen gezamenlijk een reactie heeft ingediend.</p> <p>Wij zijn van mening dat wij de drie afzonderlijke en zeer uitgebreide vooroverlegreacties ook zeer uitvoerig hebben beantwoord. Wij constateren dat een aantal van de opmerkingen die u heeft gemaakt geen betrekking hebben op de herziening. Wij waarderen uw betrokkenheid bij het provinciale beleid en nemen alle opmerkingen die buiten de</p>

	<p>van diverse gemeenten op de kadernota en de gemeenten grotendeels voor uitvoering verantwoordelijk zijn. Uit de directe contacten met burgers en ondernemers weten gemeenten goed wat er speelt in de regio. Daarnaast moet beleid toepasbaar zijn in de praktijk. Onze eerder ingediende inspraakreacties kunt u hierbij dan ook als ingelast beschouwen,</p> <p>Bij de totstandkoming van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 is aangegeven dat het plan veel ruimte biedt voor regionale invulling. De provincie wenst zich te concentreren op de kaderstelling en zou gemeenten meer ruimte geven voor beleid en uitvoering met minder gedetailleerde regelgeving als resultaat. In het provinciale coalitieakkoord 2015-2019 'Krachten Bundelen' staat dat u deze provinciale opstelling uit het Omgevingsplan voort wenst te zetten. Als regio Zeeuws-Vlaanderen constateren wij dat met de herziening van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 'Ruimte voor verbetering' de Provincie Zeeland de gemeentelijke beleidsvrijheid juist wenst in te perken. Dit staat haaks op uw eerdere opvattingen. Wij zijn van mening dat het provinciaal beleid kaderstellend moet zijn en dat de gedetailleerde invulling bij de gemeenten hoort te liggen. Zo hoort bijvoorbeeld maatvoering niet in een Omgevingsplan thuis.</p> <p>Vlaams voorland Wij ondervinden vrijwel dagelijks dat de kansen voor economische groei en ontwikkeling voor onze regio liggen in het Vlaamse voorland. Hoewel uit de Antwoordnota blijkt dat het college van Gedeputeerde Staten dit standpunt onderschrijft vinden wij dat op geen enkele wijze terug in het Omgevingsplan. Zowel op de woningmarkt, het recreatieve vastgoed, de bedrijventerreinen, als in de agrarische sector is er een aanhoudende vraag vanuit België. Gelet op de demografische ontwikkelingen waar onze regio mee kampt, is deze belangstelling onmisbaar voor het op gang houden van onze economie. Ondanks de met cijfers onderbouwde Belgische belangstelling voor de diverse vastgoedmarkten, ondervinden wij nog steeds dat in het provinciaal beleid daarop niet wordt geanticipeerd. Wij herkennen ons niet in een beleidsstuk waarin een visie op de ruimte en de economie van onze provincie wordt gegeven en de kansen daarin niet expliciet worden benoemd.</p> <p>Bedrijfsvastgoed Door middel van het instellen van een fonds wenst u mogelijkheden te bieden om bedrijventerreinen te herstructureren. Momenteel is het ons niet duidelijk op welke wijze u invulling wenst te geven aan dit fonds. Vanwege deze onduidelijkheid kunnen wij niet instemmen met het instellen van een herstructureeringsfonds. Tevens wordt opgemerkt dat de Zeeuws-Vlaamse gemeenten al geruime tijd hun bedrijventerreinprogramma's onderling afstemmen.</p> <p>Enerzijds wenst u van de gemeenten een actief beleid waarin een overaanbod aan bedrijfsgrond wordt weg bestemd, anderzijds hanteert u ruime mogelijkheden om leegstaande agrarische bedrijfsgebouwen een nieuwe invulling te geven als niet-agrarisch bedrijf. Wij vinden dat deze standpunten te veel op twee gedachten hinken. Aan de voorzijde moet relatief dure bedrijfsgrond worden omgezet naar een andere functie, terwijl aan de achterzijde de deur wagenwijd wordt open gezet. Deze tegenstrijdigheid in uw beleid is voor ons aanleiding om niet actief bedrijfsgrond weg te gaan bestemmen, maar voor een eigen invulling te kiezen. Een uitzondering geldt voor bedrijfsgronden waar dit in overeenstemming met eigenaren kan gebeuren. Bij de bedrijventerreinen waar er wel sprake is van een groot aanbod van onbebouwde gronden, zetten wij in op bijvoorbeeld een tijdelijke invulling van deze bedrijfsgronden.</p> <p>Agrarisch vastgoed In de herziening van het Omgevingsplan worden eisen gesteld over het verplicht stopen van agrarische bedrijfsgebouwen, wanneer de agrarische functie komt te vervallen.</p>	<p>scope van deze herziening vallen, mee als input voor de nieuwe Omgevingsvisie in 2018. Overige opmerkingen hebben wij afgewogen en dit heeft mede naar aanleiding van uw reacties geleid tot een aantal aanpassingen in het beleidsvoorstel.</p> <p>Wij zien dat u op een groot aantal punten kritiek heeft op het beleid van de Provincie Zeeland en kortgezegd van mening bent dat u op een groot aantal beleidsterreinen bij voorkeur als regio zelf de beleidskaders bepaalt.</p> <p>Wij zijn van mening dat de gemeentelijke beleidsvrijheid in deze herziening niet wordt beperkt. Wij hebben juist meer nadruk gelegd op het belang van de regionale programmering, omdat gemeenten het dichtst bij de praktijk staan. Waar wij zien dat het provinciaal beleid in de praktijk onduidelijk, onvolledig of onvoldoende concreet is, hebben wij voorstellen gedaan om dit te herstellen. Als het in dat kader noodzakelijk is, vinden wij een concrete maatvoering of duidelijke regeling zeker verantwoord.</p> <p>Wij onderkennen de kansen die de Vlaamse markt biedt voor de regio Zeeuws-Vlaanderen. Het effect is duidelijk te zien in de recreatie- en woningmarkt. In de verschillende prognoses en programma's wordt daar ook rekening mee gehouden. U vindt dat er echter te weinig op wordt geanticipeerd. Wij constateren dat er al langere tijd interesse is van Vlaamse inwoners, recreanten en bedrijven. Dit heeft zeker bijgedragen aan de sociale en economische dynamiek in de regio. Wij zien echter niet dat dit heeft geleid tot tekorten in het woningaanbod of bedrijventerreinen. Er is nog altijd sprake van overaanbod.</p> <p>Wij zouden het zeer betreuren als u geen gebruik maakt van de mogelijkheid die wij willen bieden voor een financiële bijdrage aan het verbeteren van de voorraad bedrijventerrein. Wij begrepen dat er op dit moment voor u nog onvoldoende duidelijkheid is over de concrete invulling van het herstructureeringsfonds. Uitwerking hiervan is opgenomen als actie in deze herziening. Wij gaan graag met u in overleg, in het kader van het regionaal bedrijventerreinprogramma, over de invulling en werking van het fonds. Wij hopen dat binnenkort in de regio Zeeuws-Vlaanderen een actueel integraal programma kan worden vastgesteld, waar vraag en aanbod aan bedrijfslocaties regionaal worden afgestemd. Aanpassen van de voorraad is ook in Zeeuws-Vlaanderen de grootste uitdaging. Als u in dat kader ongewenste concurrentie ondervindt tussen leegstaande agrarische bedrijfsgebouwen en bedrijfslocaties, kunt u als regio of per gemeente afzonderlijk beleid maken om die concurrentie te voorkomen. U bent niet verplicht om de maximale planologische ruimte die de provincie voor NED's biedt, één op één over te nemen. Het staat u vrij om het beleid verder te concretiseren en waar wenselijk minder ruimte te bieden. Wel nemen we dit onderwerp mee in de agenda voor de nieuwe omgevingsvisie. Wegbestemmen van bedrijfsgronden die niet aansluiten op de markt vraag is een belangrijk onderdeel van het aan de markt aanpassen van de voorraad bedrijfslocaties. Wij zijn blij dat u dit actief oppakt en zijn bereid om dit te ondersteunen.</p> <p>Het feit dat een agrariër opstallen heeft gerealiseerd ter ondersteuning van het uitvoeren van de agrarische</p>
--	---	---

	<p>Deze verplichte sloopregeling kan leiden tot een enorme toename van ruimte voor ruimte woningen. In dat geval vragen wij ons af of er per saldo nog sprake is van ruimtelijke kwaliteitswinst. Wij pleiten er daarom voor om op leegkomende agrarische bedrijfspercelen ruimere bebouwingmogelijkheden ten behoeve van wonen toe te staan, dan bij burgerwoningen in het buitengebied. Gemeenten kunnen dan zelf de maximaal toegestane inhoud en oppervlakten voor deze voormalige agrarische bedrijven bepalen,</p> <p>Wij onderschrijven het toestaan van kleinschalige bouwwerken buiten een bouwvlak. Wel vinden wij de gehanteerde oppervlakten en afstanden tot een kern te gedetailleerd. Wij stellen voor dat gemeenten zelf invulling geven aan hoe zij om gaan met het toestaan van kleinschalige bouwwerken buiten het bouwvlak.</p> <p>Woningmarkt Op basis van actuele woningbouwplannen hebben gemeenten regionale planningslijsten gemaakt. In de herziening van het omgevingsplan dient op deze planningslijsten ruimte te worden gezocht voor ruimte voor ruimte woningen, landgoedwoningen en onvoorziene ontwikkelingen. Hiervoor is op onze planningslijsten momenteel geen ruimte. Daarnaast is uitvoering daarvan volledig marktafhankelijk en daardoor lastig te plannen. Het verplicht ruimte vrij houden op de planningslijsten voor dit type woningen zorgt er voor dat dit ten koste gaat van andere projecten op onze planningslijsten. Wij kunnen alleen instemmen met het vrij houden van ruimte in het woningbouwprogramma voor ruimte voor ruimte woningen, wonen in cultuurhistorisch waardevolle bebouwing en landgoedwoningen, wanneer deze - zoals in de huidige situatie - bovenop het bestaande woningbouwprogramma komen.</p> <p>De huidige kwantitatieve methodiek waarop de provincie de woningbouwprogrammering benadert is onwerkbaar en achterhaald. Dit is ook reeds bij u onderkent. Tot op perceelniveau dient momenteel aangegeven te worden waar een woning mag komen. Ondanks de sterk wisselende bevolkingsprognoses, zal kwantiteit en regionale afstemming altijd een onderdeel zijn van een programmering. Gelet op de veranderende woonmarkt zat ook kwaliteit een steeds belangrijkere rol gaan spelen. Wij verzoeken u de huidige methodiek te herzien en ook kwalitatieve aspecten mee te nemen. Dit kan de nog altijd moeizame Zeeuws-Vlaamse (ver)nieuwbouwmarkt helpen om weer in beweging te komen.</p> <p>De Zeeuws-Vlaamse gemeenten willen samen met u een nieuwe methodiek opstellen waarbij herstructurering, inbreiding, actuele voorraad per kern, of levensloopbestendig bouwen parameters zijn waar aan getoetst dient te worden. In de nieuwe methodiek dient de huidige te gedetailleerde benadering op perceelniveau, plaats te maken voor een planning gebaseerd op behoefte en haalbaarheid. De planningslijsten zijn alleen gericht op nieuwbouw. Het vernieuwen van de woningvoorraad dient ook een onderdeel te vormen van het beleid. De afweging tussen nieuwbouw en sloop dient daarom ook nadrukkelijker een onderdeel van de woningbouwprogrammering te vormen.</p>	<p>functie betekent niet dat hij ook een verworven recht heeft om na beëindiging van zijn agrarisch functie voor sanering van zijn opstallen ook een compensatiewoning te ontvangen.</p> <p>Om die reden verwachten wij dat gemeenten een zorgvuldige afweging maken over de gewenste hergebruiksmogelijkheden van vrijkomende agrarische opstallen, hierover duidelijkheid verschaffen richting bestaande en toekomstige eigenaren en de toegekende bestemming (op termijn) ook handhaven.</p> <p>Sanering van opstallen blijft daarbij een optie, waarvoor nog steeds de ruimte voor ruimte regeling kan worden gehanteerd. Inzet van de ruimte voor ruimteregeling is echter géén vanzelfsprekendheid of verworven recht.</p> <p>De regeling voor schuilgelegenheid voor hobbymatig gebruik is een aanvulling op de bestaande mogelijkheden waar naast mogelijkheden bij bestaande burgerwoningen (her)gebruik van agrarische bebouwing aan de orde is. Dit betekent dat in het landelijk gebied ruime mogelijkheden bestaan voor het stallen van hobbymatig te houden dieren. Onze doelstelling om verstening en versnippering van het landelijk gebied te voorkomen liggen ten grondslag aan de beleidskeuze. Met de maat van 50 m² geven wij aan dat schuurtjes tot maximaal die oppervlakte nog als kleinschalig kunnen worden gezien. Grotere gebouwen vallen onder het reguliere beleid voor bebouwing in het buitengebied.</p> <p>Uw zienswijze is aanleiding beleidstekst aan te passen en de tekst in de VRPZ te schrappen. In het kader van bovengenoemde overwegingen leggen wij de verantwoordelijkheid voor kleinschalige bouwwerken in het buitengebied neer bij gemeenten, met aandacht voor de landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied.</p> <p>Wij vinden het van groot belang dat de regionale woningmarktafspraken ruimte bieden om kleinschalige woningprojecten mogelijk te maken. Dat vraagt om het opnemen van een reservepost in de woningbouwplanning. In de andere regio's is hier al ervaring mee opgedaan en blijkt dit in de praktijk goed te werken. U kunt in de regio zelf bepalen hoeveel ruimte u reserveert voor dit type woningbouw.</p> <p>Als blijkt dat door realisatie van kleine woningprojecten minder woningbouw elders nog is, kan dat zeker gevolgen hebben voor andere woningbouwplannen. Dat is echter ook het geval als woningen buiten de planning om worden gebouwd, zoals u voorstelt. Het enige verschil is dat u er dan geen rekening mee houdt en daardoor meer woningbouw toestaat dan verantwoord is.</p> <p>Wij zijn het niet met u eens. De regionale woningbouwprogrammering heeft zijn nut bewezen. Het aantal geplande woningen en de verwachte vraag zijn veel beter in evenwicht dan voor de start van de regionale woningmarktafspraken.</p> <p>De Provincie eist niet dat tot op perceelniveau wordt aangewezen waar woningen komen en hecht juist veel waarde aan flexibiliteit in het programma. Zolang de totale programmering klopt, kunnen woningaantallen tussen projecten worden verschoven. Dat is ook in uw regio regelmatig gedaan. Waar de woningen in de regio worden gerealiseerd, wordt door de regio zelf bepaald.</p> <p>Wij zijn het met u eens dat er in de regionale woningmarktafspraken meer aandacht nodig is voor kwalitatieve aspecten. Herstructurering, inbreiding, actuele voorraad per kern, of levensloopbestendig bouwen horen daar zeker bij. Dit past prima bij de uitgangspunten van het beleid om behoefte en haalbaarheid centraal te stellen in de woningbouwplanning.</p> <p>Wij zijn het eens met uw voorstel om nadrukkelijk de sloop van woningen mee te nemen in het programma en af te zetten tegen nieuwbouw. De ervaring in de regio Walcheren leert dat extra inzet op sloop veel ruimte kan creëren voor nieuwbouw en een extra impuls is voor de kwaliteit van de woningvoorraad.</p>
--	--	--

		<p>Iedere gesloopte, of samengevoegde woning, biedt uiteindelijk weer ruimte voor een nieuwe woning.</p> <p>Zonneparken Vanwege de landschappelijke impact sluit u zonneparken volledig uit in het landelijk gebied. Wij zijn ook hier van mening dat de afweging prima bij de gemeenten zelf neergelegd kan worden. Het op voorhand volledig uitsluiten van nieuwe en duurzame ontwikkelingen, komt het milieu, de werkgelegenheid en de concurrentiepositie van ondernemers binnen onze provincie niet ten goede.</p> <p>Vanzelfsprekend zijn wij bereid om onze Zeeuws-Vlaamse belangen nader toe te lichten.</p>	<p>In het vigerende Omgevingsplan is de ruimtelijke afweging over veel onderwerpen bij gemeenten gelegd. Deze onderwerpen worden niet langer in het vigerend plan benoemd. Daarnaast kiest de Provincie expliciet voor een aantal onderwerpen die om een bovenlokale afweging vragen. Zonneparken is één van deze onderwerpen. Het Provinciaal belang is gelegen in de bescherming van het Zeeuwse landschap en het voorkomen van verstening van het buitengebied. De ontwikkeling van zonneparken in het landelijk gebied raken deze belangen.</p> <p>De transitie in de energiesector is gaande. Het Klimaatakkoord wat zojuist is gesloten zal op termijn tot nieuwe Nationale en regionale opgaven en ambities leiden. Dit heeft niet alleen gevolgen voor opgaven en ambities voor het opwekken van zonne-energie, maar ook wind- en getijdenenergie. Elke vorm van energieopwekking heeft verschillende gevolgen voor het landschap en de beleving van Zeeland. Wij willen dit in samenhang voor de gehele energiesector en de landschappelijke waarden van Zeeland bezien. Hiervoor is een zorgvuldige analyse noodzakelijk. Hierbij staan ook de 3 initiatieven op Tholen, Reimerswaal en Middelburg centraal.</p> <p>Wij starten in 2016 met deze analyse en betrekken u hier graag bij, samen met de overige Zeeuwse overheden, netwerkbedrijven en initiatiefnemers. Hieruit moet nader blijken welke opgaven op Zeeland afkomen, welke plannen wenselijk zijn en waar deze het beste gefaciliteerd kunnen worden. Bijvoorbeeld door bundeling en concentratie en het definiëren van randvoorwaarden. Ook zal aandacht worden besteed aan de relatie met bedrijventerreinen. Uw inzicht kan een waardevolle bijdrage leveren aan deze analyse. De analyse is input voor de integrale herziening van het Omgevingsplan in 2018.</p> <p>Wij zijn van mening dat tot de analyse is afgerond, voornamelijk daken in Zeeland en daarnaast ook locaties binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, bedrijventerreinen, zeehaventerreinen en agrarische bouwvlakken voldoende ruimte bieden voor zonnepanelen. Hierdoor worden tevens de landschappelijke waarden van Zeeland beschermd en wordt optimaal ruimte geboden aan de aan het buitengebied gerelateerde functies.</p> <p><u>Conclusie:</u> De zienswijzen leiden tot aanpassing van het Omgevingsplan. Paragraaf 3.1.4 Energie, wordt aangevuld met het actiepunt 'Verkenning en opstellen Kanskaart Duurzame Energie'. Het Omgevingsplan en de VRPZ worden gewijzigd op het onderdeel kleinschalige bouwwerken buiten het agrarisch bouwvlak.</p>
Agrarisch West		<p>De Afdeling maakt zich zorgen betreft enkele wijzingen in het ruimtelijke beleid van de Provincie Zeeland.</p> <p>Agrarische bedrijfsbebouwing Het buitengebied van de gemeente Sluis wordt sterk bepaald door de agrarische activiteiten. In het ontwerp wordt aandacht gevraagd voor de afname van het aantal agrarische bedrijven en de ruimtelijke gevolgen die een dergelijke ontwikkeling met zich mee brengt. Aandachtspunt is de vrijkomende agrarische bebouwing. In het ontwerp wordt een getrapte invulling gegeven aan deze vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing. In eerste instantie dient de gemeente in overleg met de eigenaar te bezien of de toepassing van een Nieuwe Economische Drager mogelijk is. Is dit niet mogelijk dan kan de bestemming worden omgezet naar woondoelinden, mits de aanwezige opstallen op het bouwvlak gesaneerd worden tot de bij een woning in het landelijk gebied gebruikelijke maximale omvang. Deze wijziging in beleid is een aanzienlijke beperking van de verkoopbaarheid van voormalige agrarische bouwvlakken en zal uiteindelijk leiden tot een waardevermindering van de gehele boerderij. De sanering zal</p>	<p>De betreffende bebouwing is gerealiseerd vanuit het oogpunt om de uitvoering van de agrarische functie beter te kunnen vervullen.</p> <p>Vanuit dat oogpunt wordt in ruime mate tegemoet gekomen aan de wens van agrariers om bebouwing te realiseren.</p> <p>Zolang de bebouwing in gebruik is ten behoeve van de agrarische functie is sanering niet aan de orde.</p> <p>De waarde van vastgoed wordt in hoge mate bepaald door de gebruiksmogelijkheden voor (her)gebruik. De Provincie vraagt gemeenten hier op voorhand duidelijkheid over te verschaffen, zodat bestaande en toekomstige eigenaren weten waar ze aan toe zijn. Daarnaast is er een situatie ontstaan dat opstallen een bepaalde verwachtingswaarde kennen vanwege eventuele bouwrechten die eraan gekoppeld worden.</p>

	<p>betekenen dat de agrarisch ondernemer voor verkoop een extra investering dient te voldoen dan wel de vraagprijs van het geheel zal moeten verlagen. Een dergelijke saneringsplicht gaat volgens de Afdeling Agrarisch West veel te ver. Het betreft een ruimtelijk maatschappelijk probleem waarbij niet enkel de (voormalig) agrarisch ondernemer aansprakelijk is. Er dient breder gekeken te worden en creatievere oplossingen zijn daarbij nodig. Voor zover deze oplossingen niet voor handen zijn vragen wij vast te houden aan het geldende beleid.</p> <p>Ruimte voor Ruimte Een ander alternatief voor het verwijderen van oude agrarische bedrijfsgebouwen is de ruimte voor ruimte-regeling. Woningen ter compensatie van de sanering van agrarische bedrijfsgebouwen. Hiermee werd de (voormalig) agrarisch ondernemer gedeeltelijk financieel gecompenseerd. In het huidige Omgevingsplan worden deze woningen buitenom huidige planningslijsten gerealiseerd. In het ontwerp wordt voorgesteld deze koppeling wel te verplichten. Welke gevolgen heeft een dergelijk besluit? Als de gemeente bij dergelijke initiatieven aangeeft dat er al teveel woningen zijn wordt dan de gehele regeling niet onbruikbaar? De Afdeling concludeert dat het beperken van alternatieven zoals een ruimte voor ruimte-regeling en het uiteindelijk verplichten van het saneren van bedrijfsbebouwing alle problematiek van de vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen afschuift op de agrarische sector. Met alle financiële gevolgen voor de stoppende agrarisch ondernemer. Hierbij het verzoek deze regeling niet te koppelen aan de planningslijsten.</p> <p>Cultuurhistorische Bebouwing De afgelopen jaren is er door agrarisch ondernemers geregeld gereageerd op de lijst met cultuurhistorische bebouwing. Enerzijds betekent een cultuurhistorische schuur een verrijking van het landschap en de boerderij, anderzijds kan een cultuurhistorische schuur een last zijn voor het agrarische bedrijf, met name in het geval het aanpassen of renoveren van een dergelijk object financieel en bedrijfstechnisch onwenselijk of onhaalbaar is. In praktijk wil de agrarisch ondernemer vaak een cultuurhistorische schuur voor het bedrijf behouden. Vaak is deze al generaties in bezit en is er de wil en de financiële mogelijkheid de schuur te behouden. In andere gevallen is een verouderde, soms vervallen schuur, ongewenst op het bedrijf en wil deze de mogelijkheid behouden de schuur te slopen. Het ontwerp geeft aan een herziening van deze lijst van cultuurhistorische gebouwen op te stellen. De Afdeling Agrarische West verzoekt u hierbij de agrarisch ondernemers actief te benaderen bij het opstellen van deze lijsten en agrarisch ondernemers daadwerkelijk een vrije keuze te bieden of zij op de lijst wordt opgenomen.</p> <p>Grondgebonden veehouderij Indien een agrarisch grondgebonden veehouderij uit wil breiden boven de 1,5 hectare bouwvlak, worden ten aanzien van de gegeneerde stik-stofemissies aanvullende eisen gesteld conform de maatlat ammoniak van de Maatlat Duurzame Veehouderij. Hierbij het verzoek om voorbeelden te geven van hoe deze eisen in praktijk vorm krijgen.</p> <p>Schuilstallen Schuilstallen zijn in sommige situaties van belang voor agrarische bedrijven. Deze mogelijkheid wordt ook in het ontwerp Omgevingsplan geboden. Hierbij wordt echter wel een voorwaarde gesteld. Schuilstallen zijn namelijk enkel toegestaan binnen een afstand van 500 meter tot de begrenzing van bestaand bebouwd gebied. Hierbij het verzoek om duidelijk aan te geven in hoeverre de beperking van invloed is op het toepassen van schuilstallen en anderszins deze voorwaarde niet op te nemen.</p> <p>Intensieve veehouderij Hoofdstuk 5 omschrijft enkele kleinere wijzigingen. Echter in het geval van de intensieve veehouderij betekent de 'kleine' wijziging in de ontwerp Verordening Ruimte een enorm grote wijziging. Sinds 2012 bepaald het Omge-</p>	<p>Dit is echter niet terecht aangezien het géén vanzelfsprekendheid is dat een lege schuur ook zonder meer kan worden omgezet in een woning.</p> <p>In het huidige omgevingsplan staat dat voor alle woningbouwprojecten de behoefte moet worden aangetoond, dus ook voor woningen die via de ruimte-voor-ruimte regeling worden gebouwd. In vrijwel alle regio's is daarvoor een reservepost in de woningbouwplanning opgenomen. De gemeente maakt een afweging of er voldoende vraag is, of de ruimtelijke kwaliteit gebaat is bij toepassen van de regeling en hoeveel woningen kunnen worden toegestaan. Niemand heeft bij voorbaat recht op compensatiewoningen. Aan deze uitgangspunten verandert niets. De wijziging die in deze herziening wordt voorgesteld is dat de verwachte kleinschalige woningprojecten altijd in de regionale programma's worden opgenomen. De afweging wordt daarmee integraal en transparanter. Of daardoor minder woningen via ruimte-voor-ruimte worden gebouwd, is vooraf niet te zeggen. Wij gaan daarom niet in op uw verzoek.</p> <p>Alle eigenaren worden betrokken bij het vaststellen van de definitieve lijst met cultuurhistorische waardevolle boerderijen. Opname van deze lijst is voorzien in de integrale herziening van het omgevingsplan in 2018. Tot die tijd wordt een inventarisatie van cultuurhistorische waarden per boerderij uitgevoerd en wordt op basis hiervan in samenspraak met o.a. gemeenten en eigenaren de definitieve lijst bepaald. De voorlopige lijst is terug te vinden via: http://zldgwb.zeeland.nl/gwbh5/?Viewer=Cultuur%20Historie (zie historische stedenbouw → historische boerderijen → voorlopige prov. selectie cult. hist. waardevolle boerderijcompl.)</p> <p>De maatlat ammoniak kent een systeem waarbij afhankelijk van gekozen stalsystemen punten worden toegekend. Afhankelijk van het aantal behaalde punten wordt bezien of voldaan wordt aan de betreffende maatlat. Indien aan de maatlat wordt voldaan dan is een doorontwikkeling ruimtelijk verantwoord. Hiernaast geldt het juridisch spoor van de PAS.</p> <p>De afstandsnorm van 500 meter heeft betrekking op hobbymatig te houden dieren door niet-agrariërs. Voor schuilstallen voor vee van een veehouderijbedrijf met weidegang is het niet de bedoeling de afstandsnorm van 500 meter te hanteren. Dit zijn bouwwerken die noodzakelijk zijn ten behoeve van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering en op basis van artikel 2.6 lid 4 zijn toegestaan. Dit artikellid blijft ongewijzigd.</p> <p>In het Omgevingsplan is aangegeven wat onder een duurzame ontwikkeling wordt verstaan, namelijk een ontwikkeling die een belangrijke kwaliteitsimpuls voor de omgeving oplevert. Dit betekent dat bij de ruimere</p>
--	---	--

		<p>vingsplan en de Verordening Ruimte dat de huidige intensieve veehouderijen mogelijkheden moeten hebben hun bedrijfsvoering uit te breiden en te verduurzamen. Voor deze wijziging heeft deze sector jaren stil gestaan. De verduurzamingseisen van 2012 zorgden er reeds voor dat deze bedrijven een aanzienlijke bijdrage moeten leveren indien zij willen uitbreiden. Denk hierbij aan landschappelijke inpassing en technische installaties om de uitstoot van ammoniak of geur te verminderen. Het ontwerp gaat nu een stap verder. Alle omgevingskwaliteiten dienen bij een uitbreiding van de intensieve veehouderij niet af te nemen. Dit geldt voor ammoniak, geur, fijnstof, etc. Daarmee lijkt een verder uitbreiding binnen deze kleine sector uitgesloten en worden familiebedrijven wederom voor laten vastgezet. De Afdeling stelt u hierbij de vraag of u de gevolgen daadwerkelijk overziet voor het aanpassen van deze regelgeving. Heeft u in beeld of deze wijziging niet tot gevolg heeft dat bedrijven het financieel niet meer op kunnen brengen en daarmee de uitoefening van het agrarisch bedrijf de toekomstvisie afneemt? Bestaande bedrijven dienen de mogelijkheid te behouden om uit te breiden op een wijze dat dit zowel voor de omgeving als voor de agrarisch ondernemer mogelijk blijft. De huidige bedrijven in de gemeente Sluis zijn stuk voor stuk familiebedrijven waarbij een haalbare groei mogelijk moet zijn.</p>	<p>ontwikkelingsmogelijkheden voor de bedrijven de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving centraal staat. Er moet immers sprake zijn van een belangrijke kwaliteitsimpuls voor de omgeving. Het is evident dat bij een verslechterende milieukwaliteit er geen sprake kan zijn van een kwaliteitsimpuls voor de omgeving. De voorstellen behelzen geen beleidswijziging.</p> <p>Wel is het gewenst in de tekst beter uit te laten komen dat doel is het voorkomen van achteruitgang van milieukwaliteiten. Een gelijkblijvende milieukwaliteit biedt wel kansen voor ontwikkeling van de bedrijven indien al het algemeen wordt voldaan aan de eisen van verduurzaming.</p> <p><u>Conclusie:</u> De VRPZ wordt verduidelijkt op het onderwerp duurzame veehouderij.</p>
15018 202	H. van Hoek	<p>De inhoud van de zienswijze betreft paragraaf 4.9. Bebouwing in de kust.</p> <p>Als beleidswijziging wordt voorgesteld:</p> <p>4.9.3. Beleidsvoorstel</p> <p>Hoewel het natuurlijke en ongerepte karakter van de kust bijzonder waardevol is, dienen ook economische kansen benut te worden.</p> <p>Binnen het kustfundament zijn daarom een aantal locaties te duiden waar meer flexibiliteit voor nieuwbouw wenselijk is (optie 3).</p> <p>Het betreft gebieden binnen de grenzen bestaand bebouwd gebied, inclusief de bebouwingsconcentratie Cadzand-Bad en binnen de provinciale recreatieve hotspots. Bij deze ontwikkelingen wordt tevens aandacht besteed aan de meest waardevolle gebieden in Zeeland zoals aangewezen op kaart 11 van de VRPZ.</p> <p>Tegelijkertijd zullen de kernwaarden van natuur, rust en ruimte bepalend blijven voor het overgrote deel van het kustfundament.</p> <p>Mijn zienswijze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uit deze tekst blijkt niet duidelijk welke de "provinciale recreatieve hotspots" dit betreft ofwel een kaart ontbreekt. 2. De algemene opmerking over Kaart 11 van de VRPZ biedt ook onvoldoende uitsluitel. 3. De laatste opmerking maakt een en ander goed maar is gezien het voorgaande te algemeen. Bepalend zou kunnen worden vervangen door: "dat de kernwaarden prioriteit hebben voor het kustfundament". <p>Ik denk dat er niet veel mensen (ik ook niet) zitten te wachten op "(slaap)huizen op het strand". Deze zullen niet alleen en onherroepelijk leiden tot verstoring van de natuur, rust en ruimte.</p> <p>Al gauw zal er een 'pad' op het strand moeten komen voor de bereikbaarheid van de huizen. En natuurlijk zijn er vergunningen nodig om met voertuigen (meer dan nu het geval is) over het strand te mogen rijden om 'noodzakelijke' zaken te regelen.</p> <p>In een gebied als op de Brouwersdam is dat misschien wel te realiseren, maar op de kop van schouwen met als rugdekking de duinen en achterliggende Natura2000 gebied zal dat negatief uitwerken ook voor de dagrecreatie 's-zomers.</p> <p>Overigens behoort de zee en kust tot aan de duinvoet ook tot Natura 2000. Daarom is het maar de vraag of de effecten van bebouwing daarop ook acceptabel zullen zijn.</p> <p>Er is ook een uitstraling naar het 'achterland' o.a. in verband met de bereikbaarheid van dergelijke woningen. Hoe kan dat worden opgelost. Mijns inziens moet er meer ingezet worden op de vernieuwing van bestaande parken en</p>	<p>In het vigerende Omgevingsplan is nadrukkelijk gekozen voor het opnemen van hotspots met een indicatieve begrenzing (kaart 2). Dit is gedaan vanuit de overtuiging dat een harde begrenzing onvoldoende ruimte biedt om kansrijke ontwikkelingen te bundelen en concentreren. Buiten de hotspots gaat het vigerend Omgevingsplan in op het vernieuwen van bestaande parken.</p> <p>Naast het bieden van kansen voor recreatief-economische ontwikkelingen, is de Provincie verantwoordelijk voor bescherming van de waardevolle natuur- en landschapswaarden van Zeeland. Het beleid voor de bescherming van natuur- en landschapswaarden wordt in deze herziening opnieuw geborgd. Voor bebouwing in het kustfundament bij de recreatieve hotspots worden daarom aanvullende eisen gesteld. Nieuwbouw in de hotspots is mogelijk indien dit de aanwezige omgevingskwaliteiten nadrukkelijk versterkt, onderscheidende recreatieve kwaliteiten toevoegt en wordt voorzien van een goede inbedding in het landschap. Wij bieden op deze manier ruimte aan hoogwaardige recreatieve ontwikkelingen met zorg voor de bestaande kwaliteiten in het kustfundament.</p> <p>In de voorliggende herziening wordt tevens het opstellen van de Provinciale Kustvisie aangekondigd. De kustvisie zal specifiek in gaan op de balans tussen het bieden van kansen voor nieuwe ontwikkelingen in de kust, het beschermen en versterken van natuur- en landschapswaarden en het garanderen van optimale waterveiligheid. Ook zal aandacht worden besteed aan de door genoemde aandachtspunten zoals bereikbaarheid. De kustvisie wordt opgesteld in samenwerking met de Zeeuwse partners.</p> <p><u>Conclusie:</u> Uw zienswijze tot aanpassingen van de VRPZ. Artikel 2.11.a Kustfundament, lid b wordt aangevuld met de landschappelijke voorwaarden voor bouwen in de recreatieve hotspots zoals beschreven in de bijbehorende toelichting.</p>

		<p>zomerwoningen dan maar weer nieuwe in een te kwetsbaar gebied neer te zetten. Natuurlijk is het vanuit commercieel oogpunt aantrekkelijk, maar het verlies wat daarmee wordt veroorzaakt is niet in geld uit te drukken.</p>	
--	--	---	--